

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΕΝΙΑΙΟΣ ΦΟΡΕΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

ΕΤΗΣΙΑ ΕΚΘΕΣΗ
ΤΟΥ ΠΟΕΣΕ
ΓΙΑ ΤΟ 2008

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
Περιεχόμενα	2
Συνομογραφίες	3
Εισαγωγή	5
Οργάνωση και διαχείριση των επισήμων ελέγχων από τις αρμόδιες αρχές	7
A. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ	7
• <u>ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	7
• <u>ΥΓΙΕΙΝΗ ΤΡΟΦΙΜΩΝ</u>	35
• <u>ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ</u>	62
• <u>ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) – ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ)</u>	70
• <u>ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	74
• <u>ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΪΟΝΤΑ</u>	83
B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ	87
Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ	112
• <u>ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΝΟΣΟΙ</u>	112
• <u>ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΣΤΡΟΥ</u>	131
• <u>ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΩΩΝ</u>	134
• <u>ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ</u>	138
Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ	139
Ε. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ	143
• <u>ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΑ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΣΕ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ</u>	143
• <u>ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ</u>	144
• <u>ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΣΠΟΡΟΙ</u>	154
Ρυθμίσεις για επιθεώρηση (audit) αρμόδιων αρχών	155
Συνολικές επιδόσεις επισήμων ελέγχων	171

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΠΟΕΣΕ	Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων
ΑΑ	Αρμόδια Αρχή
ΑΣΕΠ	Ανώτατο Συμβούλιο Επιλογής Προσωπικού
ΓΔΔΥ	Γενική Διεύθυνση Δημόσιας Υγείας
ΓΔΖΠ	Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής
ΓΔΚ	Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής
ΓΤΟ	Γενετικά Τροποποιημένοι Οργανισμοί
ΓΧΚ	Γενικό Χημείο Κράτους
ΔΑΑΓΝΑ	Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης – Γεωργίας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΕΖΠ	Διεύθυνση Εισροών Ζωικής Παραγωγής
ΔΕΝΑ	Διεύθυνση Εμπορίου Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΕΦΠ	Διεύθυνση Εισροών Φυτικής Παραγωγής
ΔΙΚΕΖωΚ	Δίκτυο Καταγραφής και Επιτήρησης Ζωικού Κεφαλαίου
ΔΚΑΦΕ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Αντίληψης Φαρμάκων και Εφαρμογών
ΔΚΔΥ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας
ΔΚΕΕ	Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου
ΔΚΝΑ	Διευθύνσεις Κτηνιατρικής Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΔΜΤ&ΠΕΠΦΠ	Διεύθυνση Μεταποίησης Τυποποίησης & Ποιοτικού Ελέγχου Προϊόντων Φυτικής Παραγωγής
ΔΠΦΠ	Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής
ΔΥΖ	Διεύθυνση Υγείας Ζώων
ΔΥΝΑ	Διεύθυνση Υγείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης
ΕΕΑ	Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΕΕΚΥΖ	Εργαστήριο Ελέγχου Κυκλοφορίας Ζωοτροφών
ΕΛΟΓ	Ελληνικός Οργανισμός Γάλακτος
ΕΟΦ	Εθνικός Οργανισμός Φαρμάκων
ΕΦΕΤ	Ενιαίος Φορέας Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΕΤ	Επιστημονικό Συμβούλιο Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΠΕΤ	Εθνικό Συμβούλιο Πολιτικής Ελέγχου Τροφίμων
ΕΣΥΔ	Εθνικό Σύστημα Διαπίστευσης
ΚΑΑ	Κεντρική Αρμόδια Αρχή
ΚΕΑ	Κοινοτικό Εργαστήριο Αναφοράς
ΚΕΔΥ	Κεντρικό Εργαστήριο Δημόσιας Υγείας
ΚΕΠΠΥΕΛ	Κέντρα Ελέγχου και Πιστοποίησης Πολλαπλασιαστικού Υλικού και Ελέγχου Λιπασμάτων
ΚΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΚΥΑ	Κοινή Υπουργική Απόφαση
ΜΣΕ	Μεταδοτικές Σπογγώδεις Εγκεφαλοπάθειες
ΜΦΙ	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο
ΝΑ	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση
ΟΕ&ΠΠΒΓ	Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων Βιολογικής Γεωργίας
ΟΠΕΓΕΠ	Οργανισμός Πιστοποίησης κα Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων
ΠΔ	Προεδρικό Διάταγμα
ΠΔΕΦΕΤ	Περιφερειακές Διευθύνσεις ΕΦΕΤ
ΠΚΠΦ&ΠΕ	Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου
ΠΟΠ	Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης
ΠΓΕ	Προστατευόμενης Γεωγραφικής Ένδειξης
ΣΥΚΕ	Συνοριακός σταθμός Κτηνιατρικού Ελέγχου

ΥΠΑΑΤ	Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
ΥΠΕΣΔΑ	Υπουργείο Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης
ΥΠΥΚΑ	Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Το Πολυετές Ολοκληρωμένο Εθνικό Σχέδιο Ελέγχων (ΠΟΕΣΕ) πενταετούς διάρκειας (2007–2011) αποτελεί το επιστέγασμα της εποικοδομητικής συνεργασίας των δύο Κεντρικών Αρμόδιων Αρχών (ΚΑΑ) της χώρας.

Το ΠΟΕΣΕ αποτυπώνει συνολικά και ανά τομέα την δομή και την οργάνωση του ελεγκτικού συστήματος της χώρας και φιλοδοξεί μέσα από την χάραξη και υλοποίηση προτεραιοτήτων να υποστηρίξει την εκπλήρωση των στρατηγικών στόχων αυτού.

Οι εθνικοί στρατηγικοί στόχοι του ΠΟΕΣΕ όπως αυτοί αναφέρονται στο κεφ. 5 υλοποιούνται μέσα από δράσεις που αφορούν:

- Την οργάνωση και διενέργεια των επίσημων ελέγχων σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν. (ΕΚ) 882/04 του Συμβουλίου.

Στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αυτοί καθορίζονται σε κάθε τομέα του κεφ. 7 του ΠΟΕΣΕ.

- Τη συνολική συμμόρφωση προς τη νομοθεσία

- Τις ενέργειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής των ΠΟΕΣΕ.

Εκτός από τα μέτρα κοινοποίησης και ενημέρωσης του ΠΟΕΣΕ, η εξειδίκευση επιμέρους προτεραιοτήτων κατά τομεακή βάση, ο επιμερισμός δράσεων στις αρμόδιες αρχές αποτέλεσαν την βασική επιδίωξη των ΚΑΑ, ενώ στοχοθετημένες συναντήσεις με τις Αρμόδιες Αρχές οργανώθηκαν στην κατεύθυνση αντιμετώπισης προβλημάτων εφαρμογής και λήψης μέτρων για αναβάθμιση του επίσημου ελέγχου.

Από την εφαρμογή υλοποίησης του ΠΟΕΣΕ κατά τα 2 πρώτα έτη 2007 και 2008, προκύπτει η ανάγκη της τροποποίησής του, η οποία προγραμματίζεται να ολοκληρωθεί το Σεπτέμβριο του 2009.

Ιστορικό

Η παρούσα ετήσια έκθεση 2008 καταρτίστηκε από τις Υπηρεσίες των δύο ΚΑΑ σε συνεργασία με τις αρμόδιες αρχές όπως αυτές αναλυτικά αναφέρονται στο κεφάλαιο 6 του ΠΟΕΣΕ, σε εφαρμογή

- του άρθρου 44 του Καν. (ΕΚ) 882/2004
- της με αριθ. 2008/654/ΕΚ απόφασης της Επιτροπής.

Η σύνταξη της Ετήσιας Έκθεσης της χώρας έγινε από την Ειδική Επιτροπή, σύμφωνα με τις εκθέσεις προόδου που απέστειλαν σ' αυτήν, οι υπηρεσίες των ΚΑΑ για τον τομέα ευθύνης τους.

Δομή της ετήσιας έκθεσης

Η δομή της ετήσιας έκθεσης ακολουθεί τη δομή του ΠΟΕΣΕ όπως αυτό κοινοποιήθηκε στην ΕΕ στις 25/2/2008, λαμβάνοντας υπόψη τις κατευθυντήριες γραμμές για την κατάρτισή της.

Η ετήσια έκθεση αναπτύσσεται ανά τομέα όσον αφορά στο σχεδιασμό και την υλοποίηση των προτεραιοτήτων του επίσημου ελέγχου και των ειδικών σχεδίων, τη συνολική συμμόρφωση, τις αιτίες μη συμμόρφωσης, τα μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας.

Σημείο επαφής για επικοινωνία σε ό,τι αφορά το ΠΟΕΣΕ

Η Ειδική Επιτροπή παρακολούθησης εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ έχει την ευθύνη για την σύνταξη της ετήσιας έκθεσης ενώ αποτελεί το σημείο επαφής και επικοινωνίας με την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΑΠΟ ΤΙΣ ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

Α. ΤΟΜΕΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

1. ΤΡΟΦΙΜΑ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

Δεν υπάρχει διαφοροποίηση στην οργάνωση του επίσημου ελέγχου στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης

Το σύστημα επίσημου ελέγχου τροφίμων ζωικής προέλευσης αναπτύσσεται σε όλους τους τύπους και κατηγορίες εγκαταστάσεων που εμπίπτουν στις απαιτήσεις του Καν. 853/04 και τα παραγόμενα προϊόντα αυτών.

Υποστηρίζεται από 7 Περιφερειακές (Δ/νσεις ΕΦΕΤ) και 55 Νομαρχιακές (Δ/νσεις Κτηνιατρικής) υπηρεσίες ελέγχου και από 9 Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ).

Ο επίσημος έλεγχος συνεχίζει να οργανώνεται με γνώμονα την υποστήριξη των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ., υποστηρίζοντας τις προτεραιότητες αυτού. Βασικά ζητήματα που επιζητούν επίλυση στον τομέα αυτό είναι

-- Η άρση των αλληλοεπικαλύψεων στο πεδίο αρμοδιοτήτων των Κ.Α.Α

-- Η εξασφάλιση αποδοτικού συστήματος εποπτείας και συντονισμού των υπηρεσιών

-- Η έλλειψη ή ανισοκατανομή προσωπικού.

-- Επέκταση επιθεωρήσεων (audit) σε όλον τον τομέα

Η επιδίωξη των Κ.Α.Α και το διάστημα αυτό επικεντρώθηκε στην αναβάθμιση και βελτίωση της αποτελεσματικότητας και απόδοσης του συστήματος ώστε να ικανοποιούνται τα κριτήρια του Καν. 882/2004/ΕΚ.

1.1. Επίσημοι έλεγχοι

Κατά το διάστημα του έτους 2008 διενεργήθηκαν 5941 έλεγχοι σε 1610 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις παραγωγής και αποθήκευσης προϊόντων ζωικής προέλευσης

Οι έλεγχοι αφορούν:

- τις εγκαταστάσεις τεμαχισμού κρέατος, παραγωγής παρασκευασμάτων και προϊόντων με βάση το κρέας - 3416 έλεγχοι /470 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα: 7,2,
- παραγωγής γαλακτοκομικών προϊόντων 1163 έλεγχοι /700 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα:1,6,
- επεξεργασίας αλιευμάτων 390 έλεγχοι /130 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα 3,
- παραγωγής προϊόντων αυγών 117 έλεγχοι σε 4 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις (στον αριθμό αυτό των ελέγχων περιλαμβάνονται και οι έλεγχοι στα ωοσκοπικά κέντρα της χώρας)
- ψυκτικές αποθήκες 855 έλεγχοι /296 εγκεκριμένες εγκαταστάσεις ⇒ συχνότητα 2,8.

Αναλυτικά αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων παρέχονται στον Πίνακα 1.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει συνολική μείωση των ελέγχων κατά 1555 που αποδίδεται στην σωστότερη αποτύπωση και καταγραφή των ελέγχων (τακτικοί, επιτηρήσεις, επανέλεγχοι), αποτέλεσμα της καλύτερης κατανόησης των οδηγιών επιθεώρησης.

Η συχνότητα των επιτόπιων ελέγχων καλύπτει την ελάχιστη απαιτούμενη βάση της αξιολόγησης επικινδυνότητας ανά τύπο εγκατάστασης, όπως έχει προσδιοριστεί στο σχετικό οδηγό που έχει διανεμηθεί στις υπηρεσίες. Παρατηρούνται όμως φαινόμενα μη εξειδίκευσης στις τοπικές συνθήκες.

Στα 157 σφαγεία της χώρας, κατά το έτος 2008, διενεργήθηκαν οι επίσημοι έλεγχοι που προβλέπεται από το παράρτημα I του Καν. (ΕΚ) 854/04 από τους επίσημους κτηνιάτρους των Δ/νσεων Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Η παρουσία των επίσημων κτηνιάτρων διασφαλίστηκε όλες τις ημέρες λειτουργίας των σφαγείων της χώρας, σύμφωνα με το παράρτημα I, τμήμα III, κεφάλαιο II του Καν. (ΕΚ) 854/04. Κατά τη διάρκεια του 2008 διενεργήθηκαν επιθεωρήσεις που αφορούσαν 47.137.720 σφάγια που αντιστοιχούν σε 190.030.850 kg. (Πίνακας 2).

Σε επίπεδο σταθμών υγειονομικού και κτηνιατρικού ελέγχου (ΣΥΚΕ) της χώρας διενεργήθηκαν 13.189 έλεγχοι που αφορούν σε όλες τις παρτίδες εισαγόμενων από τρίτες χώρες τροφίμων ζωικής προέλευσης. (Πίνακας 3).

1.1.1. Συνολική συμμόρφωση των επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τα υπάρχοντα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων ζωικής προέλευσης κυμάνθηκε κατά μέσο όρο περίπου στο 95%, καθώς στο σύνολο των διενεργηθέντων ελέγχων καταγράφηκαν 294 παραβάσεις.

Η μείωση του ποσοστού συμμόρφωσης, αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην:

- Βελτίωση των διαδικασιών ελέγχου, αποδοτικότερη εφαρμογή διαδικασιών επιθεώρησης, αφομοίωση απαιτήσεων Κανονισμών 852 και 853.

- Καλύτερη ανιχνευσιμότητα των αποκλίσεων που σχετίζονται με τα συστήματα αυτοελέγχου των επιχειρήσεων

Παρόλα αυτά η συνολική συμμόρφωση των επιχειρήσεων παραμένει υψηλή και αποδίδεται κατά κύριο λόγο, στην καταλληλότητα των υποδομών των εγκαταστάσεων και στην ευρεία εφαρμογή συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας των παραγομένων προϊόντων.

Ο εκσυγχρονισμός σφαγειοτεχνικών εγκαταστάσεων συνεχίστηκε το 2008 και αντιστοιχούσε στο 10% του συνόλου των εγκαταστάσεων (Πίνακας 7).

1.1.2.1. Ανάλυση μη συμμόρφωσης

A) Στον Πίνακα 1 καταγράφονται αναλυτικά τα αποτελέσματα του επισήμου ελέγχου στις εγκαταστάσεις παραγωγής και διακίνησης τροφίμων ζωικής προέλευσης. Οι νομοθετικές αποκλίσεις που αφορούν την παράμετρο της γενικής υγιεινής σχετίζονται κυρίως με αδυναμίες στην εφαρμογή των λειτουργικών διαδικασιών καθώς και με επιμέρους ελλείψεις συντήρησης κατασκευών και εξοπλισμού.

Οι περιπτώσεις που εντοπίζονται στα συστήματα αυτοελέγχου αφορούν στην πλειοψηφία τους ανεπαρκή εφαρμογή των συστημάτων (μη αναθεώρηση, μη επαρκή τεκμηρίωση).

Οι ανωτέρω αποκλίσεις δεν εστιάζονται σε ένα συγκεκριμένο στάδιο της παραγωγικής διαδικασίας, αλλά αφορούν γενικότερα προβλήματα στην λειτουργία της εγκατάστασης. Οι εν λόγω αδυναμίες δεν προσδιορίζουν συγκεκριμένους δυνητικά κινδύνους, ωστόσο η αποκατάστασή τους αποτελεί προληπτικό μέτρο για την ασφάλεια των παραγομένων προϊόντων.

B) Για το 2008 έχουν διεξαχθεί σε εθνικό επίπεδο 5083 εργαστηριακοί έλεγχοι στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης και διαπιστώθηκαν 307 μη συμμορφώσεις (6%) σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία. Σε σχέση με το 2007 εμφανίζεται συνολικά

σημαντική μείωση του ποσοστού μη συμμόρφωσης, αν και έχει αυξηθεί ο αριθμός των εργαστηριακών ελέγχων. (Το ποσοστό μη συμμόρφωσης για το 2007 ήταν 12% σε σύνολο 1183 ελέγχων). Τα αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 5.

Μεγαλύτερη παραβατικότητα φαίνεται να εμφανίζεται στην κατηγορία κρέας & προϊόντα κρέατος, κυνήγι και πουλερικά (7,4%) και στα ψάρια, μαλακόστρακα και μαλάκια (7%). Και στις δύο κατηγορίες μεγαλύτερο ποσοστό παραβατικότητας εμφανίζεται ως προς τη μικροβιακή μόλυνση 6,4% και 4,6% αντίστοιχα. Από τα 69 δείγματα που παρουσιάζουν μικροβιακή μόλυνση στην κατηγορία κρέας & προϊόντα κρέατος, κυνήγι και πουλερικά, μόνο τα 8 (11,6%) αφορούν σε κριτήρια ασφάλειας και συγκεκριμένα 6 κρίθηκαν μη ικανοποιητικά ως προς τη *salmonella* spp και 2 ως προς τη *Listeria Monocytogenes*, ενώ στην κατηγορία ψάρια, μαλακόστρακα και μαλάκια 37 αφορούν σε κριτήρια ασφάλειας και πιο συγκεκριμένα 32 ζώντα δίθυρα μαλάκια κρίθηκαν μη ικανοποιητικά ως προς *E. Coli* και 5 δείγματα κρίθηκαν μη ικανοποιητικά ως προς ισταμίνη.

Στην κατηγορία γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα κανένα δείγμα δε χαρακτηρίστηκε ως μη ικανοποιητικό ως προς κάποιο από τα κριτήρια ασφάλειας.

Από τα 171 δείγματα που κρίθηκαν ως μη ικανοποιητικά τα 45 δείγματα (26%) αναφέρονται σε κριτήρια ασφάλειας σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 2073/04, 57 δείγματα (33%) σε κριτήρια υγιεινής, ενώ σε 69 δείγματα (41%) έχουμε παρουσία βιολογικών κινδύνων για τους οποίους υπάρχουν εθνικά κριτήρια ή δεν υπάρχουν νομοθετημένα κριτήρια (πχ *Vibrio Parahaemolyticus*, ζύμες - μύκητες). Η αύξηση του αριθμού των μη συμμορφώσεων που παρατηρούνται ως προς την μικροβιακή μόλυνση έναντι του έτους 2007 είναι εν μέρει και αποτέλεσμα τόσο της πληρέστερης καταγραφής όσο και λόγω υλοποίησης του εθνικού προγράμματος για τον έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας.

Στην κατηγορία γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα και για το 2008 οι μη συμμορφώσεις ως προς τη σύνθεση και την επισήμανση παρουσιάζουν σημαντικό ποσοστό σε σχέση με το σύνολο των μη συμμορφώσεων σε αυτήν την κατηγορία.

Σε όλες τις κατηγορίες τροφίμων ζωικής προέλευσης η μη συμμόρφωση ως προς τις ουσίες που επιμολύνουν τα τρόφιμα, ξένες ύλες κλπ (άλλα είδη μόλυνσης) κυμαίνεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα (0,2%).

Ως αποτέλεσμα των διενεργηθέντων ελέγχων στα τρόφιμα ζωικής προέλευσης η χώρα κοινοποίησε στο σύστημα έγκαιρης προειδοποίησης 10 σήματα από ελέγχους που έγιναν στο στάδιο της εισαγωγής (3 σήματα πουλερικών με *salmonella*, 4 σήματα ψαριών με ισταμίνη (2), βαρέα μέταλλα (1) και αλλοίωση οργανοληπτικών χαρακτηριστικών (1), 2 σήματα κεφαλόποδων με μη επιτρεπόμενα πρόσθετα (1) και βαρέα μέταλλα (1), 1 σήμα βουτύρου με απουσία κτηνιατρικού πιστοποιητικού)) και 2 σήματα από ελέγχους στην εσωτερική αγορά (1 σήμα οστρακόδερμων ως προς τη χρήση προσθέτων, 1 σήμα κρέατος ως προς την παρουσία αλλεργιογόνου ουσίας)

Από την ανάλυση των δειγμάτων με παράβαση σε ότι αφορά τους βιολογικούς κινδύνους προκύπτουν τα κάτωθι συμπεράσματα::

1) Η παράβαση των κριτηρίων ασφάλειας του Καν(ΕΚ) 2073/06 αφορά ποσοστό 2,85% των συνολικά εξετασθέντων δειγμάτων.. Από αυτά ποσοστό 1,4% αφορά παραβάσεις που διαπιστώθηκαν σε μεταποιημένα και μη μεταποιημένα δείγματα τροφίμων ενώ ποσοστό 1,45% αφορά παραβάσεις σε δείγματα τροφίμων που προέρχονται από την πρωτογενή παραγωγή (ζώντα δίθυρα μαλάκια)

2) Σε ποσοστό 2,58% των συνολικά εξετασθέντων δειγμάτων έχουμε παράβαση των κριτηρίων υγιεινής του Καν(ΕΚ) 2073/06 ( ).

3) Τέλος σε ποσοστό 1,99% των συνολικά εξετασθέντων δειγμάτων έχουμε παρουσία βιολογικών κινδύνων για τους οποίους δεν υπάρχουν νομοθετημένα κριτήρια (πχ. *C. jejuni*, *Vibrio parahaemolyticus*, ζύμες- μύκητες).

Παρόλα αυτά παραμένει ως ζητούμενο ο καλύτερος συντονισμός των εργαστηριακών ελέγχων επικεντρώνοντας στη συσχέτιση των ελέγχων που αφορούν σε δειγματοληψία και ανάλυση στις παραγωγικές επιχειρήσεις με τις

διενεργούμενες επιθεωρήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν ελλείψεις των συστημάτων αυτοελέγχου.

1.2. Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου

Όσον αφορά την πορεία υλοποίησης των προτεραιοτήτων, οι οποίες αναφέρονται και στους τρεις εθνικούς στρατηγικούς στόχους, σημειώνουμε ότι βρίσκονται σε εξέλιξη η πλειοψηφία αυτών. Επιπλέον υλοποιούνται και τα δύο ειδικά σχέδια ελέγχων. Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη σε κάθε προτεραιότητα.

1.2.1. Κρέας και προϊόντα κρέατος

- **Εκσυγχρονισμός και βελτίωση των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων της χώρας μέσω της ολοκλήρωσης του Γ' ΚΠΣ και της υλοποίησης του Εθνικού Στρατηγικού Πλαισίου Αναφοράς 2006-2012.**

Σήμερα στη χώρα λειτουργούν εκατόν εννέα (109) σφαγεία με επίσημο αριθμό έγκρισης, που έχει χορηγηθεί από τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής και άλλα σαράντα οκτώ (48) σφαγεία, μικρού δυναμικού, τα οποία λειτουργούν με άδεια, που χορηγείται για συγκεκριμένα χρονικά διαστήματα (δύο φορές το χρόνο κατά την περίοδο των εορτών του Πάσχα και των Χριστουγέννων) από τις κατά τόπους Νομαρχίες. Τα 22 σφαγεία μικρού δυναμικού αφορούν σε εγκαταστάσεις που λειτουργούν σε νησιωτικές περιοχές της χώρας (Κυκλάδες, Δωδεκάνησα, Ιόνια). Με απόφαση των αρμόδιων Κτηνιατρικών Αρχών κατά το έτος 2008 έχουν ανακληθεί συνολικά 38 εγκρίσεις σφαγείων (44,1%) (Πίνακας 6).

Το έτος 2008 συνεχίστηκε ο εκσυγχρονισμός των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων της χώρας μέσω του Γ' ΚΠΣ σύμφωνα με τον Πίνακα 7.

Για το έτος 2009 προγραμματίζεται η αποπεράτωση – λειτουργία καθώς και η βελτίωση – εκσυγχρονισμός σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων σε ποσοστό 20% επί των εγκαταστάσεων μικρού δυναμικού.

- **Συστηματοποίηση των ελέγχων για την ανίχνευση των προνυμφών *Trichinella Spiralis* στο χοιρινό κρέας, στα σφαγεία όλης της χώρας με τη μέθοδο της τεχνητής πέψης.**

Η εξέταση για ανίχνευση *Trichinella Spirallis*, λαμβάνοντας δείγματα από σφάγια κατοικίδιων χοίρων στα σφαγεία, με χρήση της μεθόδου ανίχνευσης αναφοράς («Μέθοδος πέψης ομάδων δειγμάτων με τη βοήθεια μαγνητικού αναδευτήρα») σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 2075/2005, πραγματοποιήθηκε κατά το έτος 2008 σε 14 Διευθύνσεις Κτηνιατρικής Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Το έτος 2008 στις εγκαταστάσεις 30 σφαγείων που ανήκουν συνολικά σε 14 Νομαρχίες, πραγματοποιήθηκαν εξετάσεις σε 163212 δείγματα από τα οποία δεν βρέθηκε κανένα θετικό στην *Trichinella Spirallis* (Πίνακας 8).

Συνολικά από τα 109 σφαγεία τα οποία έστειλαν στοιχεία στην ΓΔΚ του ΥΠΑΑΤ, τα 57 έχουν τον εξοπλισμό ενώ μόνο τα 30 πραγματοποίησαν εξετάσεις με την Μέθοδο της τεχνητής πέψης κατά το 2008.

Οι λόγοι για τους οποίους δεν εφάρμοσαν όλα τα σφαγεία την μέθοδο της τεχνητής πέψης μέχρι 31 Δεκεμβρίου του 2008 είναι κυρίως το μεγάλο οικονομικό κόστος για την εφαρμογή της μεθόδου, σε συνδυασμό με τον μικρό αριθμό χοίρων που σφάζονται σε κάποια από αυτά.

Τα 27 σφαγεία που διαθέτουν τον εξοπλισμό αλλά δεν εφάρμοσαν τη μέθοδο, ανέφεραν στην ΚΔΥ του ΥΠΑΑΤ ότι είχαν δυσκολίες στην προμήθεια πεψίνης και στην εκπαίδευση των κτηνιάτρων στην μέθοδο, προβλήματα που γρήγορα θα ξεπεραστούν, καθώς έχουν εντοπισθεί από τις ΔΚΝΑ οι οποίες καταβάλλουν προσπάθειες για την επίλυσή τους.

Σύμφωνα με το ΚΕΝΤΡΟ ΕΛΕΓΧΟΥ & ΠΡΟΣΛΗΨΗΣ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) δεν παρατηρήθηκαν κρούσματα ζωνοδόσων τα οποία να καταγράφηκαν σε ανθρώπους το έτος 2008 στην Ελλάδα στον έλεγχο του παρασίτου *Trichinella Spirallis*.

Για τις υπόλοιπες Διευθύνσεις Κτηνιατρικής των κατά τόπους Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων έχουν ήδη δρομολογηθεί οι διαδικασίες για την απόκτηση του εξοπλισμού και των αναλώσιμων που είναι απαραίτητα για την πραγματοποίηση της μεθόδου ανίχνευσης αναφοράς («Μέθοδος πέψης ομάδων δειγμάτων με τη βοήθεια μαγνητικού αναδευτήρα»).

- **Έλεγχος για ανίχνευση και τυποποίηση *salmonella spp.***

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος για την ανίχνευσης της *Salmonella spp.*

Ο έλεγχος αυτός εντάχθηκε στα πλαίσια ενός γενικότερου προγράμματος για τον επίσημο έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης, σύμφωνα με το οποίο τέθηκε ως κύριος στόχος ο έλεγχος των προϊόντων των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων.

Τον έλεγχο διεξήγαγαν οι Περιφερικές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ και οι Δ/νσεις Κτην/κής των Ν.Α. της χώρας.

Έγιναν 134 έλεγχοι και βρέθηκαν 4 μη ικανοποιητικά δείγματα (3%). Πιο συγκεκριμένα ελήφθησαν 26 δείγματα κιμά (2 μη ικανοποιητικά (7,7%)), 30 δείγματα παρασκευασμάτων κρέατος (2 μη ικανοποιητικά (6,6%)) και 78 δείγματα προϊόντων με βάση το κρέας όλα ικανοποιητικά.

Η λήψη δειγμάτων έγινε από εγκαταστάσεις παραγωγής σε τελικά προϊόντα (77%) και από την λιανική πώληση (23%). Επί συνόλου 55 Νομαρχιών ανταποκρίθηκαν οι 36 (ποσοστό 66%). Σε σχέση με το στόχο που τέθηκε, έλεγχος των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων, αυτός επιτεύχθηκε σε ποσοστό της τάξης του 60%.

- **Έλεγχος σε διερευνητικό επίπεδο για την ανίχνευση *Campylobacter spp* στο νωπό κρέας πουλερικών**

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος σε διερευνητικό επίπεδο ως προς το *Campylobacter spp* και τη συλλογή στοιχείων για τη διαμόρφωση κοινοτικής νομοθεσίας.

Ο έλεγχος αυτός εντάχθηκε στα πλαίσια ενός γενικότερου προγράμματος για τον επίσημο έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης, σύμφωνα με το οποίο τέθηκε ως στόχος ο έλεγχος πουλερικών από τις εγκεκριμένες εγκαταστάσεις επεξεργασίας πουλερικών πριν την κατάψυξη, ή την επεξεργασία τους. Τον έλεγχο διεξήγαγαν οι Δ/νσεις Κτην/κής των Ν.Α. της χώρας.

Έγιναν 37 δειγματοληψίες σε νωπό κρέας κοτόπουλου. Τα δείγματα εξετάστηκαν ως προς την παρουσία *Campylobacter spp* και στα 33 από τα 37 βρέθηκε το μικρόβιο. Τα δείγματα λήφθηκαν από την λιανική πώληση (28 δείγματα) και από μία εγκατάσταση παραγωγής βιολογικής εκτροφής. Ενδεχόμενα το πρόγραμμα θα υλοποιηθεί εκ νέου το 2011, εφόσον εξασφαλισθούν οι αντίστοιχοι πόροι.

- **Έλεγχος για την ανίχνευση και την καταμέτρηση της *Listeria monocytogenes* σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα (προϊόντα με βάση το κρέας).**

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος (ανίχνευση και καταμέτρηση *Listeria monocytogenes* σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα (προϊόντα με βάση το κρέας).

Ο έλεγχος αυτός εντάχθηκε στα πλαίσια ενός γενικότερου προγράμματος για τον επίσημο έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης, σύμφωνα με το οποίο τέθηκε ως κύριος στόχος ο έλεγχος των προϊόντων των εγκεκριμένων επιχειρήσεων παραγωγής και επεξεργασίας ζωικών

τροφίμων στα πλαίσια της επαλήθευσης του συστήματος διαχείρισης της ασφάλειας τροφίμων. Επιπλέον ελέγχθηκαν και τρόφιμα που προέρχονται από χώρες της ΕΕ και Τρίτες Χώρες

Όσον αφορά στα τρόφιμα που είναι ικανά να αναπτύξουν *Listeria monocytogenes* η λήψη δειγμάτων προγραμματίστηκε να γίνει από εγκαταστάσεις παραγωγής ώστε τα τρόφιμα να ελεγχθούν σύμφωνα με το κριτήριο 1.1.2 (β) (Απουσία *L. m.*/25 gr.) του Κανονισμού (ΕΚ) 2073/2005. Αυτό κρίθηκε αναγκαίο λόγω της ασάφειας που θεωρήθηκε ότι υπάρχει σε επίπεδο Ε. Ε. ως προς το κριτήριο της *L.M.* στη λιανική πώληση. Στα τρόφιμα που είναι ικανά να αναπτύξουν *L.M.* ζητήθηκε η ανίχνευση της *L.M.* και σε αυτά που δεν είναι ικανά η καταμέτρηση της *LM*.

Τον έλεγχο διεξήγαγαν οι Περιφερικές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ και οι Δ/νσεις Κτην/κής των Ν.Α. της χώρας.

Έγιναν 65 έλεγχοι σε προϊόντα κρέατος και βρέθηκαν 2 μη ικανοποιητικά δείγματα (3%). Κατά 80% τα δείγματα ελήφθησαν από εγκαταστάσεις και κατά 20% από τη λιανική πώληση.

1.2.2. Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

Γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα

- **Έλεγχος και αξιολόγηση της συμμόρφωσης με τα κριτήρια του νωπού γάλακτος**

Οι εργαστηριακές εξετάσεις για τα κριτήρια του νωπού γάλακτος είναι:

- 1) για το γάλα αγελάδας η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30 °C και η περιεκτικότητα σε σωματικά κύτταρα.
- 2) για το γάλα άλλων ειδών η περιεκτικότητα σε μικρόβια στους 30 °C σύμφωνα με τις απαιτήσεις της παραπάνω Νομοθεσίας.

Τα αποτελέσματα για το 2008 παρατίθενται στους παρακάτω πίνακες.

Πίνακας Ι

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ:	ΟΛΙΚΗ ΜΕΣΟΦΙΛΗ ΧΛΩΡΙΔΑ
ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	123.801
ΓΙΔΙΝΟ	73.332
ΠΡΟΒΕΙΟ	326.739

Πίνακας ΙΙ

ΠΑΡΑΜΕΤΡΟΣ:	ΣΩΜΑΤΙΚΑ ΚΥΤΤΑΡΑ
ΕΙΔΟΣ ΓΑΛΑΚΤΟΣ	ΑΝΑΛΥΣΕΙΣ
ΑΓΕΛΑΔΙΝΟ	101.566

Από τον αριθμό των αναλύσεων του έτους 2008 (πίνακες Ι και ΙΙ) οι κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι της ολικής μικροβιακής χλωρίδας (διμήνων με τουλάχιστον δύο δειγματοληψίες το μήνα) παρουσίασαν εποχιακή διακύμανση με ποσοστά συμμόρφωσης κατά μέσο όρο 81,14% στο αγελαδινό γάλα, ενώ

υψηλότερα ήταν τα ποσοστά συμμόρφωσης του γίδινου και του πρόβειου γάλακτος.

Εντούτοις, τα ποσοστά συμμόρφωσης της περιεκτικότητας σε σωματικά κύτταρα στο αγελαδινό γάλα (κυλιόμενοι γεωμετρικοί μέσοι όροι τριμήνων με τουλάχιστον μία δειγματοληψία το μήνα), κυμάνθηκαν σε χαμηλότερα συγκριτικά με αυτά της ολικής μικροβιακής χλωρίδας επίπεδα.

Συμπερασματικά σημειώνεται ότι υπάρχει αναπτυγμένο σύστημα επισήμου ελέγχου σε σχέση με τα κριτήρια για το νωπό γάλα και το σύνολο των δράσεων συντείνει στην συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων σε βαθμό που κρίνεται ικανοποιητικός.

- **Συνέχιση των δράσεων για την επιβεβαίωση της βακτηριολογικής ασφάλειας των τυριών σε συμμόρφωση με τις απαιτήσεις της θερμικής επεξεργασίας και ωρίμανσης αυτών.**

Ο έλεγχος αυτός εντάχθηκε στα πλαίσια ενός γενικότερου προγράμματος για τον επίσημο έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης, σύμφωνα με το οποίο τέθηκε ως κύριος στόχος ο έλεγχος των προϊόντων των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων ως προς την ανίχνευση *Salmonella* και ανίχνευση/καταμέτρηση *Listeria Monocytogenes*. Τον έλεγχο διεξήγαγαν οι Περιφερειακές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ και οι Δ/νσεις Κτην/κής των Ν.Α. της χώρας Έγιναν 62 έλεγχοι για ανίχνευση *Salmonella* και όλα τα δείγματα ήταν ικανοποιητικά.

Η λήψη δειγμάτων έγινε από τη λιανική πώληση και από εγκαταστάσεις παραγωγής και αφορούσαν τελικά προϊόντα. (Δεν υπάρχει κριτήριο ασφάλειας για τυριά από θερμικά επεξεργασμένο γάλα)

Πραγματοποιήθηκαν 122 έλεγχοι για ανίχνευση/καταμέτρηση *Listeria Monocytogenes* και δεν βρέθηκαν μη ικανοποιητικά δείγματα. Η λήψη δειγμάτων έγινε από τη λιανική πώληση και από εγκαταστάσεις παραγωγής. Ιδιαίτερα για τα ικανά να αναπτύξουν *Listeria Monocytogenes* τυριά: 53 από εγκατάσταση, 18 από λιανική πώληση, μη ικανά να αναπτύξουν *Listeria Monocytogenes* τυριά: 25 από εγκατάσταση, 1 από λιανική πώληση. Διαπιστώνεται η επάρκεια στην βακτηριολογική ασφάλεια των γαλακτοκομικών προϊόντων αφού δεν βρέθηκε μη ικανοποιητικό δείγμα. Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε σε προϊόντα εγκεκριμένων εγκαταστάσεων σε ποσοστό 57%. Το πρόγραμμα ως προς την ανίχνευση/καταμέτρηση *Listeria Monocytogenes* θα συνεχιστεί και τα επόμενα έτη. Επιπλέον για το 2009 θα διεξαχθεί έλεγχος και ως προς τις τοξίνες σταφυλόκοκκου σε τυροκομικά προϊόντα στο στάδιο της λιανικής πώλησης.

- **Έλεγχοι για την ανίχνευση καταλοίπων ή προσμείξεων στο γάλα και τα γαλακτοκομικά προϊόντα σε στάδια μετά την πρωτογενή παραγωγή.**

Για το 2008 διενεργήθηκαν έλεγχοι για τη διερεύνηση συγκεκριμένων περιστατικών κυρίως ως προς την παρουσία Αφλατοξίνης M1 στο γάλα. Σε όλες τις περιπτώσεις ο έλεγχος δεν οδήγησε σε κάποια μη συμμόρφωση.

- **Έλεγχος των τυριών ΠΟΠ, σχετικά με την τήρηση των προδιαγραφών παρασκευής τους.**

Δεν έγινε πρόγραμμα από τον ΕΦΕΤ για το 2008 Στοιχεία από ΟΠΕΓΕΠ

1.2.3. Μέλι

- **Έλεγχος για την παρακολούθηση της ποιότητας του μελιού**

Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων των ελέγχων που διενεργήθηκαν το 2007 διαπιστώθηκε ότι το μέλι κατά την έκθεσή του προς πώληση παρουσιάζει ελαφρά αυξημένη πάνω από το θεσμοθετημένο όριο τιμή της ΗΜΦ. Σχετικά με το θέμα έγιναν συσκέψεις με τις αρμόδιες αρχές και τους εμπλεκόμενους φορείς και αποφασίστηκε να εκδοθούν και να διανεμηθούν οδηγίες για τη σωστή αποθήκευση και έκθεση προς πώληση του μελιού ώστε να περιοριστούν οι υπερβάσεις ορίου στη συγκεκριμένη παράμετρο.

- **Έλεγχος παρουσίας αντιβιοτικών και άλλων χημικών ουσιών στο μέλι**

Αποφασίστηκε η έναρξη υλοποίησης της συγκεκριμένης προτεραιότητας ως προς τον έλεγχο παρουσίας 1, 4 διχλωροβενζολίου το έτος 2009, με στόχο την αξιολόγηση των μέτρων που ήδη έχουν ληφθεί από τις αρμόδιες αρχές.

1.2.4. Ζώντα δίθυρα μαλάκια

- **Δράσεις συνδεδεμένες με την συμμόρφωση των Ζώντων Δίθυρων Μαλακίων με τις υγειονομικές απαιτήσεις της Νομοθεσίας**

Το φάσμα των εξετάσεων που καλύπτεται είναι:

- 1) εξετάσεις για την παρουσία τοξινοπαραγωγού πλαγκτού (τοξικό φυτοπλαγκτό) στα νερά παραγωγής.
- 2) εξετάσεις για τον ποσοτικό προσδιορισμό θαλασσιών βιοτοξινών των ομάδων DSP, PSP και ASP.
- 3) εξετάσεις για την μικροβιολογική ποιότητα ζώντων δίθυρων μαλακίων για *E.coli* και *Salmonella* spp.
- 4) εξετάσεις για την παρουσία χημικών προσμείξεων (Pb, Cd).

Στο πλαίσιο των επισήμων ελέγχων ο συνολικός αριθμός εργαστηριακών ελέγχων ανέρχεται στις 12310 για το έτος 2008 και αφορά τις κάτωθι παραμέτρους:

1) Φυτοπλαγκτό

Σε σύνολο 8890 εργαστηριακών ελέγχων (1778 δείγματα) παρατηρήθηκαν συγκεντρώσεις τοξικών ειδών και πληθυσμιακές τάσεις που είχαν σαν αποτέλεσμα την είσοδο σε περίοδο επαγρύπνησης και σε προληπτικό κλείσιμο περιοχών παραγωγής σε αναμονή αποτελεσμάτων των αναλύσεων βιοτοξινών.

Οι περιοχές παραγωγής του Θερμαϊκού Κόλπου (Νομοί Ημαθίας, Πιερίας και Θεσσαλονίκης) παρέμειναν κλειστές για χρονικά διαστήματα από 1 έως 3 μήνες ενώ σε άλλες περιοχές το προληπτικό κλείσιμο είχε μικρότερη διάρκεια.

2) Βιοτοξίνες

Οι μη συμμορφώσεις αφορούν αποκλειστικά στην ανίχνευση DSP σε σύνολο 3018 ελέγχων που διενεργήθηκαν και το ποσοστό θετικότητας για την DSP ήταν 9,75%. Από τα 132 θετικά δείγματα για την DSP τα 116 ήταν μύδια, τα 2 καλόγνωμες, τα 8 κυδώνια, τα 4 γυαλιστερές, το 1 χτένια και το 1 φούσκες.

Για τις βιοτοξίνες PSP και ASP διενεργήθηκαν 811 και 853 αναλύσεις αντίστοιχα και τα αποτελέσματα των εξετάσεων ήταν αρνητικά.

Οι περιοχές παραγωγής του Θερμαϊκού Κόλπου (Νομοί Ημαθίας, Πιερίας και Θεσσαλονίκης) παρέμειναν κλειστές για χρονικά διαστήματα από 2 έως 7 μήνες περίπου, στο πλαίσιο εφαρμογής μέτρων επιτήρησης για τα Ζώντα Δίθυρα Μαλάκια, ενώ σε άλλες περιοχές για μικρότερο χρονικό διάστημα.

3) Μικροβιολογικές εξετάσεις

- Από τα 337 εξετασθέντα δείγματα όλα ήταν αρνητικά για σαλμονέλλα.
- Από τον ίδιο αριθμό δειγμάτων που εξετάστηκαν για E.coli τα 302 δείγματα ήταν <230/100g, το 1 δείγμα ήταν 230/100g και τα 34 δείγματα ήταν >230/100g.

4) Χημικές προσμείξεις

- Από τα 65 δείγματα οστρακοειδών που εξετάστηκαν για Cd και Pb τα 12 δείγματα είχαν τιμές Cd >1 mg/kg και τα 11 δείγματα είχαν τιμές Pb >1,5 mg/kg

Γενικοί στόχοι που επιτεύχθηκαν:

- A) Επιβεβαίωση ορθής κατάταξης - κατηγοριοποίησης ζωνών παραγωγής οστρακοειδών.
- B) Επιβεβαίωση του ορθού ορισμού αντιπροσωπευτικών σημείων δειγματοληψίας.
- Γ) Ορθή, έγκαιρη και μη καταχρηστική λήψη και άρση υγειονομικών μέτρων (άνοιγμα-κλείσιμο ζωνών παραγωγής, απαγόρευση αλιείας).
- Δ) Ικανοποιητική συμμόρφωση των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων του κλάδου (οστρακοκαλλιεργητές, οστρακοαλιείς, κέντρα αποστολής οστρακοειδών).
- Ε) Αποτελεσματική προστασία υγείας και συμφερόντων των καταναλωτών.

Ειδικόι στόχοι που επιτεύχθηκαν:

- A) Αποτελεσματική διαχείριση των γνωστοποιήσεων του συστήματος RASFF για τον τομέα των οστρακοειδών.
- B) Ενίσχυση της βάσης δεδομένων για διαμόρφωση ισχυρών στοιχείων αναφορικά με την τοξικότητα σε εθνικό επίπεδο.
- Γ) Ενίσχυση της βάσης δεδομένων για διαμόρφωση τοξικότητας ανά είδος οστράκου και ορισμός είδους - δείκτη.
- Δ) Δημιουργία βάσης δεδομένων για αξιολόγηση νέων κινδύνων σε εθνικό επίπεδο (παλυτοξίνη) και αποστολή σχετικών δεδομένων στην Ευρωπαϊκή Αρχή Ασφαλείας των Τροφίμων (EFSA), με σκοπό να ληφθούν υπόψη για πιθανό ορισμό κανονιστικού ορίου.
- Ε) Επιβεβαίωση της εφαρμοζόμενης απαγόρευσης εξαλίευσης δίθυρων μαλακίων λόγω υπέρβασης των ορίων Cd και Pb. Οι στοχευμένες δειγματοληψίες και η αυξημένη συχνότητα τους οδηγούν στην παρακολούθηση της αποκλιμάκωσης συσσώρευσης Cd και Pb.
- ΣΤ) Συνολική αξιολόγηση της παρουσίας μικροφυκών, υπεύθυνων για την παραγωγή DSP, PSP και ASP τοξινών.
- Ζ) Ειδική αξιολόγηση της παρουσίας βενθικών μικροφυκών και συσχέτισή τους με θετικότητα σε τοξίνες.
- Η) Εκτίμηση της τοξικότητας μικροφυκών, που σχετίζονται με την τοξικότητα διθύρων μαλακίων.

Συμπερασματικά προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία από τους επίσημους ελέγχους στον τομέα των ζώντων δίθυρων μαλακίων, δεν υφίσταται ανάγκη για διορθωτικές ενέργειες στο πλαίσιο του εθνικού σχεδίου ελέγχου.

1.2.5. Αλιεύματα

- **Έλεγχοι για την ανίχνευση και τον ποσοτικό προσδιορισμό προσθέτων σε αλιεύματα**

Η υλοποίηση της συγκεκριμένης προτεραιότητας ξεκίνησε κατά το 2007 στα πλαίσια μίας γενικότερης δράσης. Οι έλεγχοι αφορούσαν μαλακόστρακα και κεφαλόποδα που απευθύνονται στον τελικό καταναλωτή ως προς την παρουσία θειωδών. Ειδικότερα για αυτή την κατηγορία συντηρητικών, ο έλεγχος συνδέεται και με την παρακολούθηση της επισήμανσης στα προϊόντα λόγω αλλεργιογόνου δράσης. Καθώς η συγκεκριμένη προτεραιότητα εντάχθηκε σε ένα γενικότερο πρόγραμμα τα αποτελέσματα παρουσιάζονται συγκεντρωτικά στην υγιεινή τροφίμων στην προτεραιότητα 1Α Έλεγχος για τη χρήση των πρόσθετων υλών.

- **Έλεγχοι για τον προσδιορισμό της συγκέντρωσης της *Listeria Monocytogenes* σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα.**

Στη συγκεκριμένη προτεραιότητα προβλέπεται ο έλεγχος *Listeria monocytogenes* σε έτοιμα προς κατανάλωση τρόφιμα (σαλάτες με αλιεύματα, προϊόντα μεταποίησης αλιευμάτων).

Ο έλεγχος αυτός εντάχθηκε στα πλαίσια ενός γενικότερου προγράμματος για τον επίσημο έλεγχο των μικροβιολογικών κριτηρίων ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης, σύμφωνα με το οποίο τέθηκε ως κύριος στόχος ο έλεγχος των προϊόντων των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων ως προς την ανίχνευση *Salmonella* και ανίχνευση/καταμέτρηση *Listeria Monocytogenes*

Τον έλεγχο διεξήγαγαν οι Περιφερικές Δ/νσεις του ΕΦΕΤ και οι Δ/νσεις Κτην/κής των Ν.Α. της χώρας, τόσο στη λιανική πώληση, όσο και σε εγκαταστάσεις παραγωγής.

Πραγματοποιήθηκαν 24 έλεγχοι για ανίχνευση *Salmonella* και 10 για ανίχνευση *Listeria Monocytogenes* και όλα τα δείγματα χαρακτηρίστηκαν ικανοποιητικά.

1.2.6. Ειδικά Σχέδια

- **Εθνικό πρόγραμμα ελέγχου καταλοίπων**

Το Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων του έτους 2008 καθώς και τα αποτελέσματα του προγράμματος του έτους 2007 έχουν υποβληθεί στην ΕΕ σε ηλεκτρονική μορφή στις 15-9-2008.

Σύμφωνα με το πρόγραμμα ελέγχου καταλοίπων και το σύνολο των δειγμάτων που δηλώθηκαν στην βάση δεδομένων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής ήταν συνολικά 6.278 για βοοειδή, χοιρινά, αιγοπρόβατα, ψάρια, πουλικά, εκτρεφόμενα και άγρια θηράματα, αυγά, γάλα και μέλι. Από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής, οι οποίες είναι υπεύθυνες για την δειγματοληψία, ελήφθησαν και εστάλησαν στα Κτηνιατρικά Εργαστήρια προς εξέταση, συνολικά 6.804 δείγματα, δηλαδή ποσοστό πάνω από 100%.

Τα επιπλέον δείγματα αφορούν επιβεβαιώσεις μη συμμορφώσεων καθώς και δείγματα που έγιναν σύμφωνα με τις δυνατότητες των εργαστηρίων ώστε να αποκτηθούν επιπλέον δεδομένα.

Από τα 6.804 δείγματα που εξετάστηκαν από τα κτηνιατρικά εργαστήρια βρέθηκε ότι 62 δείγματα (ποσοστό 0,91 %) ήταν μη συμμορφούμενα προς την κοινοτική νομοθεσία. Από τα θετικά μόνο τα 5 αφορούν θυρεοστατικά προερχόμενα από δύο εκτροφές οι οποίες και έχουν τεθεί σε εξάμηνη επιτήρηση.

Συμπερασματικά για το 2008 έγινε :

1. η υλοποίηση του Προγράμματος του 2008 από τις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής σε ποσοστό 100%
  2. η παραγωγή εργαστηριακών αποτελεσμάτων στο συντομότερο δυνατό χρονικό διάστημα ώστε να είναι δυνατή η υποβολή του Προγράμματος και των εργαστηριακών αποτελεσμάτων ταυτόχρονα και εντός της προθεσμίας, ήτοι 70% έως 31 Μαρτίου 2009 και κατά 100% τον Ιούνιο του 2007.
  3. σημαντική επικύρωση των εργαστηριακών μεθόδων για τις οριζόμενες ουσίες και υποστρώματα και διαπίστευση των εργαστηρίων που υπολείπονται
- **Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs στα τρόφιμα**

Ο έλεγχος πραγματοποιήθηκε στα πλαίσια του Εθνικού Προγράμματος για τον Επίσημο Έλεγχο Τροφίμων (δειγματοληψία και ανάλυση) έτους 2008 σε διάφορα είδη τροφίμων κυρίως Ελληνικής προέλευσης.

Ο έλεγχος προέκυψε από την ανάγκη συμμόρφωσης με τις Συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής : α) για την παρακολούθηση των επιπέδων των διοξινών και των παρόμοιων με τις διοξίνες και των μη παρόμοιων με τις διοξίνες πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στα τρόφιμα (Σύσταση της Επιτροπής 2006/794/ΕΚ, της 16ης Νοεμβρίου 2006) και β) για τη μείωση της παρουσίας διοξινών, φουρανίων και πολυχλωριωμένων διφαινυλίων στις ζωοτροφές και στα τρόφιμα (Σύσταση της Επιτροπής 2006/88/ΕΚ, της 6ης Φεβρουαρίου 2006).

Οι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας και Θεσσαλίας ενώ ως εργαστήριο ελέγχου χρησιμοποιήθηκε το Εργαστήριο Φασματομετρίας Μάζας και Ανάλυσης Διοξινών του ΕΚΕΦΕ «Δημόκριτος» που αποτελεί και εθνικό εργαστήριο αναφοράς για το συγκεκριμένο πεδίο.

Τα αποτελέσματα κοινοποιήθηκαν στην Ε.Ε. με το έγγραφο 8385/10-06-09. Πραγματοποιήθηκαν οι προβλεπόμενοι από το πρόγραμμα έλεγχοι, συνολικά 46 δείγματα από τα οποία τα 44 αφορούσαν τρόφιμα ζωικής προέλευσης (7 σε γάλα και γαλακτοκομικά προϊόντα, 16 σε κρέας και προϊόντα κρέατος, 4 σε αυγά, 14 σε αλιεύματα και 3 σε παιδικές τροφές) και τα 2 αφορούσαν τρόφιμα φυτικής προέλευσης (Λίπη και έλαια).

Όλα τα δείγματα που εξετάστηκαν βρέθηκαν σύμφωνα με τη νομοθεσία (Καν. 1881/2006/ΕΚ) και μάλιστα η περιεκτικότητα των διοξινών και συνόλου διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερα από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια και σε παρόμοια επίπεδα με τα αποτελέσματα των αντίστοιχων προγραμμάτων του 2005 και του 2006-2007.

Παρατηρήθηκαν όμως αυξημένες τιμές στα μετρούμενα επίπεδα των μη παρομοίων με τις διοξίνες PCBs για το κρέας (ένα δείγμα αρνιού είχε τιμή 39 με προτεινόμενο όριο τα 50 μg/Kg, ενώ ένα δείγμα χοιρινού είχε τιμή 30 με προτεινόμενο όριο τα 15 μg/Kg). Επισημαίνεται ότι ακόμα δεν έχουν θεσμοθετηθεί όρια για τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs (σύνολο PCB-6). Επισυνάπτεται σχετικός πίνακας (Πίνακας 13)

1.3. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

1.3.1. Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων.

Η υπόδειξη της ανάγκης βελτιωτικών αλλαγών, με την μορφή συστάσεων πολλές φορές δεν συνοδεύεται από ένα αυστηρά τηρούμενο χρονοδιάγραμμα με αποτέλεσμα να παρατείνεται το καθεστώς εκκρεμοτήτων μιας επιχείρησης κάθε περίπτωση όμως πρέπει να εξαντλούνται όλα τα περιθώρια πριν γίνει χρήση επιβολής κυρώσεων

Το κυρωτικό σύστημα δίνει την δυνατότητα στις ελεγκτικές αρχές να εισηγούνται την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων στους υπεύθυνους των επιχειρήσεων για κάθε περίπτωση στοιχειοθετημένης παράβασης.

Παρόλα αυτά η συνολική βελτίωση του κυρωτικού συστήματος είναι ζητούμενο και στον τομέα αυτό.

Εκτός από την επιβολή ποινικών κυρώσεων, αυξάνεται ο αριθμός επιβολής διοικητικών κυρώσεων γεγονός που εξασφαλίζει αμεσότητα ενεργειών και συμβάλλει στην αποτρεπικότερα.. Από τα διαθέσιμα στοιχεία, επιβλήθηκαν πρόστιμα σε 121 επιχειρήσεις μεταποίησης-επεξεργασίας τροφίμων ζωικής προέλευσης .

Στις επιθεωρήσεις των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων οι επίσημοι κτηνίατροι προέβησαν σε κατάσχεση/καταστροφή 741.529 σφάγιων (1.237.485 kg) που αντιστοιχούσαν σε ποσοστό 1,57% των επιθεωρημένων. Τα αναλυτικά στοιχεία των επιθεωρήσεων στα σφαγεία της χώρας φαίνονται στους πίνακες 9, 10, 11 και 12 του παραρτήματος της παρούσας ενότητας.

Κατά τους επίσημους ελέγχους που διενεργήθηκαν στους ΣΥΚΕ της χώρας απορρίφθηκαν 38 παρτίδες τροφίμων ζωικής προέλευσης (επανεξαγωγή, καταστροφή) από 13.189 που ελέγχθηκαν.

Στα πλαίσια επιβολής μέτρων για την μη συμμόρφωση των εγκεκριμένων εγκαταστάσεων με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας των τροφίμων ανακλήθηκε η έγκριση σε 9 επιχειρήσεις επεξεργασίας-μεταποίησης τροφίμων ζωικής προέλευσης.

1.3.2. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επισήμων ελέγχων.

α) Επικαιροποίηση των διαδικασιών ελέγχου

Έγιναν συσκέψεις των ΚΑΑ με τις περιφερειακές και τοπικές υπηρεσίες στην προσπάθεια ενίσχυσης των μέτρων του 2007 (έκδοση οδηγών / εγχειριδίων, έντυπων) σχετικά με την επικαιροποίηση των διαδικασιών και αναβάθμιση του επίσημου ελέγχου αυτού με στόχο την

- Εξασφάλιση της τακτικής διενέργειας επισήμων ελέγχων με βάση τον κίνδυνο και την κατάλληλη συχνότητα.
- Τεκμηρίωση των διαδικασιών κατά την εφαρμογή των επισήμων ελέγχων.
- Βελτίωση των επισήμων ελέγχων σε επίπεδο εγκατάστασης ώστε να εξασφαλίζεται η συμμόρφωση των επιχειρήσεων τροφίμων προς τις γενικές και ειδικές απαιτήσεις υγιεινής των Κανονισμών (ΕΚ) 852/2004 & 853/2004.

Κατά το έτος 2008 εκδόθηκαν:

- Κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα τρόφιμα (RASFF): αριθμ. πρωτ. 9884/26.06.2008
- Τροποποίηση των κατευθυντήριων οδηγιών σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα τρόφιμα (RASFF): αριθμ. πρωτ. 10473/04.07.2008

- Εγκύκλιος σχετικά με τη διαχείριση δειγμάτων με υπέρβαση των μεγίστων επιτρεπόμενων ορίων υπολειμμάτων ως προς την ασφάλεια τους και την κοινοποίηση τους στο RASFF: αριθμ. πρωτ. 18704/27.11.2008
- Εγκύκλιος για την ενημέρωση σχετικά με την τροποποίηση οδηγιών για τα πρόσθετα τροφίμων και τα γλυκαντικά, που προκύπτουν με την οδηγία 2006/52/EK και αφορούν μεταξύ άλλων και την αναθεώρηση των διατάξεων που αφορούν στη χρήση νιτρωδών και νιτρικών αλάτων σε τρόφιμα ζωικής προέλευσης: αριθμ. πρωτ. 18467/25.11.2008

β) Κατά το έτος 2008 διενεργήθηκαν σε σχέση με την επιμόρφωση / κατάρτιση των υπαλλήλων που ασκούν τον επίσημο έλεγχο των τροφίμων ζωικής προέλευσης πρόγραμμα που αφορούσε τον.:

- Επίσημο Έλεγχο στον Τομέα των Αλιευμάτων

γ) Παροχή καθοδήγησης / πληροφοριών στους υπευθύνους των επιχειρήσεων τροφίμων.

Κατά το έτος 2008 έγιναν:

- Δύο συσκέψεις διαβούλευσης με ενώσεις καταναλωτών και συνδέσμους βιομηχανιών σχετικά με την διαμόρφωση εθνικής θέσης στα πλαίσια αναθεώρησης της Κοινοτικής νομοθεσίας σε ότι αφορά την επισήμανση των τροφίμων

Τέλος η παροχή καθοδήγησης και ενημέρωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων τροφίμων συνεχίζει να επιτυγχάνεται και μέσω των ηλεκτρονικών ιστοσελίδων των ΚΑΑ

δ) Διαπίστευση εργαστηρίων

Κατά το 2008 προωθήθηκαν δράσεις που αφορούν στη βελτίωση υποδομών και διαπίστευση κατά το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 17025 των κτηνιατρικών εργαστηρίων (Πίνακας 12).

Τα εργαστήρια αυτά ολοκλήρωσαν τις βελτιώσεις κτιριακών υποδομών και εξοπλισμού και συνεχίζουν τις διαδικασίες διαπίστευσης τους ως προς το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 17025.

ε) Νέα νομοθεσία

- Η ΚΥΑ 289667/24-6-2008 με θέμα «Τέλη επίσημων ελέγχων ζώντων ζώων και τροφίμων ζωϊκής προέλευσης από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές

1.4. Συμπεράσματα

- Έχει κατακτηθεί ένα ιδιαίτερα ικανοποιητικό επίπεδο συνεργασίας και συντονισμού των δράσεων των Α.Α τόσο σε επίπεδο οριζόντιας όσο και κάθετης επικοινωνίας παρά τις αλληλοεπικαλύψεις αρμοδιοτήτων στον τομέα των τροφίμων ζωικής προέλευσης. Οι δύο ΚΑΑ επεξεργάστηκαν από κοινού λύσεις σε θέματα επίσημων ελέγχων μέσα από προγραμματισμένες συσκέψεις και ομάδες εργασίας.
- Η οργάνωση των επίσημων ελέγχων είναι προσανατολισμένη στην υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ, πρέπει όμως να γίνουν επιπλέον βήματα βελτίωσης.
- Υπάρχει σημαντική πρόοδος, στο επίπεδο άσκησης του επίσημου ελέγχου όσον αφορά μεθόδους και τεχνικές που προσδιορίζουν την ομοιόμορφη διεξαγωγή του, φυσικά με τοπικές αποκλίσεις. Η συνεχής εξέλιξη στον τομέα αυτό είναι ένας εν δυνάμει στόχος.

- Στον τομέα της εκπαίδευσης παρά την συνέχεια που έχει εξασφαλιστεί η επιμόρφωση πρέπει να επεκταθεί σε νέα πεδία και να ανταποκριθεί στις τοπικές ανάγκες

Όσον αφορά την ανταπόκριση των υπευθύνων των επιχειρήσεων.

- Έχει κατακτηθεί ένα ιδιαίτερα σημαντικό επίπεδο προαπαιτούμενων στις εγκαταστάσεις μέσα από ευρείας έκτασης εκσυγχρονισμό και βελτίωση υποδομών. Το επίπεδο των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων υπολείπεται των λοιπών εγκαταστάσεων, αλλά βελτιώνεται αντίστοιχα με την πορεία εκσυγχρονισμού αυτών μέσα από τα ΚΠΣ.
- Πρόοδος έχει σημειωθεί σε επίπεδο λειτουργικών διαδικασιών, τήρησης κανόνων υγιεινής σημειώνονται όμως μεμονωμένες πρακτικές παραβατικού χαρακτήρα.
- Ικανοποιητική σε έκταση εφαρμογή συστημάτων αυτοελέγχου χωρίς όμως να αποτελεί σε αρκετές περιπτώσεις ένα πλήρως αφομοιωμένο σύστημα.
- Τα τρόφιμα ζωικής προέλευσης παρουσιάζουν υψηλό επίπεδο συμμόρφωσης ως προς τα κριτήρια ασφάλειας σύμφωνα με τους διενεργηθέντες εργαστηριακούς ελέγχους.

Πίνακας 1: ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ σε επιχειρήσεις τροφίμων ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ για το έτος 2008
Δ/νσεις ΚΤΗΝ/ΚΗΣ & ΕΦΕΤ

ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ		ΑΡ. ΕΠΙ/ΣΕΩΝ	ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ						ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ			
Α/Α	ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	Αριθμός	Γενική Υγιεινή (υποδομή- διαδικασίες κ.α.)	Μη εφαρμογή Συστήματος Αυτοελέγχου	Επισήμανση- Παρουσίαση	Μη Ασφαλή Τρόφιμα	Σύνθεση / Νοθεία	Άλλες	Κατάσχεση	Ποινικές κυρώσεις	Διοικητικές κυρώσεις	Αναστολή έγκρισης
1	Τεμαχισμού κρέατος / Παραγωγής παρασκευασμάτων Παραγωγής προϊόντων με βάση το κρέας	3416	37	7	25	53	1	3	251	126	43	14
2	Μεταποίησης γάλακτος & προϊόντων με βάση το γάλα	1163	47	24	15	18	0	2	11	106	51	18
3	Επεξεργασίας Αλιευμάτων	390	9	4	3	19	10	1	22	46	24	6
4	Παραγωγής προϊόντων αυγών	117	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	Ψυκτικών αποθηκών	855	5	2	5	4	0	0	28	16	3	2
6	ΣΥΝΟΛΟ	5941	98	37	48	94	11	6	312	294	121	40

ΠΙΝΑΚΑΣ 2: ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΣΦΑΓΙΩΝ

ΕΙΔΟΣ ΣΦΑΓΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ	ΒΑΡΟΣ ΕΠΙΘ. ΣΦΑΓΙΩΝ
		ΣΕ ΚΙΛΑ
ΜΟΣΧΟΙ	133.772	33.438.745
ΒΟΟΕΙΔΗ	17.269	3.452.601
ΕΡΙΦΙΑ	689.785	5.536.182
ΑΙΓΕΣ	74.477	1.489.795
ΑΜΝΟΙ	2.344.232	23.413.605
ΠΡΟΒΑΤΑ	280.253	4.201.010
ΧΟΙΡΙΔΙΑ	62.770	941.550
ΧΟΙΡΟΙ	1.073.948	53.812.485
ΠΤΗΝΑ	42.458.776	63.674.837
ΚΟΝΙΚΛΟΕΙΔΗ	1.050	1.260
ΘΗΡΑΜΑΤΑ	1.388	68.780
ΣΥΝΟΛΟ	47.137.720	190.030.850

ΠΙΝΑΚΑΣ 3: ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΥΚΕ

ΣΥΚΕ	Ελεγχθείς . παρτίδες	Απορριφθείσες	Δειγματοσθείσες	Θετικά. Δείγμ
Πειραιά	2526	21	681	16
Αερ. Αθηνών	4533	0	12	0
Θεσσαλ Αερ	269	0	0	0
Θεσσαλ Λιμαν	2599	3	44	0
Κακαβιά	386	0	25	0
Ν. Καύκασος	181	1	14	0
Εύζωνοι	479	0	3	0
Ειδομένη	0	0	0	0
Πέπλος	2216	13	16	6
	13189	38	795	22

ΠΙΝΑΚΑΣ 5: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΤΟΥΣ 2008

Κ.Α.	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗ ΜΟΛΥΝΣΗ	ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΜΟΛΥΝΣΗΣ	ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	ΆΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ
1	Γαλακτοκομικά	163	62	6	45	43	7	2.898
2	Αυγά και προϊόντα	3	0	0	1	2	0	196
3	Κρέας & προϊόντα κρέατος, κυνήγι, πουλερικά	80	69	0	7	3	1	1.075
4	Ψάρια, μαλακόστρατα και μαλάκια	61	40	3	16	2	0	868
5	Άλλα	0	0	0	0	0	0	46
	ΣΥΝΟΛΟ	307	171	9	69	50	8	5.083

ΠΙΝΑΚΑΣ 6: ΕΓΚΕΚΡΙΜΕΝΑ ΣΦΑΓΕΙΑ

ΝΟΜΟΣ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΜΕ ΕΠΙΣΗΜΟ ΑΡΙΘΜΟ ΕΓΚΡΙΣΗΣ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΜΙΚΡΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΤΩΝ ΟΠΟΙΩΝ ΕΧΕΙ ΑΝΑΚΛΗΘΕΙ Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΟ 2008
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	6	4	0
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	1	1	0
ΑΡΚΑΔΙΑ	2	0	0
ΑΡΤΑ	0	0	0
ΑΤΤΙΚΗ (Ν.Αθηνών)	0	0	0
ΑΤΤΙΚΗ (ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ)	1	0	2
ΑΤΤΙΚΗ (ΔΥΤ. ΑΤΤΙΚΗ)	1	1	1
ΑΧΑΪΑ	2	0	0
ΒΟΙΩΤΙΑ	0	1	2
ΓΡΕΒΕΝΑ	0	1	0
ΔΡΑΜΑ	2	1	0
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΑ	0	11	1
ΕΒΡΟΣ	2	1	1
ΕΥΒΟΙΑ	6	0	0
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	0	1	0
ΖΑΚΥΝΘΟΣ	0	1	0
ΗΛΕΙΑ	4	0	1
ΗΜΑΘΙΑ	1	0	0
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	4	0	0
ΘΕΣΠΡΩΤΙΑ	2	0	3
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ	5	1	0
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	4	2	0
ΚΑΒΑΛΑ	2	0	1
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	3	0	0
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	1	0	0

ΚΕΡΚΥΡΑ	0	2	0
ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑ	0	3	0
ΚΙΛΚΙΣ	3	0	0
ΚΟΖΑΝΗ	2	0	0
ΚΟΡΙΝΘΙΑ	4	0	1
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	1	4	8
ΛΑΚΩΝΙΑ	4	0	0
ΛΑΡΙΣΑ	4	1	1
ΛΑΣΗΘΙ	1	1	2
ΛΕΣΒΟΣ	4	3	0
ΛΕΥΚΑΔΑ	0	0	0
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	2	1	3
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	0	2	0
ΞΑΝΘΗ	4	0	0
ΠΕΛΛΑ	4	0	0
ΠΙΕΡΙΑ	3	0	0
ΠΡΕΒΕΖΑ	5	0	0
ΡΕΘΥΜΝΟ	2	1	0
ΡΟΔΟΠΗ	2	0	0
ΣΑΜΟΣ	1	0	0
ΣΕΡΡΕΣ	3	1	1
ΤΡΙΚΑΛΑ	2	1	0
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	1	0	4
ΦΛΩΡΙΝΑ	2	0	0
ΦΩΚΙΔΑ	1	0	5
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	0	0
ΧΑΝΙΑ	1	2	0
ΧΙΟΣ	1	0	1
ΣΥΝΟΛΟ	109	48	38

ΠΙΝΑΚΑΣ 7: ΕΚΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΣΦΑΓΕΙΩΝ 2008

ΕΙΔΟΣ ΣΦΑΓΕΙΟΤΕΧΝΙΚΗΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ	ΝΕΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ- ΑΠΟΠΕΡΑΤΩΣΗ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ
Σφαγεία βοοειδών, αιγοπροβάτων, χοίρων	10
Πτηνοσφαγεία, κτλ	5
Σύνολο	15

ΠΙΝΑΚΑΣ 8: ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΓΙΑ TR.SPIRALIS

Δ/ΝΣΕΙΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ	ΕΞΕΤΑΣ ΕΙΣ 2008	ΔΕΙΓΜΑΤ Α	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤ Α ΓΙΑ TR.SPIRALIS	ΣΦΑΓΕΙΑ ΠΟΥ ΕΦΑΡΜΟΖΕΤΑΙ Η ΜΕΘΟΔΟΣ
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑΣ	7	350	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)Θ. ΚΥΡΚΟΣ- ΧΟΙΡΟΤΡΟΦΙΚΗ ΒΟΝΙΤΣΑΣ Α.Ε. 2)ΚΙΡΚΗ Α.Ε. 3)Π.ΦΛΑΚΑΣ- Λ.ΦΛΑΚΑ Ο.Ε. 4)ΓΡΙΒΑΣ ΣΠ. & ΣΙΑ

				Ο.Ε.
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	10	1035	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	ΑΦΟΙ Δ. ΓΕΩΡΓΑ Ο.Ε.
ΑΡΚΑΔΙΑΣ	76	5413	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)ΜΠΟΥΖΑΛΑΣ Ο.Ε. 2)ΤΕΤΟΦΑΡΜΑ Α.Ε.
ΕΒΡΟΥ	37	37	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	ΙΔ.ΣΦΑΓΕΙΟ ΘΡΑΚΗ Α.Ε.
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ	1	30	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)ΦΑΡΜΑ ΧΑΛΑΣΤΡΑΣ Α.Ε., 2)ΑΦΟΙ ΤΑΧΜΑΤΖΙΔΗ - ΚΡΕΑΤΑ Α.Β.Ε.Ε., 3)ΕΥΡΩΦΟΥΝΤ ΓΕΩΡΓΙΚΕΣ- ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ Α.Ε. 4) ΑΜΝΟΣ ΕΠΕ
ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ	70	2600	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)ΚΡΕΚΑ Α.Ε. - ΙΩΑΝΝΙΝΩΝ, 2)ΠΑΠΠΑΣ Α.Ε. 3)ΣΒΕΚΗ Α.Ε.
ΚΙΛΚΙΣ	74	3834	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)ΘΕΟΔΩΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, 2)ΔΙΑΔΗΜΟΤΙΚΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΔΗΜΟΥ ΚΙΛΚΙΣ (ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΣΦΑΓ. ΚΙΛΚΙΣ Α.Ε.) 3)ΙΩΑΝΝΗΣ ΠΕΤΑΛΑΣ
ΚΟΖΑΝΗ	194	11329	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)ΣΦΑΓΕΙΑ

				ΚΟΖΑΝΗΣ Α.Ε. 2)ΜΑ.ΒΙ.Κ. Α.Ε.
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	185	18902	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	Λ.ΤΣΙΚΑΚΗΣ - Γ.ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ Α.Ε.
ΛΑΡΙΣΗΣ	1270	107481	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)ΣΦΑΓΕΙΑ ΛΑΡΙΣΑΣ Α.Ε. 2)ΒΑΚΡΕΛ Α.Ε.
ΠΡΕΒΕΖΗΣ	24	1173	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	ΒΙΚΗ Α.Ε.
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	209	10450	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1) CRETA FARM Α.Ε. 2) ΚΡΗΣ Α.Ε.
ΦΛΩΡΙΝΗΣ	17	465	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	ΕΝΩΣΗ ΓΕΩΡΓΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ ΑΜΥΝΤΑΙΟΥ
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗΣ	6	113	ΑΡΝΗΤΙΚΑ	1)ΔΗΜ.ΣΦΑΓΕΙΟ ΓΑΛΑΤΙΣΤΑΣ 2)ΔΗΜ.ΣΦΑΓΕΙΟ ΝΕΑΣ ΤΡΙΓΛΙΑΣ 3)ΔΗΜ.ΣΦΑΓΕΙΟ ΣΥΚΙΑΣ

ΣΥΝΟΛΟ: 14

2180

163212

30

ΠΙΝΑΚΑΣ 9: ΚΑΤΑΣΧΕΣΗ ΣΠΛΑΧΝΩΝ

ΕΙΔΟΣ ΣΦΑΓΙΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΚΑΤΑΣΧΕΘΕΝΤΩΝ ΣΦΑΓΙΩΝ			ΒΑΡΟΣ ΣΕ ΚΙΛΑ
	ΗΠΑΤΑ	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	
ΒΟΟΕΙΔΗ	3.902	5732	6.281	3.989.253
ΑΙΓΕΣ	24.224	55.298	23.783	1.079.682
ΠΡΟΒΑΤΑ	154.605	166.697	78.823	5.299.256
ΧΟΙΡΟΙ	31.198	208.087	25.302	12.800.725
ΠΤΗΝΑ	---	---	---	6.152
ΘΗΡΑΜΑΤΑ				2.500
ΣΥΝΟΛΟ				23.177.568

ΠΙΝΑΚΑΣ 10: ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΣΠΛΑΧΝΩΝ

ΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ		ΒΟΟΕΙΔΗ	ΑΙΓΕΣ	ΠΡΟΒΑΤΑ	ΧΟΙΡΟΙ
		ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ	ΗΠΑΤΑ	77	52
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	120	175	715	3286
	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	40	131	463	---
ΔΙΣΤΟΜΙΑΣΗ	ΗΠΑΤΑ	516	6.537	39.433	1.213
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	741	5.383	18.414	5.804
	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	202	1.984	5.665	1.504
ΕΧΙΝΟΚΟΚΚΙΑΣΗ	ΗΠΑΤΑ	1.184	2.349	31.800	8
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	1.240	32.340	30.096	8
	ΛΟΙΠΑ ΟΡΓΑΝΑ	82	241	2.266	---

ΒΡΟΥΚΕΛΛΩΣΗ	ΗΠΑΤΑ	205	3	293	430
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	338	3	301	698
	ΛΟΙΠΑ	21	---	---	---
	ΟΡΓΑΝΑ				
ΛΟΙΠΕΣ ΝΟΣΟΙ	ΗΠΑΤΑ	1.908	15.203	82.093	29.157
	ΠΝΕΥΜΟΝΕΣ	3.281	17.317	116.801	198.291
	ΛΟΙΠΑ	5.936	21.427	70.429	23.798
	ΟΡΓΑΝΑ				

ΠΙΝΑΚΑΣ 11: ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ ΣΦΑΓΙΩΝ

ΑΙΤΙΑ ΚΑΤΑΣΧΕΣΗΣ	ΒΟΟΕΙΔΗ	ΑΙΓΕΣ	ΠΡΟΒΑΤΑ	ΧΟΙΡΟΙ	ΠΤΗΝΑ	ΘΗΡΑΜΑΤΑ
ΣΑΡΚΟΣΠΟΡΙΔΙΑΣΗ	---	---	10	---	---	---
ΚΥΣΤΙΚΕΚΡΩΣΗ	---	---	5	---	---	---
ΦΥΜΑΤΙΩΣΗ	26	---	---	---	---	---
ΓΕΝΙΚΕΥΜΕΝΗ ΛΕΜΦΑΔΕΝΙΤΙΔΑ	1	---	---	---	---	---
ΣΗΨΑΙΜΙΑ – ΠΥΑΙΜΙΑ	24	26	102	35	145.835	---
ΚΑΧΕΞΙΑ	12	183	422	171	282.126	---
ΠΟΛΛΑΠΛΟΙ ΟΓΚΟΙ	1	3	6	14	1.313	---
ΕΜΠΥΡΕΤΕΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ	7	7	72	37	3.223	1
ΛΟΙΠΑ ΑΙΤΙΑ	40	167	837	1711	305.105	---
ΣΥΝΟΛΟ	111 (25.150 kg)	386 (4.432 kg)	1461 (17.940 kg)	1968 (53.126 kg)	737.602 (1.136.787 kg)	1 (50 kg)

Πίνακας 12: Υπό Διαπίστευση κτηνιατρικών εργαστηρίων

	Κτηνιατρικό εργαστήριο	Αντικείμενο διαπίστευσης
1	Εργαστήριο Ιολογίας του ΙΛΠΑΝ	επίσημος έλεγχος ιολογίας ζώων
2	Ινστιτούτο αφθώδους πυρετού	επίσημος έλεγχος αφθώδους πυρετού
3	Εργαστήριο χοιροπαθολογίας ΙΛΠΑΝ	επίσημος έλεγχος νοσημάτων χοίρου
4	Εργαστήριο Παρασιτολογίας ΙΛΠΑΝ	επίσημος έλεγχος <i>Trichinella spiralis</i>
5	Εργαστήριο Ιχθυοπαθολογίας ΙΛΠΑΝ	επίσημος έλεγχος νοσημάτων ιχθύων
6	Κτηνιατρικό Εργαστήριο Πάτρας	επίσημος έλεγχος τροφίμων

ΠΙΝΑΚΑΣ 13: Επίπεδα διοξινών, φουρανίων (TEQ PDCC/Fs) και παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (TEQ PCBs) (εκφρασμένα σε pg/g λίπους) και επίπεδα μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs (εκφρασμένα σε ng/g λίπους)

	Ανώτατο όριο συγκέντρωσης Διοξινών-Φουρανίων	Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα TEQ PDCC/Fs (Καν. 1881/2006)	Ανώτατο όριο συγκέντρωσης παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs	Συνολική τιμή διοξίνες, φουράνια και παρόμοια με τις διοξίνες PCBs	Συνολική TEQ (PDCC/Fs+ PCBs) Μέγιστα επιτρεπτά επίπεδα Ε.Ε. (Καν. 1881/2006)	Μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs (άθροισμα PCB 28, PCB52, PCB101, PCB138, PCB153 και PCB180)	Προτεινόμενα ανώτατα όρια της Ε.Ε για τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs
	Μέσος όρος (εύρος)		Μέσος όρος (εύρος)	Μέσος όρος (εύρος)		Μέσος όρος (εύρος)	
ΓΑΛΑ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ							
Ελληνικά τυριά Προστατευόμενης Ονομασίας Προέλευσης (ΠΟΠ) (n=2)	0,46 (0,43-0,48)	3,0	0,51 (0,30-0,71)	0,96 (0,73-1,20)	6,0	2,76 (1,07-4,44)	25
Νωπό αιγοπρόβειο γάλα (n=5)	0,38(0,34-0,42)	3,0	0,14(0,11-0,16)	0,51 (0,44-0,58)	6,0	0,94 (0,72-1,28)	25
ΚΡΕΑΣ ΚΑΙ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ							
Κρέας αιγοπροβάτων (n=8)	0,51 (0,36-1,32)	3,0	0,39 (0,12-0,81)	0,90 (0,48-1,87)	4,5	7,40 (0,56-39,07)	50
Κρέας πουλερικών (n=3)	0,37(0,35-0,39)	2,0	0,37(0,29-0,47)	0,74 (0,68-0,82)	4,0	2,63 (2,45-2,80)	30
Κρέας χοιρινό (n=2)	0,35(0,34-0,36)	1,0	0,24 (0,03-0,45)	0,59(0,37-0,81)	1,5	15,31 (0,29-30,33)	15
Κρέας βόειο (n=2)	0,42 (0,39-0,45)	3,0	0,63 (0,42-0,83)	1,04 (0,81-1,27)	4,5	4,60(2,48-6,73)	50
Συκώτι (n=1)	1,9	6,0	0,41	2,31	12,0	10,85	50 ή 2,0 ng/g φρέσκου προϊόντος

ΛΙΠΗ ΚΑΙ ΕΛΑΙΑ							
Φυτικά έλαια (ελαιόλαδο, καλαμποκέλαιο, βιολογικό παρθένο ελαιόλαδο και ηλιέλαιο) (n=2)	0,34	0,75	0,83(0,80-0,85)	1,17(1,15-1,19)	1,5	42,6(33,1-52,1)	15
ΑΥΓΑ							
Ελεύθερης βοσκής και συστοιχίες κλωβών (n=4)	0,39 (0,34-0,48)	3,0	0,12(0,03-0,24)	0,51(0,37-0,71)	6,0	0,78(0,35-1,13)	75
ΙΧΘΥΡΑ*							
Ψάρια ανοιχτής θάλασσας* μαρίδα, λαυράκι νωπό ανοιχτής θαλάσσης, βακαλάος νωπός ανοιχτής θαλάσσης, μπαρμπούνη, φαγκρί (n=8)	0,13 (0,01-0,32)	4,0	0,42 (0,07-0,80)	0,56(0,08-1,06)	8,0	4,75 (1,35-14,98)	75
Ψάρια ιχθυοτροφείου* τσιπούρα, λαυράκι (n=6)	0,10(0,02-0,23)	4,0	0,61(0,07-1,55)	0,71(0,15-1,79)	8,0	5,50(0,76-11,30)	75
ΠΑΙΔΙΚΕΣ ΤΡΟΦΕΣ							
Μοσχάρι με λαχανικά, αρνάκι με λαχανικά και γάλα 2 ^{ης} βρεφικής ηλικίας (n=3)	0,38(0,35-0,40)	Δεν έχει θεσμοθετηθεί	0,25(0,16-0,38)	0,63(0,57-0,73)	Δεν έχει θεσμοθετηθεί	4,15(0,92-10,32)	10 ή 1.0 ng/g φρέσκου προϊόντος

* Εκφράζονται σε pg/g βάρους φρέσκου προϊόντος

2. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Η αποτίμηση του επίσημου ελέγχου στον τομέα της υγιεινής τροφίμων, καλύπτει το σύνολο των επιχειρήσεων που εμπίπτουν στις απαιτήσεις του Καν. (ΕΚ) 852/004, εξετάζει την ασφάλεια πληθώρας τροφίμων συμπεριλαμβανομένων του νερού, των τροφίμων ειδικής διατροφής ως και των υλικών και αντικειμένων σε επαφή με τα τρόφιμα.

Δεν υπάρχει διαφοροποίηση στην οργάνωση του επίσημου ελέγχου και στον τομέα της υγιεινής τροφίμων.

Υποστηρίζεται από 4 διαφορετικές ελεγκτικές υπηρεσίες Νομαρχιακού επιπέδου με διακριτή αρμοδιότητα, Περιφερειακές υπηρεσίες ελέγχου, υπηρεσίες επιφορτισμένες για τον έλεγχο κατά την εισαγωγή και αρμόδιες αρχές για συγκεκριμένες κατηγορίες τροφίμων (νερό, τρόφιμα ειδικής διατροφής).

Πεδίο άσκησης ελέγχου, ως προς την εξακρίβωση συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, παραμένουν οι παραγωγικές επιχειρήσεις, οι διανομείς-μεταφορείς, το λιανικό εμπόριο, οι επιχειρήσεις που υποστηρίζουν μαζική εστίαση και οι παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς.

Η διαδικασία των ελέγχων εξειδικεύεται κατά κατηγορία επιχειρήσεων και περιλαμβάνει την επιθεώρηση της εγκατάστασης και των προϊόντων που παράγονται και διατίθενται στον καταναλωτή, τον έλεγχο των συνθηκών υγιεινής, την αξιολόγηση των συστημάτων διαχείρισης της ασφάλειας των τροφίμων, την εξέταση της τεκμηρίωσης των παραγωγικών διεργασιών .

Βασική συνιστώσα αυτού αποτελεί η παρακολούθηση της υγιεινής και ασφάλειας των τροφίμων, που διακινούνται ανά την επικράτεια στα πλαίσια του ενδοκοινοτικού εμπορίου και κατά το στάδιο των εισαγωγών. Οι έλεγχοι εξετάζουν μικροβιολογικές προδιαγραφές, παρουσία χημικών, φυσικών ρυπαντών και ραδιενέργειας, ποιότητα ή/και νοθεία, επισήμανση, παραπλανητική διαφήμιση ή παρουσίαση.

Κατά την εισαγωγή οι έλεγχοι είναι στην πλειοψηφία τους τακτικοί και προγραμματίζονται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τις αναγγελίες των φορτίων. Διενεργούνται επιτόπιοι έλεγχοι, στους οποίους συμπεριλαμβάνεται δειγματοληψία και ανάλυση εφόσον κρίνεται αναγκαίο.

Προβλήματα που συνεχίζουν να χαρακτηρίζουν τον τομέα αυτό είναι.

- Η μη επαρκής υποστήριξη του επίσημου ελέγχου εκ μέρους υπηρεσιών σε ειδικότερους τομείς.
- Η άσκηση αποδοτικότερου συστήματος εποπτείας και συντονισμού των υπηρεσιών που εμπλέκονται στον επίσημο έλεγχο
- Η έλλειψη ή ανισοκατανομή προσωπικού.
- Η έλλειψη διαδικασιών Audit
- Η ανάγκη περαιτέρω ενοποίησης του κυρωτικού συστήματος.

Ο επίσημος έλεγχος και στον τομέα αυτό στόχευσε στην υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ μέσα από την συνολική αναβάθμιση του συστήματος ελέγχων. Επιδίωξη των αρχών είναι οι έλεγχοι να διενεργούνται αναλογικά σε όλα τα στάδια παραγωγής, μεταποίησης, διανομής και διάθεσης στον τελικό καταναλωτή και η συχνότητά τους να καθορίζεται με βάση την κατηγοριοποίηση των επιχειρήσεων ως προς την επικινδυνότητά.

2.1 Επίσημοι έλεγχοι

Κατά τη διάρκεια του 2008 διενεργήθηκαν συνολικά 66.146 έλεγχοι σε επίπεδο εγκαταστάσεων. Οι επιθεωρήσεις αυτές, αναγόμενες σε σύνολο 242.713 επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται ανά την επικράτεια, καλύπτουν το 27% περίπου των υφιστάμενων επιχειρήσεων.

Ο προσανατολισμός των επιθεωρήσεων όσον αφορά την κατανομή των ελέγχων ανά κατηγορία επιχείρησης αποτυπώνεται στο σχήμα 1 του παραρτήματος, ήτοι:

- 39,7 % αντιστοιχεί στο λιανικό εμπόριο,
- 26,35 % σε επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών,
- 17,3 % σε παρασκευαστές που πωλούν λιανικώς,
- 12,7 % σε παρασκευαστές και συσκευαστές και
- 3,95 % σε διανομείς, μεταφορείς.

Από τα ως άνω στοιχεία διαφαίνεται ενίσχυση της αφομοίωσης του παράγοντα ανάλυσης επικινδυνότητας σχετικά με τον προσανατολισμό των ελέγχων και τον προσδιορισμό της συχνότητας (2πλασιος αριθμός επιθεωρήσεων σε παραγωγικές επιχειρήσεις).

Ορισμένες κατηγορίες επιχειρήσεων (λιανική , παροχή υπηρεσιών) συνεχίζουν να συγκεντρώνουν υψηλά ποσοστά επισκεψιμότητας. Βασική παράμετρος εξήγησης αποτελεί το γεγονός ότι ορισμένες υπηρεσίες της Ν.Α δραστηριοποιούνται αποκλειστικά σχεδόν λόγω αρμοδιότητας σε αυτού του τύπου τις εγκαταστάσεις. Πέρα από όποια προβλήματα αφομοίωσης, αυτό ενισχύει και τα υψηλά ποσοστά επιθεωρήσεων που συγκεντρώνουν.

Από την ανάλυση των αποτελεσμάτων διαφαίνεται ότι ο προσανατολισμός των ελέγχων αρχίζει να υπακούει στην ανάλυση επικινδυνότητας, χωρίς όμως να έχουν εκλείψει φαινόμενα ελεγκτικής κάλυψης ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων που δεν σχετίζονται με παράγοντες όπως η ανάλυση κινδύνου ή το αυξημένο ποσοστό μη συμμορφώσεων.

Στην κατεύθυνση της βελτίωσης συνέβαλε η αφομοίωση προγενέστερων προσπαθειών, μέσα από την έκδοση κατευθυντηρίων οδηγιών, εγκυκλίων, προγραμμάτων εκπαίδευσης, πρωτοβουλίες που πρέπει να ενισχυθούν ώστε οι έλεγχοι να μην οργανώνονται ανεξάρτητα της παραμέτρου του κινδύνου και ενταχθούν λειτουργικά και ουσιαστικά στο έργο των Α,Α.

Επιπλέον, κατά τη διάρκεια του έτους πραγματοποιήθηκε η διαχείριση 1531 καταγγελιών μέσα από ένα αξιόπιστο και ολοκληρωμένο σύστημα διερεύνησης. Αυτές αφορούσαν κυρίως:

- αλλοιωμένα τρόφιμα ή λήξη του ορίου διατηρησιμότητας αυτών .
- μη ορθή επισήμανση τροφίμων
- επιχειρήσεις με πλημμελείς συνθήκες υγιεινής
- την παρουσία ξένων σωμάτων σε τρόφιμα.

Στο πλαίσιο των επιθεωρήσεων, πολλές επιχειρήσεις δέχτηκαν λεπτομερείς συστάσεις και υποδείξεις που αφορούσαν:

- την ανάγκη βελτίωσης της υλικοτεχνικής υποδομής,
- την εφαρμογή των κανόνων υγιεινής,
- την τήρηση διαδικασιών αυτοελέγχου και τη βελτίωση εφαρμογής των εγκαταστημένων συστημάτων HACCP,
- την ορθή επισήμανση και παρουσίαση τροφίμων.

2.1.1. Συνολική συμμόρφωση των επιχειρήσεων

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία προκύπτει ότι η συμμόρφωση των επιχειρήσεων ως προς τις βασικές παραμέτρους της νομοθεσίας κυμάνθηκε σε ποσοστό 94,65%. Το ποσοστό συμμόρφωσης παραμένει υψηλό στα ίδια σχετικά επίπεδα με το προηγούμενο έτος..

Η συμμόρφωση αυτή, θεωρούμε ότι είναι το αποτέλεσμα συντονισμένων ενεργειών των τελευταίων χρόνων που σχετίζεται με ευρεία ενημέρωση των υπευθύνων των επιχειρήσεων, την ανταπόκριση τους σε επακόλουθες ενέργειες συμμόρφωσης προς τις απαιτήσεις της νομοθεσίας, στην καλύτερη οργάνωση και αποτελεσματικότητα των ελέγχων..

Επίσης από τα αποτελέσματα των ελέγχων των εισαγομένων προϊόντων διαφαίνεται ότι αυτά κατά γενικό κανόνα είναι σύμφωνα με τις διατάξεις της αντίστοιχης νομοθεσίας, καθώς δεν παρατηρήθηκαν οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που παρατηρήθηκαν ήταν ήσσονος σημασίας, παρά τα αυξημένα ποσοστά ελέγχων. Σε γενικές γραμμές τα αποτελέσματα κρίνονται πολύ ικανοποιητικά, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.. Σχετικά μεγαλύτερα ποσοστά μη συμμόρφωσης εμφανίζονται μόνο σε ξηρούς καρπούς κατά τον έλεγχο ως προς την παρουσία αφλατοξινών. σε ξηρούς καρπούς. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή διενεργεί έλεγχο και στο επόμενο όμοιο φορτίο (είδος & χώρα καταγωγής) και γενικά οδηγείται στην εφαρμογή αυξημένων ποσοστών ελέγχων.

2.1.2. Ανάλυση των μη συμμορφώσεων στις επιχειρήσεις

Α) Από την αξιολόγηση των συνολικών αποτελεσμάτων που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο Πίνακα 3 και στο σχήμα 2 κατεγράφησαν 3541 παραβάσεις (5,3 %) οι οποίες αφορούν κυρίως ζητήματα σχετικά με την τήρηση κανόνων υγιεινής, μη ασφαλή τρόφιμα, προβλήματα παρουσίας, επισήμανσης τροφίμων κ.λ.π.

Αναλυτικά, μη συμμορφώσεις που αφορούν στην γενική υγιεινή 47% οφείλονται σε ελλείψεις τόσο ως προς την υποδομή των εγκαταστάσεων αλλά κυρίως στην εφαρμογή κανόνων ορθής υγιεινής πρακτικής. Σχετίζονται με αδυναμίες στην εφαρμογή των λειτουργικών διαδικασιών, τις πρακτικές χειρισμών και την εκπαίδευση του προσωπικού.

Οι περιπτώσεις μη ασφαλών τροφίμων που συνοδεύτηκαν με αντίστοιχες διοικητικές πράξεις ανήλθαν σε 21%

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης που εντοπίζονται στα συστήματα αυτοελέγχου 5,1% (αφορούν στην απουσία τους ή σημαντικές ελλείψεις και ανεπαρκή εφαρμογή τους). Σε επίπεδο μικρών επιχειρήσεων η κατάσταση εμφανίζει στοιχεία ανταπόκρισης όμως αρκετά προβλήματα συνεχίζουν να υπάρχουν.

Το ποσοστό μη συμμόρφωσης σε ότι αφορά Επισήμανση, παρουσίαση είναι 12%. Το ποσοστό μη συμμορφώσεων στην κατηγορία «άλλες» 14% αφορά περιπτώσεις ελλείψεων των επιχειρήσεων ως προς διοικητικές πράξεις, που σχετίζονται με την ανάγκη ανανεώσεων, επεκτάσεων, τροποποιήσεων κλπ των αδειών λειτουργίας τους.

Ανά κατηγορία επιχειρήσεων, μεγαλύτερο ποσοστό μη συμμορφώσεων ακολουθώντας την γενική τάση που αναλύσαμε εντοπίζονται στο λιανικό εμπόριο, λόγω του αυξημένου όγκου των επιθεωρήσεων και στοχευμένων δειγματοληψιών που συγκέντρωσε, ακολουθούν οι επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών κ.λ.π .

Β) Β) Σε επίπεδο τροφίμων εκτός αυτών ζωικής προέλευσης, για το 2008 έχουν διεξαχθεί 6.583 εργαστηριακοί έλεγχοι, τόσο στα πλαίσια προγραμματισμένων δράσεων, όσο και στα πλαίσια διερεύνησης καταγγελιών, ή σημάτων που έχουν κοινοποιηθεί μέσω του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης (Rasff). Οι έλεγχοι έχουν γίνει ως επί το πλείστον σε προσυσκευασμένα προϊόντα σε επίπεδο λιανικής πώλησης και καταγράφηκαν 421 μη συμμορφώσεις.

Αναλυτικά αποτελέσματα παρουσιάζονται στον Πίνακα 4 . Τρόφιμα με μικροβιακή μόλυνση, που αφορούν στη μη συμμόρφωση ως προς τα κριτήρια του Καν (ΕΚ) 2073/2005 ή/και άλλα είδη μόλυνσης που αφορούν ξένες προσμίξεις (μη συμμόρφωση ως προς τον Καν.1881/06/ΕΚ) θεωρούνται μη ασφαλή. Η «σύνθεση», που αναφέρεται στις προδιαγραφές ποιότητας και η «επισήμανση – παρουσίαση» συνιστούν μη συμμορφώσεις που οδηγούν σε παραπλάνηση του καταναλωτή. Όσον αφορά στην ασφάλεια των τροφίμων στο σύνολό τους παρατηρήθηκε χαμηλό ποσοστό «μικροβιακής μόλυνσης» (0.03%) καθώς και ο τύπος μη συμμόρφωσης «άλλα είδη μόλυνσης» εμφανίζεται με ποσοστό της τάξης του 0.65% .Τα μεγαλύτερα ποσοστά μη συμμόρφωσης παρατηρήθηκαν στις κατηγορίες «Ξηροί καρποί, πρόχειρα φαγητά», «Αλκοολούχα ποτά» και «Λίπη και έλαια» λόγω του επεισοδίου του επιμολυσμένου Ουκρανικού ηλιελαίου.

Αναφερόμενοι στα ποσοστά μη συμμόρφωσης που παρατηρήθηκαν σε ελέγχους που έγιναν ως προς τη «σύνθεση» και την «επισήμανση – παρουσίαση» αυτά ήταν 0,86% και 4.04% αντίστοιχα. Σε πολλές περιπτώσεις καταγράφονται ήσσονος σημασίας παραβάσεις στην επισήμανση, που στην ουσία δεν οδηγούν στην παραπλάνηση του καταναλωτή.

Γ) Σχετικά με τα εισαγόμενα τρόφιμα, από την αξιολόγηση των συνολικών αποτελεσμάτων που αναφέρονται στον επισυναπτόμενο Πίνακα 1 του παραρτήματος του παρόντος κεφαλαίου καταγράφεται ότι ο επίσημος έλεγχος που εφαρμόστηκε στα τρόφιμα φυτικής προέλευσης κατά το έτος 2008 στο στάδιο της εισαγωγής, σε γενικό πλαίσιο θεωρείται ικανοποιητικός γιατί δεν κατέδειξε κανένα σημαντικό πρόβλημα. Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφονται είναι ελάχιστες και μικρής σημασίας. Από τα παραπάνω εκτεθέντα στοιχεία ελέγχων προκύπτει ότι κατ'αρχάς έχουν επιτευχθεί οι προτεραιότητες ελέγχου και οι στρατηγικοί στόχοι του ΠΟΕΣΕ και ειδικότερα στο στάδιο εισαγωγής με στόχο την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή. Στους τομείς όπου οι έλεγχοι κάλυψαν μέρος των απαιτήσεων που απορρέουν από τις εθνικές και κοινοτικές διατάξεις θα υπάρξει προγραμματισμός, στα πλαίσια του ΠΟΕΣΕ, για την σταδιακή και πλήρη ανταπόκριση και συμμόρφωση στις νομοθετικές διατάξεις.

2.2. Προτεραιότητες – Ειδικά σχέδια ελέγχου

Οι άξονες προτεραιοτήτων αφορούν τον περιορισμό των χημικών και βιολογικών κινδύνων και την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή. Η πορεία υλοποίησης τους βρίσκεται σε εξέλιξη. Επιπλέον ξεκίνησε η υλοποίηση δύο ειδικών σχεδίων προγραμμάτων ελέγχου για τα επίπεδα ακρυλαμιδίου και φουρανίου στα τρόφιμα σε συμμόρφωση με συστάσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

Στη συνέχεια παρουσιάζεται αναλυτικά η εξέλιξη σε κάθε προτεραιότητα.

2.2.1. Χημικοί Κίνδυνοι

• Έλεγχος για τη χρήση των προσθέτων υλών

Οι έλεγχοι των προσθέτων αφορούσαν σε προϊόντα φυτικής προέλευσης ευρείας κατανάλωσης που απευθύνονται στον τελικό καταναλωτή. Εξετάστηκαν 36 δείγματα για έλεγχο κριτηρίων καθαρότητας, 169 δείγματα για την παρουσία μη εγκεκριμένων προσθέτων, 1075 δείγματα για μη εγκεκριμένη χρήση προσθέτων, 3386 δείγματα αναλύθηκαν όσον αφορά το επίπεδο των προσθέτων που αναγράφονται στην επισήμανση και 1081 δείγματα για άλλα (π.χ. επισήμανση). Οι δειγματοληψίες πραγματοποιήθηκαν από τις υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και οι εργαστηριακές αναλύσεις από τις Χημικές Υπηρεσίες του Γενικού Χημείου του Κράτους.

Οι μη συμμορφώσεις αφορούσαν 0,2% κριτήρια καθαρότητας, 1,5% παρουσία μη εγκεκριμένων προσθέτων, 5,9% μη εγκεκριμένη χρήση προσθέτων, 1,3 % υπέρβαση μέγιστων επιτρεπόμενων νομοθετημένων ορίων προσθέτων και 9,8% άλλα (π.χ. μη δήλωση εγκεκριμένων προσθέτων στην ετικέτα του τροφίμου, εσφαλμένη επισήμανση όσον αφορά στην αναγραφή της κατηγορίας του προσθέτου ή το είδος του προσθέτου κ.ά.). Τα είδη των πρόσθετων που εξετάστηκαν ανά κατηγορία τροφίμου παρουσιάζονται στον πίνακα χ.

Οι έλεγχοι κατέδειξαν ποσοστό μη συμμόρφωσης 10% που αφορά τόσο σε υπέρβαση υφισταμένων από τη νομοθεσία ορίων χρήσης προσθέτων, όσο σε και εσφαλμένη ή παραπλανητική επισήμανση (μη αναγραφή περιεχόμενων προσθέτων ή μη αναγραφή κατηγορίας προσθέτου). Επίσης, συνεχίστηκε η παρακολούθηση του τσίλι και των προϊόντων του ως προς την καρκινογόνο ουσία Ερυθρό του Σουδάν σε εφαρμογή της Απόφασης 2004/92 της Επιτροπής. Τα αποτελέσματα για το 2008 στάλθηκαν συγκεντρωτικά με το έγγραφο με αριθμ. πρωτ. 5143/9-4-09 στην ΕΕ (DG HEALTH & CONSUMER PROTECTION Unit E3)

• Έλεγχος για την παρουσία ουσιών που επιμολύνουν τα τρόφιμα

Ο έλεγχος του επιπέδου μυκοτοξινών σε προϊόντα φυτικής προέλευσης και μεταποιημένα τρόφιμα αφορούσε σε ξηρούς καρπούς και αποξηραμένα φρούτα (έλεγχος αφλατοξινών), σιτηρά και προϊόντα σταφίδες και καφέ (έλεγχος ωχρατοξίνης Α), και αραβόσιτο, σιτηρά και προϊόντα τους (έλεγχος τοξινών του γένους *Fusarium*). Οι έλεγχοι κατέδειξαν πλήρη συμμόρφωση. Όσον αφορά στον έλεγχο ως προς ωχρατοξίνη Α, τα επίπεδα που προσδιορίστηκαν ήταν σε όλες τις περιπτώσεις χαμηλότερα από τα ισχύοντα νομοθετικά όρια.

- Όσον αφορά στο στάδιο της εισαγωγής ο έλεγχος για την παρουσία μυκοτοξινών, θεωρείται σε γενικό πλαίσιο επαρκής. Το ποσοστό των ελέγχων ως προς την παρουσία αφλατοξινών στους ξηρούς καρπούς εμφανίζεται αυξημένο ιδιαίτερα στα προϊόντα καταγωγής προέλευσης Ιράν. Από τους ελέγχους στα αποξηραμένα φρούτα φαίνεται ότι το ποσοστό των μη συμμορφώσεων είναι πολύ μικρό, της τάξης του 2%. Στα φορτία καφέ δεν παρουσιάστηκαν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς την ωχρατοξίνη Α', ενώ από τους ελέγχους στους χυμούς δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη συμμορφούμενου φορτίου
- Όσον αφορά στον έλεγχο για την παρακολούθηση των βασικών επιπέδων διοξινών, παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs και μη παρόμοιων με τις διοξίνες PCBs σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης (φυτικά έλαια), σε συμμόρφωση με τον Καν. (ΕΚ) 1881/2006, η περιεκτικότητα των διοξινών και του συνόλου διοξινών, φουρανίων και παρομοίων με τις διοξίνες PCBs ήταν πολύ χαμηλότερη από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια ενώ και τα μη παρόμοια με τις διοξίνες PCBs για τα οποία υπάρχει απαίτηση παρακολούθησης βάσει της Σύστασης 2006/794/ΕΚ, βρέθηκαν σε περιεκτικότητες πολύ μικρότερες από τα προτεινόμενα από την Ε.Ε. μέγιστα επιτρεπτά όρια.

- **Έλεγχος μετανάστευσης από πλαστικά υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα**

Ο έλεγχος διενεργήθηκε κυρίως από τις υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων. Ελέγχθηκαν τόσο ως προς την ολική, όσο και ως προς ειδικές μετανάστευσεις τους σε τρόφιμα πλαστικά αντικείμενα (μίας χρήσης, φιλμ εκτυπωμένα ή μη, δοχεία και καπάκια, σάκοι), αντικείμενα από μελαμίνη, τα επιχρίσματα θερμοάντοχων αντικειμένων και μεταλλικών δοχείων. Οι ειδικές μεταναστεύσεις που εξετάστηκαν κατά περίπτωση είναι πλαστικοποιητών (DEHA, DEHP, ATBC), BADGE, BFDGE, δισφαινόλης Α, φορμαλδεΐδης, φθαλικών εστέρων, πρωταταγών αρωματικών αμινών. Οι εργαστηριακές αναλύσεις πραγματοποιήθηκαν ως επί το πλείστον σε προσομοιωτές τροφίμων. Σε σύνολο 534 δειγμάτων το ποσοστό μη συμμόρφωσης ανέρχεται στο 4%. Μεγαλύτερη παραβατικότητα φαίνεται να εμφανίζουν τα μεταλλικά δοχεία με επίχρισμα (27,7%) και τα αντικείμενα από σιλικόνη (11,8%), ενώ χρήζουν εκτενέστερου ελέγχου μπιμπερό, πιπίλες, ψευδοθήλαστρα και βρεφικά αντικείμενα διατροφής (κουταλάκια, πιατάκια κλπ). Επιπλέον λαμβάνοντας υπόψη αφενός ότι ο έλεγχος επικεντρώνεται κυρίως σε δειγματοληψία και ανάλυση των υλικών και αντικειμένων που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τα τρόφιμα για το 2009 και αφετέρου ότι ισχύει ο Καν. (ΕΚ) 2023/06 από τον Αύγουστο του 2008 και έχει ενσωματωθεί η οδηγία 2007/19/ΕΚ στο εθνικό δίκαιο (ΦΕΚ 924/Β/20-5-08), όπου μεταξύ των άλλων καθορίζεται το περιεχόμενο της δήλωσης συμμόρφωσης για τα πλαστικά υλικά και αντικείμενα που διέπονται από την Οδηγία 2002/72/ΕΚ (άρθρο 26 του ΚΤΠ) προτείνεται ο έλεγχος να εστιαστεί στις εγκαταστάσεις που παράγουν ή μορφοποιούν πλαστικά υλικά και αντικείμενα.

- **Έλεγχος μετανάστευσης από κεραμικά υλικά και αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα**

Ο έλεγχος επικεντρώθηκε στην ποσότητα μολύβδου και καδμίου που απελευθερώνουν τα κεραμικά αντικείμενα. Από τα αποτελέσματα του συγκεκριμένου ελέγχου προκύπτει ότι τα κεραμικά αντικείμενα που προορίζονται να έρθουν σε επαφή με τρόφιμα συμμορφώνονται με τη νομοθεσία.

- **Έλεγχος ποιοτικών χαρακτηριστικών εμφιαλωμένων νερών**

Ο έλεγχος αφορούσε στη συμμόρφωση των εμφιαλωμένων νερών (φυσικών μεταλλικών και επιτραπέζιων) ως προς τα βρωμικά ιόντα, τις βασικές φυσικοχημικές παραμέτρους, το φθόριο και τα βαρέα μέταλλα και τις μικροβιολογικές παραμέτρους. Από τα αποτελέσματα προκύπτει συμμόρφωση της τάξεως του 99% επί συνόλου 700 περίπου ελέγχων .

2.2.2. Βιολογικοί Κίνδυνοι

Ο έλεγχος για την παρουσία αλλεργιογόνων ουσιών σε τρόφιμα στα πλαίσια συμμόρφωσης με τις διατάξεις του άρθρου 11 του ΚΤΠ, όσον αφορά στην επισήμανση προσυσκευασμένων τροφίμων, τα οποία είναι πιθανόν να περιέχουν αλλεργιογόνες ουσίες/ τρόφιμα, έτσι όπως αυτό τροποποιήθηκε και ισχύει δεν διεξήχθη σε συστηματική βάση κατά το έτος 2008. Η υλοποίηση σχετικού προγράμματος προγραμματίζεται για το έτος 2009.

2.2.3. Προστασία Συμφερόντων Καταναλωτή

- **Έλεγχος για την παρακολούθηση της ποιότητας του ελαιόλαδου**

Όσον αφορά στον έλεγχο για την παρακολούθηση της ποιότητας του ελαιόλαδου, αυτός αναφέρεται σε ελαιόλαδα των κατηγοριών που καθορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 1019/2002 τα οποία ελήφθησαν ως επί τω πλείστον στο στάδιο της λιανικής πώλησης. Το ποσοστό μη συμμόρφωσης ήταν της τάξης του 7% με κυρίαρχες αιτίες μη συμμόρφωσης την σύνθεση και επισήμανση-παρουσίαση(Πίνακας 4).

- **Έλεγχος για την επισήμανση των τροφίμων**

Το ποσοστό ελέγχου για την επισήμανση των τροφίμων κατά την εισαγωγή είναι πολύ αυξημένο, αγγίζοντας σε ορισμένες περιπτώσεις το 100%. Ο έλεγχος επικεντρώνεται στην τήρηση της βασικής νομοθεσίας, καθώς τα φορτία εισάγονται στην πλειοψηφία τους σε μεγάλους περιέκτες και όχι σε συσκευασίες καταναλωτή. Η ολοκληρωμένη προσέγγιση παραμένει προτεραιότητα μας και κατευθυνόμαστε προς το σχεδιασμό της εφαρμογής τους σε τακτική βάση.

2.2.4. Έλεγχος για την παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών

- **Έλεγχος για την ιχνηλασιμότητα και την επισήμανση εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων οργανισμών σε τρόφιμα φυτικής προέλευσης**

Οι έλεγχοι κατά την εισαγωγή θεωρούνται ικανοποιητικοί και τα αποτελέσματα αυτών δείχνουν ότι δεν έχουν παρουσιαστεί περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς την επισήμανση και την ιχνηλασιμότητα των ΓΤΟ. (πίνακας 1)

- **Έλεγχος για τη διακίνηση μη εγκεκριμένων γενετικά τροποποιημένων τροφίμων φυτικής προέλευσης**

Οι έλεγχοι κατά την εισαγωγή θεωρούνται ικανοποιητικοί και τα αποτελέσματα αυτών δείχνουν ότι δεν έχουν παρουσιαστεί περιπτώσεις εισαγωγής προϊόντων που να προέρχονται ή να περιέχουν μη εγκεκριμένους ΓΤΟ. (πίνακας 1)

2.2.5. Έλεγχος Ποιοτικών Προδιαγραφών Εμπορίας Νωπών Οπωροκηπευτικών

Σε ότι αφορά τους ελέγχους για τη συμμόρφωση με τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας των νωπών οπωροκηπευτικών τόσο στην εισαγωγή όσο και στην ενδοκοινοτική διακίνηση θεωρούνται επαρκείς και σύμφωνοι με την Κοινοτική νομοθεσία. Όσον αφορά το ποσοστό των ελέγχων στις αποστολές προς άλλα Κράτη Μέλη, αυτό υπερβαίνει το ποσοστό του 60% που έχει θεσπιστεί με τα συμπληρωματικά μέτρα του ΚΑΝ(ΕΚ) 1148/2001.

2.2.6. Ειδικά Σχέδια

- **Εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης των επιπέδων ακρυλαμιδίου σε τρόφιμα**

Συνεχίστηκε το περσινό πρόγραμμα ελέγχου, σύμφωνα με τη σύσταση 2007/331/ΕΚ της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα προϊόντα κατηγοριοποιήθηκαν σε δέκα ομάδες και τα αποτελέσματα των αναλύσεων ανά ομάδα προϊόντων φαίνονται στον πίνακα 5.

Η δειγματοληψία για τα προϊόντα από πατάτα, κατηγορίες (1), (2) και (3) έγινε Μάρτιο και Νοέμβριο, ενώ για τις υπόλοιπες κατηγορίες μια φορά το χρόνο, σύμφωνα με τη ίδια σύσταση. Η κατηγορία (10) "άλλα προϊόντα" περιλαμβάνει προϊόντα πατάτας, προϊόντα δημητριακών, προϊόντα καφέ, προϊόντα κακάου και βρεφικές τροφές εκτός των προϊόντων που ορίζονται σε μια από τις κατηγορίες (1) έως (9) (π.χ. πατάτες «roesti», ψωμί με πιπερόριζα (gingerbread), υποκατάστατα καφέ).

Οι δειγματοληψίες πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας και Κρήτης ενώ οι αναλύσεις έγιναν από το Γενικό Χημείο του Κράτους, Δ' Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Διεύθυνση Περιβάλλοντος.

Από την επεξεργασία των δεδομένων προκύπτουν τα ακόλουθα συμπεράσματα: Η σημαντικότερη πηγή ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα που δειγματολήφθηκαν στην Ελλάδα αποτελούν τα προϊόντα με πρώτη ύλη την πατάτα. Στα υπόλοιπα προϊόντα οι μετρηθείσες τιμές ήταν αρκετά χαμηλότερες. Ειδικότερα μπορεί να γίνουν οι παρακάτω παρατηρήσεις:

Στα προϊόντα από πρώτη ύλη πατάτα οι υψηλότερες τιμές απατώνται στα τηγανητά πατατάκια ενώ στις άλλες δυο συναφείς κατηγορίες (1 και 3), οι μέγιστες τιμές που παρατηρήθηκαν είναι επίσης υψηλές. Το μέσο επίπεδο στα τηγανητά πατατάκια είναι της τάξης των 549 μg/kg, που είναι το υψηλότερο από όλες τις κατηγορίες τροφίμων που συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα, ενώ σαφώς χαμηλότερο είναι στις άλλες δύο κατηγορίες. Σε σχέση με το πρόγραμμα του 2007 στην Ελλάδα και τα αντίστοιχα δεδομένα για το σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης για το ίδιο έτος, θεωρείται ότι δεν υπάρχει σημαντική διαφοροποίηση στα μέσα επίπεδα ακρυλαμιδίου που παρατηρήθηκαν.

Ωστόσο, ιδιαίτερη σημασία πρέπει να δοθεί στο γεγονός ότι στις κατηγορίες αυτές παρατηρούνται γενικά και υψηλές τιμές.

Στο ψωμί (κατηγορία 4), τα δημητριακά πρωινού (κατηγορία 5), τα μπισκότα (κατηγορία 6) και τις παιδικές τροφές (κατηγορίες 8 & 9) οι τιμές ήταν χαμηλές, συγκρίσιμες με τις αντίστοιχες του 2007 και αντίστοιχες με τα μέσα επίπεδα που καταγράφηκαν από την Ευρωπαϊκή Ένωση για το 2007

Στον καβουρντισμένο καφέ (κατηγορία 7) παρατηρήθηκε το δεύτερο υψηλότερο κατά σειρά μέσο επίπεδο στην Ελλάδα για το 2008 (328 μg/kg), ενώ στην Ευρωπαϊκή Ένωση το μέσο επίπεδο είναι χαμηλότερο (188 μg/kg). Και εδώ παρατηρούνται υψηλές τιμές, τόσο στην Ελλάδα όσο και την Ευρωπαϊκή Ένωση

Τέλος στην τελευταία κατηγορία (10) παρατηρήθηκαν ανάλογα με το είδος του τροφίμου μεγάλες διακυμάνσεις με το κακάο να έχει τα υψηλότερα επίπεδα (τιμές από 770 έως 1780 μg/kg) από τα υπόλοιπα τρόφιμα της κατηγορίας και μέσο επίπεδο τα 306 μg/kg. Στην Ευρωπαϊκή Ένωση παρατηρήθηκε αντίστοιχη εικόνα.

Συμπέρασμα:

Η σημαντικότερη πηγή πρόσληψης για το ακρυλαμίδιο είναι τα προϊόντα με πρώτη ύλη πατάτα και ειδικότερα τα πατατάκια, ενώ στα υπόλοιπα είδη τροφίμων παρατηρούνται χαμηλότερες τιμές.

Οι τηγανητές πατάτες δεν φαίνεται να συμβάλλουν στην πρόσληψη του ακρυλαμιδίου πολύ περισσότερο από τις υπόλοιπες κατηγορίες τροφίμων.

Τα προϊόντα για παιδιά και βρέφη φαίνεται ότι δεν αποτελούν σημαντική πηγή ακρυλαμιδίου.

Στα προϊόντα από πρώτη ύλη πατάτα, στον καφέ και στο κακάο παρατηρούνται αποκλίσεις από τα μέσα επίπεδα, οι οποίες μπορεί να αντιστοιχούν σε πολύ υψηλές τιμές.

Επομένως είναι σημαντικό να γίνονται συνεχείς προσπάθειες για την ελάττωση των επιπέδων του ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα με την εφαρμογή της αντίστοιχης «εργαλειοθήκης για το ακρυλαμίδιο» (η οποία βρίσκεται στην ιστοσελίδα: http://ec.europa.eu/food/food/chemicalsafety/contaminants/ciaa_acrylamide_tool_box09.pdf) από την πλευρά των επιχειρήσεων τροφίμων.

Όσον αφορά τα πατατάκια, επειδή εκεί παρατηρούνται τα υψηλότερα επίπεδα, οι αρμόδιες αρχές βρίσκονται σε συνεχή επικοινωνία με τις εταιρείες που τα

παράγουν προτρέποντάς τους να εφαρμόσουν την εργαλειοθήκη για το ακρυλαμίδιο.

Η αποτελεσματικότητα αυτών των ενεργειών διαπιστώνεται με τους ελέγχους για το ακρυλαμίδιο οι οποίοι συνεχίζονται. Ο σκοπός του ελέγχου ήταν η συλλογή αξιόπιστων στοιχείων για τα επίπεδα ακρυλαμιδίου στα τρόφιμα και ειδικότερα σε εκείνα τα τρόφιμα τα οποία είναι γνωστό ότι περιέχουν υψηλά επίπεδα ακρυλαμιδίου ή/και συμβάλλουν σημαντικά στη διατροφική πρόσληψη του συνολικού πληθυσμού αλλά και συγκεκριμένων ευάλωτων ομάδων, όπως τα μικρά παιδιά.

Ο έλεγχος έγινε σύμφωνα με τη Σύσταση 2007/331/EK της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα προϊόντα κατηγοριοποιήθηκαν σε δέκα ομάδες και τα αποτελέσματα των αναλύσεων ανά ομάδα φαίνονται στον πίνακα 5.

Στα προϊόντα από πρώτη ύλη πατάτα οι υψηλότερες τιμές διαπιστώθηκαν στα τηγανητά πατατάκια ενώ στις τηγανητές πατάτες, προτηγανισμένες ή μη, οι τιμές είναι πολύ χαμηλότερες και δεν φαίνεται να συμβάλλουν στην πρόσληψη του ακρυλαμιδίου πολύ περισσότερο από τις υπόλοιπες κατηγορίες τροφίμων. Σε σχέση με το πρόγραμμα του 2003, στις έτοιμες τηγανητές πατάτες παρατηρείται μια μικρή αυξητική τάση, ενώ στα πατατάκια βρέθηκαν μικρότερες τιμές. Σε σχέση με τις τιμές στην Ευρώπη, οι μέγιστες τιμές που μετρήθηκαν στην Ελλάδα είναι μικρότερες των αντιστοίχων ευρωπαϊκών. Στο ψωμί οι τιμές που μετρήθηκαν ήταν κάτω του ορίου ποσοτικοποίησης. Ομοίως χαμηλά επίπεδα καταγράφηκαν στα δημητριακά, μπισκότα, καβουρντισμένο καφέ και παιδικές τροφές. Η γενικότερη εικόνα στο θέμα των επιπέδων του ακρυλαμιδίου είναι ότι οι μέσες τιμές συγκεντρώσεων στην Ελλάδα ανά κατηγορία τροφίμου είναι χαμηλότερες ή στα ίδια επίπεδα σε σχέση με τα αντίστοιχα επίπεδα στην Ευρωπαϊκή Ένωση.

• Εθνικό πρόγραμμα παρακολούθησης των επιπέδων φουρανίου σε τρόφιμα

Συνεχίστηκε το περσινό πρόγραμμα ελέγχου, σύμφωνα με τη σύσταση 2007/196/EK της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Τα προϊόντα και τα αποτελέσματα των αναλύσεων ανά ομάδα προϊόντων φαίνονται στον πίνακα 6.

Η δειγματοληψία των προϊόντων έγινε σε σημεία χονδρικής ή λιανικής πώλησης, σύμφωνα με τις διαδικασίες δειγματοληψίας που καθορίζονται στο μέρος Β του παραρτήματος του κανονισμού 2007/333/EK ώστε να εξασφαλίζεται ότι τα δείγματα είναι αντιπροσωπευτικά της παρτίδας στην οποία πραγματοποιείται η δειγματοληψία.

Οι δειγματοληψίες πραγματοποιήθηκαν από τις Περιφερειακές Διευθύνσεις του ΕΦΕΤ Αττικής, Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Θεσσαλίας και Κρήτης ενώ οι αναλύσεις έγιναν από το Γενικό Χημείο του Κράτους, Δ' Χημική Υπηρεσία Αθηνών, Διεύθυνση Περιβάλλοντος. Σημειώνεται εδώ, ότι η αναλυτική μέθοδος που χρησιμοποιήθηκε για τον προσδιορισμό του φουρανίου έχει όριο ανίχνευσης τα 2 μg/kg και όριο ποσοτικού προσδιορισμού τα 5 μg/kg.

Από την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων των ελέγχων προκύπτουν τα ακόλουθα δεδομένα: Τη σημαντικότερη πηγή φουρανίου στα τρόφιμα που δειγματολήφθηκαν στην Ελλάδα αποτελεί ο αλεσμένος καφές και τα προϊόντα του, ενώ στα υπόλοιπα τρόφιμα οι τιμές που προσδιορίστηκαν ήταν χαμηλότερες.

Οι παιδικές τροφές αποτελούν τη επόμενη κατηγορία τροφίμων με υψηλές τιμές φουρανίου. Το εύρος των τιμών που παρατηρήθηκε είναι ανάλογο εκείνου της ευρωπαϊκής ένωσης. Οι βρεφικές-παιδικές τροφές μπορεί να συμβάλλουν σε

αυξημένα ποσοστά πρόσληψης φουρανίου στον άνθρωπο, σε συνδυασμό με την συγκεκριμένη ομάδα του πληθυσμού που απευθύνονται (βρέφη και παιδιά) και την αυξημένη συχνότητα κατανάλωσης που ενδέχεται αυτές να έχουν.

2.3. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας

2.3.1. Μέτρα για την εξασφάλιση συμμόρφωσης των υπευθύνων επιχειρήσεων τροφίμων.

Η υπόδειξη της ανάγκης βελτιωτικών αλλαγών, με την μορφή συστάσεων πολλές φορές δεν συνοδεύεται από ένα αυστηρά τηρούμενο χρονοδιάγραμμα με αποτέλεσμα να παρατείνεται το καθεστώς εκκρεμοτήτων μιας επιχείρησης κάθε περίπτωση όμως πρέπει να εξαντλούνται όλα τα περιθώρια πριν γίνει χρήση επιβολής κυρώσεων

Το κυρωτικό σύστημα δίνει την δυνατότητα στις ελεγκτικές αρχές να εισηγούνται την επιβολή ποινικών και διοικητικών κυρώσεων ή μέτρων στους υπεύθυνους των επιχειρήσεων για κάθε περίπτωση στοιχειοθετημένης παράβασης. Η ενοποίηση του κυρωτικού συστήματος στον τομέα αυτό πρέπει να αποτελέσει άμεσο στόχο.

Στα πλαίσια αυτά και με βάση τα διαθέσιμα στοιχεία διενεργήθηκαν 188 πράξεις κατασχέσεων μη ασφαλών τροφίμων και επιβλήθηκαν πρόστιμα σε 209 επιχειρήσεις τροφίμων.

2.3.2. Μέτρα για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας των υπηρεσιών επισήμων ελέγχων.

Επικαιροποίηση των διαδικασιών ελέγχου

Κατά το έτος 2008 εκδόθηκαν:

- Κατευθυντήριες οδηγίες σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα τρόφιμα (RASFF): αριθμ. πρωτ. 9884/26.06.2008
- Τροποποίηση των κατευθυντήριων οδηγιών σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας του Συστήματος Έγκαιρης Προειδοποίησης για τα τρόφιμα (RASFF): αριθμ. πρωτ. 10473/04.07.2008
- Εγκύκλιος σχετικά με τη διαχείριση δειγμάτων με υπέρβαση των μεγίστων επιτρεπόμενων ορίων υπολειμμάτων ως προς την ασφάλεια τους και την κοινοποίηση τους στο RASFF: αριθμ. πρωτ. 18704/27.11.2008
- Εγκύκλιος για την ενημέρωση σχετικά με την τροποποίηση οδηγιών για τα πρόσθετα τροφίμων και τα γλυκαντικά, που προκύπτουν με την οδηγία 2006/52/EK

β) Κατά το έτος 2008 διενεργήθηκαν σεμινάρια επιμόρφωσης υπαλλήλων που αφορούσαν τον.:

- Επίσημο Έλεγχο στον Τομέα των τροφίμων φυτικής προέλευσης

γ) Παροχή καθοδήγησης / πληροφοριών στους υπεύθυνους των επιχειρήσεων τροφίμων.

Κατά το έτος 2008 έγιναν:

- Δύο συσκέψεις διαβούλευσης με ενώσεις καταναλωτών και συνδέσμους βιομηχανιών σχετικά με την διαμόρφωση εθνικής θέσης στα πλαίσια αναθεώρησης της Κοινοτικής νομοθεσίας σε ότι αφορά την επισήμανση των τροφίμων

Τέλος η παροχή καθοδήγησης και ενημέρωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων τροφίμων συνεχίζει να επιτυγχάνεται και μέσω των ηλεκτρονικών ιστοσελίδων των ΚΑΑ

δ) Διαπίστευση εργαστηρίων

Τα εργαστήρια επίσημου ελέγχου συνεχίζουν τις διαδικασίες διαπίστευσης τους ως προς το πρότυπο ΕΛΟΤ EN ISO 17025 έτσι ώστε να συμμορφωθούν με τις σχετικές απαιτήσεις του Καν. 882/04.

ε) Νέα νομοθεσία

- Στα πλαίσια επικαιροποίησης της εθνικής νομοθεσίας πραγματοποιήθηκε τροποποίηση Αγορανομικών Διατάξεων με τις οποίες ρυθμίζονται ζητήματα στη λιανική πώληση των τροφίμων.

2.4. Συμπεράσματα

- Παρά τα βήματα συνεργασίας και συντονισμού των Α.Α πρέπει να ενισχυθούν πρωτοβουλίες ιδιαίτερα στον τομέα των εισαγωγών.
- Παρά την πρόοδο που έχει σημειωθεί πρέπει να ενισχυθεί η υποστήριξη των προτεραιοτήτων του ΠΟΕΣΕ μέσα από την οργάνωση των επίσημων ελέγχων
- Υπάρχει βελτίωση όχι όμως σύμφωνα με τις απαιτήσεις στο επίπεδο άσκησης του επίσημου ελέγχου όσον αφορά μεθόδους και τεχνικές που προσδιορίζουν την ομοιόμορφη διεξαγωγή του,
- Στον τομέα της εκπαίδευσης παρά την συνέχεια που έχει εξασφαλιστεί η επιμόρφωση πρέπει να επεκταθεί και σε άλλους ειδικότερους τομείς
- Η έλλειψη διαδικασιών Audit και διαδικασιών επαλήθευσης εμποδίζει την καλύτερη εκτίμηση της αποτελεσματικότητας των ελέγχων

Όσον αφορά την ανταπόκριση των υπευθύνων των επιχειρήσεων.

Έχει καταγραφεί ένα καλό επίπεδο υποδομών και εξοπλισμού των εγκαταστάσεων παρά την διαφορετικότητα ως προς τον τύπο, κατηγορία, δραστηριότητα και δυναμικότητα των επιχειρήσεων που ελαχιστοποιεί προβλήματα υγιεινής.

Σε επίπεδο λειτουργικών διαδικασιών, διαπιστώνονται περισσότερες αδυναμίες ως αποτέλεσμα λειψής αφομοίωσης ορθών πρακτικών ή υποτίμησης της ανάγκης εκπαίδευσης και επιμόρφωσης του προσωπικού.

Τα συστήματα διασφάλισης της ασφάλειας των τροφίμων ενώ έχουν καταστεί πιο λειτουργικά παρουσιάζουν προβλήματα μη επαρκούς τεκμηρίωσης.

Τα αποτελέσματα των εργαστηριακών ελέγχων τροφίμων, παρουσιάζουν ικανοποιητικό επίπεδο συμμόρφωσης προς τις προδιαγραφές της νομοθεσίας ενώ προβλήματα επισήμανσης κατά πλειοψηφία δεν εγείρουν ζητήματα παραπλάνησης του καταναλωτή.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας 1 : Έλεγχοι εισαγομένων έτους 2008

1. Είδη Ελέγχων

Οι έλεγχοι που έχουν πραγματοποιηθεί αφορούν κατά κύριο λόγο έλεγχο εγγράφων και ταυτότητας, επισήμανσης, ποιοτικών προδιαγραφών, μυκοτοξινών, βαρέων μετάλλων, γενετικά τροποποιημένων οργανισμών, ραδιενέργειας, ενώ σε μεμονωμένες περιπτώσεις πραγματοποιήθηκε έλεγχος για την παρουσία παθογόνων μικροοργανισμών (*Salmonella sp.*, *Enterobacteriaceae*).

2. Συχνότητα Ελέγχων

Οι έλεγχοι είναι στην πλειοψηφία τους τακτικοί και προγραμματίζονται σε ημερήσια βάση λαμβάνοντας υπόψη τις αναγγελίες των φορτίων και την ανάλυση επικινδυνότητας. Πιο συγκεκριμένα:

- Ο έλεγχος εγγράφων και ταυτότητας διενεργείται στο 100% των φορτίων.
- Ο έλεγχος αφλατοξινών για τα προϊόντα που ανήκουν στην Απόφαση της Επιτροπής 2006/504/ΕΚ διενεργείται σύμφωνα με τα ποσοστά που αναφέρονται στην απόφαση.
- Ο έλεγχος μυκοτοξινών και βαρέων μετάλλων στους δημητριακούς καρπούς διενεργείται στο 5% των φορτίων, ενώ ο έλεγχος για γενετικά τροποποιημένους οργανισμούς διενεργείται στο 50% των φορτίων (Υπουργική Απόφαση 2144/2006 - ΦΕΚ 1141/Β').
- Ο έλεγχος Ωχρατοξίνης Α (ΟΤΑ) σε σταφίδες εισαγόμενες από Τρίτες Χώρες διενεργείται στο 20% των φορτίων, ενώ σε σταφίδες εγχώριας παραγωγής εφαρμόζεται έλεγχος σε ποσοστό 10% των φορτίων (Υπουργική Απόφαση 300945/2004 - ΦΕΚ 1508/Β').
- Ο έλεγχος για παρουσία αφλατοξινών σε ξηρά σύκα εισαγόμενα από Τρίτες Χώρες εκτός Τουρκίας, διενεργείται στο 100% των φορτίων, ενώ σε ξηρά σύκα εγχώριας παραγωγής το ποσοστό ελέγχου είναι τουλάχιστον 10% των φορτίων (Υπουργική Απόφαση 285279/2004 - ΦΕΚ 1370/Β').
- Ο έλεγχος ραδιενέργειας πραγματοποιείται στο 100% των φορτίων για τα χύδην φυτικά προϊόντα που μεταφέρονται με πλοίο και σε ποσοστό 10% των φορτίων για τα φυτικά προϊόντα που μεταφέρονται σε container.
- Ο έλεγχος συμμόρφωσης με τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας για τα νωπά οπωροκηπευτικά διενεργείται στο 100% των φορτίων που εισάγονται, στο 60% των φορτίων που αποστέλλονται σε άλλα Κράτη Μέλη και στο 10% των φορτίων που παραλαμβάνονται από άλλα Κράτη Μέλη (Κοινή Υπουργική Απόφαση 257543/2003 - ΦΕΚ 1122/Β').
- Όσον αφορά τους υπόλοιπους ελέγχους, αυτοί διενεργούνται σε ποσοστό περίπου 10%, με εξαίρεση τον έλεγχο επισήμανσης και τον έλεγχο συμμόρφωσης προς τις ποιοτικές προδιαγραφές, όπου ο έλεγχος είναι αυξημένος και μπορεί να φτάσει σε ποσοστό 100% των φορτίων.

3. Ανάλυση Αποτελεσμάτων

3.1. Τρόφιμα φυτικής προέλευσης στο στάδιο της εισαγωγής

Σε επίπεδο εισαγόμενων φορτίων, κατά την διάρκεια του 2008 διενεργήθηκαν συνολικά 28.469 έλεγχοι που αφορούσαν σε ελέγχους επισήμανσης και ταυτότητας, σε ελέγχους για την συμμόρφωση προς τις ποιοτικές προδιαγραφές, καθώς επίσης και σε ελέγχους που αφορούσαν σε δειγματοληψία και ανάλυση για την παρουσία μολυντών. Αναλυτικότερα οι έλεγχοι αυτοί καταγράφονται στους ακόλουθους πίνακες:

α. Μεταποιημένα – επεξεργασμένα τρόφιμα

(i) Ξηροί καρποί:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	1.524	1.524	100	0	0
Ποιοτικές προδιαγραφές	1.524	1.180	77,4	10	0,8
Ραδιενέργεια	338	39	11,5	0	0
Αφλατοξίνες στα φορτία που δεν συμπεριλαμβάνονται στην Απόφαση της Επιτροπής 2006/504/ΕΚ	563	107	19	13	12,2

Οι έλεγχοι που αφορούν στην επισήμανση αγγίζουν το ποσοστό του 100%. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων επισήμανσης και ραδιενέργειας διαφαίνεται ότι οι εισαγόμενοι ξηροί καρποί είναι σύμφωνοι με τις διατάξεις της αντίστοιχης νομοθεσίας, καθώς δεν παρατηρήθηκαν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

Οι έλεγχοι που αφορούν στις ποιοτικές προδιαγραφές διενεργούνται σε αυξημένο ποσοστό και τα αποτελέσματα δείχνουν ποσοστό μη συμμόρφωσης, το οποίο θεωρείται ήσσονος σημασίας. Οι μη συμμορφώσεις οφείλονται κυρίως είτε σε προσβολές από έντομα είτε σε παρουσία υγρασίας.

Το ποσοστό ελέγχων ως προς την παρουσία αφλατοξινών εμφανίζεται αυξημένο σε σχέση με το γενικό 10 % που ισχύει, γεγονός που εξηγείται με την πρακτική ότι σε περίπτωση εμφάνισης θετικού φορτίου ως προς κάποιο μολυντή, η ίδια αρμόδια αρχή διενεργεί έλεγχο και στο επόμενο όμοιο φορτίο (είδος & χώρα καταγωγής) και επιβεβαιώνεται από το υψηλό ποσοστό μη συμμόρφωσης. Όσον αφορά στις μη συμμορφώσεις, αυτές αναλύονται ως εξής: 5 φορτία φιστικιών από ΗΠΑ, 2 φορτία φιστικιών από Συρία, 2 φορτία αραχίδων από Αργεντινή, 1 φορτίο καρυδιών από Σιγκαπούρη, 1 φορτίο καρυδιών από Ινδία, 1 φορτίο καρυδιών πεκάν από ΗΠΑ και 1 φορτίο κάσιους από Βιετνάμ.

Έλεγχος αφλατοξινών στα προϊόντα που συμπεριλαμβάνονται στην Απόφαση της Επιτροπής 2006/504/ΕΚ:

ΧΩΡΑ ΚΑΤΑΓΩΓΗΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Βραζιλία	4	1	25	1	100
Κίνα	367	66	17,9	10	15,2
Αίγυπτος	33	7	21,2	0	0
Ιράν	11	11	100	6	54,5
Τουρκία	192	43	22,4	9	22,5
ΗΠΑ (VASP)	319	37	11,5	2	5,4
ΗΠΑ (εκτός VASP)	35	35	100	0	0

Οι έλεγχοι που αφορούν στα προϊόντα της Απόφασης της Επιτροπής 2006/504/ΕΚ έδειξαν σημαντικές αποκλίσεις από τα μέγιστα επιτρεπτά όρια, με υψηλότερο το ποσοστό των προϊόντων καταγωγής/προέλευσης Ιράν. Ακολουθούν η Τουρκία, η Κίνα και οι ΗΠΑ. Όσον αφορά στην Αίγυπτο και στα φορτία αμυγδάλου από ΗΠΑ που δεν εφαρμόζουν το πρόγραμμα VASP, δεν παρατηρήθηκε καμία μη συμμόρφωση, ενώ όσον αφορά στην Βραζιλία, τα αποτελέσματα δεν μπορούν να αξιολογηθούν καθώς ο αριθμός των εισαγόμενων φορτίων είναι μικρός και έγινε έλεγχος μόνο σε ένα φορτίο. Τα παρατηρούμενα αυξημένα ποσοστά μη συμμόρφωσης θεωρούνται μείζονος σημασίας και αιτιολογούν την εφαρμογή αυξημένων ποσοστών ελέγχων σε σχέση με τα θεσπισμένα στην εν λόγω Απόφαση.

(ii) Αποξηραμένα φρούτα:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	463	463	100	0	0
Ποιοτικές προδιαγραφές	463	207	44,7	5	2,4
Ραδιενέργεια	158	29	18,3	0	0
Αφλατοξίνες	463	51	11	1	2
ΟΤΑ	291	54	18,5	0	0

Από τους ανωτέρω ελέγχους στα αποξηραμένα φρούτα φαίνεται ότι το ποσοστό των μη συμμορφώσεων είναι πολύ μικρό, της τάξης του 2%, γεγονός που αποτελεί ένδειξη της αποτελεσματικότητας των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον

πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(iii) Καφές:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	911	911	100	0	0
Ποιοτικές προδιαγραφές ΟΤΑ σε καφέ φρυγμένο, διαλυτό κ.α. (Καν. 1881/2006)	911	911	100	8	0,9
ΟΤΑ σε άφρικο καφέ	903	27	3	0	0
ΟΤΑ σε άφρικο καφέ	8	1	12,5	0	0

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα των ελέγχων που διενεργήθηκαν, στα εισαγόμενα φορτία καφέ δεν παρουσιάστηκαν περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς την Ωχρατοξίνη Α, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(iv) Ελαιούχοι σπόροι:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	936	936	100	0	0
Ποιοτικές προδιαγραφές ΓΤΟ – ιχνηλασιμότητα (σε φορτία σόγιας & ελαιοκράμβης)	936	936	100	4	0,4
ΓΤΟ – μη εγκεκριμένα (σε φορτία σόγιας & ελαιοκράμβης)	49	6	12,2	0	0
Ραδιενέργεια	49	8	16,3	0	0
Αφλατοξίνες	88	15	17	0	0
<i>Salmonella sp.</i>	936	14	1,5	0	0
	691	13	1,9	1	7,7

Τα αποτελέσματα των ελέγχων ως προς την επισήμανση, τις ποιοτικές προδιαγραφές, τα ΓΤΟ και τη ραδιενέργεια κρίνονται πολύ ικανοποιητικά, καθώς είχαμε τέσσερις μόνο περιπτώσεις μη συμμόρφωσης ως προς τις ποιοτικές προδιαγραφές σε σύνολο 936 ελεγχθέντων φορτίων.

(v) Όσπρια:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	1.117	1.117	100	1	0,09
Ποιοτικές Προδιαγραφές	1.117	1.094	97,4	35	3,2
Μόλυβδος	1.117	24	2,1	0	0
Κάδμιο	1.117	1	0,09	0	0
Ραδιενέργεια	1.240	0	0	0	0

Από τους ανωτέρω ελέγχους στα όσπρια φαίνεται ότι το ποσοστό των μη συμμορφώσεων είναι πολύ μικρό, της τάξης του 3%, γεγονός που αποτελεί ένδειξη της αποτελεσματικότητας των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(vi) Χυμοί:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	1.130	1.130	100	0	0
Ποιοτικές Προδιαγραφές	1.130	1.089	96,4	0	0
Πατουλίνη	1.130	23	2,04	0	0

Τα φορτία χυμών αφορούν στην πλειοψηφία τους χυμούς σε μεγάλες συσκευασίες που προορίζονται για περαιτέρω επεξεργασία / ανασυσκευασία και όχι συσκευασίες καταναλωτή.

Από τους ανωτέρω ελέγχους στους χυμούς δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη συμμορφούμενου φορτίου, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

(vii) Δημητριακοί καρποί και προϊόντα τους:

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	566	566	100	0	0
Ποιοτικές Προδιαγραφές	566	271	47	3	1,1
Αφλατοξίνες	566	45	7,9	5	11,1
ΟΤΑ	566	41	7,2	0	0
Φουμονισίνες B1 + B2	242	6	2,48	0	0
Δεσοξυνιβαλενόνη	242	7	2,89	0	0
Ζεαραλενόνη	242	8	3,3	0	0
Μόλυβδος	566	43	7,6	0	0
Κάδμιο	566	43	7,6	0	0
ΓΤΟ – ιχνηλασιμότητα (σε φορτία ρυζιού)	566	34	6	0	0
ΓΤΟ – μη εγκεκριμένα	566	181	31,9	0	0
Ραδιενέργεια (σε φορτία χύδην που μεταφέρονται με πλοία)	52	47	90,4	0	0
Ραδιενέργεια (στα υπόλοιπα φορτία)	108	52	48,1	0	0

Επισημαίνεται ότι τα φορτία μαλακού και σκληρού σίτου χύδην εισάγονται σε ποσότητες που κατά μέσο όρο είναι 3000 τόνοι.

Οι περιπτώσεις μη συμμόρφωσης λόγω υπέρβασης του μέγιστου επιτρεπτού επιπέδου αφλατοξινών αφορούν σε φορτία ρυζιού, και αναλυτικότερα: 3 φορτία προέλευσης Πακιστάν, 1 φορτίο προέλευσης Ταϊλάνδης και 1 φορτίο προέλευσης Μπαγκλαντές.

(viii) Λοιπά μεταποιημένα:

Στα υπόλοιπα εισαγόμενα τρόφιμα φυτικής προέλευσης, όπως φυτικά προϊόντα σε σιρόπι ή/και φυσικό χυμό φρούτων, κονσέρβες, κακάο, καρκεύματα/μπαχαρικά, αρωματικά φυτά, οίνοι, κατεψυγμένα/αφυδατωμένα τρόφιμα φυτικής προέλευσης, τουρσιά και ελιές, διενεργείται ως επί τω πλείστον έλεγχος επισήμανσης και συμμόρφωσης προς τις ποιοτικές προδιαγραφές. Επιπλέον έγιναν έλεγχοι για την παρουσία βαρέων μετάλλων (μόλυβδος και κάδμιο) σε φορτία τσαγιού και αρωματικών φυτών, σύμφωνα με τους οποίους σε σύνολο 120 φορτίων, πραγματοποιήθηκαν 17 έλεγχοι βαρέων μετάλλων (ποσοστό 14,2 %) και βρέθηκαν 3 μη συμμορφούμενα φορτία ως προς την περιεκτικότητα σε μόλυβδο.

β. Νωπά οπωροκηπευτικά

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	3.923	3.923	100	0	0
Ποιοτικές Προδιαγραφές	3.923	3.923	100	25	0,64
Ραδιενέργεια	2.644	33	1,25	0	0

Τα εισαγόμενα νωπά οπωροκηπευτικά ελέγχθηκαν ως προς τη συμμόρφωσή τους με τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας σε ποσοστό 100%. Από τα αποτελέσματα των ελέγχων φαίνεται ότι η ποιότητα των εισαγόμενων νωπών οπωροκηπευτικών είναι υψηλή, καθώς ελάχιστες περιπτώσεις μη συμμόρφωσης διαπιστώθηκαν.

Στην πλειοψηφία τους τα φορτία στα οποία διαπιστώνεται κάποιας μορφής μη συμμόρφωση, επαναποστέλονται στη χώρα καταγωγής/προέλευσής τους. Η αλλαγή χρήσης ή η επαναποστολή των φορτίων αυτών σε Τρίτη Χώρα αφορούν ελάχιστες περιπτώσεις. Εξαιρεση αποτελούν τα νωπά οπωροκηπευτικά, τα οποία συνήθως καταστρέφονται λόγω της μικρής διάρκειας ζωής τους.

3.2. Τρόφιμα φυτικής προέλευσης κατά την ενδοκοινοτική διακίνηση

α. Μεταποιημένα – Επεξεργασμένα τρόφιμα – αποστολές σε άλλα Κράτη Μέλη

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	18.000	18.000	100	0	0
Ποιοτικές Προδιαγραφές	18.000	11.713	65	0	0
ΟΤΑ (σε φορτία σταφίδας)	861	151	17,5	0	0
Αφλατοξίνες (σε φορτία ξηρών σύκων)	185	24	13	0	0

Από τους ανωτέρω ελέγχους δεν προέκυψε καμία περίπτωση μη συμμορφούμενου φορτίου, γεγονός που επιβεβαιώνει την αποτελεσματικότητα των διενεργούμενων ελέγχων ως προς τον πρωταρχικό στόχο της συμμόρφωσης των υπευθύνων των επιχειρήσεων με τις ισχύουσες νομοθετικές διατάξεις.

β. Νωπά οπωροκηπευτικά – αποστολές σε άλλα Κράτη Μέλη

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	23.745	20.690	87,1	12	0,06
Ποιοτικές Προδιαγραφές	23.745	20.835	87,7	0	0

γ. Νωπά οπωροκηπευτικά – παραλαβές από άλλα Κράτη Μέλη

ΕΙΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΦΟΡΤΙΩΝ ΠΡΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΙΕΝΕΡΓΗΘΕΝΤΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ	ΕΛΕΓΧΟΙ %	ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΕΙΣ	% ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΕΠΙ ΕΛΕΓΧΘΕΝΤΩΝ ΦΟΡΤΙΩΝ
Επισήμανση	867	121	13,9	0	0
Ποιοτικές Προδιαγραφές	867	121	13,9	0	0

Ένας πολύ μεγάλος αριθμός φορτίων νωπών οπωροκηπευτικών απεστάλησαν το 2008 στα άλλα Κράτη Μέλη. Οι έλεγχοι για τη συμμόρφωση προς τους εμπορικούς κανόνες ποιότητας διενεργήθηκαν σε ποσοστό αρκετά υψηλότερο από το θεσπισμένο. Στόχος ήταν η διασφάλιση της ποιότητας και η ελαχιστοποίηση των περιπτώσεων μη συμμόρφωσης. Τα αποτελέσματα των ελέγχων ήταν ικανοποιητικά καθώς ένα πολύ μικρό ποσοστό φορτίων βρέθηκαν μη συμμορφούμενα.

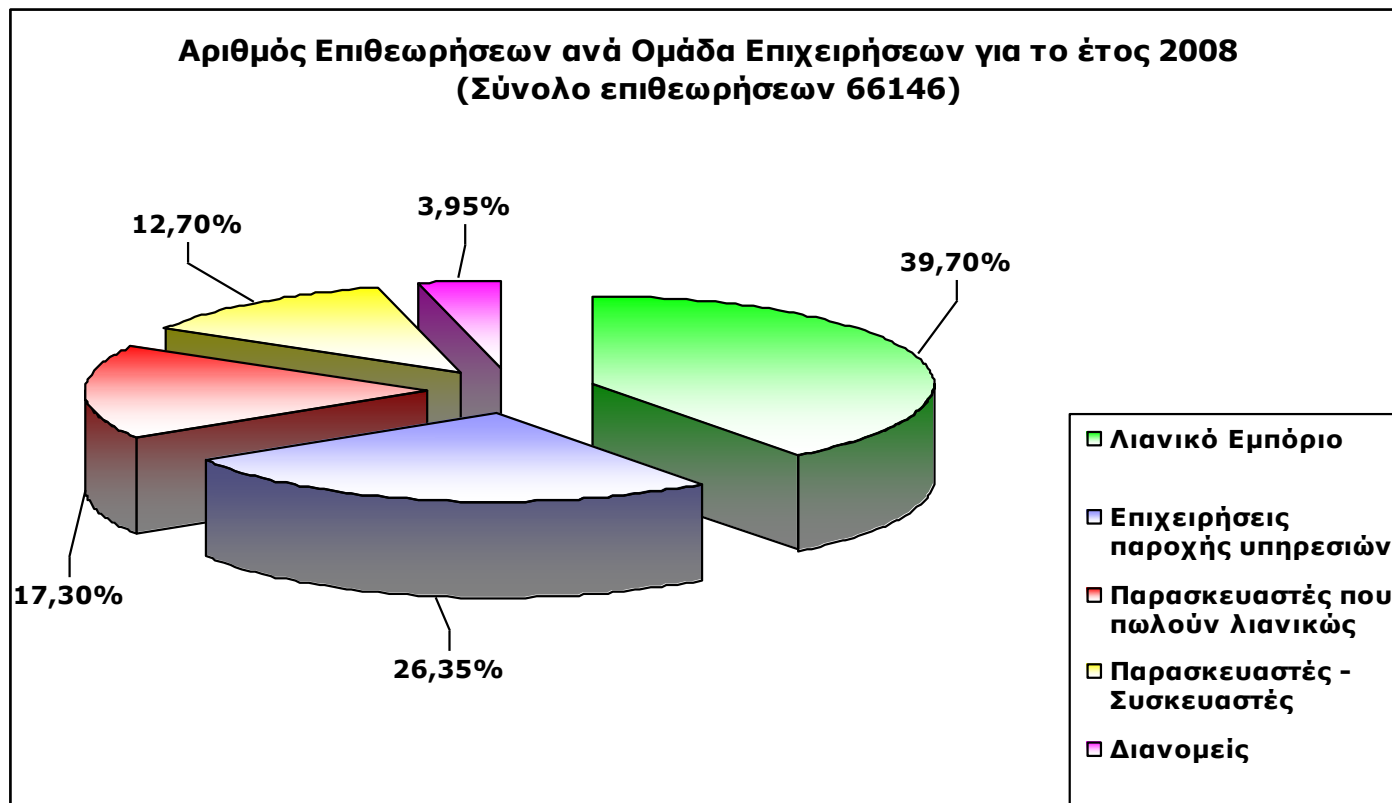
Πίνακας 3: Επιτόπιοι έλεγχοι έτους 2008

	Manufacturers and packers	Distributors and transporters	Retailers	Service Sector	Manufacturers selling primarily on a retail basis	TOTAL
Number of establishments	19873	21306	73501	112033	16000	242713
Number of inspections	8392	2615	26253	17434	11452	66146
Type of infringements						
HACCP	138	9	15	10	11	183
General hygiene	299	28	451	662	221	1661
Composition	9	1	12	1	3	26
Microbiological	113	30	368	137	106	754
Contamination (other than microbiological)						
Labelling and presentation	41	16	217	47	103	424
Others	36	8	300	73	76	493

ΠΙΝΑΚΑΣ 4: ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΔΕΙΓΜΑΤΟΛΗΨΙΑ & ΑΝΑΛΥΣΗ) ΣΕ ΕΘΝΙΚΟ ΕΠΙΠΕΔΟ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2008

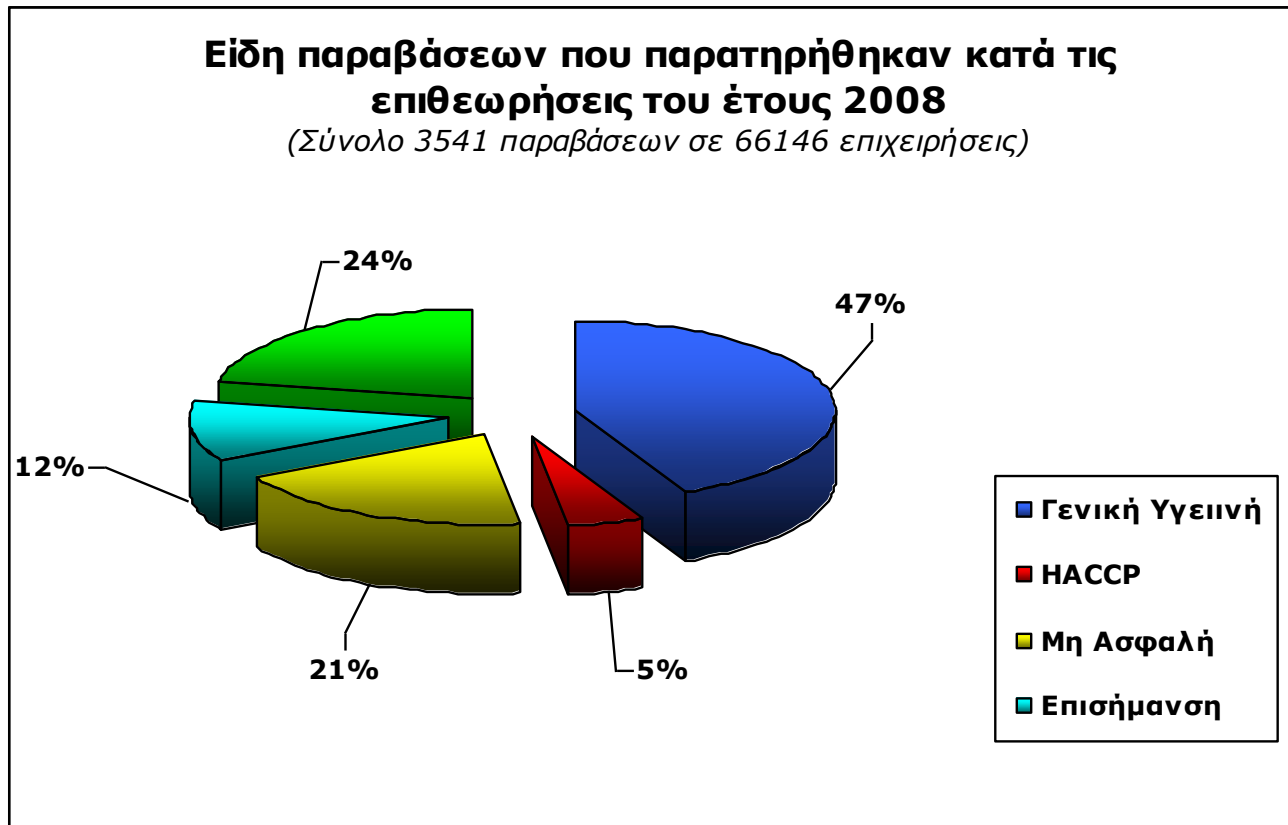
Κ.Α.	ΕΙΔΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΗ	ΜΙΚΡΟΒΙΑΚΗ ΜΟΛΥΝΣΗ	ΆΛΛΑ ΕΙΔΗ ΜΟΛΥΝΣΗΣ	ΣΥΝΘΕΣΗ	ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΗ & ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ	ΆΛΛΑ	ΣΥΝΟΛΙΚΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ
1	Γαλακτοκομικά	163	62	6	45	43	7	2898
2	Αυγά και προϊόντα	3	0	0	1	2	0	196
3	Κρέας & προϊόντα κρέατος, κυνήγι, πουλερικά	80	69	0	7	3	1	1075
4	Ψάρια, μαλακόστρατα και μαλάκια	61	40	3	16	2	0	868
5	Λίπη & Έλαια	54	0	13	27	8	6	795
6	Σούπες, Ζωμοί, Σάλτσες	5	0	0	1	4	0	252
7	Δημητριακά & Προϊόντα Αρτοποιίας	26	1	4	3	11	7	837
8	Φρούτα & Λαχανικά	104	0	0	1	102	1	414
9	Βότανα & Μπαχαρικά	8	0	1	0	7	0	117
10	Μη αλκοολούχα ποτά	29	1	0	1	26	1	318
11	Κρασί	32	0	0	2	28	2	495
12	Αλκοολούχα Ποτά	69	0	12	4	35	18	1.634
13	Παγωτά & Επιδόρπια	7	0	0	0	7	0	113
14	Κακάο & παρασκευάσματα κακάο., καφές, τσάι	10	0	0	0	10	0	215
15	Ζαχαρώδη παρασκευάσματα	52	0	0	17	20	15	938
16	Ξηροί καρποί, πρόχειρα φαγητά	17	0	12	0	4	1	267
17	Έτοιμα Φαγητά	2	0	0	1	1	0	107
18	Τρόφιμα για ειδική Διατροφή	1	0	0	0	1	0	17
19	Πρόσθετα	3	0	0	0	3	0	39
20	Υλικά & είδη σ'επαφή με τρόφιμα	2	0	0	0	0	2	25
21	Άλλα	0	0	0	0	0	0	46
	ΣΥΝΟΛΟ	728	173	52	126	316	61	11666

Σχήμα 1.

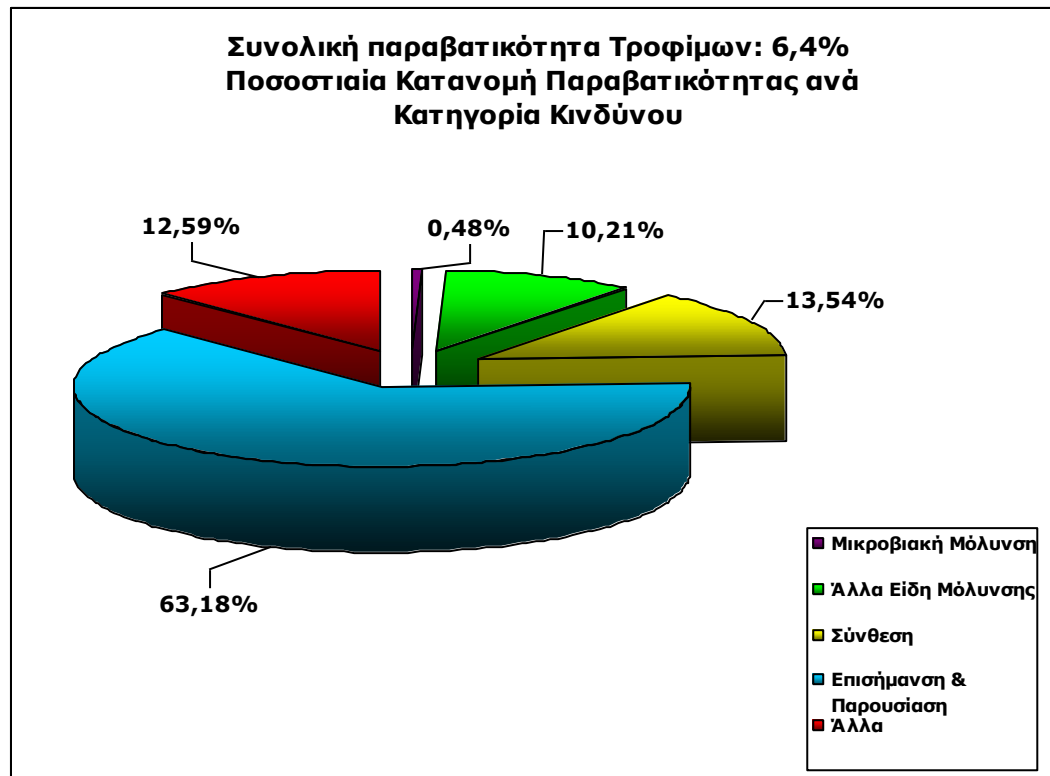

Σχήμα 2.

Σχήμα 3

Πίνακας 5: Επίπεδα ακρυλαμιδίου σε διάφορα κατηγορίες τροφίμων (µg/kg)

α/α	Κατηγορία Προϊόντων	Πρόγραμμα 2007-8				Πρόγραμμα 2003				Ευρωπαϊκή Ένωση Status Ιούνιος 2006			
		Αριθμός Δειγμάτων	Διάμεση Τιμή	Ελάχιστο	Μέγιστο	Αριθμός Δειγμάτων	Μέσος Όρος	Ελάχιστο	Μέγιστο	Αριθμός Δειγμάτων	Διάμεση Τιμή	Ελάχιστο	Μέγιστο
(1)	Τηγανητές πατάτες έτοιμες για κατανάλωση	2	326,2	253,7	398,6	10	116,4	< LOD ^γ	256	1377	186	5	4653
(2)	Πατατάκια (τσιπς)	8	778,3	357	2722,5	10	1134.3	468.3	2716.6	831	528	5	4215
(3)	Προτηγανισμένες πατάτες / προϊόντα πατάτας για οικιακή παρασκευή	3	221,0	186,7	255,3	-				121	352	121	3072
(4)	Ψωμί	4	< LOD ^α	< LOD ^α	< LOQ ^β	5	< LOD ^γ			1056	145	4	3324
(5)	Δημητριακά πρωινού	6	41,5	< LOQ ^{**}	46,6	5	141.2	< LOD ^γ	464.9	333	60	5	1649
(6)	Μπισκότα, περιλαμβανομένων των μπισκότων για βρέφη	3	217,0	102,7	240,3	3	513.4	97.2	1322.3	402	230	5	3044
(7)	Καβουρδισμένος καφές	4	218,9	182,8	350,5	2	< LOQ ^δ			221	286	79	975
(8)	Παιδικές τροφές σε βαζάκια	4	< LOQ ^β	< LOD ^α	35,4	-				157	79	5	910
(9)	Επεξεργασμένες παιδικές τροφές με βάση τα δημητριακά	3	< LOQ ^β	< LOQ ^β	35,2	-							
(10)	Άλλα προϊόντα	7	95,9	< LOD ^α	219	20	-	< LOD ^γ	1952.5	1522	-	5	7834

α. LOD: Όριο ανίχνευσης, 10 µg/kg.

- β. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 30 $\mu\text{g}/\text{kg}$.
- γ. LOD: Όριο αντίχνευσης, 21 $\mu\text{g}/\text{kg}$.
- δ. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 64 $\mu\text{g}/\text{kg}$.

Πίνακας 6:

Επίπεδα Φουρανίου σε διάφορα κατηγορίες τροφίμων (μg/kg ή μg/l)

α/α	Κατηγορία Προϊόντων	Πρόγραμμα 2007-8			
		Αριθμός Δειγμάτων	Διάμεση Τιμή	Ελάχιστο	Μέγιστο
(1)	Προϊόντα σε βάζα και κονσέρβες που δεν ζεσταίνονται για να καταναλωθούν	3	16,3	< LOD ^α	23,5
(2)	Προϊόντα σε βάζα και κονσέρβες που ζεσταίνονται για να καταναλωθούν	4	10,9	7,1	21,2
(3)	Αλεσμένος Καφές	6	451,2	60,7	761,7
(4)	Βρασμένος Καφές	6	< LOQ ^γ	< LOQ ^γ	115,1
(5)	Παιδικές - Βρεφικές Τροφές	8	40,7	< LOD ^α	77,7
(6)	Χυμοί - Νέκταρ	3	< LOQ ^β	< LOQ ^β	31,2
(7)	Μπύρες	4	14,4	< LOD ^α	27,9

α. LOD: Όριο Ανίχνευσης, 2 μg/kg.

β. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 5 μg/kg.

γ. LOQ: Όριο Ποσοτικού Προσδιορισμού, 40 ng/g.

3. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ

3.1. Στοιχεία που αφορούν τους επίσημους ελέγχους, σύμφωνα με το σημείο 9.1 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής σχετικά με τις κατευθυντήριες γραμμές για τη σύνταξη της συνολικής έκθεσης.

Στον τομέα των βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο των στρατηγικών στόχων του ΠΟΕΣΕ, προτεραιότητα ελέγχου είναι η διασφάλιση της αξιοπιστίας των βιολογικών προϊόντων και η προστασία των συμφερόντων των καταναλωτών από μη θεμιτές πρακτικές.

Ακολούθως παρουσιάζονται :

- στοιχεία που αφορούν την υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αναφέρονται ανά τομέα στο αντίστοιχο τμήμα του κεφαλαίου 7 του ΠΟΕΣΕ
- στοιχεία που αφορούν στη συνολική συμμόρφωση με τη νομοθεσία σύμφωνα με το σημείο 9.2 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής
- στοιχεία που αφορούν ενέργειες για την εξασφάλιση της αποτελεσματικής λειτουργίας του ΠΟΕΣΕ, σύμφωνα με το σημείο 9.6 της αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L214) Απόφασης της Επιτροπής

3.2. Στοιχεία που αφορούν στην υλοποίηση των προτεραιοτήτων και των ειδικών σχεδίων ελέγχων όπως αναφέρονται ανά τομέα στο αντίστοιχο τμήμα του κεφαλαίου 7 του ΠΟΕΣΕ

Όσο αφορά την υλοποίηση της προτεραιότητας ελέγχου οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια του καθεστώτος ελέγχου που ορίζεται στο άρθρο 8 του Κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου «περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής».

Ο Κανονισμός εφαρμόζεται στα ακόλουθα προϊόντα, εφόσον φέρουν ή προορίζονται να φέρουν ενδείξεις που αναφέρονται στο βιολογικό τρόπο παραγωγής:

- α) μη μεταποιημένα γεωργικά φυτικά προϊόντα· επίσης ζώα και μη μεταποιημένα κτηνοτροφικά προϊόντα, στο μέτρο που στα παραρτήματα I και III προβλέπονται αρχές παραγωγής και ειδικοί κανόνες επιθεώρησης για αυτά·
- β) μεταποιημένα γεωργικά φυτικά και κτηνοτροφικά προϊόντα που προορίζονται για ανθρώπινη κατανάλωση και έχουν παρασκευαστεί κυρίως από ένα ή περισσότερα συστατικά φυτικής ή/και ζωικής προέλευσης·
- γ) ζωοτροφές, σύνθετες ζωοτροφές και πρώτες ύλες ζωοτροφών που καλύπτονται από το εδάφιο α)

Για την επίτευξη του στόχου πραγματοποιήθηκαν επίσημοι έλεγχοι. Η περιγραφή του συστήματος ελέγχου γίνεται στον Κανονισμό (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου και στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β'). Συνοπτική περιγραφή του συστήματος ελέγχου βρίσκεται στο ΠΟΕΣΕ της χώρας μας, στον τομέα «ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΒΙΟΛΟΓΙΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ».

Η χώρα μας συντάσσει και υποβάλλει στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή ετήσια έκθεση ελέγχου (έκθεση εποπτείας) κατ'εφαρμογή του άρθρου 15 του κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου στην οποία περιλαμβάνονται πληροφορίες :

3.3. Στοιχεία που αφορούν στη συνολική συμμόρφωση με τη νομοθεσία σύμφωνα με το σημείο 9.2 της υπ' αριθμ. 2008/654/ΕΚ (L 214) Απόφασης της Επιτροπής

Περιλαμβάνεται η συνολική συμμόρφωση των ενταγμένων επιχειρηματιών στο καθεστώς του κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου καθώς και επισκόπηση των αποτελεσμάτων. Παρέχεται επισκόπηση των αποτελεσμάτων ανά στάδιο παραγωγής και αρμόδια αρχή. Το συμπέρασμα συνοδεύεται από στοιχεία για τη συχνότητα και τον τύπο της μη συμμόρφωσης καθώς και ανάλυση της μη συμμόρφωσης.

Ι3.3.1..Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τη Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας ως αρμόδια αρχή (αρχή εποπτείας του συστήματος ελέγχου) σύμφωνα με τον Καν. 2092/91 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

Κατά τις επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν σε 5 Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕΠ) ελέγχθηκαν οι φάκελοι 33 επιχειρηματιών στα γραφεία των ΟΕΠ (συμπεριλαμβανομένων και των φακέλων των επιχειρηματιών του επιτόπιου ελέγχου), πραγματοποιήθηκε επιτόπιος έλεγχος σε 6 επιχειρηματίες και διαπιστώθηκαν 8 μη συμμορφώσεις στους επιχειρηματίες και έγιναν συστάσεις στους ΟΕΠ για βελτίωση των ελέγχων.

3.3.2..Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τον ΟΠΕΓΕΠ ως αρμόδια αρχή (αρχή επίβλεψης των ΟΕ&Π) σύμφωνα με τον Καν. 2092/91 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

3.3.2.1. ΈΛΕΓΧΟΙ (ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ) ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΘΗΚΑΝ ΣΤΟΥΣ ΦΟΡΕΙΣ ΕΛΕΓΧΟΥ (ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ)

Το έτος 2008 ο ΟΠΕΓΕΠ πραγματοποίησε 23 επιθεωρήσεις επιτήρησης στα γραφεία των ΟΕΠ και 23 ελέγχους στο πεδίο για τους 10 εγκεκριμένους Οργανισμούς Ελέγχου και Πιστοποίησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας. (1 φορέα βρισκόταν σε διαδικασία αξιολόγησης και έγκρισης).

3.3.2.2. Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε χώρους πώλησης ή/και διάθεσης προϊόντων βιολογικής γεωργίας.

Στο πλαίσιο ελέγχων σε σημεία λιανικής πώλησης προϊόντων βιολογικής γεωργίας πραγματοποιήθηκαν από τον ΟΠΕΓΕΠ επιτόπιοι έλεγχοι σε 178 σημεία πώλησης (πολυκαταστήματα, ειδικά καταστήματα βιολογικών προϊόντων) στην Ελλάδα. Ελέγχθηκαν 1.167 προϊόντα και καταγράφηκαν ευρήματα που αφορούν παρατυπίες ή/και παραβάσεις στις ενδείξεις που φέρουν τα προϊόντα καθώς και ευρήματα που αφορούσαν απουσίας πιστοποίησης. Το αντικείμενο των ελέγχων αφορούσε την ορθή χρήση των ενδείξεων και στη λήψη δειγμάτων σε φρούτα -κηπευτικά, φυλλώδη λαχανικά και ελαιόλαδο για την ανίχνευση μη επιτρεπόμενων ουσιών στο καθεστώς της βιολογικής γεωργίας.

Το 2008 έχουν πραγματοποιηθεί 104 δειγματοληψίες εκ των οποίων 78 δείγματα σε φρούτα -λαχανικά και 26 σε ελαιόλαδο. Τα αποτελέσματα των αναλύσεων έδειξαν 99 αρνητικά δείγματα και 5 θετικά τα οποία αφορούσαν δείγματα ελαιόλαδου στα οποία ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοφαρμάκων. Για τα αποτελέσματα των δειγμάτων αυτών ο ΟΠΕΓΕΠ παρέπεμψε τις επιχειρήσεις στην Α'βάθμια Επιτροπή Παρατυπιών και Παραβάσεων για εξέταση τυχόν επιβολής κυρώσεων.

Το έτος 2008 έχουν παραπεμφθεί στην Α'βάθμια Επιτροπή Παρατυπιών και Παραβάσεων 33 υποθέσεις επιχειρηματιών. Επίσης 10

υποθέσεις παραπομπής επιχειρηματιών του έτους 2007 έχουν εξετασθεί και τελεσιδικήσει.

3.3.3..Έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν σε επιχειρήσεις από τους φορείς ελέγχου (Εγκεκριμένοι Οργανισμοί Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) σύμφωνα με τον Καν. 2092/91 και την ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β')

Οι ΟΕ&Π το έτος 2008 πραγματοποίησαν ελέγχους τήρησης του κανονισμού (ΕΟΚ) αρ. 2092/91 του Συμβουλίου και της σχετικής εθνικής νομοθεσίας σε επιχειρηματίες ενταγμένους στο καθεστώς της Βιολογικής Γεωργίας. Στον ίδιο κανονισμό και στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β') στην οποία καθορίζονται συμπληρωματικά μέτρα για την εφαρμογή του ως άνω κανονισμού ορίζεται ότι πραγματοποιούνται : τουλάχιστο μία φορά ετησίως πλήρης φυσικός έλεγχος των ενταγμένων επιχειρήσεων και επιπλέον

- i) σε τυχαία βάση αιφνιδιαστικές επισκέψεις ελέγχου ή ύστερα από προειδοποίηση , με βάση μια γενική αξιολόγηση του κινδύνου παράβασης των διατάξεων του κανονισμού και του κανονισμού 223/2003 στην οποία λαμβάνονται υπόψη τα πορίσματα προηγούμενων ελέγχων, η ποσότητα των προϊόντων και ο κίνδυνος ανταλλαγής των προϊόντων
- ii) δειγματοληψίες με σκοπό την ανίχνευση προϊόντων απαγορευμένων από τον κανονισμό ή την εξακρίβωση της χρήσης τεχνικών παραγωγής που δεν είναι σύμφωνες με τον κανονισμό και δείγματα προς ανάλυση για την ανίχνευση πιθανής μόλυνσης από απαγορευμένα προϊόντα.

Ο αριθμός των τακτικών επισκέψεων ελέγχου ανά κατηγορία επιχειρηματία και το είδος των επισκέψεων (αναγγελθείσες-αιφνίδιες) παρουσιάζονται στον ακόλουθο πίνακα.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1

	Αριθμός εγγεγραμμένων επιχειρηματιών			Αριθμός τακτικών ελέγχων			Αριθμός έκτακτων ελέγχων		
	Παραγωγοί(1)	Παρασκευαστές (2)	Εισαγωγείς(3)	Παραγωγοί(1)	Παρασκευαστές (2)	Εισαγωγείς (3)	Παραγωγοί (1)	Παρασκευαστές (2)	Εισαγωγείς(3)
Σύνολο	23.629	1.493	12	24.961	1.564	20	4.417	192	3

Ο συνολικός αριθμός των ενταγμένων επιχειρηματιών (παραγωγοί+παρασκευαστές+εισαγωγείς) το έτος 2008 ανέρχεται σε 24.850 επιχειρηματίες.

(1) παραγωγοί: περιλαμβάνονται «Παραγωγοί μόνον», «Παραγωγοί/παρασκευαστές μαζί», «Παραγωγοί/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

(2)παρασκευαστές : περιλαμβάνονται «Παρασκευαστές μόνον», «Παραγωγοί/παρασκευαστές μαζί», «Παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

(3) εισαγωγείς: περιλαμβάνονται «Εισαγωγείς μόνον», «Παραγωγοί/εισαγωγείς μαζί», «Παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί», «Παραγωγοί/παρασκευαστές/εισαγωγείς μαζί»

Πιο αναλυτικά ανά κατηγορία επιχειρηματία για το έτος 2008 :

- α)**πραγματοποιήθηκαν 24.961 τακτικές επισκέψεις ελέγχου σε σύνολο 23.629 παραγωγών δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε παραγωγό. ($24.961/23.629 = 1,05$)
- β)**πραγματοποιήθηκαν 1.564 τακτικές επισκέψεις ελέγχου σε σύνολο 1.493 παρασκευαστών δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε παρασκευαστή. ($1.564 / 1.493 = 1,05$)
- γ)**πραγματοποιήθηκαν 23 τακτικές επισκέψεις ελέγχου σε σύνολο 12 εισαγωγέων δηλαδή πραγματοποιήθηκε τουλάχιστο ένας τακτικός έλεγχος σε κάθε εισαγωγέα. ($23/12=1,91$)

Συγκρίνοντας τα στοιχεία των τακτικών επισκέψεων ελέγχου του έτους 2008 με τα στοιχεία των τακτικών επισκέψεων ελέγχου από την έκθεση εποπτείας για τη χώρα μας του έτους 2007 :

α) για τους παραγωγούς δεν παρατηρείται μεταβολή (από 1,05 σε 1,05 ελέγχους ανά παραγωγό)

β) για τους παρασκευαστές παρατηρείται μείωση (από 1,42 σε 1,05 ελέγχους ανά παρασκευαστή)

γ) για τους εισαγωγείς παρατηρείται αύξηση (από 1,87 σε 1,91 ελέγχους ανά εισαγωγέα)

Συγκρίνοντας τον αριθμό των αιφνίδιων ελέγχων ανά κατηγορία επιχειρηματία διαπιστώνουμε τα εξής :

α) στους παραγωγούς πραγματοποιήθηκαν 4.417 αιφνίδιες επισκέψεις και αποτελούν ποσοστό 18,69% του συνολικού αριθμού τους (23.629)

β) στους παρασκευαστές πραγματοποιήθηκαν 192 αιφνίδιες επισκέψεις και αποτελούν ποσοστό 12,86% του συνολικού αριθμού τους (1.493)

Τα ως άνω ποσοστά είναι άνω του 10% ποσοστό το οποίο είναι το ελάχιστο ποσοστό αιφνιδιαστικών επισκέψεων ελέγχου επί του αριθμού των επιχειρηματιών και ορίζεται στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β'). Τα ποσοστά των αιφνιδίων επισκέψεων είναι αρκετά πάνω από το 10% λόγω του ότι οι ΟΕ&Π προσπαθούν να υπερκαλύπτουν τις απαιτήσεις της ως άνω ΚΥΑ. Το ποσοστό των αιφνιδίων ελέγχων που πραγματοποιήθηκαν στους παρασκευαστές φθάνει το 12,86% προκειμένου να ελεγχθούν τα διαφορετικά είδη προϊόντων τα οποία παράγονται σε διαφορετικές χρονικές περιόδους σε κάθε παρασκευαστική επιχείρηση.

Ο Πίνακας 2 που ακολουθεί αποτελεί συνέχεια του Πίνακα 1. Σε αυτόν παρουσιάζονται ο αριθμός των δειγματοληψιών προς ανάλυση και ο αριθμός των παραβάσεων του Καν. 2092/91 που διαπιστώθηκαν, ο αριθμός των παρατυπιών και των καταφανών παραβάσεων που διαπιστώθηκαν από τους ΟΕ&Π κατά την διενέργεια των επίσημων ελέγχων καθώς και ο αριθμός των κυρώσεων ή των ποινών που επιβλήθηκαν όσο αφορά την αφαίρεση των ενδείξεων για το βιολογικό μέθοδο παραγωγής α) στην παρτίδα και στην παραγωγή και β) απαγόρευση στον επιχειρηματία να εμπορεύεται τα προϊόντα του με επισήμανση ως βιολογικά.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

Κωδικός του οργανισμού ή της αρχής ελέγχου	Αριθμός δειγματοληψιών								Αριθμός παρατυπιών ή καταφανών παραβάσεων που διαπιστώθηκαν								Αριθμός κυρώσεων ή ποινών που επιβλήθηκαν								
	Για ανάλυση				Ενδεικτικών παράβασης του κανονισμού				Παρατυπία				Καταφανής παράβαση				στην παρτίδα ή την παραγωγή(5)				στον επιχειρηματία(6)				
	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	Παραγωγοί	Παρασκευαστές	Εισαγωγείς	Άλλοι(4)	
Σύνολο	2.258	185			258	23			77	24			18	4			7	4	14				2		
Σύνολο	2.443				281				795				22				754				2				

⁴ Άλλοι επιχειρηματίες που υπόκεινται στο σύστημα ελέγχου: ορίζονται από κάθε κράτος μέλος.

⁵ Όταν διαπιστώνεται παρατυπία (...) οι ενδείξεις (...) που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής αφαιρούνται από ολόκληρη την παρτίδα ή την παραγωγή την οποία αφορά η παρατυπία (άρθρο 9 παράγραφος 9 στοιχείο α) του κανονισμού 2092/91 του Συμβουλίου)

⁶ Σε περίπτωση καταφανούς ή παρατεταμένης παράβασης, απαγορεύεται στο συγκεκριμένο επιχειρηματία η εμπορία προϊόντων με ενδείξεις που αναφέρονται στη βιολογική μέθοδο παραγωγής, επί διάστημα το οποίο συμφωνείται από κοινού με την αρμόδια αρχή του κράτους μέλους (άρθρο 9 παράγραφος 9 στοιχείο β) του κανονισμού 2092/91 του Συμβουλίου)

Πιο αναλυτικά, ο αριθμός των δειγμάτων για ανάλυση σε προϊόντα στο σύνολο των επιχειρηματιών ανέρχεται σε 2.443.

Συγκρίνοντας για τους επιχειρηματίες τον αριθμό τους (24.850) με τον αριθμό των δειγμάτων (2.443) βρίσκουμε ότι πραγματοποιήθηκαν δειγματοληψίες σε ανώτατο ποσοστό 9,83% επί του συνολικού αριθμού των επιχειρηματιών (Σε ορισμένους επιχειρηματίες είναι δυνατόν να πραγματοποιήθηκαν περισσότερες από μια δειγματοληψίες).

Το ως άνω ποσοστό (9,83%) είναι άνω του 5% ποσοστό το οποίο είναι το ελάχιστο ποσοστό δειγματοληψιών επί του αριθμού των επιχειρηματιών και ορίζεται στην ΚΥΑ αριθμ. 245090/31-01-2006 (ΦΕΚ 157 Β').

Συγκρίνοντας τον αριθμό των δειγμάτων που οδηγήθηκαν προς ανάλυση με τις παραβάσεις που βεβαιώθηκαν προκύπτει ότι για το σύνολο των επιχειρηματιών από τα 2.443 δείγματα βρέθηκε ότι υπάρχει ένδειξη παράβασης του Καν. 2092/91 σε 281 δηλαδή ποσοστό 11,50%.

Όσο αφορά τον αριθμό των παρατυπιών και των καταφανών παραβάσεων σε σύγκριση με τον αριθμό των επιχειρηματιών προκύπτει ότι :

-για το σύνολο των επιχειρηματιών (24.850) βεβαιώθηκαν 817 παρατυπίες και καταφανείς παραβάσεις ή ποσοστό 3,28 % και πιο αναλυτικά

-για τους παραγωγούς βεβαιώθηκαν 771 παρατυπίες και 18 καταφανείς παραβάσεις ή ποσοστό 3,26% και 0,07% αντίστοιχα

-για τους παρασκευαστές βεβαιώθηκαν 24 παρατυπίες και 4 καταφανείς παραβάσεις ή ποσοστό 1,60% και 0,26% αντίστοιχα

Με βάση τις ως άνω παρατυπίες ή καταφανείς παραβάσεις επιβλήθηκαν κυρώσεις : α)σε 754 περιπτώσεις που οδήγησαν σε χρηματικό πρόστιμο ή/και σε αφαίρεση των ενδείξεων περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής από ολόκληρη την παρτίδα ή την παραγωγή και

β) σε 2 περιπτώσεις και αφορούν την απαγόρευση στους επιχειρηματίες να εμπορεύονται τα προϊόντα τους με ενδείξεις σχετικά με τη βιολογική μέθοδο για συγκεκριμένη χρονική περίοδο.

3.3.4.. Ανάλυση της μη συμμόρφωσης

Η ανάλυση της μη συμμόρφωσης αποτελεί τμήμα της διαδικασίας για τον καθορισμό των κατάλληλων διορθωτικών μέτρων ώστε να εξασφαλιστεί η αποτελεσματική λειτουργία του συστήματος ελέγχου.

Δεν προκύπτουν σοβαρές συνέπειες ή κίνδυνοι από την ύπαρξη μη συμμορφώσεων όσο αφορά το καθεστώς της βιολογικής γεωργίας και τα βιολογικά προϊόντα. Από τις παρατυπίες και παραβάσεις δεν προκύπτει άμεσος κίνδυνος που να έχει αντίκτυπο στην υγεία του καταναλωτή.

Από τους πιο πάνω ελέγχους διαπιστώνονται μη συμμορφώσεις ο αριθμός των οποίων παρουσιάζεται στον Πίνακα 2. Πιο αναλυτικά οι 817 μη συμμορφώσεις (παρατυπίες και καταφανείς παραβάσεις) ως ποσοστό επί του αριθμού των επιχειρηματιών (24.850) όπως προκύπτει από το προηγούμενο σημείο III είναι 3,28% και εκτός των άλλων (αφαίρεση ενδείξεων από την παρτίδα, ανάκληση πιστοποιητικού προϊόντος) οδήγησαν σε κυρώσεις σε 2 επιχειρηματίες και ειδικότερα απαγόρευση στον επιχειρηματία να εμπορεύεται προϊόντα με επισήμανση περί της βιολογικής μεθόδου παραγωγής για χρονικό διάστημα για το οποίο δόθηκε η σύμφωνη γνώμη της αρμόδιας αρχής (Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας).

Οι συχνότερες παρατυπίες και παραβάσεις είναι :

- χρήση μη επιτρεπόμενων εισροών στη βιολογική γεωργία (μη επιτρεπόμενα λιπάσματα- φυτοπροστατευτικά προϊόντα) σε 245 περιπτώσεις
- παράλληλη παραγωγή (παράλληλη καλλιέργεια ή βιολογική και συμβατική εκτροφή ζώων ιδίου είδους στην ίδια εκμετάλλευση) σε 143 περιπτώσεις
- χρήση μη επιτρεπόμενων ζωοτροφών ή ζωοτροφών σε ανεπαρκείς ποσότητες σε 122 περιπτώσεις

Γενεσιουργός αιτία των μη συμμορφώσεων είναι κυρίως η διάρθρωση των αγροτικών εκμεταλλεύσεων και των παρασκευαστικών επιχειρήσεων και η ελλιπής γνώση της σχετικής νομοθεσίας (τόσο της νομοθεσίας για τα βιολογικά προϊόντα όσο και της γενικότερης σχετικής νομοθεσίας) από τους επιχειρηματίες.

Στα πλαίσια των εσωτερικών εξετάσεων (άρθρο 4, παράγραφος 6 του Καν. 882/2004) που διενήργησαν οι αρμόδιες αρχές (Δ/ση Βιολογικής Γεωργίας και ΟΠΕΓΕΠ) και στις οποίες προσδιορίζεται κατά πόσο οι δραστηριότητες και τα σχετικά αποτελέσματα συμμορφώνονται προς τις προγραμματισμένες ρυθμίσεις και κατά πόσο οι ρυθμίσεις αυτές εφαρμόζονται και είναι κατάλληλες για την επίτευξη των στόχων, διαπιστώθηκε ότι δεν υπάρχουν σημαντικές επαναλαμβανόμενες παραβάσεις από τους επιχειρηματίες και έγιναν συστάσεις στους ΟΕ&Π για διορθωτικές ενέργειες.

4. ΠΡΟΙΟΝΤΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΟΝΟΜΑΣΙΑΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ (ΠΟΠ) – ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΗΣ ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗΣ ΕΝΔΕΙΞΗΣ (ΠΓΕ)

4.1. Συστήματα ελέγχου

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιούνται στα πλαίσια του Κανονισμού (ΕΚ) αρ. 510/06 του Συμβουλίου και σε εφαρμογή της ΚΥΑ αριθμ. 261611/07-03-2007 (406 Β'), όπως έχει τροποποιηθεί από τις ΚΥΑ αριθ. 290398/11.04.2008 (694 Β') και 318764/7.8.2008 (1683 Β') .

4.1.1. Ένταξη στο σύστημα ελέγχου

Κάθε ενδιαφερόμενος να παράγει ή/και να συσκευάσει, με σκοπό την εμπορία, γεωργικά προϊόντα ή τρόφιμα ΠΟΠ και ΠΓΕ ή/και να χρησιμοποιήσει καταχωρισμένες ονομασίες, ενδείξεις, το κοινοτικό σύμβολο καθώς και το σήμα του ΟΠΕΓΕΠ, εντάσσεται στο σύστημα ελέγχου κατόπιν σχετικής έγκρισης. Για τον παραπάνω σκοπό, ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει «Αίτηση για Ένταξη στο Σύστημα Ελέγχου και Πιστοποίησης Προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ» προς τον ΟΠΕΓΕΠ. Ο ΟΠΕΓΕΠ, αφού προβεί σε έλεγχο αξιολόγησης της αίτησης και των σχετικών δικαιολογητικών που υποβάλλονται με αυτήν, και πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο στις εγκαταστάσεις του ενδιαφερομένου εγκρίνει ή απορρίπτει την αίτηση. Στην περίπτωση αποδοχής της αίτησης, υπογράφεται μεταξύ ενδιαφερομένου και ΟΠΕΓΕΠ, «Σύμβαση Ένταξης στο Σύστημα Ελέγχου».

4.1.2... Έλεγχοι

Κατά το στάδιο της εξέτασης των αιτήσεων για ένταξη στο σύστημα ελέγχου των ενδιαφερομένων επιχειρήσεων, διενεργείται επιτόπιος έλεγχος στις εγκαταστάσεις των επιχειρήσεων. Ο έλεγχος αυτός αφορά στην εξακρίβωση της δυνατότητας της συγκεκριμένης επιχείρησης να παράγει σύμφωνα με τις προδιαγραφές, τα γεωργικά προϊόντα ή τρόφιμα ΠΟΠ ή ΠΓΕ για τα οποία ενδιαφέρεται.

Επιπλέον, διενεργούνται τακτικοί ή/και αιφνιδιαστικοί έλεγχοι. Οι αιφνιδιαστικοί έλεγχοι πραγματοποιούνται ιδίως κατόπιν καταγγελιών, υπόνοιαις ή/και μετά από ενημέρωση από άλλες αρχές ελέγχου κατά την διενέργεια ελέγχων της αρμοδιότητάς τους.

Ειδικότερα, οι έλεγχοι διενεργούνται:

α. Σε επιχειρήσεις που έχουν τύχει έγκρισης, οι εν λόγω έλεγχοι αφορούν:

- στην ορθή τήρηση των προδιαγραφών, σύμφωνα με τις οποίες το γεωργικό προϊόν ή τρόφιμο έχει καταχωριστεί ως ΠΟΠ ή ΠΓΕ, τόσο στο στάδιο του πρωτογενούς τομέα παραγωγής, με διενέργεια επιτόπιων δειγματοληπτικών ελέγχων σε γεωργικές ή κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις, όσο και στην παραγωγή, μεταποίηση, επεξεργασία, αποθήκευση, διακίνηση και στην εμπορία των εν λόγω γεωργικών προϊόντων ή τροφίμων καθώς και

- στην ορθή χρήση της επισήμανσης, παρουσίασης και διαφήμισης των γεωργικών προϊόντων και τροφίμων.

β. Στα σημεία χονδρικής και λιανικής πώλησης των εν λόγω προϊόντων, ήτοι σε κάθε είδους κατάστημα, χώρο πώλησης ή/και διάθεσης γεωργικών προϊόντων και τροφίμων με ενδείξεις ΠΟΠ ή ΠΓΕ, προκειμένου να προστατευτούν οι καταχωρισμένες ονομασίες, ενδείξεις, το κοινοτικό σύμβολο καθώς και το σήμα του ΟΠΕΓΕΠ.

γ. Σε πάσης φύσεως διαφημιστικό υλικό που περιέχεται σε γνώση των ελεγκτικών οργάνων.

Τα κλιμάκια ελεγκτών που διενεργούν τους ελέγχους του παρόντος άρθρου, δύνανται ιδίως να προβαίνουν σε:

- Δειγματοληψίες ή/και παραγγελίες εργαστηριακών αναλύσεων των εν λόγω γεωργικών προϊόντων και τροφίμων για τον προσδιορισμό των ποιοτικών και τυπικών χαρακτηριστικών τους σύμφωνα με τις προδιαγραφές καταχώρισής τους

- ελέγχους των χρησιμοποιούμενων ονομασιών, ενδείξεων, του κοινοτικού συμβόλου καθώς και της σήμανσης πιστοποίησης
- αξιοποίηση κάθε άλλου στοιχείου που μπορεί να οδηγήσει τον έλεγχο σε ακριβή συμπεράσματα

4.2 Αριθμός πραγματοποιηθέντων ελέγχων

	Διοικητικοί	Επιτόπιοι
A) Επιχειρήσεις ελαιολάδων και λοιπών φυτικών προϊόντων	600	350
B) Επιχειρήσεις παραγωγής τυριών	634	295
Γ) Έλεγχος στην αγορά		138

4.3 Αποτελέσματα ελέγχων 2008 – Ανάλυση αποτελεσμάτων

4.3.1... Επιχειρήσεις ελαιολάδων και λοιπών φυτικών προϊόντων

Εκκρεμότητες από 2007

Οι 48 επιχειρήσεις από τις οποίες είχαν ζητηθεί συμπληρωματικά στοιχεία και τους είχαν γίνει συστάσεις το 2007 επανελέγχθηκαν και διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση με τη νομοθεσία και τις προδιαγραφές.

Από τις 13 επιχειρήσεις στις οποίες είχαν διαπιστωθεί παρατυπίες εντός του 2007, οι δύο παραπέμφθηκαν στην πρωτοβάθμια επιτροπή παρατυπιών και παραβάσεων. Στις 8 επιχειρήσεις έγιναν συστάσεις και επανέλεγχος, οπότε και διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση και ανανεώθηκε η πιστοποίηση αυτών. Μια επιχείρηση δεν ελέγχθηκε, λόγω του πολύ μικρού χρονικού διαστήματος λειτουργίας και προγραμματίστηκε ο έλεγχος της εντός του 2009.

Συνολικά για το 2008

Πραγματοποιήθηκαν 600 διοικητικοί έλεγχοι οι οποίοι αφορούσαν 470 επιχειρήσεις ελαιολάδου και λοιπών φυτικών προϊόντων. Επίσης πραγματοποιήθηκαν 350 επιτόπιοι έλεγχοι σε 222 επιχειρήσεις.

Από τους 350 επισήμους επιτόπιους ελέγχους που διενεργήθηκαν το έτος 2008 (που αφορούν σε αιτήσεις ένταξης ή ανανέωσης πιστοποίησης προϊόντων) προέκυψαν παρατυπίες ή και παραβάσεις σε 2 επιχειρήσεις οι οποίες παραπέμφθηκαν στην πρωτοβάθμια επιτροπή παρατυπιών και παραβάσεων από την οποία εξετάστηκαν εντός του 2009.

4.3.2... Επιχειρήσεις παραγωγής τυριών

Εκκρεμότητες από 2007

Από τις 125 επιχειρήσεις, των οποίων ο επανέλεγχος εκκρεμούσε από το 2007, στις 34 δεν πραγματοποιήθηκε έλεγχος, είτε για διοικητικούς λόγους, είτε επειδή δεν παρήγαγαν προϊόν ΠΟΠ ή ΠΓΕ. Οι υπόλοιπες 91 μονάδες επανελέγχθηκαν και για τις 62 από αυτές διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση. Στις υπόλοιπες 29 επιχειρήσεις έγιναν επανέλεγχος, συστάσεις και διορθωτικές ενέργειες από πλευράς τους, οι οποίες αξιολογούνται εντός του 2009.

Από τις 14 επιχειρήσεις που παραπέμφθηκαν εντός του 2007 στην πρωτοβάθμια επιτροπή εξέτασης παρατυπιών και παραβάσεων, ζητήθηκαν συμπληρωματικά στοιχεία και για τις 7 επιχειρήσεις ζητήθηκε επανέλεγχος, ο οποίος

πραγματοποιήθηκε εντός του 2008. Για τις 12 περιπτώσεις διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση και οι 2 περιπτώσεις διερευνώνται .

Συνολικά για το 2008

Ελέγχθηκαν διοικητικά όλες οι επιχειρήσεις των οποίων το πιστοποιητικό έληγε μέσα στο 2008 καθώς και 86 νέες αιτήσεις που αφορούν 64 επιχειρήσεις. Συνολικά οι διοικητικοί έλεγχοι από 01/01/2008-31/12/2008 αφορούσαν 634 Αιτήσεις οι οποίες αντιστοιχούν σε 393 Επιχειρήσεις

Πραγματοποιήθηκαν επιτόπιοι έλεγχοι σε 295 επιχειρήσεις. Από τις υπόλοιπες 98 (393-295) επιχειρήσεις οι οποίες είχαν υποβάλει αιτήσεις, σε 72 επιχειρήσεις (89 Αιτήσεις), ο Οργανισμός δεν έχει πραγματοποιήσει επιτόπιο έλεγχο, διότι δεν πληρούν τις προϋποθέσεις νόμιμης λειτουργίας (κωδικό Ε.Φ.Ε.Τ), ενώ στις υπόλοιπες 26 δεν πραγματοποιήθηκε έλεγχος λόγω του χρόνου κατάθεσης που οι επιχειρήσεις κατέθεσαν Αίτηση (ορισμένα προϊόντα παράγονται για περιορισμένο χρονικό διάστημα, εποχικά).

Από τις 295 επιχειρήσεις οι οποίες ελέγχθηκαν με επιτόπιο έλεγχο, διαπιστώθηκε εντός του 2008 πλήρης συμμόρφωση στις 214 από αυτές. Οι 46 επιχειρήσεις (55 Αιτήσεις) απέσυραν τις αιτήσεις τους, ενώ οι 36 βρίσκονται στη διαδικασία χορήγησης συμπληρωματικών στοιχείων και διορθωτικών ενεργειών κατόπιν συστάσεων. Η πιστοποίηση αυτών των μονάδων αναμένεται να ολοκληρωθεί εντός του 2009.

Στην επιτροπή εξέτασης παρατυπιών και παραβάσεων παραπέμφθηκαν 9 επιχειρήσεις, 4 από τις οποίες αθώωθηκαν. Οι 5 υπόλοιπες εξετάζονται εντός του 2009.

4.3.3.. Έλεγχοι σε χώρους διάθεσης προϊόντων ΠΟΠ/ΠΓΕ

Κατά τη διάρκεια του έτους για τα προϊόντα Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. πραγματοποιήθηκε πληθώρα ελέγχων σε 138 σημεία λιανικής πώλησης προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, όσον αφορά τη σωστή επισήμανση. Διαπιστώθηκε γενικά συμμόρφωση των επιχειρήσεων με τις Εθνικές και Κοινοτικές διατάξεις που αφορούν την επισήμανση των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ. Μια μικρή μερίδα επιχειρήσεων, ιδιαίτερα υποσυσκευασίας προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ διέθεταν τα προϊόντα τους στην αγορά, χωρίς να έχουν λάβει σχετική έγκριση από τον ΟΠΕΓΕΠ. Οι επιχειρήσεις αυτές ενημερώθηκαν εγγράφως, ώστε να υποβάλουν σχετική αίτηση στον ΟΠΕΓΕΠ.

4.3.4... Δειγματοληψίες

Έγιναν συνολικά δειγματοληψίες 193 προϊόντων από την αγορά και από τις επιχειρήσεις. Ελήφθησαν δείγματα από 116 τυριά και 77 ελαιόλαδα και έχουν ολοκληρωθεί έως σήμερα οι αναλύσεις σε 192 δείγματα εκ των οποίων:

- για τα Π.Ο.Π./Π.Γ.Ε. ελαιόλαδα
71 δείγματα βρέθηκαν σύμφωνα ως προς την αντίστοιχη νομοθεσία
3 δείγματα βρέθηκαν μη κανονικά ως προς έξτρα παρθένο και συνεπώς ως Π.Ο.Π.
3 δείγματα βρέθηκαν να περιέχουν ποσότητες φυτοφαρμάκων και χρήζουν διερεύνησης
- για τα Π.Ο.Π. τυριά
115 δείγματα βρέθηκαν σύμφωνα τις αντίστοιχες προδιαγραφές

1 δείγμα βρέθηκε μη κανονικό και τα αποτελέσματα ανάλυσης του αντιδείγματος θα μας κοινοποιηθούν εντός του 2009 από το Γενικό Χημείο του Κράτους

4... Συμπεράσματα

Πραγματοποιήθηκαν συνολικά 783 επιτόπιοι έλεγχοι (περίπου 10% περισσότεροι από τους επιτόπιους ελέγχους του 2007). Οι διοικητικοί έλεγχοι εμφανίζονται επίσης αυξημένοι σε σχέση με το 2007 κατά 15%. Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφηκαν από τον ελεγκτικό μηχανισμό του ΟΠΕΓΕΠ εμφανίστηκαν τυχαία ως προς το χρόνο και τον τόπο. Οι επιμέρους αποκλίσεις εστιάζονται σε μη συμμορφώσεις των απαιτήσεων αναγνώρισης (προδιαγραφές) και σε διοικητικά θέματα.

Στον τομέα των ελαιολάδων και λοιπών φυτικών προϊόντων, διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση του 99% των επιχειρήσεων που ελέγχθηκαν, ποσοστό σημαντικά βελτιωμένο σε σχέση με το 79,5% που είχε παρατηρηθεί κατά το έτος 2007. Η βελτίωση αυτή αντιστοιχεί στην πλήρη συμμόρφωση επιπλέον 34 επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας φυτικών προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ.

Στον τομέα των τυριών διαπιστώθηκε πλήρης συμμόρφωση στο 85,9% των ελεγχόμενων επιχειρήσεων, ποσοστό και πάλι σημαντικά βελτιωμένο σε σχέση με το αντίστοιχο του 2007. Η βελτίωση αυτή αντιστοιχεί στην πλήρη συμμόρφωση 82 επιπλέον επιχειρήσεων παραγωγής και εμπορίας τυριών ΠΟΠ και ΠΓΕ. Στην πλειοψηφία τους οι υπόλοιπες επιχειρήσεις προέβησαν σε διορθωτικές ενέργειες κατόπιν συστάσεων και η πιστοποίησή τους θα ολοκληρωθεί εντός του 2009.

Συμπερασματικά οι επίσημοι έλεγχοι εντάθηκαν κατά το 2008 και έγιναν πιο εξειδικευμένοι, με δειγματοληψίες και χημικές αναλύσεις των προϊόντων. Ο βαθμός ανταπόκρισης των επιχειρήσεων βελτιώθηκε σημαντικά κατά το 2008 σε σχέση με το 2007, το οποίο σημειώνεται ότι ήταν το πρώτο έτος εφαρμογής του νέου Εθνικού νομικού πλαισίου. Όλα τα παραπάνω συμβάλλουν στην εξασφάλιση της ορθής επισήμανσης, της σύνθεσης και της αυθεντικότητας των προϊόντων ΠΟΠ και ΠΓΕ, παρέχοντας με αυτόν τον τρόπο εγγυήσεις στον καταναλωτή και προστασία των συμφερόντων των παραγωγών.

5 ΚΑΝΟΝΕΣ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΤΡΟΦΙΜΩΝ ΖΩΙΚΗΣ ΠΡΟΕΛΕΥΣΗΣ

5.1 Επισήμανση βοείου κρέατος & προϊόντων με βάση το βόειο κρέας σε όλα τα στάδια εμπορίας

5.1.1. Υποχρεωτικό σύστημα επισήμανσης βόειου κρέατος

5.1.1.1. Έλεγχοι στα σφαγεία

Σε ότι αφορά τους επίσημους ελέγχους στα σφαγεία της χώρας οι εν λόγω έλεγχοι απεικονίζονται στον παρακάτω πίνακα:

Πίνακας 1. Επίσημοι έλεγχοι στα σφαγεία	
ΕΤΟΣ	2008
Αριθμός σφαγείων που ελέγχθηκαν	58
Αριθμός επιτόπιων ελέγχων	332
Αριθμός σφάγιων βοοειδών που ελέγχθηκαν	8.602
Αριθμός παραβάσεων στην επισήμανση	14
Κυρώσεις	Έγιναν συστάσεις

Από μια πρόχειρη στατιστική επεξεργασία των στοιχείων ελέγχου διαπιστώθηκε ότι έγιναν συνολικά 332 έλεγχοι στα σφαγεία και παρατηρήθηκαν 14 παρατυπίες (ποσοστό 0,042 %) στις οποίες έγιναν συστάσεις. Γενικά σε επίπεδο σφαγείων η εφαρμογή της υποχρεωτικής επισήμανσης του βοείου κρέατος είναι ικανοποιητική δεδομένης και της καθημερινής παρουσίας των κτηνιάτρων σε αυτά και των συχνών επισκέψεων των υπαλλήλων των Διευθύνσεων Αγροτικής Ανάπτυξης των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

5.1.1.2. Επίσημοι έλεγχοι στα μετά το σφαγείο στάδια εμπορίας

Οι Διευθύνσεις Εμπορίου των Ν.Α. διεξάγουν τους ελέγχους σε όλα τα στάδια εμπορίας, εν συνεχεία αποστέλλουν τα πρακτικά ελέγχου στις Διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης οι οποίες με τη σειρά τους αποστέλλουν την έκθεσή τους στο τέλος του χρόνου στη Γενική Διεύθυνση Ζωικής Παραγωγής. Για το έτος 2008 παραθέτουμε τα παρακάτω:

Πίνακας 2. Επίσημοι έλεγχοι στα μετά το σφαγείο στάδια εμπορίας από τις υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

Συνολικός αριθμός ελέγχων	Παραβάσεις	Κυρώσεις
1.542	40	<ul style="list-style-type: none"> • Σε 23 επιχειρήσεις έγιναν συστάσεις, υποδείξεις και επανέλεγχος. • Σε 12 επιχειρήσεις επιβλήθηκε χρηματικό πρόστιμο 350€ στην καθεμία • Σε 5 επιχειρήσεις έγιναν μηνυτήριες αναφορές.

5.1.1.3. Επίσημοι έλεγχοι από τη Γενική Δ/νση Ζωικής Παραγωγής

Επίσης, για την εποπτεία του όλου συστήματος από τη Δ/νση Ζωικής Παραγωγής & ΑΠΑ πραγματοποιήθηκαν οι παρακάτω επιτόπιοι έλεγχοι **για το έτος 2008:**

Νομός	Είδος επιχείρησης	Αριθμός ελέγχων	Παραβάσεις
N. Κιλκίς	Σφαγείο	1	Συστάσεις
N. Ξάνθης	Σφαγείο	4	Συστάσεις
N. Σερρών	Σφαγείο	1	Συστάσεις
N. Ροδόπης	Σφαγείο	2	Συστάσεις
N. Δράμας	Σφαγείο	2	Συστάσεις
N. Καβάλας	Σφαγείο	1	Συστάσεις

5.1.1.4. Αξιολόγηση των ελέγχων

Σε επίπεδο σφαγείων το επίπεδο των ελέγχων κρίνεται ικανοποιητικό. Οι παραβάσεις είναι σποραδικές και ήσσονος σημασίας, και σε καμιά περίπτωση δεν επηρεάζουν την ιχνηλασιμότητα του προϊόντος. Οι επιχειρήσεις επέδειξαν συνολική συμμόρφωση και οι επιμέρους αποκλίσεις εστιάζονται σε θέματα σωστής αναγραφής των χωρών γέννησης εκτροφής και σφαγής των ζώων κυρίως ως προς το μέγεθος των χαρακτήρων.

Σε επίπεδο εμπορίας οι έλεγχοι είναι περιορισμένοι, δεν είναι ισομερώς κατανομημένοι και γενικά δεν κρίνονται ικανοποιητικοί. Σημειώνεται όμως ότι είναι αυξημένοι σε σύγκριση με το έτος 2007.

5.1.1.5. Δράσεις συντονισμού - Εκπαίδευση

Μελετάται αλλαγή του συστήματος ελέγχου με τη δημιουργία επιτροπών ελέγχου καθώς και η θέσπιση αυστηρότερων αγορανομικών διατάξεων.

Κατά το 2007 για τη βελτίωση του συστήματος απεστάλη το αρ. 289035/17-04-2007 έγγραφο στη Δ/νση Τιμών Τροφίμων Ποτών του Υπουργείου Ανάπτυξης «Αναγραφή πλήρων και σωστών πληροφοριών στην ετικέτα του βοείου κρέατος και διασφάλιση ιχνηλασιμότητας» με το οποίο ζητήσαμε την αναμόρφωση των σχετικών άρθρων της αγορανομικής διάταξης 14/89.

Επίσης το 2008 οργανώθηκαν τρεις εκπαιδεύσεις: στην Κοζάνη στις 09-11/04/2008 όπου εκπαιδεύτηκαν 4 άτομα, στη Θεσσαλονίκη στις 18-20/06/2008 όπου εκπαιδεύτηκαν 10 άτομα και στην Καστοριά στις 25-27/06/2008 όπου εκπαιδεύτηκαν 10 άτομα για την ταξινόμηση σφάγιων βοοειδών και την επισήμανση του βοείου κρέατος.

5.1.2. Προαιρετικό σύστημα επισήμανσης βοείου κρέατος

5.1.2.1. Αποτελέσματα ελέγχων

Σε ότι αφορά το προαιρετικό σύστημα αρμόδιος για τους ελέγχους σε επίπεδο εκμετάλλευσης σφαγείου και αλυσίδας εμπορίου είναι ο Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π. (Οργανισμός Πιστοποίησης και Επίβλεψης Γεωργικών Προϊόντων).

5.1.2.2. Εξέλιξη του συστήματος προαιρετικής επισήμανσης του βόειου κρέατος

Από 01.01.08 έως και 31.12.08 κατατέθηκαν στον Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π 7 νέες αιτήσεις από επιχειρήσεις που επιθυμούσαν να ενταχθούν στο Σύστημα Προαιρετικής Επισήμανσης του Βοείου Κρέατος (Πίνακας, 1). Από αυτές οι 2 Επιχειρήσεις είχαν υποβάλει Αίτηση και το 2007 αλλά η αξιολόγησή τους δεν ολοκληρώθηκε δεδομένου ότι οι εν λόγω επιχειρήσεις δεν ανταποκρίθηκαν έγκαιρα στην αποστολή συμπληρωματικών στοιχείων που ζητήθηκαν από τον Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π και επανήλθαν με νέα Αίτηση το 2008.

Πίνακας 1. Εξέλιξη των Αιτήσεων

Έτος	<u>2008</u>
Αριθμός Αιτήσεων	7
Έγκριση	1
Απόρριψη	0
Υπό αξιολόγηση	6

Για την ένδειξη «Κρέας Ποιότητας», κλιμάκιο του Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π, ελέγχει επιτοπίως όλο το σύστημα παραγωγής (χώροι της επιχείρησης που συνιστούν σημεία ελέγχου και πραγματοποιεί τον έλεγχο με συνεντεύξεις, εξέταση εγγράφων, παρατήρηση δραστηριοτήτων και συνθηκών παραγωγής) και πραγματοποιεί εργαστηριακές αναλύσεις τόσο σε επίπεδο εκτροφής (ζωοτροφές, νερό) όσο και σε επίπεδο σφαγείου (μικροβιολογικές αναλύσεις σε τεμάχια μυϊκού ιστού και αναλύσεις καταλοίπων μη επιτρεπόμενων ουσιών) (πίνακας 2).

Πίνακας 2. Έλεγχοι και Δειγματοληψίες

Έτος	<u>2008</u>
Αριθμός Ελέγχων	44
Αριθμός δειγματοληψιών	14
Αρνητικά	14
Θετικά	0

Από τις παραπάνω δειγματοληψίες οι 6 αφορούσαν ανίχνευση συστατικών ζωικής προέλευσης σε ζωοτροφές και οι 8 ανίχνευση καταλοίπων μη επιτρεπόμενων ουσιών σε μυϊκό ιστό και άλλα όργανα (ήπαρ, λίπος).

Η συνεργασία του Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π με τις παραπάνω επιχειρήσεις είναι άριστη και μέχρι σήμερα δεν έχουν καταγραφεί σημαντικά ευρήματα για μη τήρηση των απαιτήσεων της Υ.Α 290788/15.04.08 και των Κοινοτικών Κανονισμών.

5.1.2.3. Γενικές παρατηρήσεις

Πραγματοποιούνται οι τακτικοί έλεγχοι όπως προβλέπονται από την ισχύουσα νομοθεσία και όπως έχουν περιγραφεί στο Π.Ο.Ε.Σ.Ε.

Οι καταγραφόμενες μη συμμορφώσεις αξιολογούνται από τις αρμόδιες υπηρεσίες και ανάλογα την παρατυπία ή την παράβαση οδηγούνται σε διορθωτικές ενέργειες ή κυρώσεις.

Οι μη συμμορφώσεις που καταγράφονται από τον ελεγκτικό μηχανισμό του Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π εμφανίζονται τυχαία ως προς το χρόνο και τον τόπο. Είναι σποραδικές και ήσσονος σημασίας, ενώ δεν επηρεάζουν τις απαιτήσεις του τελικού προϊόντος. Από τα παραπάνω εκτεθέντα αναλυτικά στοιχεία ελέγχων προκύπτει ότι έχουν επιτευχθεί οι προτεραιότητες και οι στρατηγικοί στόχοι του Π.Ο.Ε.Σ.Ε και ειδικότερα η βελτίωση της εφαρμογής των συστημάτων ιχνηλασιμότητας στα στάδια παραγωγής και εμπορίας ζωικών προϊόντων με στόχο την προστασία των συμφερόντων του καταναλωτή.

5.2. ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΝΟΝΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΟ ΚΡΕΑΣ ΠΟΥΛΕΡΙΚΩΝ & ΟΡΙΣΜΕΝΩΝ ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΩΝ ΕΜΠΟΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΥΓΑ

ΕΙΔΙΚΕΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΚΤΡΟΦΕΣ

5.2.1. Διενέργεια Ελέγχων

5.2.1.1. Έλεγχος Πτηνοτροφείων

Στο πλαίσιο των όρων της σύμβασης που έχει συνάψει με τις πιστοποιημένες πτηνοτροφικές επιχειρήσεις, ο Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π. διενεργεί ελέγχους προκειμένου να επιβεβαιώνει συνεχώς την τήρηση των όρων της σύμβασης αυτής. Στο πλαίσιο αυτό ο AGROCERT πραγματοποίησε τόσο τους προβλεπόμενους ελέγχους επιτήρησης, όσο και τους απαραίτητους ελέγχους αξιολόγησης. Ο αριθμός των πτηνοτροφείων που ελεγχόταν σε κάθε έξοδο εξαρτάται τόσο από τη δυναμικότητά τους (αριθμός θαλάμων) όσο και από τη γεωγραφική περιοχή που βρίσκεται το πτηνοτροφείο (Πίνακες 1-3).

Πέραν των άλλων, ο προγραμματισμός και η πραγματοποίηση των ελέγχων κάλυψε την απαίτηση της παρ. 3, του Άρθρου 11, του ΚΑΝ (ΕΚ) 543/08, που αφορά τη συχνότητα διενέργειας των ελέγχων στα πτηνοτροφεία (μία φορά τουλάχιστον για κάθε γενιά πουλερικών).

Πίνακας 1. Αριθμός ελέγχων ανά εταιρία

ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Αριθμός επιτόπιων ελέγχων στα πτηνοτροφεία για το 2008
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ **	42
HQF **	106
ΠΙΝΔΟΣ	99
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ **	99
ΔΑΛΜΑΡΗΣ	3
ΓΑΛΑΝΟΣ	6
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ	2
ΚΑΤΣΙΓΑΡΑΚΗΣ-ΛΕΒΕΝΤΑΚΗΣ	2
ΜΑΖΑΡΑΚΙ ΑΒΕΕ	45
ΒΛΑΧΑΚΗΣ Α.Π.Ε.Ε.	4
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	408

** = πτηνοτροφεία τόσο των ίδιων των επιχειρήσεων όσο και των συνεργαζομένων παραγωγών.

Πίνακας 2. Έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης των ειδικών πτηνοτροφικών εκτροφών για το έτος 2008, κατανεμημένοι ανά Γεωγραφική περιοχή και Εταιρία.

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΗΠΕΙΡΟΣ	ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	Η.Ο.Φ. – ΠΙΝΔΟΣ – ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ - ΑΡΤΑ	Η.Ο.Φ. - ΓΑΛΛΑΝΟΣ
Έτος	2008	2008
Αριθμός ελέγχων	197	10
Ημέρες ελέγχων & μετακινήσεων	248	8

ΠΕΡΙΟΧΗ	ΕΥΒΟΙΑ - ΑΤΤΙΚΗ - ΒΟΙΩΤΙΑ	ΘΕΣΣΑΛΙΑ
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΗΟΦ - ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ – ΜΑΖΑΡΑΚΙ - ΒΛΑΧΑΚΗΣ	ΗΟΦ
Έτος	2008	2008
Αριθμός ελέγχων	169	3
Ημέρες ελέγχων & μετακινήσεων	87	3

ΠΕΡΙΟΧΗ	1.1.1.1. ΚΡΗΤΗ	ΑΡΚΑΔΙΑ
ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΚΑΤΣΙΓΑΡΑΚΗΣ & ΛΕΒΕΝΤΑΚΗΣ	2. ΔΑΛΜΑΡΗΣ
Έτος	2008	2008
Αριθμός ελέγχων	3	3
Ημέρες ελέγχων & μετακινήσεων	3	3

Κατά την διενέργεια των παραπάνω ελέγχων ελέγχονταν κατά μέσο όρο 4-5 παραγωγοί/ ημέρα με 13-18 πτηνοτροφικούς θαλάμους συνολικά.

Πίνακας 3. Μηνιαία κατανομή των πραγματοποιηθέντων ελέγχων για το έτος 2008

Μήνας	Αριθμός ελέγχων για το 2008
Ιανουάριος	33
Φεβρουάριος	30
Μάρτιος	26
Απρίλιος	18
Μάιος	41
Ιούνιος	28
Ιούλιος	33
Αύγουστος	20
Σεπτέμβριος	29
Οκτώβριος	34
Νοέμβριος	36
Δεκέμβριος	20
<u>Σύνολο ελέγχων</u>	308

Κατά την διενέργεια των παραπάνω ελέγχων στις πτηνοτροφικές μονάδες, το σύνολο των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ανταποκρίθηκε στις απαιτήσεις των ελέγχων. Στο διάστημα που αφορά η παρούσα έκθεση καταγράφηκαν μη συμμορφώσεις και παρατηρήσεις. Ακολούθησαν οι διορθωτικές ενέργειες των επιχειρήσεων και η επαλήθευση αυτών στους επόμενους ελέγχους από τον Ο.Π.Ε.ΓΕ.Π.

5.2.1.2. Έλεγχοι στα Σφαγεία – Τεμαχιστήρια - Συσκευαστήρια

Στόχος των συγκεκριμένων ελέγχων είναι αφενός να διασφαλίζεται ο διαχωρισμός των κοτόπουλων για τα οποία χορηγείται Πιστοποιητικό από τα συμβατικά κοτόπουλα στη γραμμή σφαγής, στον τεμαχισμό, στη συσκευασία και στην αποθήκευση και αφετέρου η παρακολούθηση και ο συσχετισμός των ποσοτήτων των πιστοποιημένων κοτόπουλων που εισέρχονται στο σφαγείο ως ζων βάρους με τις ποσότητες των σφάγιων κοτόπουλων που εξέρχονται ως έτοιμο προϊόν.

Ο έλεγχος γίνεται με διασταύρωση στοιχείων, όπως: το ζών βάρους των πουλερικών και οι ποσότητες των διακινουμένων προϊόντων πουλερικών, δελτία αποστολής των ζώντων προς σφαγή πουλερικών ανά ημέρα, ημερήσιος αριθμός και ποσότητες σφαζόμενων πουλερικών ανά πιστοποιημένο πτηνοτροφικό θάλαμο, ημερήσιες ποσότητες προϊόντων που συσκευάστηκαν, πωλήσεις της εταιρείας.

Στο χρονικό διάστημα από 01.01.08 έως 31.12.08, έγιναν συνολικά **44 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης** στα σφαγεία των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες, κατανεμημένοι ως εξής:

Πίνακας 4. Αριθμός ελέγχων στα Σφαγεία-Τεμαχιστήρια-Συσκευαστήρια για το 2008.

2.1. 2.2. Επιχείρηση	Αριθμός Ελέγχων για το 2008
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ	5
ΑΓΡΟΖΩΗ	3
ΗQF	5
ΠΙΝΔΟΣ	7
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ	6
ΔΑΛΜΑΡΗΣ	4
ΓΑΛΑΝΟΣ	5
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ	3
ΚΑΤΣΙΓΑΡΑΚΗΣ- ΛΕΒΕΝΤΑΚΗΣ	2
ΜΑΖΑΡΑΚΙ ΑΒΕΕ	4
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	44

5.2.1.3. Έλεγχοι στα Φυραματοποιεία

Στον έλεγχο αυτό εξετάζεται εάν οι εισερχόμενες ποσότητες πρώτων υλών και οι παραγόμενες ποσότητες φυραμάτων είναι σε πλήρη αντιστοιχία τόσο μεταξύ τους – σύμφωνα με τις απαιτήσεις των ΚΑΝ (ΕΚ) 543/08 και 589/08- όσο και με τα παραγόμενα ζώντα βάρη των εκτρεφόμενων πουλερικών, ενώ γίνεται και ταυτοποίηση των τύπων των παραγόμενων φυραμάτων με αυτές που χρησιμοποιούνται για τη διατροφή των πουλερικών.

Επιπλέον, οι ελεγκτές του AGROCERT προβαίνουν στη λήψη δειγμάτων φυράματος από το φυραματοποιείο, με σκοπό να ληφθούν δείγματα ζωοτροφών όλων των κατηγοριών-ηλικιών που παρασκευάζονται.

Για το χρονικό διάστημα 01/01/08-31/12/08 πραγματοποιήθηκαν συνολικά **18 έλεγχοι αξιολόγησης και επιτήρησης στα φυραματοποιεία** των εταιρειών που είναι πιστοποιημένες, κατανεμημένοι ως εξής:

Πίνακας 5. Αριθμός ελέγχων στα Φυραματοποιεία για το 2008.

2.3. Επιχείρηση	Αριθμός Έλεγχων για το 2008
ΑΓΓΕΛΑΚΗΣ	1
HQF	1
ΠΙΝΔΟΣ	1
ΝΙΤΣΙΑΚΟΣ	2
ΔΑΛΜΑΡΗΣ	2
ΓΑΛΑΝΟΣ	5
ΑΓΡΟΤΙΚΟΣ ΠΤΗΝ/ΚΟΣ ΣΥΝ/ΣΜΟΣ ΑΡΤΑΣ	1
ΚΑΤΣΙΓΑΡΑΚΗΣ- ΛΕΒΕΝΤΑΚΗΣ	3
ΜΑΖΑΡΑΚΙ ΑΒΕΕ	1
ΒΛΑΧΑΚΗΣ Α.Π.Ε.Ε.	1
<u>ΣΥΝΟΛΟ</u>	18

5.2.1.4. Δειγματοληψίες Ζωοτροφών

Το 2008 πραγματοποιήθηκαν 87 δειγματοληψίες ζωοτροφής πτηνών τόσο από τα φυραματοποιεία των ενταγμένων στο σύστημα εταιριών όσο και από τους πτηνοτροφικούς θαλάμους των παραγωγών όπως παρουσιάζεται στον πίνακα 6.

Πίνακας 6. Πραγματοποιηθείσες δειγματοληψίες για το 2008.

Είδος Φυράματος	A	B	Γ	Δ	2.4. Σύνολο
Αριθμός Δειγμάτων	10	35	29	13	87

6. ΖΩΙΚΑ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΑ

6.1 Αποτελέσματα επισήμων ελέγχων

Κατά το έτος 2008 λειτουργούσαν σε όλους τους νομούς της χώρας, κατά κατηγορία οι παρακάτω μονάδες και διενεργήθηκαν οι ακόλουθοι επίσημοι έλεγχοι:

ΜΟΝΑΔΕΣ ΔΙΑΧΕΙΡΗΣΗΣ ΖΩΙΚΩΝ ΥΠΟΠΡΟΙΟΝΤΩΝ		
	ΑΡΙΘΜΟΣ ΜΟΝΑΔΩΝ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ
ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ 1	9	10
ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ 2	11	10
ΜΟΝΑΔΕΣ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ 3	20	20
ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ 3	10	6
ΜΟΝΑΔΕΣ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ1	1	1
ΤΡΟΦΕΣ ΖΩΩΝ ΣΥΝΡΟΦΙΑΣ	7	5
ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΥΨΗΛΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	11	10
ΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ ΧΑΜΗΛΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ	142	79
ΣΥΝΑΠΟΤΕΦΡΩΣΗΣ	4	2
ΕΝΔΙΑΜΕΣΟΥ ΧΕΙΡΙΣΜΟΥ 3	44	12
ΤΕΧΝΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ	22	16

ΜΟΝΑΔΕΣ ΛΙΠΑΣΜΑΤΟΠΟΙΗΣΗΣ	7	3
ΚΕΝΤΡΑ ΣΥΛΛΟΓΗΣ	1	1
ΣΥΝΟΛΟ	292	176

6.2 Αξιολόγηση επισήμων ελέγχων

Υπήρξε βελτίωση στη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων και συγκεκριμένα έχουν γίνει οι εξής ενέργειες:

6.2.1.Χορηγήθηκε έγκριση σύμφωνα με τον κανονισμό 1774/2002 σε 17 νέες μονάδες:

- 1 μονάδα μεταποίησης υλικών κατηγορίας 3
- 6 μονάδες ενδιάμεσου χειρισμού(δέρματα)
- 2 μονάδες αποθήκευσης υλικών κατηγορίας 3
- 7 τεχνικές μονάδες (6 βυρσοδεψεία - 1 παραγωγή επεξεργασμένου μαλλιού)
- 1 κέντρο συλλογής

6.2.2 Επιβλήθηκαν πρόστιμα: στον Νομό Αιτωλοακαρνανίας σε 3 μονάδες - , στο Νομό Ημαθίας εισήγηση επιβολής προστίμου και αναστολής άδειας λειτουργίας 6195/23-6-08 σε μια μονάδα, στο Νομό Κιλκίς εισήγηση για ανάκληση λειτουργίας δυο φορές που δεν υπογράφηκε από τον Νομάρχη, και στο Νομό Λάρισας σε μια.

6.2.3 Δέκα μονάδες λειτουργούν προσωρινά ως που να ολοκληρωθούν οι εγκαταστάσεις νέων σύγχρονων σφαγείων που ήδη ετοιμάζονται.(Γρεβενά - Κοζάνη - Χιο - 5 στα Νησιά των Κυκλάδων - 2 στο Λασιθι). Επιπροσθέτως έχουν κλείσει προσωρινά για να δημιουργηθούν νέα στην ίδια θέση του Καρπενησίου και της Πρέβεζας. Στην Ζάκυνθο πάρθηκε απόφαση για ίδρυση διαδημοτικών σφαγείων.

Δόθηκαν 4 άδειες λειτουργίας ,5 άδειες εγκατάστασης και σε πολλούς εξετάζονται οι κατατεθειμένοι φακέλοι. Οι υπόλοιπες έχουν ενημερωθεί και προσπαθούν να συμμορφωθούν και να ολοκληρώσουν τους φακέλους αδειοδότησης.

Επειδή υπάρχουν προβλήματα καθυστερήσεων (άδειες στερεών - υγρών -- αποβλήτων - περιβαλλοντολογικοί όροι κλπ.) η κεντρική αρμόδια αρχή προχώρησε την τροποποίηση του ΠΔ 211/2006 ώστε να απλουστευτούν οι διαδικασίες .Αναμένεται η δημοσίευση του για να αρχίσει να εφαρμόζεται.

6.2.4. Οσο αφορά τις μονάδες αποτέφρωσης των σφαγείων έγιναν 89 επίσημοι έλεγχοι, τοποθετήθηκαν καταγραφικά σε 86 από αυτές ενώ σε έντεκα έγινε άρση λειτουργίας (Αν. Αττική- Αιτωλοακαρνανία - Θήβα - Θάσος - Σουφλερή - Κέρκυρα- 2 στις Σέρρες - 3 στον Νομό Λάρισας) ύστερα από εισήγηση των κτηνιατρικών αρχών.

6.2.5.Το σύνολο των μονάδων μεταποίησης που λειτουργούσαν είναι 40 (9 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 1, 11 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 2 και 20 μονάδες μεταποίησης υλικών κατηγορίας 3. Έγιναν 40

επίσημοι έλεγχοι, δόθηκε ένας κωδικός, 4 άδειες εγκατάστασης και 10 άδειες λειτουργίας. Έξη βρίσκονται υπό αδειοδότηση και 5 έχουν ξεκινήσει την σύσταση φακέλου.

Συνεχίζουν να κατασκευάζονται μέσω των κοινοτικών πλαισίων στήριξης 14 νέες μονάδες που αναμένεται άμεσα η ολοκλήρωσή τους.

ΝΟΜΑΡΧΙΑΚΗ ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗ	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ
ΔΡΑΜΑΣ	Γ. ΣΤΑΙΚΟΣ	
ΛΑΚΩΝΙΑΣ	ΓΕΩΡΓΑΝΤΩΝΗΣ	
ΑΧΑΪΑΣ	ΑΧΑΪΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΒΕΕ	
ΗΛΕΙΑΣ	ΗΛΕΙΑΚΑ ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΒΕΕ	
ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ Α.Ε.	
ΠΡΕΒΕΖΑΣ	ΒΙΚΥ	Μονάδα αδρανοποίησης υλ.κατ.3
	ΧΥΤΑΣ	(Μια μονάδα αδρανοποίησης υλικών 1,2 και μια μονάδα αδρανοποίησης υλ.κατηγ.3)
ΤΡΙΚΑΛΩΝ	ΒΑΜΠΟΥΛΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ & ΣΙΑ Ο.Ε.	
ΠΕΛΛΑΣ	ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΗΣ	
	ΣΦΑΓΕΙΑ ΑΛΜΩΠΙΑΣ Α.Ε.	Δεν είχα τηλ.επικ.
ΚΑΤΕΡΙΝΗΣ	ΣΤΡΑΒΟΓΙΑΝΝΗΣ	
ΧΙΟΥ	ΜΟΝ	Η δ/ση Κτην/κης ξέρει για σφαγείο κι εργαστήριο κρεατοπαρασκευασμάτων που θα ολοκληρώνονταν το Σεπτέμβριο του 2008. Ο υπεύθυνος δεν είναι καθόλου συνεργάσιμος.Δεν έχει ολοκληρωθεί ακόμη καμία κατασκευή.

<p style="text-align: center;">ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ</p>	<p style="text-align: center;">ΣΤ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΣ & ΣΙΑ ΟΕ</p>	<p>Έχει δοθεί άδεια εγκατάστασης.Περιμένουν να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας.Γίνονται δοκιμαστικές λειτουργίες.</p>
<p style="text-align: center;">ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ</p>	<p style="text-align: center;">ΦΑΡΜΑ ΜΗΤΣΟΠΟΥΛΟΙ ΑΚΒΕΕΚ</p>	<p>Έχει δοθεί άδεια εγκατάστασης.Περιμένουν να εκδοθεί η άδεια λειτουργίας.Γίνονται δοκιμαστικές λειτουργίες.</p>

B. ΤΟΜΕΑΣ ΖΩΟΤΡΟΦΩΝ

1. Σύστημα ελέγχων – Επίσημοι Έλεγχοι

Κατά το 2008 και προκειμένου να υλοποιηθούν οι προτεραιότητες που είχαν τεθεί για τον τομέα των ζωοτροφών στο ΠΟΕΣΕ, τέθηκε σε εφαρμογή το ετήσιο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Ζωοτροφών. Στο πρόγραμμα αυτό υπάρχει κατανομή του αριθμού και είδους των ελέγχων που πρέπει να πραγματοποιηθούν ανά Δ/νση Αγρ. Ανάπτυξης. Ειδικά για το 2008 αποφασίσθηκε να υλοποιηθούν οι προτεραιότητες που έχουν καταγραφεί στο ΠΟΕΣΕ και που αφορούν τη διασφάλιση της ποιότητας των ζωοτροφών, τα επίπεδα αφλατοξίνης B₁ τα υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων και των βαρέων μετάλλων και τη συμμόρφωση προς τη νομοθεσία των γενετικά τροποποιημένων οργανισμών. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγρ. Ανάπτυξης κάλυψαν όλα τα στάδια παραγωγής και χρήσης των ζωοτροφών συμπεριλαμβανομένης και της εισαγωγής.

2. Αποτελέσματα των Ελέγχων

2.1. Το 2008 πραγματοποιήθηκαν από τους επόπτες κυκλοφορίας ζωοτροφών των Δ/νσεων Αγροτικής Ανάπτυξης 1492 επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις ζωοτροφών. Οι επιθεωρήσεις που πραγματοποιήθηκαν αφορούσαν κυρίως παρασκευαστές ζωοτροφών, ενδιάμεσους ζωοτροφών και κτηνοτροφικές μονάδες που διαθέτουν παρασκευαστήριο. Στον Πίνακα 1 παρουσιάζεται ο αριθμός επιθεωρήσεων στις διαφορετικές κατηγορίες επιχειρήσεων ζωοτροφών. Ειδικά όσον αφορά τις επιχειρήσεις παραγωγής ζωοτροφών και προμιγμάτων αυτές επιθεωρήθηκαν σε ποσοστό 90%.

2.2. Εκτός από τους παραπάνω ελέγχους, πραγματοποιήθηκαν 12 επιτόπιοι έλεγχοι σε επιχειρήσεις ζωοτροφών από τη Δ/νση Εισροών Ζωικής Παραγωγής σε συνεργασία με την αντίστοιχη Δ/νση Αγρ. Ανάπτυξης προκειμένου να δοθούν εγκρίσεις σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 183/2005 για την υγιεινή των ζωοτροφών.

2.3. Οι σχετικοί με τη σήμανση και συνοδευτικά έγγραφα σε εγχώρια, κοινοτικά και εισαγόμενα προϊόντα έλεγχοι ανέρχονται σε 1822 και διαπιστώθηκαν 201 παραβάσεις, δηλ ποσοστό 11%(πίνακας 2).

2.4. Ο αριθμός των δειγμάτων που εξετάσθηκε (πίνακας 3) ανέρχεται σε 1065 και ο αριθμός των μη συμμορφούμενων σε 167 (ποσοστό 16,5%). Στον πίνακα 4 αναφέρεται ο αριθμός δειγμάτων ανά κατηγορία επιχειρήσεων. Οι δειγματοληψίες έγιναν σε όλα τα στάδια παραγωγής και χρήσης των ζωοτροφών.

2.5. Οι έλεγχοι για την ποιότητα των ζωοτροφών παρουσιάζονται στον Πίνακα 5. Συνολικά αναλύθηκαν 650 δείγματα σε σχέση με τα 800 που προβλέπονται στο Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου ζωοτροφών. Ο αριθμός των δειγμάτων που αναλύθηκε κρίνεται ικανοποιητικός προκειμένου να εκτιμηθεί η ποιότητα των ζωοτροφών που παράγονται και κυκλοφορούν στη χώρα μας.

2.6. Όσον αφορά τους ΓΤΟ (πίνακας 6) πραγματοποιήθηκαν 109 εξετάσεις δειγμάτων και διαπιστώθηκαν 12 παραβάσεις.

2.7. Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν για ανεπιθύμητες ουσίες παρουσιάζονται στον πίνακα 6.

α)Όσον αφορά την ανίχνευση Αφλατοξίνης B₁ στις ζωοτροφές αναλύθηκαν 76 δείγματα σε σχέση με τα 50 δείγματα που προβλέπονταν από το Εθνικό Πρόγραμμα για το 2008 και B₁ βρέθηκαν 2 μη σύννομα δείγματα (πρώτες ύλες).

β) Για τα βαρέα μέταλλα πραγματοποιήθηκαν έλεγχοι σε 50 δείγματα και διαπιστώθηκαν 4 δείγματα μη σύννομα ως προς τα επίπεδα μόλυβδου και 3 για επίπεδα καδμίου.

γ) Για τα φυτοφάρμακα έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν κυρίως σε πρώτες ύλες φυτικής προέλευσης (δημητριακοί καρποί, ελαιούχοι καρποί, προϊόντα και υποπροϊόντα τους) αλλά και σε σύνθετες ζωτροφές (κυρίως ιχθυοτροφές). Συνολικά εξετάστηκαν 61 δείγματα και δεν διαπιστώθηκαν παραβάσεις της νομοθεσίας.

δ) Τέλος, μία άλλη κατηγορία για την οποία πραγματοποιήθηκαν έκτακτοι έλεγχοι κατόπιν γνωστοποίησης του κινδύνου μέσω του RASFF αλλά και της έκδοσης των σχετικών συστάσεων της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, ήταν για παρουσία μελαμίνης σε ζωτροφές προέλευσης Κίνας. Συγκεκριμένα πραγματοποιήθηκαν 21 έλεγχοι για μελαμίνη (πίνακας 6).

δ) Οι έλεγχοι που πραγματοποιήθηκαν στα πλαίσια της σύστασης 2005/925/EK αφορούσαν τις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες (ΜΖΠ), τις μυκοτοξίνες και τις πρόσθετες ύλες (ωχρατοξίνη α, ζεαραλενόνη, κλπ) παρουσιάζονται στους Πίνακες 5, 7 και 8, για τις πρόσθετες ύλες στον Πίνακα 9 και για τις μυκοτοξίνες στους πίνακες 6 και 10. Με βάση την παραπάνω σύσταση προβλεπόνταν η ανάλυση 300 δειγμάτων ζωοτροφών για ΜΖΠ. Ο βαθμός υλοποίησής του συγκεκριμένου προγράμματος και όσο αφορά τις ΜΖΠ ανέρχεται σε 100%.

3. Αξιολόγηση των επίσημων ελέγχων

3.1. Επιθεωρήσεις σε επιχειρήσεις ζωοτροφών

Κατά το 2008 επιθεωρήθηκαν ουσιαστικά όλες οι επιχειρήσεις παραγωγής σύνθετων ζωοτροφών και προμιγμάτων πρόσθετων υλών μέσα από την εμπορία. Τα αποτελέσματα αυτών των επιθεωρήσεων θα χρησιμοποιηθούν για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων ώστε οι επόμενες επιθεωρήσεις να διεξάγονται με βάση την ανάλυση κινδύνου.

3.2. Παραβάσεις που διαπιστώθηκαν κατά τους επιτόπιους ελέγχους

Σε περιπτώσεις που είτε διαπιστώθηκαν παραβάσεις κατά τους επιτόπιους ελέγχους – επιθεωρήσεις για τις οποίες προβλέπονταν συστάσεις ή κυρώσεις οι οποίες και έγιναν, τα ελεγκτικά όργανα ενημέρωσαν τη ΔΕΖΠ. Σε περίπτωση που οι παραβάσεις είχαν διαπραχθεί από βιομηχανίες που είχαν την έδρα τους σε άλλη Δ/ση Αγροτικής Ανάπτυξης από αυτή διαπίστωσε την παράβαση (π.χ. κυκλοφορία ζωοτροφών χωρίς την απαραίτητη σήμανση), η ΔΕΖΠ ενημέρωσε εγγράφως την αρμόδια αρχή προκειμένου να προβούν σε επιτόπιους ελέγχους ώστε να διαπιστωθεί η έκταση της παράβασης.

3.3. Εργαστηριακοί έλεγχοι

α. Παραβάσεις ως προς τις Μεταποιημένες Ζωικές Πρωτεΐνες.

Για τις ΜΖΠ διαπιστώθηκαν, μετά από εργαστηριακό έλεγχο, 3 παραβάσεις εκ των οποίων η μια αφορούσε την παρουσία ιχθυάλευρων σε μια σύνθετη ζωοτροφή μηρυκαστικών και οι 2 την παρουσία ιχθυάλευρων σε σύνθετες ζωτροφές παμφάγων. Από διερεύνηση των υποθέσεων προέκυψε ότι για τη σύνθετη ζωοτροφή μηρυκαστικών η παρουσία του ιχθυάλευρου οφειλόταν σε επιμόλυνση κατά τη μεταφορά των πρώτων υλών. Οι άλλες 2 περιπτώσεις αφορούσαν σύνθετες ζωοτροφές παμφάγων που δεν αναγραφόταν στη σήμανσή τους ότι περιέχουν ιχθυάλευρο.

β. Παραβάσεις για βαρέα μέταλλα.

Οι παραβάσεις που σε βαρέα μέταλλα αφορά ανόργανες ζωοτροφές που χρησιμοποιήθηκαν στην παρασκευή σύνθετων ζωοτροφών. Οι παραβάσεις αυτές διαπιστώθηκαν σε περιπτώσεις ελέγχων που έγιναν μετά από ενημέρωση από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές για αυξημένα επίπεδα βαρέων μετάλλων σε δείγματα ήπατος σφαγείων.

γ. Αφλατοξίνη

Λόγω της παρουσίας αφλατοξίνης Β1 σε δημητριακούς καρπούς θα συνεχισθούν οι έλεγχοι για παρουσία αφλατοξίνης σε ζωοτροφές ιδίως για μηρυκαστικά και το 2009. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί σε περιοχές με υγρό κλίμα και σε περιπτώσεις που έχει ανιχνευθεί αφλατοξίνη στο γάλα.

δ. Μελαμίνη.

Κατά το 2008 πραγματοποιήθηκαν συστηματικοί έλεγχοι σε ζωοτροφές προέλευσης Κίνας για την παρουσία μελαμίνης σε συνέχεια και των σχετικών συστάσεων της Ευρωπαϊκής επιτροπής. Παρά το γεγονός ότι δεν βρέθηκε θετικό δείγμα οι έλεγχοι θα συνεχιστούν και το 2009 προκειμένου να αποκλεισθεί η πιθανότητα παρουσίας μελαμίνης σε ζωοτροφές.

ε. Εκπαίδευση

Το 2008 πραγματοποιήθηκε σεμινάριο διάρκειας 2 ημερών για τους Επόπτες Κυκλοφορίας Ζωοτροφών. Για το 2009 προγραμματίζεται εκπαίδευση των εποπτών κυκλοφορίας ζωοτροφών για τις Αρχές HACCP στις βιομηχανίες ζωοτροφών.

στ. Παραβάσεις ως προς την ποιότητα των ζωοτροφών και νομοθεσία για Γενετικά Τροποποιημένου Οργανισμού.

Κατά την πραγματοποίηση των εργαστηριακών ελέγχων για την ποιότητα των ζωοτροφών διαπιστώθηκαν μεγαλύτερες από τις επιτρεπόμενες αποκλίσεις στη αναγραφόμενη χημική σύσταση. Στις συγκεκριμένες επιχειρήσεις ζωοτροφών έγιναν έγγραφες συστάσεις για τη λήψη διορθωτικών μέτρων και ορίσθηκε επανέλεγχος. Μετά τον επανέλεγχο σε όσες επιχειρήσεις δε συμμορφώθηκαν, ενεργοποιήθηκε η διαδικασία για την επιβολή των σχετικών κυρώσεων.

Επιπλέον, σημαντικός αριθμός παραβάσεων διαπιστώθηκε και κατά τη διενέργεια εργαστηριακών αναλύσεων για ΓΤΟ. Συγκεκριμένα, διαπιστώθηκε ότι κυκλοφορούσαν σύνθετες ζωοτροφές που περιείχαν ΓΤΟ χωρίς να το αναγράφουν στη σήμανση. Οι έλεγχοι για παρουσία γενετικά τροποποιημένων οργανισμών θα συνεχιστούν συστηματικά και το 2009.

3.4. Συμπεράσματα

Από τα αποτελέσματα των ελέγχων διαπιστώνεται ότι αν και υπήρχαν παραβάσεις ως προς των ασφάλεια ζωοτροφών, αυτές ήταν περιορισμένης σημασίας, αφορούσαν μικρές ποσότητες και σε τοπικό επίπεδο και δεν τέθηκε σε κίνδυνο η ασφάλεια της τροφικής αλυσίδας.

4. Νέα Νομοθεσία που τέθηκε σε εφαρμογή το 2008 – Πρωτοβουλίες για το 2009

Σε εφαρμογή του άρθρου 46 του Καν. 882/2004 και της ΚΥΑ 323306/2007 πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις σε 14 Δ/νσεις Αγροτ. Ανάπτυξης.

Κατά το 2008 τέθηκαν σε ισχύ οι παρακάτω Υπουργικές Αποφάσεις:

α) ΚΥΑ 263233/2008 (Β' 244) «καθορισμός των τελών των επίσημων ελέγχων ζωοτροφών και τροποποίηση της ΚΥΑ 323306/2007 με τη συγκεκριμένη ΚΥΑ θα εξασφαλισθούν οι απαραίτητες πιστώσεις για την διεξαγωγή ελέγχων.

β) Νόμος 3698/2008 (Α΄) «ρυθμίσεις θεμάτων κτηνοτροφίας και άλλες διατάξεις με τον οποίο έγινε η μεταφορά της αρμοδιότητας για τις πρόσθετες ύλες από τον Εθνικό Οργανισμό Φαρμάκων στην ΔΕΖΠ του ΥΠΑΑΤ.

γ) ΚΥΑ 289706/2008 (Β΄ 1690) μεταφορά στο Εθνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2008/138/ΕΚ.

δ) ΚΥΑ 340668/2008 (Β΄ 2422) περιλαμβάνει τα αναγκαία μέτρα εφαρμογής του Καν. 183/2005 για την υγιεινή των ζωοτροφών.

Επιπλέον η ΔΕΖΠ κατάρτισε και έστειλε στις Δ/νσεις Αγροτικής Ανάπτυξης εγχειρίδιο επιθεώρησης για την διεξαγωγή των ελέγχων σύμφωνα με τον Καν. 882/2004. Στο συγκεκριμένο εγχειρίδιο γίνεται ταξινόμηση των ανεπιθύμητων ουσιών σε επίπεδα κινδύνου σε συνδυασμό με το είδος ζωοτροφής και το είδος του ζώου.

Πίνακας 1: Επιθεωρήσεις κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών

Έτος: Χώρα:	Αριθμός επιχειρήσεων (1) που δραστηριοποιούνται στην περιοχή ευθύνης σας			Αριθμός Επιθεωρήσεων			Αριθμός επιχειρήσεων στις οποίες έγιναν επιθεωρήσεις		
	Εγκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο	Εγκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο	Εγκριμένες / Εγγεγραμμένες(3)	Λοιπές	Σύνολο
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών	4	111	115	1	28	29	1	21	22
Γεωργοί – Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών		124717	124717	0	20	20	0	20	20
Αποθήκες πρώτων υλών ζωοτροφών	65	5522	5587	75	70	145	30	45	75
Παρασκευαστές πρόσθετων υλών και προμειγμάτων	19	7	26	34	5	39	19	5	24
Παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών	122	136	258	230	141	371	118	115	233
Εισαγωγείς και εκπρόσωποι (αντιπρόσωπος) επιχειρήσεων σε τρίτες χώρες	12	23	35	17	22	39	4	21	25
Ενδιάμεσοι, διανομείς και λιανοπωλητές	95	1363	1458	58	274	332	47	230	277

Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν παρασκευαστήριο ζωοτροφών (4)	92	6318	6410	77	240	317	46	200	246
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που δε διαθέτουν παρασκευαστήριο ζωοτροφών (4)	0	75119	75119	20	172	192	31	129	160
Άλλες επιχειρήσεις ζωοτροφών	8	46	54	8	0	8	8	0	8
Σύνολο	417	213362	213779	520	972	1492	304	786	1090

(1) Εάν μια επιχείρηση ασκεί αρκετές διαφορετικές δραστηριότητες ταξινομείται με βάση την κύρια δραστηριότητά της.

(2) Επιθεώρηση είναι κάθε επίσημη δραστηριότητα ελέγχου στο πλαίσιο της οποίας πραγματοποιείται τουλάχιστον έλεγχος εγγράφων, επιθεώρηση ή οικονομικός έλεγχος μιας εγκατάστασης /επιχείρησης προκειμένου να διαπιστωθεί η συμμόρφωση με την νομοθεσία.

Ωστόσο η επίσκεψη σε μια επιχείρηση με μοναδικό σκοπό τη λήψη δειγμάτων δεν θεωρείται επίσκεψη επιθεώρησης.

(3) Σύμφωνα με την οδηγία 95/69ΕΚ του Συμβουλίου (Π.Δ 364/2002).

(4) Συμπεριλαμβανομένων όλων των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων παραγωγικών ή μη παραγωγικών ζώων.

**Πίνακας 2: Έλεγχοι σήμανσης
(Υπαρξη και πληρότητα σήμανσης, κατάλληλη συσκευασία, συνοδευτικά έγγραφα, τεχνικά φυλλάδια)**

Έτος Χώρα	Αριθμός Ελέγχων							
	Εγχώρια Προϊόντα		Εισαγωγές από τρίτες χώρες		Κοινοτικά Προϊόντα		ΣΥΝΟΛΟ	
Είδος Προϊόντος	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα	Σύνολο	Μη συμμορφούμενα
Πρώτες ύλες ζωοτροφών	289	14	555	13	49	0	893	27
Πρόσθετες ύλες ζωοτροφών	10	0	69	7	30	2	109	9
Προμίγματα	57	2	7	5	39	1	103	8
Σύνθετες ζωοτροφές	586	150	102	4	17	3	705	157
Άλλες	2	0	10	0	0	0	12	0
ΣΥΝΟΛΟ	944	166	743	29	135	6	1822	201

Πίνακας 3: Αριθμός δειγμάτων κατά κατηγορία ζωοτροφών

Είδος Προϊόντος	Αριθμός Δειγμάτων	
	Ελέγχθηκαν	Μη συμμορφούμενα
Πρώτες ύλες ζωοτροφών	373	17

Πρόσθετες ύλες ζωοτροφών	37	4
Προμίγματα	8	1
Σύνθετες ζωοτροφές	640	145
Άλλες	7	0
ΣΥΝΟΛΟ	1065	167

Πίνακας 4: Αριθμός δειγμάτων κατά είδος επιχείρησης ζωοτροφών

Είδος επιχείρησης ζωοτροφών	Αριθμός δειγμάτων	
	Ελέγχθηκαν	Μη συμμορφούμενα
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών, πλην γεωργών	18	2
Παραγωγοί πρώτων υλών ζωοτροφών - γεωργοί	43	1
Εισαγωγείς πρώτων υλών ζωοτροφών	72	0
Παρασκευαστές πρόσθετων υλών και προμιγμάτων	11	3
Ενδιάμεσοι πρόσθετων υλών και προμιγμάτων	16	6
Παρασκευαστές σύνθετων ζωοτροφών	538	105
Ενδιάμεσοι σύνθετων ζωοτροφών	168	34

Εισαγωγείς και αντιπρόσωποι επιχειρήσεων από τρίτες χώρες	76	4
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που διαθέτουν παρασκευαστήρια ζωοτροφών	33	2
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις που δε διαθέτουν παρασκευαστήρια ζωοτροφών	79	8
Άλλες επιχειρήσεις ζωοτροφών	11	2
Σύνολο	1065	167

Πίνακας 5.: Προσδιορισμός αναλυτικών συστατικών σε ζωοτροφές

		Ενεργειακή αξία	Υγρασία	Ολικές Αζωτούχες	Πτηνικές Αζωτούχες βίαςας	Ολικά λίπη και έλαια	Ολικές νιόδαες ουσίες	Ολική τέφρα	Τέφρα αδιάλυτη σε HCL	Χλώριο ως NaCl	Νίτροιο	Κάλιο	Μιγνήσιο	Ασβέστιο	Φώσφορος	Ουσία αδιάλυτη σε αιθέρα	Βοτανική καθαρότητα	Ουρία	Διουρία	Νιτρούδη	Θείο		
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΝΑΛΥΣΕΩΝ	ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ Σπόροι δημητριακών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	41	33		39	23	33						1	1								
		Μη συμμορφούμ						4															
		Ελαιούχοι	Σύνολο	13	13		13	10	13														

σπόροι, ελαιούχοι καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Μη συμμορφούμ																				
Σπέρματα ψυχανθών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		1	1		1	1	1													
	Μη συμμορφούμ																				
Κόνδυλοι, ρίζες τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		1	1		1	1														
	Μη συμμορφούμ																				
Άλλοι σπόροι και καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		1	1		1	1	1													
	Μη συμμορφούμ			1				1													
Συγκομιζόμενες ΧΖ και ινώδη υπολείμματα	Σύνολο		60	56		57	7	2													
	Μη συμμορφούμ			3			1														
Άλλα φυτά, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο																				
	Μη συμμορφούμ																				
Προϊόντα γάλακτος	Σύνολο																				
	Μη συμμορφούμ																				
Προϊόντα χερσαίων ζώων	Σύνολο		2	2		2	2														
	Μη συμμορφούμ																				
Ψάρια, άλλα θαλάσσια ζώα τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		10	5		6	1	1													
	Μη συμμορφούμ					1															
Ανόργανες ύλες	Σύνολο		3					1			1			8	8						
	Μη συμμορφούμ																				
Διάφορα	Σύνολο																				
	Μη συμμορφούμ																				
Μη καθορισμένες πρώτες ύλες	Σύνολο																				
	Μη συμμορφούμ																				
ΣΥΝΟΛΟ (πρώτες ύλες)	Σύνολο	0	132	112	0	122	43	55	0	0	1	0	0	9	9	0	0	0	0	0	0
	Μη συμμορφούμ	0	0	4	0	1	5	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

ΒΙΟΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	Σύνολο																			
	Μη συμμορφούμ																			
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σύνολο		1																	
	Μη συμμορφούμ																			
ΠΡΟΜΙΓΜΑΤΑ	Σύνολο		3	3		3	3	3						2	2					
	Μη συμμορφούμ							1												
ΣΥΝΘΕΤΕΣ ΠΛΗΡΕΙΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Μηρυκαστικά	Σύνολο	139	183		177	168	179	2					84	84					
		Μη συμμορφούμ		19		5	12	24						12	14					
	Χοίροι	Σύνολο	41	37		37	37	37	1					13	14					
		Μη συμμορφούμ		3		3	4	7						1	2					
	Ιπποειδή	Σύνολο																		
		Μη συμμορφούμ																		
	Κουνέλια	Σύνολο	19	26		26	25	26						12	12					
		Μη συμμορφούμ					1	1												
	Πουλερικά	Σύνολο	91	98		97	87	97						41	39					
		Μη συμμορφούμ		9		6	3	9						6	7					
	Ιχθείες	Σύνολο	34	39		40	34	39						3	36					
		Μη συμμορφούμ		1		1	1	3							1					
	Οικιακά ζώα	Σύνολο	4	3		4	2	3												
		Μη συμμορφούμ																		
	Μη παραγωγικά εκτός των οικιακών	Σύνολο																		
		Μη συμμορφούμ																		
	Μη καθορισμένες σύνθετες ζωοτροφές	Σύνολο																		
		Μη συμμορφούμ																		
ΣΥΜΠΛΗΡΩΜΑΤΙΚΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Σύνολο		17	17		18	17	18					7	6						
	Μη συμμορφούμ					2	1	5					1							
ΣΥΝΟΛΟ (Σύνθετες ζωοτροφές)	Σύνολο	0	349	406	0	402	373	402	3	0	0	0	0	162	193	0	0	0	0	0
	Μη συμμορφούμ	0	0	32	0	17	22	50	0	0	0	0	0	20	24	0	0	0	0	0

ΜΗ ΚΑΘΟΡΙΣΜΕΝΕΣ ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ	Σύνολο																				
	Μη συμμορφούμ																				
ΣΥΝΟΛΟ (όλες οι ζωοτροφές)	Σύνολο	0	481	518	0	524	416	457	3	0	1	0	0	171	202	0	0	0	0	0	0
	Μη συμμορφούμ	0	0	36	0	18	27	51	0	0	0	0	0	20	24	0	0	0	0	0	0

Πίνακας 6.: Αναλύσεις ανεπιθύμητων ουσιών και προϊόντων στις ζωοτροφές

		ΕΙΔΟΣ ΑΝΑΛΥΣΗΣ																						
		ΒΑΡΕΑ ΜΕΤΑΛΛΑ				Νιτρώδη	ΔΙΟΞΙΝΕΣ και PCBs			ΦΥΤΟ ΦΑΡΜΑΚΑ		ΜΥΚΟΤΟΞΙΝΕΣ					ΜΙΚΡΟ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΙ				Μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες	ΓΤΟ	Μελαμίνη	
		Αρσενικό	Κόπριο	Μόλυβδος	Υδράργυρος		Διοξίνες PCDF) (PCDD+)	PCBs παρόμοια με διοξίνες	PCBs μη παρόμοια με διοξίνες	Ανεπιθύμητα (1) (2)	Άλλα	Αφλατοξίνη Β1	Ωχρατοξίνη Α	Ζεαρολαίνη	Δεσοξυφθαλενόνη	Φουμονοσίνες	Στάμονελλα	Καιμύλο βακτήριο	Κλωστρίδιο	Άλλοι				
																								Σύνολο
ΠΡΩΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σπόροι δημητριακών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο	11	11	11	11				26		38	27	27	27	27					9	74		
		Μη συμμορφούμε										2												
	Ελαιούχοι σπόροι, ελαιούχοι καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο								6		7	7	7	7	7						2	13	
		Μη συμμορφούμε																					2	
	Σπέρματα ψυχανθών τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο							2	2			2	1	1	1	1					2		
		Μη συμμορφούμε																						
	Κόνδυλοι, ρίζες τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο																						
		Μη συμμορφούμε																						
	Άλλοι σπόροι και καρποί τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο								1														
		Μη συμμορφούμε																						
	Συγκομιζόμενες ΧΖ και ινώδη υπολείμματα	Σύνολο		4	4					1	1		4	4	4	4	4							
		Μη συμμορφούμε																						
	Άλλα φυτά, τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο																						
		Μη συμμορφούμε																						
	Προϊόντα γάλακτος	Σύνολο																				2		
Μη συμμορφούμε																								
Προϊόντα χερσαίων ζώων	Σύνολο																				2			
	Μη συμμορφούμε																							
Ψάρια, άλλα θαλάσσια ζώα τα προϊόντα και τα υποπροϊόντα τους	Σύνολο		2	3	1				5	5											32			
	Μη συμμορφούμε																							
Ανόργανες ύλες	Σύνολο	1	13	13	1				3	3											2			
	Μη συμμορφούμε																							
Διάφορα	Σύνολο																							
	Μη συμμορφούμε																							
Μη καθορισμένες πρώτες ύλες	Σύνολο																							
	Μη συμμορφούμε																							
ΣΥΝΟΛΟ (πρώτες ύλες)	Σύνολο	12	30	31	13	0	22	22	0	34	0	51	39	39	39	39	0	0	0	0	51	87	0	
	Μη συμμορφούμε	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	
ΒΙΟΠΡΩΤΕΪΝΕΣ	Σύνολο																							
	Μη συμμορφούμε																							
ΠΡΟΣΘΕΤΕΣ ΥΛΕΣ	Σύνολο																					1	21	
	Μη συμμορφούμε																							
	Σύνολο																							
	Μη συμμορφούμε																							

Πίνακας 7: Δειγματοληψία και έλεγχος πρώτων υλών ζωοτροφών και σύνθετων ζωοτροφών για μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες

Χώροι	Αριθμός επίσημων δειγμάτων που ελέγχθηκαν για μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες			Αριθμός μη συμμορφούμενων δειγμάτων				
				Παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών από χερσαία ζώα		Παρουσία μεταποιημένων από αλιεύματα		
	Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές		Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές		Πρώτες ύλες ζωοτροφών	Σύνθετες ζωοτροφές
		για μηρυκαστικά	για μη μηρυκαστικά		για μηρυκαστικά	για μη μηρυκαστικά		
Κατά την εισαγωγή	26							
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών	11	56	49			2		
Μεταπράτες/αποθήκευση	7	23	3		1			
Μεταφορικό μέσο								
Σταθεροί/φορητοί αναμεικτές								
Στην κτηνοτροφική εκμετάλλευση	7	22	95					
Άλλοι:Εμπορία								
ΣΥΝΟΛΟ	51	101	147	0	1	2	0	0

Πίνακας 8: Αριθμός επιθεωρήσεων που πραγματοποιήθηκαν σχετικά με τη χρήση μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών

Κατηγορία Επιχείρησης Ζωοτροφών	Αριθμός επιθεωρήσεων που περιλαμβάνουν ελέγχους για την παρουσία μεταποιημένων ζωικών πρωτεϊνών	Αριθμός παραβάσεων που βασίζονται σε ελέγχους των εγγράφων τεκμηρίωσης κλπ και όχι σε εργαστηριακές δοκιμές
Εισαγωγή πρώτων υλών ζωοτροφών	30	0
Αποθήκευση πρώτων υλών ζωοτροφών	18	0
Μονάδες παραγωγής ζωοτροφών	172	0
Σταθεροί/ Φορητοί αναμείκτες	0	0
Έμποροι ζωοτροφών	52	0
Μεταφορικό μέσο	0	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις χωρίς μηρυκαστικά και με παρασκευαστήριο ζωοτροφών	34	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μηρυκαστικά και με παρασκευαστήριο ζωοτροφών	38	0
Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις χωρίς μηρυκαστικά και χωρίς παρασκευαστήριο ζωοτροφών	11	0

Κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις με μηρυκαστικά και χωρίς παρασκευαστήριο ζωοτροφών	55	0
Άλλο:	0	0
ΣΥΝΟΛΟ	410	0

Πίνακας 11. Αναλυτικές μέθοδοι και όρια

			Αναλυτικές Μέθοδοι	
			Όνομασία της αναλυτικής μεθόδου που χρησιμοποιείται	Όριο ανίχνευσης
Είδος ανάλυσης				
Ανεπιθύμητες ουσίες και ρυπαντές	Βαρέα μέταλλα	Αρσενικό Κάδμιο Μόλυβδος Υδράργυρος		
	Διοξίνες και PCBs	Διοξίνες (PCDD+PCDF) PCBs παρόμοια με διοξίνες PCBs μη παρόμοια με διοξίνες ΣΥΝΟΛΟ		
	Φυτοφάρμακα	** **		

	Μυκοτοξίνες	Αφλατοξίνη Β1 Ωχρατοξίνη Α Ζεαραλενόνη ΣΥΝΟΛΟ	ΟΔΗΓΙΑ 76/372/ΕΟΚ	10 ppb
	Άλλες ανεπιθύμητες ουσίες και προϊόντα	Ελεύθερη γκοσυπόλη Υδροκυανικό οξύ		
Μικροοργανισμοί		Σαλμονέλλα **	ISO 6579/1993	
Μη εγκεκριμένες ουσίες και προϊόντα	Μεταποιημένες ζωικές πρωτεΐνες	** Οστά ζώων της ξηράς : 1 Ψαροκόκαλα : 3	ΟΔΗΓΙΑ 2003/126/ΕΚ	<0,1%
	Άλλες μη εγκεκριμένες ουσίες και προϊόντα	**		

Να αντικατασταθεί το σύμβολο ** από το όνομα της ουσίας που ελέγχθηκε
Να προστεθούν περισσότερες σειρές σε κάθε κατηγορία αν χρειασθεί

Πίνακας 10. Συγκέντρωση μυκοτοξινών (αφλατοξίνη Β₁, ωχρατοξίνη Α, ζεαραλενόνη, δεσοξυνιβαλενόλη & φουμονισίνες) στα δείγματα ζωοτροφών που αναλύθηκαν κατά το 2008

ΖΩΟΤΡΟΦΕΣ			Δειγματοληψία	Είδος και συγκέντρωση μυκοτοξινών (μ g/kg)			
α/α	ΕΙΔΟΣ	Χώρα καταγωγής		αφλατοξίνη Β ₁	ωχρατοξίνη Α	ζεαραλενόνη	δεσοξυνιβαλενόλη
1	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			

2	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία	-			
3	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
4	Ενσίρωμα	Εγχώρια	Τυχαία	-			
5	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	116 ± 23			
6	Βαμβακόπιτα	Εγχώρια	Τυχαία	-			
7	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
8	Βαμβακόπιτα	Εγχώρια	Τυχαία	-			
9	Μίγμα αμνοερίφων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
10	Ιχθυοτροφή	Εγχώρια	Τυχαία	-			
11	Ιχθυοτροφή	Εγχώρια	Τυχαία	-	0,8	-	
12	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
13	Ενσίρωμα αραβοσίτου	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
14	Σανό	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	280	
15	Σόργο	Ουκρανία	Τυχαία	-			
16	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
17	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
18	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
19	Μίγμα αγελάδων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
20	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	

21	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
22	Τριφυλλάλευρο	Εγχώρια	Τυχαία	-			
23	Πίτυρα	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
24	Σανός βρώμης	Εγχώρια	Τυχαία	-			
25	Βαμβακόπιτα	Εγχώρια	Τυχαία	-			
26	Αραβόσιτος	Ουκρανία	Τυχαία	-			
27	Αραβόσιτος	Βραζιλία	Τυχαία	-			
28	Αραβόσιτος	Ουκρανία	Τυχαία	-			
29	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
30	Μίγμα ωτοκίας	Εγχώρια	Τυχαία	-			
31	Αραβόσιτος	Ουκρανία	Τυχαία	-			
32	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
33	Φύραμα νεοσσών	Εγχώρια	Τυχαία		-	25	
34	Αραβόσιτος	Ουκρανία	Τυχαία	-			
35	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
36	Αραβόσιτος	Ουκρανία	Τυχαία	-			
37	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία	-			
38	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία	-			
39	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
40	Μίγμα χοίρων	Εγχώρια	Τυχαία		-	34	
41	Μίγμα δημητριακών	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	

42	Κριθάρι βιολογικό	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
43	Μίγμα ορνίθων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
44	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
45	Βρώμη	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
46	Μηδική pellets	Εγχώρια	Τυχαία	-			
47	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
48	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
49	Μίγμα αγελάδων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
50	Αραβόσιτος	Ουκρανία	Τυχαία	-			
51	Μίγμα ορνίθων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
52	Μίγμα μόσχων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
53	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία		-	40	
54	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
55	Μίγμα μόσχων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
56	Κριθάρι	Ουκρανία	Τυχαία	-			
57	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
58	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
59	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
60	Μίγμα ορνίθων	Εγχώρια	Τυχαία	-			

61	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
62	Μίγμα αίγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
63	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
64	Μίγμα ορνίθων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
65	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
66	Μίγμα πουλερικών	Εγχώρια	Τυχαία	-			
67	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	227 ± 45	-	-	
68	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
69	Σίτος βιολογικό	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
70	Μίγμα σίτου & κριθής	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
71	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
72	Σίτος	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
73	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
74	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία	-			
75	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
76	Μίγμα	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
77	Κριθάρι	Ρωσία	Τυχαία	-			
78	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
79	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
80	Κριθάρι	Ρωσία	Τυχαία	-			
81	Βαμβακόπιτα	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	

82	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
83	Ενσίρωμα αραβοσίτου	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
84	Μίγμα χοίρων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
85	Κριθάρι	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
86	Μίγμα νεοσσών	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
87	Μίγμα νεοσσών	Εγχώρια	Τυχαία		-	20	
88	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
89	Μίγμα αγελάδων	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
90	Μίγμα μόσχων	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
91	Μίγμα χοίρων	Εγχώρια	Τυχαία	-	-	-	
92	Μίγμα χοίρων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
93	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία	-			
94	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
95	Σογιάλευρο	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
96	Μίγμα ορνίθων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
97	Μίγμα αμνοερίφων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
98	Μίγμα αιγοπροβάτων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
99	Μίγμα χοίρων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
100	Ηλιόπιτα	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	

101	Μί γ μα μ ό σ χ ω ν	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
102	Η λ ι ό π ι τ α	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
103	Μί γ μα ν ε ο σ σ ώ ν	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
104	Μί γ μα χ ο ί ρ ω ν	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
105	Α ρ α β ό σ ι τ ο ς	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
106	Μί γ μα μ ό σ χ ω ν	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-	-	-	
107	Κ ρ ι θ ά ρ ι β ι ο λ ο γ ι κ ό	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
108	Α ρ α β ό σ ι τ ο ς	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
109	Η λ ι ό π ι τ α	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
110	Μ η δ ι κ ή	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	340	
111	Σ ο γ ι ά λ ε υ ρ ο	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
112	Β ρ ώ μ η	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
113	Β α μ β α κ ό π ι τ α	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
114	Σ ί τ ο ς	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
115	Β ρ ώ μ η	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
116	Μί γ μα αι γ ο π ρ ο β ά τ ω ν	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
117	Η λ ι ά λ ε υ ρ ο	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			
118	Ε λ α ι ο κ ρ ά μ β η	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
119	Κ ρ ι θ ά ρ ι	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α		-	-	
120	Μί γ μα α μ ν ο ε ρ ι φ ί ω ν	Ε γ χ ώ ρ ι α	Τ υ χ α ί α	-			

121	Αραβόσιτος	Εγχώρια	Τυχαία	-			
122	Μίγμα αμνοερίφίων	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
123	Ενσίρωμα	Εγχώρια	Τυχαία		-	-	
124	Βαμβακόπιτα	Εγχώρια	Τυχαία		-	20	
	ΣΥΝΟΛΟ	Σύνολο		77	60	60	
		Μη συμμορφ.		2	-	-	
	Χρησιμοποιούμενη Μέθοδος			TLC	HPLC / fluoresce	HPLC / MS-MS	
	Όρια ανίχνευσης			10 μ g/kg	10 μ g/kg	20 μ g/kg	

Πίνακας 9. Αναλύσεις πρόσθετων υλών

Είδος ελεγχόμενης πρόσθετης ύλης	Αριθμός δειγμάτων	Μη συμμορφούμενα
Ανίχνευση Τετρακυκλίνης	2 ζωοτροφές + 1 πρόμιγμα	
Ανίχνευση Οξυτετρακυκλίνης	2 ζωοτροφές + 1 πρόμιγμα	
Ανίχνευση Χλωροτετρακυκλίνης	2 ζωοτροφές + 1 πρόμιγμα	
Ανίχνευση Φουραζολιδόνης	1 ζωοτροφή + 1 πρόμιγμα	
Ανίχνευση Χλωραμφενικόλης	1 πρόμιγμα	
Προσδιορισμός Βιταμίνης Α	1 ζωοτροφή + 4 προμίγματα	
Προσδιορισμός Βιταμίνης Ε	1 ζωοτροφή + 4 προμίγματα	
Προσδιορισμός Σιδήρου	1 ζωοτροφή	
Προσδιορισμός Χαλκού	2 προμίγματα	

Γ. ΤΟΜΕΑΣ ΥΓΕΙΑΣ ΖΩΩΝ

1. ΑΣΘΕΝΕΙΕΣ ΖΩΩΝ ΚΑΙ ΖΩΟΝΟΣΟΙ

1.1. Προγράμματα ελέγχου ζωνοσών και ζωνοσογόνων παραγόντων

- **Πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών.**

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2008 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης των Βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στην διενέργεια δοκιμής (τεστ) φυματινισμού των βοοειδών ηλικίας άνω των 6 εβδομάδων β) στην ταξινόμηση και στο υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης γ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και δ) στη σφαγή των θετικών στη φυματίωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου : 18.941

Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: 490.540

Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν : 7.110

Αριθμός Θετικών εκτροφών: 140

Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: 80

Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν με φυματινισμό. 240.499

Αριθμός θετικών ζώων: 1.727

Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν : 1.717

Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν :1.875

Η φυματίωση των βοοειδών παραμένει νόσημα σημαντικής βαρύτητας σε ορισμένες περιοχές της χώρας με χαρακτηριστικά ενδημικού τύπου ειδικότερα σε εκτροφές ενήλικων βοοειδών οι οποίες έχουν επανειλημμένως βρεθεί θετικές. Συγκριτικά με το 2007, ο % επιπολασμός του 2008 και η επίπτωση της νόσου σε επίπεδο εκτροφής παρουσίασαν ανοδική τάση και κυμάνθηκαν σε ποσοστά 1,97 (1,46%/2007) και 1,13 (0,81%/2007) αντίστοιχα. Σε επίπεδο ζώων ο ετήσιος επιπολασμός της νόσου για το έτος 2008 (0,72%) παρουσίασε μικρή αναμενόμενη αύξηση σε σχέση με το 2007 (0,53%). Σημειώνεται, ως γενική παρατήρηση, ότι οι τιμές των προαναφερόμενων επιδημιολογικών δεικτών επηρεάζονται στατιστικώς από τον αριθμό των επίσημων ελέγχων στα ζώα που εκτρέφονται σε ζώνες – περιοχές υψηλού ποσοστού μόλυνσης στη φυματίωση.

Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες και επιδημιολογικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της φυματίωσης των Βοοειδών μπορούν να αναζητηθούν και θα είναι διαθέσιμες το τελευταίο τρίμηνο του 2009 σε ειδική ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA) στην οποία αναρτάται η ετήσια συγκεφαλαιωτική έκθεση 2008 της χώρας μας για τη παρακολούθηση των ζωνοσών και των ζωνοσογόνων στο πλαίσιο εφαρμογής της Οδηγίας 2003/99/ΕΚ (Π.Δ 41/2006):

<https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/>

- **Πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών.**

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2008 ενιαίο πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών σε όλη την Ελληνική Επικράτεια. Τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων (αιμοληψίες) των βοοειδών ηλικίας άνω των 12 μηνών β)

στη διενέργεια γαλακτοληψιών από τη δεξαμενή συλλογής γάλακτος των εκτροφών γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη Βρουκέλλωση ζώων, συνοψίζονται παρακάτω:

Αριθμός εκτροφών βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου : 16.207
Αριθμός βοοειδών στο πρόγραμμα επίσημου ελέγχου: 312.264
Αριθμός εκτροφών που εξετάστηκαν: 7.594
Αριθμός θετικών εκτροφών: 298
Αριθμός νέων θετικών εκτροφών: 177
Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν ατομικά (αιμοληψίες ζώων): 105.773
Αριθμός βοοειδών που εξετάστηκαν συνολικά (λήψη γάλακτος και αίματος) : 203.823
Αριθμός θετικών ζώων: 3.501
Αριθμός θετικών ζώων που σφάχτηκαν :3.481
Συνολικός αριθμός ζώων που σφάχτηκαν :4.005

Η Βρουκέλλωση των βοοειδών παραμένει νόσημα ενδημικού χαρακτήρα με σημαντική βαρύτητα για τη Δημόσια Υγεία και την υγεία των ζώων. Με βάση τα επίσημα δεδομένα και τις επιδημιολογικές παρατηρήσεις των υπηρεσιών Δημόσιας Υγείας της χώρας μας, η Βρουκέλλωση των Βοοειδών οφειλόμενη στον παράγοντα *B.abortus*, φαίνεται να αξιολογείται ως νόσημα με μικρότερη επίπτωση στην υγεία των ανθρώπων συγκριτικά με τη Βρουκέλλωση των αιγοπροβάτων (*B.melitensis*). Το 2008, ο % επιπολασμός και η επίπτωση της νόσου σε επίπεδο εκτροφής παρουσίασαν μικρή ανοδική τάση συγκριτικά με το 2007 και κυμάνθηκαν σε ποσοστά 3,92 (3,42%/2007) και 2,33 (1,75%/2007) αντίστοιχα. Επιπρόσθετα, σε επίπεδο ζώων ο ετήσιος επιπολασμός της νόσου για το έτος 2008 παρουσίασε αναμενόμενη ανάλογη αύξηση (1,72%) σε σχέση με το 2006 (0,96%/2007). Σημειώνεται, ως γενική παρατήρηση όπως και στο πρόγραμμα εκρίζωσης της φυματίωσης, ότι οι τιμές των προαναφερόμενων επιδημιολογικών δεικτών επηρεάζονται στατιστικώς από τον αριθμό των επίσημων ελέγχων στα βοοειδή που εκτρέφονται σε ζώνες – περιοχές υψηλού ποσοστού μόλυνσης στη βρουκέλλωση.

Περισσότερες τεχνικές λεπτομέρειες και επιδημιολογικές αναλύσεις για την αξιολόγηση της πορείας εφαρμογής του προγράμματος εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών μπορούν να αναζητηθούν και θα είναι διαθέσιμες σε ειδική ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Αρχής για την ασφάλεια των Τροφίμων (EFSA): <https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/> το τελευταίο τρίμηνο του 2009.

- **Πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων.**

Στο πλαίσιο των διατάξεων της Κοινοτικής και Εθνικής Νομοθεσίας εφαρμόστηκε το 2008, εθνικό πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων. Τα αποτελέσματα και οι πληροφορίες των επίσημων ελέγχων του προγράμματος, η εφαρμογή του οποίου βασίζεται κυρίως α) στη διενέργεια ορολογικών εξετάσεων (αιμοληψίες) των αιγών και προβάτων ηλικίας άνω των 6 μηνών / πρόγραμμα εκρίζωσης στη Νησιωτική Ελλάδα β) στη διενέργεια εμβολιασμών με το εμβόλιο REV 1 στην ηπειρωτική Ελλάδα / πρόγραμμα μαζικού εμβολιασμού γ) στην ταξινόμηση και στον υγειονομικό χαρακτηρισμό των εκτροφών βάσει κλινικής, επιδημιολογικής και εργαστηριακής διάγνωσης στις νησιωτικές ζώνες της Χώρας δ) στον έλεγχο μετακινήσεων των ζώων και ε) στη σφαγή των θετικών στη Βρουκέλλωση ζώων/ πρόγραμμα εκρίζωσης, αναφέρονται στην επισυναπτόμενη με τη παρούσα τεχνική έκθεση προόδου η οποία διαβιβάζεται στην Ε. Επιτροπή και στην EFSA και αναρτάται σε ειδικό για τις

ζωνοδόσους ιστότοπο της EFSA (<https://zoonoses.efsa.europa.eu/zoonoses/>) το τελευταίο τρίμηνο του 2009 (συνημμένο αρχείο: FINAL REPORT BM 2008. doc).

Η Βρουκέλλωση των αιγών και προβάτων θεωρείται κυρίως επαγγελματική ζωνοδόσος (κτηνίατροι , κτηνοτρόφοι) με σημαντικές επιπτώσεις στην Δημόσια Υγεία και στην ζωική παραγωγή. Βασικότερος στόχος της εφαρμογής του εν λόγω προγράμματος για το 2008 παρέμεινε ο έλεγχος, σε αποδεκτά κατώτερα επίπεδα λόγω ενδημικών χαρακτηριστικών της νόσου, του επιπολασμού και της επίπτωσης της *B.melitensis* στα πρόβατα και στις αίγες.

- **Εφαρμογή συστήματος παρακολούθησης και επιτήρησης λοιπών ζωνοδόσων και ζωνοσογόνων παραγόντων.**

Με γνώμονα τις νομοθετικές διατάξεις της Οδηγίας 2003/99/EK (εναρμόνιση στο εθνικό δίκαιο με το ΠΔ 41/2006) εφαρμόστηκε το 2008 σύστημα επιδημιολογικής και εργαστηριακής παρακολούθησης και επιτήρησης λοιπών ζωνοδόσων και ζωνοσογόνων παραγόντων (Σαλμονέλα, Καμπυλοβακτηρίδιο , Τριχινέλλα Λύσσα, Λιστέρια, Υερσίνια κ.α) σύμφωνα με τις προτεραιότητες που θέτει το Παράρτημα 1 της Οδηγίας 2003/99. Στο πλαίσιο της παρακολούθησης συλλέχθηκαν επιδημιολογικά, στατιστικά και εργαστηριακά δεδομένα για συγκεκριμένες ζωνοδόσους τα οποία μετά από επεξεργασία της Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής διαβιβάστηκαν βάσει συγκεκριμένων προτύπων σε ηλεκτρονική μορφή στην διαδικτυακή βάση δεδομένων της EFSA και παράλληλα στην Ε. Επιτροπή.

Το σύνολο των αποτελεσμάτων και σχετικών πληροφοριών (μέθοδοι δειγματοληψίας , εργαστηριακές τεχνικές, προγράμματα παρακολούθησης, πληθυσμοί στόχοι) στα πλαίσια εφαρμογής του συστήματος επίσημων ελέγχων και παρακολούθησης σημαντικών για τη Δημόσια Υγεία Ζωνοδόσων και ζωνοσογόνων παραγόντων θα συμπεριληφθούν στην Ετήσια (2008) συγκεφαλαιωτική έκθεση ζωνοδόσων και τάσεων αυτών η οποία θα δημοσιευθεί από την EFSA το τελευταίο τρίμηνο του 2009.

1.1.1. Νέο Νομοθετικό πλαίσιο

1.1.1.1. Πρόγραμμα εκρίζωσης της Φυματίωσης των Βοοειδών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ:

- **258654 / 17.03.2008** « Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της Φυματίωσης-Βρουκέλλωσης των Βοοειδών και της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
- **258689/01.04.2008 και 258727/15.04.2008** « Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος»
- **258728/15.04.2008** «Εγκεκριμένα σφαγεία για τη σφαγή βρουκελλικών και φυματικών ζώων»
- **258949/12.08.2008** « Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων»

1.1.1.2. Πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των Βοοειδών

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ:

- **258654 / 17.03.2008** « Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της Φυματίωσης-

Βρουκέλλωσης των Βοοειδών και της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»

- **258689/01.04.2008 και 258727/15.04.2008** « Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος»
- **258728/15.04.2008** «Εγκεκριμένα σφαγεία για τη σφαγή βρουκελλικών και φυματικών ζώων»
- **258949/12.08.2008** « Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων»

1.1.1.3.. Πρόγραμμα εκρίζωσης της Βρουκέλλωσης των αιγών και των προβάτων

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Εγκύκλιοι με αριθ. πρωτ :

- **258654 / 17.03.2008** « Επίσκεψη επιθεωρητών της Ε.Ε για τον έλεγχο της πορείας των προγραμμάτων εκρίζωσης της Φυματίωσης- Βρουκέλλωσης των Βοοειδών και της Βρουκέλλωσης των αιγών και προβάτων»
  - **258689/01.04.2008 και 258727/15.04.2008** « Βεβαίωση παράδοσης γάλακτος»
  - **258728/15.04.2008** «Εγκεκριμένα σφαγεία για τη σφαγή βρουκελλικών και φυματικών ζώων»
  - **258949/12.08.2008** « Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων»

1.1.2. Συμπεράσματα εφαρμογής επίσημων ελέγχων στο τομέα των ζωνοδόσων Διορθωτικές ενέργειες Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής

Καθίσταται σαφές και για το έτος 2008, σύμφωνα με τα επίσημα αποτελέσματα της εποπτείας και του κεντρικού συντονισμού της παρακολούθησης και εφαρμογής των προγραμμάτων ελέγχου και εκρίζωσης ζωνοδόσων, ότι δεν τηρούνται στο βαθμό που επιβάλλεται από την κείμενη Κοινοτική και Εθνική Νομοθεσία το σύνολο των όρων και των προϋποθέσεων στην εκτέλεση των προγραμμάτων από τις Νομαρχιακές Κτηνιατρικές Αρχές οι οποίες είναι και καθ' ύλη αρμόδιες για την αποτελεσματική εφαρμογή των προγραμμάτων.

Οι βασικότερες ελλείψεις στην εφαρμογή των προγραμμάτων, όπως επανειλημμένως έχουν επισημανθεί με υπομνήματα της Κεντρικής αρμόδιας αρχής και έχουν διαπιστωθεί- καταγραφεί με τις πολλαπλές Κοινοτικές επιθεωρήσεις στη χώρα μας από το Ευρωπαϊκό γραφείο F.V.O οφείλονται: 1) στην έλλειψη μόνιμου επιστημονικού και βοηθητικού προσωπικού 2) στην έλλειψη οργάνωσης και συντονισμού σε επίπεδο υπηρεσιών Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης 3) στην έλλειψη μηχανοργάνωσης και λογισμικών εφαρμογών για την παρακολούθηση ασθενειών των ζώων συνδεδεμένων με τις βάσεις δεδομένων σήμανσης και καταγραφής των ζώων 4) σε δυσκολίες πρόσβασης σε εκτροφές ζώων λόγω γεωγραφικού ανάγλυφου και δομής της ελληνικής κτηνοτροφίας (με έμφαση τις εκμεταλλεύσεις των αιγοπροβάτων) 5) στις αυξημένες αρμοδιότητες των επίσημων κτηνιάτρων καθώς και σε άλλους παράγοντες που δρουν ανασταλτικά στην εφαρμογή των προγραμμάτων, όπως χρονοβόρες διαδικασίες για την πρόσληψη προσωπικού και την προμήθεια εργαστηριακών υλικών, αναλώσιμων και πάσης φύσεως αντιδραστηρίων.

Επισημαίνεται, ότι οι διαδικασίες επιβολής κυρώσεων σε θέματα συμμόρφωσης για την εφαρμογή των προγραμμάτων αποτελούν αρμοδιότητες των Νομαρχιακών Κτηνιατρικών Αρχών που υπάγονται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Δημόσιας Διοίκησης & Αποκέντρωσης.

1.1.3.. Διορθωτικές ενέργειες Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής - Αποτελεσματικότητα

Στο πλαίσιο των άμεσων πρωτοβουλιών της Κεντρικής Αρχής , προκείμενου να συμβάλλει στην επίλυση των διορθωτικών προβλημάτων και στην αποτελεσματικότητα εφαρμογής των εν λόγω προγραμμάτων, πέραν της συνεχούς αποστολής διευκρινιστικών εγκυκλίων, εγγράφων και συστάσεων ,αποφάσισε τον σχεδιασμό και ολοκλήρωσε την κατάρτιση σχεδίου προεδρικού διατάγματος για την εφαρμογή του θεσμού του «εγκεκριμένου κτηνιάτρου» όπως προβλέφθηκε και θεσπίστηκε σε διάταξη Νόμου. Το αναφερόμενο σχέδιο Π.Δ έχει ήδη υπογραφεί από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων και αναμένεται η συνυπογραφή του από τον Υπουργό Οικονομικών.

1.1.4. Σχέδιο Δράσης Κεντρικής Αρμόδιας Αρχής στο τομέα των ζωοανθρωπονόσων

Η επιτάχυνση εφαρμογής και αποτελεσματικής εκτέλεσης και αξιολόγησης των προγραμμάτων εκρίζωσης των ζωοανθρωπονόσων (Φυματίωση και Βρουκέλλωση παραγωγικών ζώων) θα συνδεθεί με την παράλληλη λειτουργία και ανάπτυξη του θεσμού του εγκεκριμένου κτηνιάτρου σε όλη την Ελληνική Επικράτεια σε εφαρμογή του Νόμου 3399/2005 (άρθρο 10) και σε τήρηση των διατάξεων του Νέου Προεδρικού Διατάγματος του οποίου η έκδοση αναμένεται να πραγματοποιηθεί μέχρι το τέλος του έτους 2009.

Η άμεση ενεργοποίηση και πλήρης εφαρμογή στην πράξη του Προεδρικού Διατάγματος του εγκεκριμένου κτηνιάτρου, μετά την ολοκλήρωση των προβλεπόμενων νομοθετικών διαδικασιών και την τελική υπογραφή του Πρόεδρου της Δημοκρατίας, εκτιμάται σε χρονικό ορίζοντα 1-2 ετών , ώστε να ολοκληρωθούν οι διαδικασίες εκδήλωσης ενδιαφέροντος , επιλογής , έγκρισης και εκπαίδευσης των ενδιαφερόμενων ιδιωτών - εξουσιοδοτημένων κτηνιάτρων.

Επισημαίνεται, ότι για όλο το διάστημα μέχρι την πλήρη ανάπτυξη του συστήματος λειτουργίας του εγκεκριμένου κτηνιάτρου , τα εθνικά προγράμματα εκρίζωσης ζωοανθρωπονόσων, θα συνεχίσουν να εφαρμόζονται απρόσκοπτα με εθνικούς πόρους, ενώ θα καταβάλλονται προσπάθειες σε Κεντρικό και Νομαρχιακό Επίπεδο, για επίλυση τεχνικών θεμάτων που σχετίζονται με τις διαδικασίες ορθής απόδοσης χαρακτηρισμού υγειονομικού καθεστώτος εκτροφής , κλινικών και εργαστηριακών ελέγχων, συλλογή και παρακολούθηση δεδομένων, εργαστηριακού εξοπλισμού και αναλώσιμων καθώς και άλλων σχετικών παραμέτρων που συνδέονται άμεσα με τη διαχείριση οριζόντιων εκκρεμοτήτων (στελέχωση και εκπαίδευση προσωπικού, πόροι κ.α) που επηρεάζουν την αποτελεσματική εφαρμογή , το συντονισμό και την αξιολόγηση των προγραμμάτων ζωοανθρωπονόσων στη χώρα μας.

1.2. Λοιμώδη & Παρασιτικά Νοσήματα

1.2.1. Αποτελέσματα Ελέγχων

Οι επίσημοι έλεγχοι που διενεργήθηκαν για την επιτήρηση και των έλεγχο των λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων των ζώων φαίνονται στον παρακάτω πίνακα:

2008

ΑΣΘΕΝΕΙΑ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ	ΘΕΤΙΚΑ
ΤΡΟΜΩΔΗΣ ΝΟΣΟΣ ΠΡΟΒΑΤΩΝ (Scrapie)		26.316	689
ΣΠΟΓΓΩΔΗΣ ΕΓΚΕΦΑΛΟΠΑΘΕΙΑ ΒΟΟΕΙΔΩΝ		33.782	0
ΚΑΤΑΡΡΟΪΚΟΣ ΠΥΡΕΤΟΣ		15503	490
ΑΦΘΩΔΗΣ ΠΥΡΕΤΟΣ		7014	0
ΠΑΝΩΛΗ ΒΟΟΕΙΔΩΝ & ΜΙΚΡΩΝ ΜΗΡΥΚΑΣΤΙΚΩΝ		1470	0
ΕΝΖΩΟΤΙΚΗ ΛΕΥΚΩΣΗ		101118	628
ΛΥΣΣΑ	Σκύλοι	12	0
	Γάτα	1	
	Νυχτερίδα	1	
	Ποντίκι	1	
	Αλεπού	1	

Σε ό,τι αφορά τα θετικά αποτελέσματα για Scrapie αυτά αφορούν ζώα (πρόβατα ή αίγες) τα οποία θανατώθηκαν για να δειγματοποιηθούν (δείγμα εγκεφάλου) και τα πτώματά τους καταστράφηκαν σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Καν. (ΕΚ) 1774/2002. Στις εκτροφές προέλευσης των ζώων αυτών επιβλήθηκαν υγειονομικά μέτρα (καθολική σφαγή ή διατήρηση υπό περιορισμούς) σύμφωνα με τις διατάξεις του Προγράμματος Επιτήρησης και Ελέγχου ΜΣΕ για το έτος 2008(Υπουργική απόφαση 258577/8.2.08).

Σε ό,τι αφορά τα θετικά αποτελέσματα για την Ενζωοτική Λεύκωση τα ζώα που έδωσαν θετικό αποτέλεσμα οδηγήθηκαν στο σφαγείο και οι αντίστοιχες εκτροφές προέλευσης χαρακτηρίστηκαν σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στο ισχύον Πρόγραμμα εκρίζωσης της ενζωοτικής λεύκωσης των βοοειδών (Υπουργική απόφαση 286861/30.12.2003).

Σε ό,τι αφορά τον Καταρροϊκό πυρετό τα ζώα που παρουσίασαν κλινικά συμπτώματα σφάγησαν και καταστράφηκαν σύμφωνα με τις διατάξεις του Κανονισμού (ΕΚ) αρ.1774/2002.

1.2.2. Ειδικά μέτρα

Σε ό,τι αφορά ειδικά μέτρα τα οποία ελήφθησαν για την καλύτερη εφαρμογή των προγραμμάτων επιτήρησης των ανωτέρω νοσημάτων η Δ/ση Υγείας των Ζώων προχώρησε στις παρακάτω ενέργειες :

Έκδοση εξειδικευμένων εγχειριδίων με λεπτομερείς οδηγίες για τα προγράμματα :

- Επιτήρησης και ελέγχου ΣΕΒ στα βοοειδή
- Επιτήρησης και ελέγχου ΜΣΕ στα μικρά μηρυκαστικά
- Επιτήρησης του καταρροϊκού πυρετού

Τα ανωτέρω εγχειρίδια είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα του ΥΠΠΑΤ και κατά περίπτωση μπορούν να αναπροσαρμόζονται όταν παραστεί ανάγκη για πρακτικούς ή νομικούς λόγους.

1.2.3. Πρόγραμμα συστηματικής γονοτύπησης ζώων

Από το 2007 έχει αρχίσει να εφαρμόζεται πρόγραμμα συστηματικής γονοτύπησης ζώων σε εκτροφές ζώων που επιτηρούνται από τα Κέντρα Γενετικής Βελτίωσης. Σκοπός του προγράμματος αυτού είναι ο γονοτυπικός έλεγχος ενός ικανού αριθμού προβάτων ώστε να εντοπιστούν ζώα ανθεκτικά στην Scrapie.

Κατόπιν ολοκλήρωσης του διαγωνισμού που αφορούσε το έτος 2008, το πρόγραμμα συνεχίστηκε και μέχρι σήμερα έχουν εξετασθεί 16.000 δείγματα. Σε εξέλιξη είναι η επεξεργασία των αποτελεσμάτων με σκοπό την δημιουργία μιας βάσης δεδομένων με τα στοιχεία των γονοτυπημένων προβάτων.

Τα ζώα αυτά επιτρέπεται να χρησιμοποιηθούν για την ανασύσταση εκτροφών που έχουν προσβληθεί από τη νόσο και επομένως είναι αμέσου προτεραιότητας:

- Η οργάνωση μιας λεπτομερούς βάσης δεδομένων για να οργανωθεί ένα δίκτυο διακίνησης τους προς τους εκτροφείς από τους οποίους εκδηλώνεται ενδιαφέρον
- Η επιλεκτική και συστηματική αναπαραγωγή των ζώων αυτών είτε στις εκτροφές όπου βρίσκονται είτε σε πρότυπες εκτροφές πυρήνες που θα μπορούν να παρέχουν σε σταθερή βάση ανθεκτικά ζώα για την κάλυψη των σχετικών αναγκών.

1.2.4. Εκπαίδευση

Σε ότι αφορά την εκπαίδευση έχουν διοργανωθεί σεμινάρια σχετικά με τα προγράμματα ΜΣΕ /ΣΕΒ στις 06/02/2008 (Ιωάννινα), 16/05/2008 (Ηράκλειο) και 01/09/2008 (Θεσσαλονίκη), ενώ έχουν προγραμματισθεί έξι σεμινάρια εντός του έτους 2009.

1.2.5. Δράσεις για το 2009

1.2.5.1 Προγράμματα επιτήρησης ΜΣΕ – ΣΕΒ

Τόσο στα βοοειδή όσο και στα αιγοπρόβατα πρέπει να εντατικοποιηθεί/διασφαλιστεί η παθητική επιτήρηση (δειγματοληψία από νεκρά – κλινικά ύποπτα ζώα).

Προτεραιότητες προ την κατεύθυνση αυτή αποτελούν:

Για το πρόγραμμα της ΣΕΒ στα βοοειδή η σύνδεση της βάσης δεδομένων του ΟΣΔΕ με τη βάση δεδομένων όπου καταγράφονται τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων για ΣΕΒ ώστε αφενός μεν να διασφαλιστεί η καθολική δειγματοληψία των νεκρών βοοειδών για ΣΕΒ σύμφωνα με τα καθοριζόμενα στον Καν. (ΕΚ)

999/2001 αφετέρου δε να απλοποιηθεί η διαδικασία αποστολής των σχετικών δειγμάτων και καταγραφής των αποτελεσμάτων.

Από το 2009 πρόκειται να υλοποιηθεί πρόγραμμα επέκτασης της υπάρχουσας Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων σε ότι αφορά τη ΣΕΒ με πιλοτική εφαρμογή του στους νομούς Ξάνθης, Σερρών, Μαγνησίας και Λευκάδας.

Στο πρόγραμμα θα συμμετάσχουν και τα εργαστήρια Θεσσαλονίκης, Ιωαννίνων και Λάρισας. Προς το παρόν μόνο το εργαστήριο Θεσσαλονίκης έχει πρόσβαση στη ΚΒΔ. Αναμένεται η σύνδεση των υπόλοιπων.

Για το πρόγραμμα των ΜΣΕ στα μικρά μηρυκαστικά πέραν της αναγκαίας ενημέρωσης των εμπλεκόμενων φορέων, πρωταρχικός στόχος είναι η αύξηση του αριθμού των δειγμάτων που συλλέγονται (ειδικά των νεκρών) έτσι ώστε να επιτευχθούν οι ελάχιστες τιμές στόχοι του προγράμματος και παράλληλα η βελτίωση της αντιπροσωπευτικότητας της δειγματοληψίας με αύξηση του ποσοστού εξέτασης εκτροφών αγνώστου καθεστώτος.

Προς αυτή την κατεύθυνση εξετάζεται η δυνατότητα επέκτασης της υπάρχουσας Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και σε ότι αφορά τις ΜΣΕ, η οποία αναμένεται να υλοποιηθεί εντός του 2009.

1.2.5.2 Κατάρτιση σχεδίων επείγουσας παρέμβασης

Σε ότι αφορά τα σχέδια επείγουσας παρέμβασης (contingency plans) το 2008 έγιναν τα contingency plans για τα νοσήματα της Οδηγίας 92/119 καθώς και για την ΣΕΒ των Βοοειδών, ενώ αναθεωρήθηκαν αυτά που αφορούν τον αφθώδη πυρετό, τον καταρροϊκό πυρετό και για τη ΣΕΒ στα αιγοπρόβατα.

1.3 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ (Κ.Π.Χ.) ΚΑΙ ΤΗΣ ΦΥΣΣΑΛΙΔΩΔΟΥΣ ΝΟΣΟΥ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ (Φ.Ν.Χ.) ΕΤΟΥΣ 2008

1.3.1 ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Στόχος του προγράμματος είναι η διατήρηση του καθεστώτος του επίσημα απαλλαγμένου από την κλασσική πανώλη των χοίρων κράτους μέλους της Ε.Ε., όπως αυτό αναγνωρίστηκε με την 90/251/ΕΟΚ Απόφαση της Επιτροπής της 22^{ας} Μαΐου 1990 (ΕΕ αρ. L 143/06-06-90 σελ.10) καθώς και η έγκαιρη διάγνωση κρουσμάτων της κλασσικής πανώλους των χοίρων και της φυσσαλιδώδους νόσου των χοίρων.

1.3.2. ΚΛΑΣΣΙΚΗ ΠΑΝΩΛΗΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ

α) Πρόσφατη απογραφή του χοίρειου πληθυσμού της χώρας με την λεπτομερή καταγραφή όλων των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων, την δυναμικότητα αυτών σε χοιρομητέρες και τον αριθμό εκτρεφόμενων κάπρων και την γεωγραφική τους κατανομή.

β) Ο έλεγχος του αναπαραγωγικού πληθυσμού (χοιρομητέρες, κάπροι) με τη συλλογή δειγμάτων αίματος από όλες τις χοιροτροφικές εκμεταλλεύσεις κάθε Νομού. Ο αριθμός των δειγμάτων είναι επιδημιολογικά και στατιστικά αξιόπιστος και ανάλογος με την δυναμικότητα σε χοιρομητέρες και τον αριθμό εκτρεφόμενων κάπρων κάθε χοιροτροφικής εκμετάλλευσης.

γ) Ο έλεγχος όλων των άγριων χοίρων (ελεύθεροι και ενσταυλισμένοι) με τη συλλογή δειγμάτων αίματος, στα σφαγεία, από θηλυκά-αρσενικά αναπαραγωγής και παχυνόμενα.

δ) Ο έλεγχος των παχυνόμενων με τη συλλογή δειγμάτων αίματος στα σφαγεία σε οκτώ (8) Νομούς της χώρας.

ε) Ο έλεγχος των εισαγόμενων από τρίτες χώρες χοίρων.

στ) Η διερεύνηση κάθε ύποπτου περιστατικού που διαπιστώνεται λόγω της αυξημένης επαγρύπνησης και εγρήγορης που απορρέει κυρίως από την εφαρμογή του συγκεκριμένου προγράμματος.

1.3.3.. ΦΥΣΣΑΛΙΔΩΔΗΣ ΝΟΣΟΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ

α) Ο έλεγχος του αναπαραγωγικού πληθυσμού (χοιρομητέρες, κάπροι) όλων των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων κάθε Νομού. Ο αριθμός των δειγμάτων που εξετάζεται είναι το 50% των δειγμάτων από χοιρομητέρες και κάπρους κάθε εκτροφής που εξετάζονται για την κλασική πανώλη των χοίρων.

β) Ο έλεγχος όλων των άγριων χοίρων (ελεύθεροι και ενσταυλισμένοι) με την εξέταση δειγμάτων αίματος από θηλυκά-αρσενικά αναπαραγωγής και παχυνόμενα.

1.3.4.. ΦΟΡΕΙΣ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ ΤΟΥ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ - ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΕΣ

Για την εφαρμογή και εκτέλεση του προγράμματος αρμόδιες είναι οι ακόλουθες Κτηνιατρικές Αρχές:

α) Το Τμήμα Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων, της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων που είναι αρμόδιο για τη σύνταξη, το συντονισμό και την εποπτεία του.

β) Οι Κτηνιατρικές Αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, συμπεριλαμβανομένων και των Αγροτικών Κτηνιατρείων, οι οποίες συλλέγουν και αποστέλλουν τα δείγματα αίματος στα αρμόδια Κτηνιατρικά Εργαστήρια.

γ) Οι Συνοριακοί Σταθμοί Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου οι οποίοι συλλέγουν και αποστέλλουν τα δείγματα αίματος στα αρμόδια Κτηνιατρικά Εργαστήρια.

δ) Τα Κτηνιατρικά Εργαστήρια επιφορτισμένα με την εξέταση των δειγμάτων αίματος, τα οποία είναι:

i. Κλασική πανώλης των χοίρων

- Το Εργαστήριο Χοιροπαθολογίας του Ινστιτούτου Λοιμωδών και Παρασιτικών Νοσημάτων του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς).
- Το Εργαστήριο Ιολογίας του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Θεσσαλονίκης.

ii. Φυσσαλιδώδης νόσος των χοίρων

Το Ινστιτούτο Αφθώδους Πυρετού και Εξωτικών Νοσημάτων του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών (Εθνικό Εργαστήριο Αναφοράς για την φυσσαλιδώδη νόσο των χοίρων).

ΠΙΝΑΚΕΣ**I ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΚΛΑΣΣΙΚΗΣ ΠΑΝΩΛΟΥΣ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ****(ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΕΤΟΣ 2008)**

ΝΟΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ				ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤ.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
	ΧΟΙΡΟΜ.	ΚΑΠΡΟΙ	ΑΓΡΙΟΙ ΧΟΙΡ.	ΠΑΧΥΝΟΜ.		
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑ	182	16			198	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΑΡΚΑΔΙΑ	71	5	1	422	499	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΑΡΤΑ	145	12			157	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΔΡΑΜΑ	282	31			313	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΔΩΔ/ΝΗΣΟΣ	183	50			233	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΕΒΡΟΣ	15	1	66		82	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΕΥΒΟΙΑ	305	9		2.087	2.401	ΑΡΝΗΤΙΚΑ 1 ΑΜΦΙΒΟΛΟ*
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	31	8			39	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΗΛΕΙΑ	11	1		44	56	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	65	12			77	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΘΕΣΣ/ΝΙΚΗ				10	10	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	191	22		149	362	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΚΑΣΤΟΡΙΑ	44	1			45	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΚΕΡΚΥΡΑ	18	2			20	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΚΟΡΙΝΘΙΑ	184	17		349	550	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	5	1			6	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΛΑΚΩΝΙΑ	7	1		495	503	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΛΑΣΗΘΙ	22	3			25	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΜΑΓΝΗΣΙΑ	35	2			37	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΜΕΣΣΗΝΙΑ	67	9			76	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΞΑΝΘΗ	242**	21**			263	ΑΡΝΗΤΙΚΑ 67 ΑΜΦΙΒΟΛΑ*
ΠΙΕΡΙΑ	156	10	97		263	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΠΡΕΒΕΖΑ	623	50		1.159	1.832	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΡΕΘΥΜΝΟ	101	9		298	408	ΑΡΝΗΤΙΚΑ 21 ΑΜΦΙΒΟΛΑ*
ΡΟΔΟΠΗ	43	9			52	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΤΡΙΚΑΛΑ	762**	57			819	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΦΛΩΡΙΝΑ	10	1	24		35	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΦΩΚΙΔΑ	43	9			52	ΑΡΝΗΤΙΚΑ

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟ ΧΟΙΡΟΠΑΘΟΛΟΓΙΑΣ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ						
ΝΟΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ				ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤ.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
	ΧΟΙΡΟΜ.	ΚΑΠΡΟΙ	ΑΓΡΙΟΙ ΧΟΙΡ.	ΠΑΧΥΝΟΜ.		
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	137	30		13	180	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΧΑΝΙΑ	39	7			46	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΧΙΟΣ	19	7			26	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ	4.038	413	188	5.026	9.665	

* Όλα τα αμφίβολα δείγματα εξετάστηκαν με ELISA BVDV PRIOCHECK και βρέθηκαν να έχουν **BVDV**

αντισώματα. Συγκεκριμένα ήταν δείγματα από:

- ένα (1) παχυνόμενο από εκτροφή του Νομού Ευβοίας,
- εξήντα (60) χοιρομητέρες και επτά (7) κάπρους από εκτροφές του Νομού Ξάνθης και
- είκοσι (20) χοιρομητέρες και ένα (1) κάπρο από εκτροφές του Νομού Ρεθύμνης

** Δεν εξετάστηκαν, λόγω ακαταλληλότητας, τα δείγματα:

- είκοσι δύο (22) δείγματα από χοιρομητέρες και δύο (2) δείγματα από κάπρους από εκτροφές του Νομού Ξάνθης και
- έξι (6) δείγματα από χοιρομητέρες από εκτροφές του Νομού Τρικάλων.

II ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΠΙΤΗΡΗΣΗΣ ΤΗΣ ΦΥΣΣΑΛΙΔΩΔΟΥΣ ΝΟΣΟΥ ΤΩΝ ΧΟΙΡΩΝ

(ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΩΝ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ ΕΤΟΣ 2008)

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΦΘΩΔΟΥΣ ΠΥΡΕΤΟΥ-ΕΞΩΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ						
ΝΟΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ				ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤ.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
	ΧΟΙΡΟΜ.	ΚΑΠΡΟΙ	ΑΓΡΙΟΙ ΧΟΙΡ.	ΠΑΧΥΝΟΜ.		
ΑΙΤΩΛ/ΝΙΑ	34				34	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΑΡΚΑΔΙΑ	52			78	130	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΔΡΑΜΑ	163	2			165	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΕΒΡΟΣ	6		25		31	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΕΥΒΟΙΑ	43				43	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΕΥΡΥΤΑΝΙΑ	10				10	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	36				36	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΚΟΡΙΝΘΙΑ	53			41	94	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΚΥΚΛΑΔΕΣ	3				3	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΛΑΚΩΝΙΑ	1			122	123	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΛΑΣΗΘΙ	16				16	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΠΙΕΡΙΑ	36		31		67	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΠΡΕΒΕΖΑ	40			381	421	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΡΕΘΥΜΝΟ	66			149	215	ΑΡΝΗΤΙΚΑ

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΑΦΘΩΔΟΥΣ ΠΥΡΕΤΟΥ-ΕΞΩΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΩΝ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ						
ΝΟΜΟΣ	ΑΡΙΘΜΟΣ ΔΕΙΓΜΑΤΩΝ				ΣΥΝΟΛΟ ΔΕΙΓΜΑΤ.	ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ
	ΧΟΙΡΟΜ.	ΚΑΠΡΟΙ	ΑΓΡΙΟΙ ΧΟΙΡ.	ΠΑΧΥΝΟΜ.		
ΤΡΙΚΑΛΑ	56				56	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΦΛΩΡΙΝΑ	7				7	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΧΙΟΣ	17	2			19	ΑΡΝΗΤΙΚΑ
ΣΥΝΟΛΟ	639	4	56	771	1.470	

1.3.5.. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

1. Πρόγραμμα επιτήρησης της κλασσικής πανώλους των χοίρων

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων, που πραγματοποιήθηκαν στον συγκεκριμένο αριθμό δειγμάτων αίματος του έτους 2008, η χώρα μας εξακολουθεί να διατηρεί το καθεστώς της επίσημα απαλλαγμένης από την κλασσική πανώλη των χοίρων.

2. Πρόγραμμα επιτήρησης της φουσσαλιδώδους νόσου των χοίρων

Όπως προκύπτει από τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων, που πραγματοποιήθηκαν στον συγκεκριμένο αριθμό δειγμάτων αίματος το έτος 2008, όλα τα δείγματα έδωσαν αρνητικά αποτελέσματα.

1.4. Πρόγραμμα επιζωοτιολογικής διερεύνησης και επιτήρησης της γρίπης των πτηνών έτους 2008

1.4.1. Αποτελέσματα επισήμων ελέγχων

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008 συνεχίστηκαν στο σύνολο της Ελληνικής Επικράτειας οι συστηματικοί επίσημοι έλεγχοι για την διαπίστωση της συμμόρφωσης των εμπορικών και μη εμπορικών πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων με την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία για τη γρίπη των πτηνών. Όπως και κατά το 2007, το αντικείμενο των επισήμων ελέγχων αφορούσε στην εφαρμογή μέτρων βιοασφάλειας για την πρόληψη κινδύνων από τη γρίπη των πτηνών και στην εφαρμογή του προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών όπως εγκρίθηκε από την Επιτροπή της Ε.Ε καθώς και στην επιτήρηση της γρίπης των πτηνών σε ορισμένες κατηγορίες πουλερικών και ειδικότερα σε εκμεταλλεύσεις πουλερικών απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτα (εκμεταλλεύσεις που πραγματοποιούν πολλές εκτροφές τέτοιων πουλερικών κατ' έτος).

Οι επίσημοι έλεγχοι πραγματοποιήθηκαν από κτηνιάτρους των κτηνιατρικών αρχών των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων.

Στα πλαίσια όλων των παραπάνω ελέγχων κατά τη διάρκεια του έτους 2008, πραγματοποιήθηκαν επίσημες επιθεωρήσεις σε 933 εκμεταλλεύσεις πουλερικών, η κατανομή των οποίων ανά είδος εκτρεφόμενων πουλερικών παρουσιάζεται στον ακόλουθο Πίνακα:

Έτος 2008 Χώρα: Ελλάδα	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων πουλερικών	Αριθμός εκμεταλλεύσεων που επιθεωρήθηκαν	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες διαπιστώθηκε μη συμμόρφωση με τα μέτρα βιοασφάλειας	Συνολικός αριθμός εκμεταλλεύσεων στις οποίες έγινε επανέλεγχος
Όρνιθες αυγοπαραγωγής	408	65	0	0
Ορνίθια κρεοπαραγωγής	1242	163	0	0
Όρνιθες αναπαραγωγής	106	75	0	0
Ινδορνίθια κρεοπαραγωγής	49	33	0	0
Ινδόρνιθες αναπαραγωγής	7	5	0	0
Πουλερικά απόδοσης προς εμπορία για οικόσιτες εκτροφές	117	561	0	0
Θηράματα	20	9	0	0
Ορτύκια	4	4	0	0
Στρουθοκάμηλοι (πτηνά δρομείς)	56	9	0	0
Νεοσσοί + αυγά αναπαραγωγής		6		
Νεοσσοί + αυγά αυγοπαραγωγής		3		
Total	2009	933	0	0

Στους εν λόγω επίσημους ελέγχους περιλαμβάνεται και το μέρος του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών που αφορά στα εκτρεφόμενα πουλερικά, που εφαρμόζεται στα πλαίσια της ισχύουσας κοινοτικής νομοθεσίας. Τα αποτελέσματα του Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών έτους 2008 έχουν διαβιβαστεί στην Επιτροπή της Ε.Ε. με το με αριθ. πρωτ. 261144/28-4-2008 «Final Report for Avian Influenza Surveillance Programme» της Διεύθυνσης Υγείας των Ζώων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής.

1.4.2. Αξιολόγηση επίσημων ελέγχων

Όσον αφορά τα αποτελέσματα των επίσημων ελέγχων σχετικά με την συμμόρφωση των εκμεταλλεύσεων πουλερικών με τα ισχύοντα μέτρα βιοασφάλειας κατά το έτος 2008, δεν διαπιστώθηκαν εκμεταλλεύσεις που δεν είχαν συμμορφωθεί με τα μέτρα.

Σχετικά με τα αποτελέσματα των εργαστηριακών εξετάσεων που διενεργήθηκαν σε δείγματα που ελήφθησαν στα πλαίσια των επίσημων ελέγχων, είναι όλα αρνητικά

για τη γρίπη των πτηνών ενώ δεν βρέθηκαν θετικά δείγματα για άλλες υποχρεωτικής δήλωσης ασθένειες των πτηνών (νόσος του Newcastle).

1.4.3. Διενέργεια άσκησης για τη γρίπη των πτηνών

Στο πλαίσιο της δραστηριότητας της Γρίπης των Πτηνών εντάσσεται και η διενέργεια άσκησης προσομοίωσης για την εν λόγω ασθένεια. Στην άσκηση έλαβαν μέρος κτηνίατροι των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων, κτηνίατροι των Τμημάτων Παθολογίας Πτηνών των ΚΚΙΑ και ΚΚΙΘ, κτηνίατροι των Κτηνιατρικών Εργαστηρίων Χαλκίδας και Ιωαννίνων, κτηνίατροι της αρμόδιας κεντρικής Διεύθυνσης του ΥΠΑΑΤ και κτηνίατροι της Διεύθυνσης Επιθεωρήσεων και Ελέγχων του ΥΠΑΑΤ.

1.4.4. Εθνική Νομοθεσία σχετικά με τη γρίπη των πτηνών και τη νόσο του Newcastle που τέθηκε σε ισχύ το 2008.

1. Υπουργική Απόφαση 258526/17-1-2008 «Εφαρμογή Προγράμματος Επιζωοτιολογικής Διερεύνησης της Γρίπης των Πτηνών» (ΦΕΚ 96, Τεύχος Β', 25.1.2008)
2. Υπουργική Απόφαση 258971/26.8.2008 (Β 1785) «Θέσπιση μέτρων βιοασφάλειας για τη γρίπη των πτηνών» με την οποία αναθεωρήθηκε συνολικά η πολιτική των μέτρων βιοασφάλειας και καταργήθηκαν οι προηγούμενες αποφάσεις του ΥΠΑΑΤ για το ίδιο θέμα.

1.5. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΒΑΡΡΟΪΚΗΣ ΑΚΑΡΪΑΣΗΣ

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008 συνεχίστηκε η εφαρμογή του προγράμματος καταπολέμησης της βαρροϊκής ακαρίασης των μελισσών (χορήγηση αντιβαρροϊκής θεραπείας στους ενδιαφερόμενους μελισσοκόμους), σύμφωνα με τις διατάξεις της με αριθ. 690/261142/7-1-08 Κοινής Απόφασης Υπουργών (ΚΥΑ) Εσωτερικών, Οικονομίας & Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων απόφασης, τα αποτελέσματα του οποίου έχουν ως εξής:

Μελισσοκόμοι	Ύψος δαπάνης
2373	1456345,76 €

1.6.. ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΗΣ ΣΑΛΜΟΝΕΛΑΣ ΣΤΑ ΣΜΗΝΗ ΟΡΝΙΘΩΝ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΓΙΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 2008

Σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 2160/2003 και όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής, ξεκίνησε από 01/01/2007 το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας , διάρκειας τριών ετών (01/01/2007 έως 31/12/2009) .Στόχος του παραπάνω προγράμματος είναι η μείωση του επιπολασμού των πέντε οροτύπων σαλμονέλλας (S. Enteritidis, S. Typhimurium, S. Hadar, S. Infantis, S. Virchow) στο σύνολο των ενηλίκων σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με περισσότερα από 250 πτηνά , σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 1% ,στις 31/12/ 2009.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται:

1. με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας ,το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών επιχειρήσεων ορνίθων αναπαραγωγής και εκκολαπτηρίων (αυτοέλεγχος) , καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές σαν μέρος των επισήμων ελέγχων
2. με τον προαιρετικό εμβολιασμό των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής

3. με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλας στις όρνιθες αναπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την υπουργική απόφαση 258685/21 Ιουνίου 2007/ (ΦΕΚ Β 1011) του ΥΠΑΑΤ.

Όσον αφορά τα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, το πρόγραμμα ελέγχου της ζωνοσογόνου σαλμονέλλας ξεκίνησε από 01/01/2008 ,σε εφαρμογή της με αριθ. 258525/17-01-2008 (Β 124)απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η διάρκειά του παραπάνω προγράμματος είναι τρία έτη (01/01/2008 έως 31/12/2010).

Στόχος του προγράμματος είναι η μείωση του επιπολασμού των οροτύπων *S.Enteritidis* και *S.Typhimurium* στα ενήλικα σμήνη των ορνίθων ωοπαραγωγής . Την 31-12-2010 ο επιπολασμός σαλμονελλών, υπολογιζόμενος αθροιστικά για τους οροτύπους αυτούς, καθορίζεται σε ποσοστό μικρότερο ή ίσο του 10% επί του συνόλου των ενηλίκων εκτρεφόμενων σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής που θα υφίστανται κατά την ημερομηνία αυτή.

Η επίτευξη του παραπάνω στόχου πραγματοποιείται :

- 1.με την εφαρμογή ενός σχήματος δειγματοληψίας ,το οποίο περιλαμβάνει τη δειγματοληψία που γίνεται με πρωτοβουλία των υπευθύνων των πτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων ορνίθων ωοπαραγωγής (αυτοέλεγχος) , καθώς και την επίσημη δειγματοληψία που πραγματοποιείται από τις επίσημες κτηνιατρικές αρχές ,σαν μέρος των επίσημων ελέγχων.
2. με τον υποχρεωτικό εμβολιασμό όλων των σμηνών ορνίθων ωοπαραγωγής
- 3.με την αυστηρή τήρηση των μέτρων βιοασφάλειας

1.6.1. Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων αναπαραγωγής

Σύμφωνα με την παραπάνω εθνική απόφαση, το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής για το έτος 2008 περιελάμβανε τον επίσημο έλεγχο όλων των σμηνών ορνίθων αναπαραγωγής με >250 πτηνά (222) (Πίνακας 1)

Από τα 222 σμήνη που έπρεπε να ελεγχθούν το 2008, τελικά ελέγχθησαν τα 102 σμήνη. Τα στοιχεία του προγράμματος φαίνονται στον πίνακα 1

Από τα 102 σμήνη κανένα δε βρέθηκε θετικό για τους 5 ορότυπους που περιλαμβάνει το πρόγραμμα.

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S. Enteritidis/S.Typhimurium*, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

1.6.2. Αποτελέσματα ελέγχων του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής

Σύμφωνα με την εθνική απόφαση για την εφαρμογή του προγράμματος ελέγχου της σαλμονέλλωσης στα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής, επίσημος έλεγχος ρουτίνας διενεργείται σε ένα τουλάχιστον σμήνος ανά εκμετάλλευση το χρόνο , σε εκμεταλλεύσεις που έχουν πάνω από 1000 πουλερικά. Όπως φαίνεται από τον πίνακα 2 , από τα 554 υπάρχοντα σμήνη ορνίθων ωοπαραγωγής , έπρεπε να ελεγχτούν 357 σμήνη και τελικά ελέγχθηκαν 112 σμήνη .

Από τα 112 σμήνη που ελέγχθηκαν,16 βρέθηκαν θετικά για τους 2 ορότυπους που περιλαμβάνει το πρόγραμμα.

Σύμφωνα με την απόφαση εφαρμογής του προγράμματος, ένα σμήνος θεωρείται θετικό όταν απομονωθούν από αυτό οι ορότυποι *S. Enteritidis/S.Typhimurium*, οπότε και λαμβάνονται τα μέτρα του άρθρου 7 της παραπάνω απόφασης.

Στον Πίνακα 3 φαίνεται ο αριθμός των πτηνών και των αυγών που καταστράφηκαν ή υπέστησαν θερμική επεξεργασία.

1.6.3. Εθνική νομοθεσία για τα προγράμματα ελέγχου της σαλμονέλλας, που τέθηκε σε ισχύ το 2008

1.6.3.1. Αποφάσεις

Το πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες ωοπαραγωγής της χώρας μας τέθηκε σε εφαρμογή με την με αριθ.258525/17-01-2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Πρόγραμμα ελέγχου της σαλμονέλλωσης στις όρνιθες ωοπαραγωγής του είδους Gallus gallus» (B 124).

1.6.3.2.. Εγκύκλιοι

1) 258879/01.07.2008 «Εφαρμογή προγραμμάτων ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής και αυγοπαραγωγής του είδους Gallus gallus».

2) 258946/06.08.2008 « Διευκρινήσεις σχετικά με τα δικαιολογητικά επιχορήγησης αγοράς εμβολίων...».

3) 259194/24.12.2008 «Ιδιωτικά εργαστήρια για την ανάλυση των δειγμάτων των αυτοελέγχων, στα πλαίσια των εθνικών προγραμμάτων ελέγχου της σαλμονέλλας στις όρνιθες αναπαραγωγής, κρεατοπαραγωγής και αυγοπαραγωγής του είδους Gallus gallus».

1.6.4..Ενέργειες για εξασφάλιση της αποτελεσματικότητας εφαρμογής του προγράμματος

Το Τμήμα Ζωοαναθρωπονόσων της Δ/νσης Υγείας των ζώων ,το οποίο και είναι υπεύθυνο για το συντονισμό και τον έλεγχο της εφαρμογής του προγράμματος, έχει προβεί ,μέσα στα πλαίσια των δυνατοτήτων του ,στις παρακάτω ενέργειες για την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των προγραμμάτων :

1) Διοργάνωση ημερίδας στη Νεοχωρούδα Θεσσαλονίκης σε συνεργασία με τη Δ/νση Κτηνιατρικής Θεσ/νίκης στις 21/1/2008 για την ενημέρωση των κτηνιάτρων (κρατικών και ιδιωτών) και γενικότερα των φορέων που εμπλέκονται στην εφαρμογή του παραπάνω προγράμματος.

2) Σύγκληση συσκέψεων με τα εργαστήρια και τις Δ/νσεις Κτηνιατρικής που εμπλέκονται στην εφαρμογή των παραπάνω προγραμμάτων.

Πίνακας 1

Έτος:2008

Ασθένεια :Salmonella spp

Περίοδος αναφοράς:01/01/2008-31/12/2008

Είδος ζώων:Όρνιθες αναπαραγωγής

Περιοχή	Συνολικός αριθμός κοπαδιών	Συνολικός αριθμός κοπαδιών που καλύπτεται από το πρόγραμμα	Αριθμός κοπαδιών που ελέγχθηκαν	Αριθμός θετικών κοπαδιών	Αριθμός νέων θετικών κοπαδιών	Αριθμός κοπαδιών που έχουν αποδεκατιστεί	% θετικών κοπαδιών που έχουν αποδεκατιστεί	Κάλυψη κοπαδιού % του

1	2	3	4	5	6	7	$8 = (7/5) \times 100$	$9 = (4/3) \times 100$
Αιτωλοακαρνανία	1	1	0					0%
Αν. Αττική	18	18	18	0				100%
Αρκαδία	3	3	3	0				100%
Άρτα	6	6	6	0				100%
Βοιωτία	10	10	8*	0				100%*
Δυτ. Αττική	19	19	0	0				0%
Εύβοια	11	9	11	0				100%
Ηράκλειο	9	9	3	1(S. Senftenberg)		0	0%	33%
Θεσ/νίκη	20	20	20	0				100%
Ιωάννινα	105	105	20	0				19%
Κορινθία	10	10	3	0				30%
Πρέβεζα	4	4	4	0				100%
Χαλκιδική	9	7	6	0				86%
Χανιά	1	1	0	0				0%
ΣΥΝΟΛΟ	226	222	102	1				

Πίνακας 2

Έτος:2008

Ασθένεια Salmonella spp

Περίοδος αναφοράς:01/01/2008-31/12/2008

Είδος ζώων:Όρνιθες ωοπαραγωγής

Περιοχή	Συνολικός αριθμός κοπαδιών)	Συνολικός αριθμός κοπαδιών που καλύπτεται από το πρόγραμμα	Αριθμός κοπαδιών που ελέγχθηκαν	Αριθμός θετικών κοπαδιών	Αριθμός νέων θετικών κοπαδιών	Αριθμός κοπαδιών που έχουν αποδεκατιστεί	% θετικών κοπαδιών που έχουν αποδεκατιστεί	Κάλυψη κοπαδιού %
1	2	3	4	5	6	7	$8 = (7/5) \times 100$	$9 = (4/3) \times 100$
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ	1	0	0					
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	18	15	12	2		1	50%	
ΑΡΓΟΛΙΔΑ	6	1	1	1		0	0%	
ΑΡΚΑΔΙΑ	9	6	9	5		3	60%	
Β. ΕΒΡΟΣ	3	1	1	1		1	100%	
ΒΟΙΩΤΙΑ	57	13	5	1		1	100%	
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ	235	180	0					
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ	11	7	1	1		1	100%	
ΕΥΒΟΙΑ	3	2	3	1		1	100%	
ΗΛΕΙΑ	1	1	1	1		1	100%	
ΗΜΑΘΙΑ	11	4	10	5		3	60%	
ΗΡΑΚΛΕΙΟ	7	2	0					
ΘΕΣ/ΚΗ	32	30	32	6		1	17%	
ΙΩΑΝΝΙΝΑ	19	7	0					
ΚΑΡΔΙΤΣΑ	1	1	1					

ΚΑΣΤΟΡΙΑ	1	1	0					
ΚΙΛΚΙΣ	4	4	4					
ΚΟΖΑΝΗ	3	3	0					
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ	40	9	11	5		1	20%	
ΛΑΚΩΝΙΑ	3	2	0					
ΛΑΡΙΣΑ	9	9	0					
ΛΕΣΒΟΣ	1	1	0					
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ	5	4	3					
Ν. ΕΒΡΟΣ	3	1	1					
ΞΑΝΘΗΣ	3	1	3	1		0	0%	
ΠΕΙΡΑΙΑΣ	3	3	3					
ΠΕΛΛΑ	8	0	0					
ΠΙΕΡΙΑΣ	3	2	3	1		1	100%	
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	5	3	2	1		1	100%	
ΡΟΔΟΠΗ	2	2	0					
ΣΕΡΡΕΣ	31	30	3	3		0	0%	
ΤΡΙΚΑΛΑ	1	0	0					
ΦΘΙΩΤΙΔΑ	3	3	0					
ΦΩΚΙΔΑ	4	3	0					
ΧΑΝΙΑ	2	2	0					
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ	3	1	3					
ΧΙΟΣ	3	3	0					
Σύνολο	554	357	112	35		16		

Πίνακας 3

ΚΡΑΤΟΣ: ΕΛΛΑΔΑ

ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΑΝΑΦΟΡΑΣ:01/01/2008- 31/12/2008

ΕΤΟΣ: 2008

ΕΙΔΟΣ: Όρνιθες Ωοπαραγωγής

Περιοχή	Αριθ. Πτηνών που καταστράφηκαν	Αριθ. πτηνών που έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία	Αριθ. αυγών που καταστράφηκαν	Αριθ. Αυγών που έχουν υποστεί θερμική επεξεργασία
ΑΙΤΩΛΟΑΚΑΡΝΑΝΙΑ				
ΑΝ. ΑΤΤΙΚΗ	9100			63000
ΑΡΓΟΛΙΔΑ				
ΑΡΚΑΔΙΑ		29428	500	154380
Β. ΕΒΡΟΣ				
ΒΟΙΩΤΙΑ*				216000
ΔΥΤΙΚΗ ΑΤΤΙΚΗ				
ΔΩΔΕΚΑΝΗΣΟΥ				
ΕΥΒΟΙΑ				
ΗΛΕΙΑ	3700			
ΗΜΑΘΙΑ*	13541			227970
ΗΡΑΚΛΕΙΟ				
ΘΕΣΣ/ΚΗ				
ΙΩΑΝΝΙΝΑ				
ΚΑΡΔΙΤΣΑ				
ΚΑΣΤΟΡΙΑ				
ΚΙΛΚΙΣ				
ΚΟΖΑΝΗ				
ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ		12394		66000
ΛΑΚΩΝΙΑ				
ΛΑΡΙΣΑ				
ΛΕΣΒΟΣ				
ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ				
Ν. ΕΒΡΟΣ				
ΞΑΝΘΗΣ				
ΠΕΙΡΑΙΑΣ				
ΠΕΛΛΑ				
ΠΙΕΡΙΑΣ	8500		120000	
ΡΕΘΥΜΝΗΣ	2685		30000	
ΡΟΔΟΠΗ				
ΣΕΡΡΕΣ				
ΤΡΙΚΑΛΑ				
ΦΘΙΩΤΙΔΑ				
ΦΩΚΙΔΑ				
ΧΑΝΙΑ				
ΧΑΛΚΙΔΙΚΗ				
ΧΙΟΣ				
Σύνολο	37526	41822	150500	727350

2. ΤΕΧΝΗΤΗ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗ ΚΑΙ ΣΥΓΧΡΟΝΙΣΜΟΣ ΟΙΣΤΡΟΥ

2.1. ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΚΡΑΤΙΚΩΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

□ ΕΛΕΓΧΟΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΤΟΥ ΚΡΑΤΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ & ΤΕΧΝΗΤΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΕΓΧΥΣΗΣ ΑΘΗΝΩΝ .

Η Δ/ση ΚΑΦΕ προέβη σε έλεγχο του σχετικού φακέλου (διοικητικός έλεγχος) που απέστειλε στην Κεντρική Υπηρεσία το Ινστιτούτο Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης Αθηνών.

Ο προβλεπόμενος επιτόπιος έλεγχος, έγινε εντός του έτους 2008 (βλ. παρακάτω) Προηγήθηκε η αξιολόγηση του Ινστιτούτου Θεσσαλονίκης, λόγω της μικρής παραγωγής σπέρματος από το Ινστιτούτο Αθηνών.

Υστερα από την μελέτη και αξιολόγηση του φακέλου που υπέβαλε στην Δ/ση ΚΑΦΕ το Ινστιτούτο Αναπαραγωγής & Τεχνητής Σπερματέγχυσης Αθηνών (διοικητικός έλεγχος που έγινε εντός του 2007 και αρχές του 2008) , ο Προϊστάμενος και ο αρμόδιος Τμηματάρχης της Δ/σης ΚΑΦΕ διενήργησαν στις 11/4/2008 και στις 30/4/2008 επιτόπιους ελέγχους στο εν λόγω Ινστιτούτο.

Κατά τις 2 επιτόπιες επιθεωρήσεις διαπιστώθηκε ότι οι εγκαταστάσεις και η γενικότερη κτιριακή υποδομή του Ινστιτούτου **δεν πληρούν** τις απαιτήσεις των Οδηγιών 88/407/ΕΟΚ και 2003/43/ΕΚ και του ΠΔ 130/2006 .

Με βάση τα ευρήματα του επιτοπίου ελέγχου, η Γενική Δ/ση Κτηνιατρικής αποφάσισε :

- **Να ανασταλεί η λειτουργία του Ινστιτούτου** σαν «Κέντρο Συλλογής Σπέρματος» και να μεταφερθούν οι υπάρχοντες 6 σπερματοδότες ταύροι στο Ινστιτούτο Τεχνητής Σπερματέγχυσης Θεσσαλονίκης (η μεταφορά των ζώων έγινε άμεσα).
- Να λειτουργήσει το Ινστιτούτο προσωρινά επί 6 μήνες μόνο σαν «Κέντρο Αποθήκευσης σπέρματος» μέχρι να μεταφερθεί σε καταλληλότερες εγκαταστάσεις εντός Αθηνών και να χορηγηθεί σε αυτό κτηνιατρική έγκριση και κωδικός αριθμός

Υστερα από σχετική διερεύνηση που έγινε από την αρμόδια Δ/ση ΚΑΦΕ και σε συνεργασία με το Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών, αποφασίστηκε η μεταφορά του Ινστιτούτου σε κτίριο που ανήκει στο Κέντρο Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών στις εγκαταστάσεις του τελευταίου στην Αγία Παρασκευή Αττικής , αφού προηγηθούν κάποιες βελτιώσεις της υπάρχουσας κτιριακής υποδομής.

Στις 19/12/2008, ο Προϊστάμενος και ο αρμόδιος Τμηματάρχης της Δ/σης ΚΑΦΕ διενήργησαν επιτόπιο έλεγχο στο παραπάνω κτίριο του Κέντρου Κτηνιατρικών Ιδρυμάτων Αθηνών . Κατά τον έλεγχο, διαπιστώθηκε ότι ο συγκεκριμένος χώρος πληροί τις προϋποθέσεις του ΠΔ 130/2006.

Ως εκ τούτου, αποφασίστηκαν τα εξής :

- Να μεταφερθεί άμεσα εντός του Ιανουαρίου του 2009 το Ινστιτούτο Αναπαραγωγής και Τεχνητής Σπερματέγχυσης Αθηνών στις νέες εγκαταστάσεις στην Αγία Παρασκευή Αττικής.
- Υστερα από την μεταστέγαση, να χορηγηθεί στο Ινστιτούτο κτηνιατρική έγκριση και κωδικός αριθμός ως «Κέντρο Αποθήκευσης Σπέρματος».

2.2. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

□ 2.2.1. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΛΕΓΧΩΝ .

1. Σε συνέχεια προγενεστέρων εγκυκλίων Δ/νση ΚΑΦΕ, έστειλε στις **56** Νομαρχιακές Δ/νσεις Κτηνιατρικής στις 15/12/2008 **νέα** εγκύκλιο (αρ. 388440) για την αποστολή ανά 3 μήνες **συγκεντρωτικών στοιχείων** . Τα στοιχεία αυτά, περιλαμβάνουν :

-Τους κρατικούς, τους ιδιώτες και τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες της κάθε Νομαρχίας.

-Τον αριθμό των σπερματεγχύσεων που διενεργούν κατά είδος ζώου οι κρατικοί, οι ιδιώτες και οι κτηνοτρόφοι σπερματεγχύτες.

Στη νέα εγκύκλιο, γίνεται **ειδική μνεία** προς τις ΝΑ ότι η συλλογή των 3μηνιαίων στοιχείων και η αποστολή τους στη Δ/νση ΚΑΦΕ είναι υποχρεωτική και εντάσσεται μεταξύ των άλλων στους ελέγχους που προβλέπονται από τον Κανονισμό 882/2008/ΕΚ και την απόφαση 2008/654/ΕΚ

Η συλλογή των στοιχείων γίνεται με έντυπα που υποβάλλουν κάθε μήνα οι σπερματεγχύτες στην αντίστοιχη τοπική Δ/νση Κτηνιατρικής. Το υπόδειγμα του εντύπου για τους εξουσιοδοτημένους σπερματεγχύτες είχε σταλεί στις Νομαρχίες στις 22/12/2006. Με τη νέα εγκύκλιο προβλέπεται ειδικό απλοποιημένο έντυπο για τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες.

Επιπλέον, οι ΝΑ αναλαμβάνουν την υποχρέωση να επιδίδουν (με αποδεικτικό επίδοσης) τη νέα εγκύκλιο καθώς και αντίγραφο της αρ. 304382/29-11-2004 Υπουργικής Απόφασης στους εξουσιοδοτημένους και τους κτηνοτρόφους σπερματεγχύτες. Η άρνηση συνεργασίας εκ μέρους των τελευταίων επισύρει κυρώσεις (πρόστιμα) όπως αυτά προβλέπονται στην Υπουργική Απόφαση.

Με βάση τα παραπάνω στοιχεία, η κεντρική υπηρεσία ξεκίνησε από το 2007 (και συνεχίζει) μία βασική διαδικασία **διοικητικού ελέγχου** με την συνεχή καταγραφή της δραστηριότητας των σπερματεγχυτών σε όλες τις Νομαρχίες της χώρας.

2.2.2 ΕΛΕΓΧΟΣ ΙΔΙΩΤΙΚΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΑΠΟΘΗΚΕΥΣΗΣ ΣΠΕΡΜΑΤΟΣ

Εντός του 2008, η Νομαρχιακή Δ/νση Κτηνιατρικής Θεσσαλονίκης προέβη σε διοικητικό και επιτόπιο έλεγχο **7** ιδιωτικών επιχειρήσεων , διαπίστωσε ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις των Οδηγιών 88/407/ΕΟΚ και 2003/43/ΕΚ και του ΠΔ 130/2006 ,και εισηγήθηκε στην κεντρική υπηρεσία την έγκριση τους ως «Κέντρα Αποθήκευσης σπέρματος» .

Τα εγκριθέντα ιδιωτικά «Κέντρα Αποθήκευσης σπέρματος» είναι τα ακόλουθα :

1. VET POWER (Χ. Ζάχαρη)	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 02
2. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ ΚΩΝ/ΝΟΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 03
3. ABS HELLAS	κωδικός αριθμός	EL 54 SB

04

4. ΑΓΡΟΚΤΗΝΟΤΡΟΦΙΚΗ Α.Ε.	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 05
5. ΖΩΟΝΕΤ Α.Ε.	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 06
6. ΠΥΡΡΥΛΗΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 07
7. ΑΛΑΡΙΣ ΑΒΕΕ	κωδικός αριθμός	EL 54 SB 08

Η άδειες των παραπάνω «Κέντρων Αποθήκευσης Σπέρματος» ισχύουν για 5 χρόνια, κατά τη διάρκεια των οποίων βρίσκονται υπό τον έλεγχο της ΝΑ Θεσσαλονίκης, και ανανεώνονται εφόσον υφίστανται οι απαιτούμενες προϋποθέσεις.

η Δ/ση ΚΑΦΕ σε συνεργασία με τις κατά τόπους Νομαρχιακές Δ/σεις Κτηνιατρικής συνεχίζει συστηματικά τους ελέγχους των εισαγωγών σπέρματος μέσω του συστήματος TRACES ώστε να εντοπιστούν τυχόν άλλες ιδιωτικές εταιρείες που λειτουργούν σαν Αποθήκες Σπέρματος και να διενεργηθούν οι προβλεπόμενοι έλεγχοι με σκοπό τη χορήγηση κωδικού αριθμού ή την αναστολή της λειτουργίας τους.

2.2.3. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΤΙΣ ΝΑ

Με βάση τα στοιχεία που έχουν αποστείλει οι Νομαρχίες για το έτος 2007, έχει αρχίσει πλέον να καταγράφεται η δραστηριότητα των ιδιωτών και των κτηνοτρόφων σπερματεγχυτών στις 16 Νομαρχιακές Δ/σεις Κτηνιατρικής όπου υπάρχουν τέτοιοι σπερματεγχυτές, παράλληλα με την δραστηριότητα των κρατικών σπερματεγχυτών.

Αναλυτικότερα :

1. Στο σύνολο των Νομών της χώρας, οι κρατικοί σπερματεγχυτές διενήργησαν συνολικά 35.738 σπερματεγχύσεις σε παραγωγικά ζώα. (κυρίως βοοειδή και μικρό ποσοστό σε αιγοπρόβατα) . Επιπλέον, τοποθέτησαν 13.257 σπόγγους σε αιγοπρόβατα, στα πλαίσια του προγράμματος Συγχρονισμού του Οίστρου.
2. Σε 26 Νομούς της χώρας , οι 31 ιδιώτες και οι 207 κτηνοτρόφοι σπερματεγχυτές διενήργησαν συνολικά 14.045 σπερματεγχύσεις σε παραγωγικά ζώα.
3. οι 26 Νομοί είναι :
Αιτωλοακαρνανία, Φθιώτιδα, Ιωάννινα, Πρέβεζα, Καρδίτσα, Λάρισα, Τρίκαλα, Δράμα, Ημαθία, Θεσσαλονίκη, Καβάλα, Κιλκίς, Κοζάνη,, Πέλλα, Πιερία, Σέρρες ,Φλώρινα, Χαλκιδική, Ξάνθη, Ροδόπη, Δωδεκάνησα, Κυκλάδες, Λέσβος, Σάμος, Ρέθυμνο, Βόρειος Εβρος.

2.3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

Η Δ/ση ΚΑΦΕ δίνει προτεραιότητα στην εκπαίδευση Τεχνολόγων Ζωϊκής Παραγωγής. Οι σχετικές εκπαιδεύσεις διεξάγονται από το Ινστιτούτο Κτηνιατρικών Ερευνών Θεσσαλονίκης σύμφωνα με την αρ. 304382/29-11-2004 Υπουργική απόφαση. Οι εκπαιδευόμενοι αποκτούν «Πιστοποιητικό εφαρμογής της Τεχνητής Σπερματέγχυσης στα Παραγωγικά Ζώα» και μπορούν να εργαστούν και στο δημόσιο και στον ιδιωτικό τομέα . Εντός του 2008, εκπαιδεύτηκαν στον τομέα της σπερματέγχυσης επιπλέον 24 Τεχνολόγοι Ζωϊκής Παραγωγής.

3. ΣΗΜΑΝΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΖΩΩΝ

3.1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2008

3.1.1. ΒΟΟΕΙΔΗ:

Για το έτος 2008 πραγματοποιήθηκαν οι επιτόπιοι έλεγχοι στις εκμεταλλεύσεις βοοειδών που επιλέχθηκαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, η οποία διενεργήθηκε μηχανογραφικά από την Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, με κριτήρια όπως : το ύψος ζωικού κεφαλαίου, ο όγκος μεταβολών, οι παραβάσεις σε προηγούμενους ελέγχους κτλ). Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξήχθησαν μηχανογραφικά στην αρχή του έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και αποτελούσαν το 10% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων. Το ποσοστό των ελέγχων αυξήθηκε λίγο σε κάποιους νομούς μετά από επιλογή για έλεγχο επιπλέον εκμεταλλεύσεων, πέραν του δείγματος, από τις αρμόδιες Δ/νσεις Κτηνιατρικής των Ν.Α. σε ειδικές περιπτώσεις όπου κρίθηκε αναγκαίο.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες κάθε νομού και τα αποτελέσματα αυτών παρατίθενται στο συνημμένο **ΠΙΝΑΚΑ Ι**.

3.1.2. ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΑ:

Για το έτος 2008 πραγματοποιήθηκαν οι επιτόπιοι έλεγχοι στις εκμεταλλεύσεις αιγοπροβάτων που επιλέχθηκαν βάσει ανάλυσης κινδύνου, η οποία διενεργήθηκε μηχανογραφικά από την Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, με κριτήρια όπως : το ύψος ζωικού κεφαλαίου, ο όγκος μεταβολών, οι παραβάσεις σε προηγούμενους ελέγχους κτλ). Οι προτεινόμενες για έλεγχο εκμεταλλεύσεις εξήχθησαν μηχανογραφικά στην αρχή του έτους, από το λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων και αποτελούσαν το 5% του συνόλου των εκμεταλλεύσεων. Το ποσοστό των ελέγχων αυξήθηκε λίγο σε κάποιους νομούς μετά από επιλογή για έλεγχο επιπλέον εκμεταλλεύσεων, πέραν του δείγματος, από τις αρμόδιες Δ/νσεις Κτηνιατρικής των Ν.Α. σε ειδικές περιπτώσεις όπου κρίθηκε αναγκαίο.

Οι έλεγχοι διενεργήθηκαν από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες κάθε νομού και τα αποτελέσματα αυτών παρατίθενται στο συνημμένο **ΠΙΝΑΚΑ ΙΙ**.

3.1.3. ΧΟΙΡΙΝΑ:

Η Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων εμπεριέχει όλες τις απαιτούμενες πληροφορίες που αφορούν σε κτηνοτρόφους, εκμεταλλεύσεις, ζωικό πληθυσμό, όπως επίσης και τις μεταβολές που συμβαίνουν στα παραπάνω, καθώς και όλες τις μετακινήσεις των ζώων.

Στόχος είναι να λειτουργήσει ανάλογο σύστημα ηλεκτρονικής οργάνωσης των επιτόπιων ελέγχων των χοιροτροφικών εκμεταλλεύσεων μέσα στα προσεχή πέντε έτη.

3.1.4. ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΕΛΕΓΧΩΝ:

Γίνεται εκτύπωση του «Εντύπου Επιτόπιων Ελέγχων Εκμεταλλεύσεων» από την κτηνιατρική βάση δεδομένων, το οποίο περιλαμβάνει τους ελεγκτές, την ημερομηνία ελέγχου, τα στοιχεία της εκμετάλλευσης, τα στοιχεία του ηλεκτρονικού μητρώου της εκμετάλλευσης που αντιστοιχούν στην ημερομηνία ελέγχου. Ανάλογη είναι και η διαδικασία για την διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων των εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων, με τη διαφορά ότι τα στοιχεία του ελέγχου έχουν απογραφικό χαρακτήρα.

Οι έλεγχοι κατά κανόνα γίνονται χωρίς προειδοποίηση ή όταν αυτό κρίνεται

απαραίτητο η προειδοποίηση γίνεται το πολύ 48 ώρες πριν τον έλεγχο.

Τα αποτελέσματα των επιτόπιων ελέγχων καθώς και οι επιβληθείσες κυρώσεις καταχωρούνται από τις κτηνιατρικές υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων στην Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων, από την οποία εξάγονται τα σχετικά στατιστικά στοιχεία, τα οποία η Δ/ση ΚΑΦΕ αποστέλλει στην αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής κάθε έτος σύμφωνα με τους Κανονισμούς (ΕΚ) 1082/2003, 499/2004 και 1505/2006.

3.2. ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΕΣ ΕΛΕΓΧΟΥ –

- Στο πλαίσιο της εφαρμογής της κοινοτικής και εθνικής νομοθεσίας και με γνώμονα το γεγονός ότι το σύστημα σήμανσης και καταγραφής αποτελεί **νευραλγικό σημείο:**

- α)** στην πρόληψη και παρακολούθηση των επιζωοτιών και ζωοανθρωπονόσων
- β)** στην διασφάλιση της δημόσιας υγείας (ιχνηλασιμότητα τροφίμων ζωικής προέλευσης)
- γ)** στην καταβολή των ενισχύσεων (ηλεκτρονικός διασταυρωτικός έλεγχος με τον αρμόδιο οργανισμό πληρωμών (ΟΠΕΚΕΠΕ))

έχουν τεθεί προς υλοποίηση οι εξής στόχοι:

- α)** Εντατικοποίηση των ελέγχων εκμεταλλεύσεων αιγοπροβάτων. Η ημερομηνία υποχρεωτικής εφαρμογής της ηλεκτρονικής σήμανσης των αιγοπροβάτων μετατέθηκε για το έτος 2010 με τον καν.(ΕΚ) 1560/2007 του Συμβουλίου. Ωστόσο από το 2007 εφαρμόζεται στη χώρα μας ένα πρόγραμμα οικονομικών ενισχύσεων (Μέτρο 131 του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2007-2013) για την ηλεκτρονική σήμανση, στο οποίο συμμετέχουν 1790 εκμεταλλεύσεις κατανεμημένες σε 35 Νομούς και έχουν σημειωθεί με ηλεκτρονικό στομαχικό βώλο περίπου 400.000 αιγοπρόβατα.
- β)** Συστηματοποίηση των ελέγχων των εκμεταλλεύσεων χοιροειδών.
- γ)** Ολοκλήρωση του σχεδιασμού του λογισμικού με υγειονομικά στοιχεία και ανάλογος εμπλουτισμός της κτηνιατρικής βάσης δεδομένων.
- δ)** Επανασχεδιασμός του λειτουργικού κώδικα του λογισμικού της κτηνιατρικής βάσης δεδομένων έτσι ώστε το περιβάλλον της εφαρμογής να γίνει φιλικότερο προς τον χρήστη, να βελτιωθεί η ταχύτητα της εφαρμογής και να αποκτήσει την απαραίτητη συμβατότητα ώστε να εγκατασταθεί σε τελευταίας τεχνολογίας εξυπηρετητές (servers).

3.3. ΜΕΤΡΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ ΜΕΤΑΞΥ ΤΩΝ ΣΥΝΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Κατά το έτος 2008 έγινε αποστολή εγχειριδίων διαδικασιών για το σύστημα σήμανσης και καταγραφής ζωικού κεφαλαίου. Από τη Δ/ση ΚΑΦΕ στις κτηνιατρικές αρχές των Ν.Α.

3.4. ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

- 1)** Το 2008 δεν πραγματοποιήθηκαν εκπαιδευτικά σεμινάρια, ωστόσο μέσω **ηλεκτρονικών εγχειριδίων χρήσης** που ενσωματώθηκαν στο λογισμικό της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων πραγματοποιήθηκε η ενημέρωση-εκπαίδευση των αρμόδιων υπαλλήλων (κτηνίατροι, χειριστές) των

Κτηνιατρικών Αρχών των Ν.Α. στις βελτιώσεις - αναβαθμίσεις του λογισμικού της Κτηνιατρικής Βάσης Δεδομένων.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2008- ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	
1. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	38690
2. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	2396 (ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΧΡΗΣΤΗ: 346)
3. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ	2405
4. ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΛΕΓΧΩΝ	779119
5. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΒΟΟΕΙΔΗ	197037
6. ΑΡΙΘΜΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ	196406
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΒΟΟΕΙΔΩΝ
7. ΑΠΟΥΣΙΑ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗΣ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	188 (Αρ. Εκμεταλ.: 26)
8. ΛΑΘΟΣ ΚΑΤΑΧΩΡΗΣΗ ΣΤΟ ΜΗΤΡΩΟ ΤΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	16 (Αρ. Εκμεταλ.: 11)
9. ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΑΒΟΛΩΝ	4464 (Αρ. Εκμεταλ.: 246)
α. ΕΙΣΟΔΟΣ ΧΩΡΙΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ	206 (Αρ. Εκμεταλ.: 32)
β. ΕΞΟΔΟΣ ΧΩΡΙΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ	4258 (Αρ. Εκμεταλ.: 214)
β1. ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΑΠΟΜΑΚΡΥΝΣΗ	3610 (Αρ. Εκμεταλ.: 159)
β2. ΚΑΘΥΣΤΕΡΗΜΕΝΗ ΔΗΛΩΣΗ ΕΞΟΔΟΥ	648 (Αρ. Εκμεταλ.: 55)
10. ΕΝΑ ΕΝΩΤΙΟ	1162 (Αρ. Εκμεταλ.: 150)
11. ΚΑΝΕΝΑ ΕΝΩΤΙΟ	541 (Αρ. Εκμεταλ.: 99)
12. ΑΠΟΥΣΙΑ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟΥ	272 (Αρ. Εκμεταλ.: 21)
13. ΜΗ ΘΕΩΡΗΜΕΝΟ ΔΙΑΒΑΤΗΡΙΟ	0 (Αρ. Εκμεταλ.: 0)
14. ΠΑΡΑΠΟΙΗΣΗ ΣΗΜΑΝΣΗΣ	26 (Αρ. Εκμεταλ.: 5)
15. ΨΕΥΔΗΣ ΔΗΛΩΣΗ	13 (Αρ. Εκμεταλ.: 2)
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	ΠΛΗΘΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ
16. ΧΩΡΙΣ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ	1

17. ΑΠΟΥΣΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ	<u>18</u>
18. ΑΠΟΥΣΙΑ ΑΙΤΗΣΗΣ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΩΤΙΩΝ	<u>5</u>
19. ΜΗ ΕΓΚΑΙΡΗ ΑΙΤΗΣΗ ΓΙΑ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΕΝΩΤΙΩΝ	<u>2</u>
20. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΑΠΟ ΑΜΕΛΕΙΑ	<u>265</u>
21. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΜΕ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ ΕΚ ΠΡΟΘΕΣΕΩΣ	<u>76</u>
22. ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΧΩΡΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ ΙΔΙΟΚΤΗΤΗ	<u>10</u>

ΠΙΝΑΚΑΣ ΙΙ
ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΑ ΕΠΙΤΟΠΙΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ
ΕΠΙΤΟΠΙΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2008 - ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ			
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ		128259	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ		3038 (ΕΠΙΛΟΓΗ ΑΠΟ ΧΡΗΣΤΗ: 557)	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΛΕΓΧΩΝ ΣΕ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ		3066	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ ΕΛΕΓΧΩΝ		14628656	
ΑΡΙΘΜΟΣ ΑΙΓΟΠΡΟΒΑΤΩΝ ΠΟΥ ΕΛΕΓΧΘΗΚΑΝ		1197861	
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ	ΠΡΟΒΑΤΑ	ΑΙΓΕΣ	ΣΥΝΟΛΟ ΖΩΩΝ
1. ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ (ΕΝΩΤΙΑ)	11358	9292	20650 (Αρ. Εκμεταλ.: 388)
2. ΜΗ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ ΜΕ ΤΗ ΣΗΜΑΝΣΗ (ΒΩΛΟΙ)	2109	1092	3201 (Αρ. Εκμεταλ.: 8)
3. ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ	3593	2608	6201 (Αρ. Εκμεταλ.: 67)
4. ΑΣΥΝΕΠΕΙΑ ΣΤΟ ΕΓΓΡΑΦΟ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ	251	566	817 (Αρ. Εκμεταλ.: 9)
5. ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΜΕΤΑΚΙΝΗΣΗΣ	705	688	1393 (Αρ. Εκμεταλ.: 11)
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΗ (ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ 1 ΕΩΣ 5)		391	
ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΙΣ ΜΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΕΣ ΑΠΟ ΜΙΑ ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ (ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ 1 ΕΩΣ 5)		40	
ΣΥΝΟΛΑ		431	
ΠΑΡΑΒΑΣΕΙΣ		ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΝ	
6. ΜΗ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΓΡΑΦΗΣ		46	
7. ΜΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕΣΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ	α. ΕΝΩΤΙΑ	5	

	β. ΒΩΛΟΙ	<u>0</u>
8. ΜΗ ΕΓΚΑΙΡΗ ΠΑΡΑΓΓΕΛΙΑ ΜΕΣΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ	α. ΕΝΩΤΙΑ	<u>58</u>
	β. ΒΩΛΟΙ	<u>3</u>
9. ΠΡΟΜΗΘΕΙΑ ΜΕΣΩΝ ΣΗΜΑΝΣΗΣ ΑΝΕΥ ΕΓΚΡΙΣΗΣ	α. ΕΝΩΤΙΑ	<u>4</u>
	β. ΒΩΛΟΙ	<u>0</u>
10. ΜΗ ΠΡΟΣΚΟΜΙΣΗ ΜΗΤΡΩΟΥ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		<u>18</u>
11. ΑΠΟΥΣΙΑ ΕΓΓΡΑΦΩΝ ΚΥΚΛΟΦΟΡΙΑΣ		<u>39</u>
12. ΟΧΙ ΑΙΤΗΣΗ ΕΝΑΡΞΗΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΗΣ		<u>2</u>

4. ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΑ ΦΑΡΜΑΚΑ

4.1. Αποτελέσματα επισήμων ελέγχων του 2008

Κατά το έτος 2008 διενεργήθηκαν στα 480 καταστήματα πώλησης κτηνιατρικών φαρμάκων από τις αρμόδιες κτηνιατρικές αρχές των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων 279 έλεγχοι.

Από τους ελέγχους αυτούς διαπιστώθηκαν 45 μη συμμορφώσεις. Στη συνέχεια σε 37 περιπτώσεις έγιναν παρατηρήσεις ενώ σε 8 έγινε επιβολή προστίμου σύμφωνα με τον πίνακα Ι.

Οι 37 μη συμμορφώσεις αφορούσαν κυρίως τη μη συμφωνία του μητρώου εισαγωγών-εξαγωγών κτηνιατρικών φαρμάκων των καταστημάτων πώλησης με τις συνταγές.

ΠΙΝΑΚΑΣ Ι

Νομαρχιακό Διαμέρισμα	Καταστήματα στα οποία επιβλήθηκαν κυρώσεις	Καταβληθέν ποσόν προστίμου
1 Θεσσαλονίκη	1	1500 €
2 Πέλλα	4	6000 €
3 ΕΟΦ	3	5000 €
ΣΥΝΟΛΟ	8	12500 €

Δ. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΖΩΩΝ

1. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ 2008

1.1 ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΜΕΤΑΦΟΡΑ

α. Κατά το έτος 2008 πραγματοποιήθηκαν στον **τομέα της προστασίας των ζώων κατά την μεταφορά**, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του **Καν 1/2005** από τις αρμόδιες Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικές Υπηρεσίες και από τους Σταθμούς Υγειονομικού Κτηνιατρικού Ελέγχου.

Η Υπηρεσία μας συνεχίζοντας την προσπάθειά της για την βελτίωση του συστήματος επίβλεψης, όσον αφορά την ποιότητα των διενεργουμένων ελέγχων κατά την διάρκεια της οδικής μεταφοράς και της αποτελεσματικότητας των ελέγχων αυτών, έχει αποστείλει στους Νομάρχες της Χώρας, με υπογραφή του Γενικού Γραμματέα ΥΠΑΑΤ την αρ. πρωτ. 286089/29.05.2008 επιστολή, ζητώντας από τους προαναφερόμενους Νομάρχες της Χώρας, την στελέχωση των μικτών κλιμακίων ελέγχου οχημάτων – που προβλέπονται από τον Ν.3446/2006 (Α' 49) – με κτηνιάτρους των οικείων Ν. Α., με σκοπό την διενέργεια οδικών ελέγχων, στον τομέα της προστασίας των ζώων, με την συνεπακόλουθη έκδοση της προβλεπόμενης, κατ' εξουσιοδότηση, Απόφασης οικείου Νομάρχη.

β. Κατά το έτος 2008 **επεβλήθησαν** οι ακόλουθες **κυρώσεις**:

ΜΕΤΑΦΟΡΕΑΣ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ & άλλα μέτρα	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΕΠΕΒΑΛΛΕ ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ
Έλληνας μεταφορέας	1)2.500 ευρώ (πληρώθηκε) 2)Αφαίρεση του Πιστοποιητικού επαγγελματικής επάρκειας για 2 μήνες (από Δ/νση Κ.Α.Φ.Ε. του ΥΠΑΑΤ)	Δ/νση Κτηνιατρικής Λακωνίας (στις 20.02.2008)	Συνθήκες μεταφοράς και χειρισμοί μεταφερομένων βοοειδών κατά παράβαση του Καν. 1/2005
Έλληνας μεταφορέας	1.000 ευρώ (πληρώθηκε)	Δ/νση Κτηνιατρικής Θεσσαλονίκης (στις 30.06.2008)	Μη επιστροφή σχεδίου δρομολογίου
Έλληνας μεταφορέας	1.500 ευρώ (πληρώθηκε)	Δ/νση Κτηνιατρικής Ημαθίας (στις 24.07.2008)	Μη επιστροφή σχεδίου δρομολογίου

γ. Κινήθηκε η διαδικασία της αμοιβαίας συνδρομής μετά τους ελέγχους που αφορούσαν:

Ημερομηνία	Αρμόδια Κτηνιατρική Αρχή της Ν.Α. που διενήργησε τον έλεγχο	Αρμόδια Αρχή Κράτους-Μέλους	Ευρήματα
08.04.2008	Δ/νση Κτηνιατρική Θεσπρωτίας	Ιταλία	1)το όχημα δεν ήταν εφοδιασμένο με σύστημα παροχής νερού, 2)οι ποτίστρες δεν λειτουργούσαν, 3)δεν υπήρχε ελεύθερος χώρος πάνω από τα κεφάλια των βοοειδών 4)ο οδηγός δεν κατείχε πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας, 5)το όχημα χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης του οχήματος
11.09.2008	Δυτ. Αττική	Ρουμανία Ισπανία	1)μη έγκυρη άδεια μεταφορέα, 2) ο οδηγός δεν κατείχε πιστοποιητικό επαγγελματικής επάρκειας, 3) το όχημα χωρίς πιστοποιητικό έγκρισης του οχήματος

1.2. ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΚΑΤΑ ΤΗ ΣΦΑΓΗ Ή ΘΑΝΑΤΩΣΗ

α. Κατά το **έτος 2008** πραγματοποιήθηκαν στον **τομέα της προστασίας των ζώων κατά την σφαγή ή την θανάτωσή τους**, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 327/1996 , «για την προστασία των ζώων κατά τη σφαγή ή την θανάτωσή τους σε συμμόρφωση με την Οδηγία 93/119/ΕΚ», από τις αρμόδιες Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

β. Παρακάτω παρατίθεται πίνακας συμμόρφωσης των σφαγείων των Ν.Α. της Χώρας, στις διατάξεις του Π.Δ.327/96 και στα πλαίσια της επαναεπιθεώρησης των σφαγείων:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗΣ στις διατάξεις του Π.Δ. 327/96(Οδηγία 93/119/ ΕΚ)

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	Σφαγεία των Ν.Α.	Ποσοστό συμμόρφωσης επί του αριθμού των Νομαρχιών που έχουν σφαγεία	
		2008	2007
Έχουν συμμορφωθεί προς όλες τις απαιτήσεις του	Αιτωλοακαρνανίας, Αν. Αττικής, Αρκαδίας, Δυτ. Αττικής, Δράμας, Έβρου, Εύβοιας, Ηλείας Ημαθίας, Θεσπρωτίας , Θεσσαλονίκης,	64%	44%

Π.Δ.327/96	Ιωαννίνων, Καρδίτσας, Καστοριάς, Κέρκυρας, Κεφαλλονιάς, Κιλκίς, Κοζάνης, Κορινθίας, , Κυκλάδων, Λακωνίας, Λασιθίου, Λέσβου, Μαγνησίας, Ξάνθης, Πέλλας, Πιερίας, Πρέβεζας, Ροδόπης, Σάμου, Τρικάλων , Χαλκιδικής .		
------------	---	--	--

ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ	Σφαγεία των Ν.Α.	Ποσοστό μη συμμόρφωσης επί του αριθμού των Νομαρχιών που έχουν σφαγεία	
		2008	2007
Δεν έχουν συμμορφωθεί ως προς ορισμένες απαιτήσεις του Π.Δ. 327/96	Αργολίδας, Άρτας, Βοιωτίας, Γρεβενών, Δωδεκανήσου, Ευρυτανίας, Ζακύνθου, Ηρακλείου, , Καβάλας, , Λάρισας, Μεσσηνίας, Ρεθύμνου, Φωκίδας, Φθιώτιδας, Φλώρινας Χανίων, Χίου .	34%	48%
Δεν έχουν σφαγεία	Αθηνών, Αχαΐας, Λευκάδος, και Πειραιώς		
Εκκρεμεί η απάντηση	Σερρών		

1.3.ΕΠΙΣΗΜΟΙ ΕΛΕΓΧΟΙ ΣΤΟΝ ΤΟΜΕΑ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΜΟΣΧΩΝ, ΧΟΙΡΩΝ ΚΑΙ ΩΟΠΑΡΑΓΩΓΩΝ ΟΡΝΙΘΩΝ

α. Κατά το έτος 2008 πραγματοποιήθηκαν στον **τομέα της προστασίας των μόσχων, χοίρων και ωοπαραγωγών ορνίθων**, έλεγχοι για την εφαρμογή των διατάξεων του Π.Δ. 179/98(μόσχοι), Π.Δ.215/2003(χοίροι) και του Π.Δ. 216/2003 ωοπαραγωγές όρνιθες), από τις αρμόδιες Νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικές Υπηρεσίες.

β. Κατά το έτος 2008 διενεργήθηκαν έλεγχοι :

Αριθμός Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας	Αριθμός Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας που <u>δεν</u> έχουν εκτροφές	Αριθμός / Ποσοστό Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας που διενήργησαν ελέγχους	Αριθμός / Ποσοστό Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας που πραγματοποίησαν αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας του συστήματος επίβλεψης	Ποσοστό Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας που <u>δεν</u> διενήργησαν ελέγχους	Ποσοστό Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων της Χώρας που <u>δεν</u> απέστειλαν αποτελέσματα ελέγχων
54	2	38 / 73%	17 / 32%	7%	19%

γ. Κατά το έτος 2008 επεβλήθη η παρακάτω κύρωση:

ΕΚΤΡΟΦΕΑΣ	ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΠΟΥ ΕΠΕΒΑΛΛΕ ΤΟ	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ	ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΑ
-----------	--------------------------	---------------------	------------

Χοίρων	ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΤΙΜΟ		
	Η Δ/νση Κτηνιατρικής Δράμας εισηγήθηκε την επιβολή διοικητικού προστίμου ύψους 3.000 ευρώ	Το επιβληθέν διοικητικό πρόστιμο πληρώθηκε	Μη συντήρηση των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού

2. ΚΑΤΑΓΡΑΦΗ ΤΩΝ ΜΕΤΑΦΟΡΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΒΑΣΗ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ TRACES

Κατά το έτος 2008 ολοκληρώθηκε η καταγραφή των μεταφορέων που έχουν λάβει άδεια τύπου 2 και των στοιχείων των οχημάτων τους, στη βάση TRACES.

Η καταγραφή αυτή αφορά:

- τον κωδικό αριθμό της άδειας του μεταφορέα τύπου 2,
- τα στοιχεία του μεταφορέα (ταχ. δ/νση, τηλέφωνο, φαξ),
- τα είδη των ζώων που έχει εγκριθεί να μεταφέρει,
- την διάρκεια ισχύος της άδειας,
- την Υπηρεσία που την εξέδωσε,
- την καταγραφή των οχημάτων,
- την καταγραφή του πιστοποιητικού έγκρισης του οχήματος,
- την διάρκεια ισχύος, του πιστοποιητικού έγκρισης του οχήματος,
- τα ονόματα των οδηγών,
- την επιβολή κυρώσεων.

3. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΟΔΗΓΩΝ

Κατά το έτος 2008 εκπαιδεύτηκαν **1226 οδηγοί οχημάτων μεταφοράς ζώων** και έλαβαν ισάριθμα πιστοποιητικά επαγγελματικής ικανότητας, σύμφωνα με τον Καν. 1/2005

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΚΤΗΝΙΑΤΡΩΝ

α. Στις **Σέρρες** στις 18.06.2008, πραγματοποιήθηκε **σεμινάριο για την εκπαίδευση των επισήμων κτηνιάτρων**, με θέματα:

- Προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά ,
- Δορυφορικό σύστημα πλοήγησης,
- Ημερολόγιο ταξιδιού

Δόθηκε στους κτηνιάτρους συμβουλευτικός οδηγός για την διενέργεια των **ελέγχων στα πλαίσια του Καν.1/2005**

β. Σύνολο εκπαιδευθέντων κτηνιάτρων: 28

Ε. ΤΟΜΕΑΣ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΦΥΤΙΚΗΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

1. ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ ΥΠΟΛΕΙΜΜΑΤΩΝ ΦΥΤΟΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΓΙΑ ΤΟ 2008

1.1. Επίσημοι έλεγχοι

Τα αποτελέσματα του επισήμου ελέγχου υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων για το έτος 2008 θα παρουσιαστούν αναλυτικά στη σχετική έκθεση που θα αποσταλεί από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Ε.Ε. και στην EFSA μέχρι τις 31.08.2009 όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 396/2005. Ως εκ τούτου παρακάτω παρουσιάζονται περιληπτικά τα στοιχεία που αφορούν τους ελέγχους υπολειμμάτων φυτοπροστατευτικών προϊόντων 2008.

1.2. Αποτελέσματα των ελέγχων

Το 2008 αναλύθηκαν συνολικά 2450 δείγματα από τα 9 εργαστήρια επισήμου ελέγχου, εκ των οποίων:

- 2258 δείγματα ήταν νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά:
- 89 δείγματα προέρχονταν από δημητριακά
- 88 δείγματα ήταν μεταποιημένα προϊόντα
- 15 δείγματα ήταν παιδικές τροφές

Επιπλέον, αναλύθηκαν, όπως προβλέπεται, τα δείγματα follow up.

Ειδικότερα:

➤ **Νωπά και κατεψυγμένα φρούτα και λαχανικά:** Αναλύθηκαν συνολικά 2258 δείγματα. Από αυτά:

- 1922 (85%) δείγματα φρούτων και λαχανικών ήταν εγχώρια
- 336 (15%) δείγματα ήταν μη εγχώρια

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Σε 1844 (82%) δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων
- 342 δείγματα (15%) περιείχαν υπολείμματα κάτω ή μέχρι το ανώτερο επιτρεπτό όριο (μέχρι ή κάτω του MRL)
- 70 δείγματα (3%) περιείχαν υπολείμματα ενός ή περισσότερων φυτοπροστατευτικών προϊόντων πάνω από το ανώτερο επιτρεπτό ευρωπαϊκό όριο υπολειμμάτων

Μεταξύ των δειγμάτων νωπών και κατεψυγμένων φρούτων/λαχανικών που αναλύθηκαν κατά το έτος 2008 περιλαμβάνονται και τα δείγματα προερχόμενα από οργανική παραγωγή.

➤ **Δημητριακά:** Εξετάστηκαν συνολικά 89 δείγματα Από αυτά:

- 49 (55%) δείγματα ήταν εγχώριας προέλευσης
- 40 (2,2%) δείγματα ήταν μη εγχώρια

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Σε 79 (89%) δείγματα δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα

- Σε 9 δείγματα (10%) ανιχνεύθηκαν υπολείμματα κάτω ή μέχρι το ανώτερο επιτρεπτό όριο υπολειμμάτων
- Σε ένα δείγμα (<1%) βρέθηκαν υπολείμματα ανώτερα των MRLs.

➤ **Μεταποιημένα προϊόντα:** Αναλύθηκαν συνολικά 88 δείγματα.

Τα αποτελέσματα του ελέγχου ήταν:

- Σε 68 (77%) δείγματα δεν βρέθηκαν υπολείμματα
- Σε 20(23%) δείγματα περιέχονταν υπολείμματα κάτω ή μέχρι το ανώτερο επιτρεπτό όριο (μέχρι ή κάτω του MRL)
- Σε κανένα δείγμα τα υπολείμματα που ανιχνεύθηκαν δεν υπερέβησαν το ανώτερο επιτρεπτό όριο υπολειμμάτων.

➤ **Παιδικές τροφές:** Αναλύθηκαν συνολικά 15 δείγματα στα οποία δεν ανιχνεύθηκαν υπολείμματα φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

Τα όρια αναλυτικού προσδιορισμού για τις παραπάνω αναλύσεις είναι συνήθως αυτά που σε καθημερινή βάση επιτυγχάνονται στα εργαστήρια.

1.3. Αξιολόγηση των επισήμων ελέγχων

Από τα αποτελέσματα του 2008 διαπιστώνουμε ότι αυτά είναι συγκρίσιμα με αυτά του 2007. Αναλυτικότερη ποιοτική ανάλυση των αποτελεσμάτων θα παρουσιαστεί στη σχετική έκθεση που θα αποσταλεί από τη Διεύθυνση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής στην Ε.Ε. και στην EFSA μέχρι τις 31.08.2009 όπως προβλέπεται από τον Κανονισμό 396/2005.

1.4. Νέα νομοθεσία που τέθηκε σε εφαρμογή το 2008

KYA 122805/24.09.2008 που αφορά τον Κανονισμό 396/2005.

1.5. Εκπαίδευση

Σε συνεργασία της Διεύθυνσης Προστασίας Φυτικής Παραγωγής με το Ινστιτούτο Επιμόρφωσης του Εθνικού Κέντρου Δημόσιας Διοίκησης πραγματοποιούνται παρακάτω εκπαιδεύσεις σε υπαλλήλους των περιφερειακών υπηρεσιών που ασχολούνται με τον έλεγχο των φυτοπροστατευτικών προϊόντων.

2. ΦΥΤΟΪΓΕΙΟΝΟΜΙΚΟΣ ΕΛΕΓΧΟΣ

2.1. Επίσημοι έλεγχοι

- Επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται στο 100% των φυτών, φυτικών προϊόντων και άλλων αντικείμενων μη κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Β, Κεφ. I και II του Π.Δ. 365/2002 όπως ισχύει.
- Επίσημοι έλεγχοι διενεργούνται επίσης στην εσωτερική αγορά σε φυτά, φυτικά προϊόντα και άλλα αντικείμενα κοινοτικής καταγωγής που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα V Μέρος Α, Κεφ. I και II του Π.Δ. 365/2002 όπως ισχύει, προκειμένου να δοθεί έγκριση έκδοσης και εκτύπωσης φυτοϋγειονομικού διαβατηρίου όπως ισχύει.

2.2. Αποτελέσματα των ελέγχων - Αξιολόγηση των επισήμων ελέγχων

- Ύστερα από τους ελέγχους στα σημεία εισόδου, τα φορτία τα οποία δεν πληρούσαν τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία απορρίφθηκαν. Το είδος των φορτίων, η χώρα προέλευσης, η αιτία απόρριψης και τα μέτρα που ελήφθησαν φαίνονται στον Πίνακα 1.
- Περιπτώσεις στις οποίες διαπιστώθηκε, ύστερα από ελέγχους στην εσωτερική αγορά, μη συμμόρφωση με τη φυτοϋγειονομική νομοθεσία (φυτοϋγειονομική παράβαση) και μέτρα για εξασφάλιση της συμμόρφωσης παρουσιάζονται στον Πίνακα 2.

ΠΙΝΑΚΑΣ 1**ΑΠΟΡΡΙΨΕΙΣ ΦΟΡΤΙΩΝ
ΕΤΟΥΣ 2008**

A/A	Είδος Φορτίου	Χώρα Καταγωγής	Αιτία απόρριψης	Επίσημα Μέτρα
1.	Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας -Ξυλεία κωνοφόρων	Η.Π.Α.	-Έλλειψη σήμανσης -Απουσία Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
2.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
3.	Πορτοκάλια (<i>Citrus sinensis</i>)	Αίγυπτος	Απουσία Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
4.	Κόνδυλοι <i>Solanum tuberosum</i> (πατάτες)	Αίγυπτος	Απουσία Πρόσθετης Δήλωσης σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
5.	Λεμόνια (<i>Citrus limon</i>)	Λίβανος	Απουσία Πρόσθετης Δήλωσης σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
6.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
7.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
8.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
9.	Κόνδυλοι <i>Solanum tuberosum</i> (πατάτες)	Αίγυπτος	Απουσία Πρόσθετης Δήλωσης σε Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
10.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
11.	Ξύλινες Παλέτες	Αλβανία	Έλλειψη σήμανσης	Άρνηση εισόδου στη χώρα
12.	Ξύλινες Παλέτες	Τουρκία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
13.	Ξύλινες Παλέτες	Ρωσία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
14.	Φυτά προς φύτευση (<i>Ficus benjamina/nitida</i> , <i>Strelitzia alba</i> , <i>Ficus microcarpa</i> , <i>Yucca</i> sp. <i>Jasminum</i> sp.)	Αίγυπτος	Παρουσία Επιβλαβών Οργανισμών <i>Helicotylenchus</i> sp., <i>Xiphinema</i> sp.	Άρνηση εισόδου στη χώρα

A/A	Είδος Φορτίου	Χώρα Καταγωγής	Αιτία απόρριψης	Επίσημα Μέτρα
15.	Ξύλινες Παλέτες	Λευκορωσία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
16.	Ξυλεία Δρυός	Η.Π.Α.	Λήξη ισχύος του Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	Άρνηση εισόδου στη χώρα
17.	Φυτά Μπονζάι (<i>Rhododendron indicum</i> , <i>Acer buergerianum</i> , <i>Stewartia monadelph</i> , <i>Acer palmatum</i> , <i>Crataegus cuneata</i>)	Ιαπωνία	Λήξη ισχύος του Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	Απαγόρευση εισαγωγής
18.	Φυτά Μπονζάι <i>Juniperus chinensis</i> , <i>Pinus pentaphylla</i> , <i>Chamaecyparis obtusa</i>	Ιαπωνία	Μη συμμόρφωση με ειδικές απαιτήσεις	Άρνηση εισόδου στη χώρα
19.	Ξύλινες Παλέτες	Ινδία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
20.	Ξύλινες Παλέτες	Κίνα	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
21.	Ξύλινες Παλέτες	Ινδία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
22.	Ξυλεία Δρυός	Η.Π.Α.	Λήξη ισχύος του Πιστοποιητικού Φυτοϋγείας	Απαγόρευση εισαγωγής
23.	Ξύλινες Παλέτες, Ξύλινα Μέσα Συσκευασίας (καβαλέτα)	Πορτογαλία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)
24.	Κόνδυλοι <i>Solanum tuberosum</i> (πατάτες)	Βουλγαρία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή
25.	Ξυλοκιβώτια	Τουρκία	Έλλειψη σήμανσης	Καταστροφή (Καύση)

ΠΙΝΑΚΑΣ 2

ΕΤΟΥΣ 2008

Φυτοϋγειονομικές παραβάσεις που διαπιστώθηκαν ύστερα από ελέγχους στην εσωτερική αγορά και μέτρα για εξασφάλιση συμμόρφωσης.

A/A	Φυτοϋγειονομική Παράβαση	Επιβολή Προστίμου
1.	Παραγωγή ξυλοκιβωτίων με σήμανση άλλης επιχείρησης κατά παράβαση της παραγράφου 11 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 της Κ.Υ.Α. 117604/2006 (Β'437)	Επιβολή προστίμου 5.800 €
2.	Παραγωγή ξυλοκιβωτίων μετά από ανάκληση άδειας εγκατάστασης, κατά παράβαση της παραγράφου 11 του άρθρου 8 και του άρθρου 10 της Κ.Υ.Α. 117604/2006 (Β'437)	Επιβολή προστίμου 5.800 €
3.	Διακίνηση λεμονιών προέλευσης Ιταλίας με φύλλα και ποδίσκους κατά παράβαση του σημ. 31α, του μέρους Β' του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α'307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
4.	Τα πορτοκάλια έφεραν φύλλα και ποδίσκους, κατά παράβαση του σημ. 31α, του μέρους Β' του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α'307)	Επιβολή προστίμου 5.000 €
5.	Τα λεμόνια έφεραν φύλλα και ποδίσκους, κατά παράβαση του σημ. 31α, του μέρους Β' του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α'307)	Επιβολή προστίμου 3.000 €

6.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
7.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
8.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 3.000 €
9.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 5.000 €

10.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 2.000 €
11.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 2.000 €
12.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 2.000 €
13.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτούγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 5.000 €
14.	Διακίνηση πατάτας Αιγύπτου υποσυσκευασμένης σε πλαστικές σακούλες χωρίς την απαιτούμενη σήμανση, κατά παράβαση του σημείου 18.5, Μέρους Α II του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €

15.	Δεν υπήρχε η ενδεδειγμένη σήμανση επί της συσκευασίας πατάτας που δεν προοριζόταν για φύτευση, κατά παράβαση των φυτοϋγειονομικών διατάξεων του σημείου 18.5 του Κεφαλαίου II του Μέρους Α του Παραρτήματος IV του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
16.	Η εταιρεία δεν ήταν εγγεγραμμένη στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο, κατά παράβαση των φυτοϋγειονομικών διατάξεων του άρθρου 13 του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 3.000 €
17.	Μη εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο κατά παράβαση του άρθρου 13 του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
18.	Μη εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο κατά παράβαση του άρθρου 13 του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
19.	Μη εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο κατά παράβαση του άρθρου 13 του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
20.	Μη εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο κατά παράβαση του άρθρου 13 του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 3.000 €
21.	Πλύσιμο πατάτας Αιγύπτου χωρίς κατάλληλα μέτρα για τη διάθεση των αποβλήτων, κατά παράβαση του Παραρτήματος 6 της απόφασης 2004/4/ΕΚ (I2/50, 6-1-2004) της Επιτροπής	Επιβολή προστίμου 1.500 €

22.	Πλύσιμο πατάτας Αιγύπτου χωρίς κατάλληλα μέτρα για τη διάθεση των αποβλήτων, κατά παράβαση του Παραρτήματος 6 της απόφασης 2004/4/EK (12/50, 6-1-2004) της Επιτροπής	Επιβολή προστίμου 1.500 €
23.	Πλύσιμο πατάτας Αιγύπτου χωρίς κατάλληλα μέτρα για τη διάθεση των αποβλήτων, κατά παράβαση του Παραρτήματος 6 της απόφασης 2004/4/EK (12/50, 6-1-2004) της Επιτροπής	Επιβολή προστίμου 1.500 €
24.	Διακίνηση φυτών Citrus sp. χωρίς φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, κατά παράβαση του σημείου 1.5 του Μέρους Α Ι του Παραρτήματος V του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €
25.	Διακίνηση φυτών Citrus sp. χωρίς φυτοϋγειονομικό διαβατήριο, κατά παράβαση του σημείου 1.5 του Μέρους Α Ι του Παραρτήματος V του Π.Δ. 365/2002 (Α΄307)	Επιβολή προστίμου 1.500 €

2.3. Εκπαίδευση

Οι εκπαιδεύσεις φυτοϋγειονομικών ελεγκτών για το έτος 2008 φαίνονται στον Πίνακα 3.

Πίνακας 3. Εκπαιδεύσεις φυτοϋγειονομικών ελεγκτών για το έτος 2008

α/α	Ημερομηνία Εκπαίδευσης	Τόπος Διεξαγωγής	Θέμα /Πρόγραμμα	Αριθμός συμμετεχόντων
1	26-27/02/2008	Μπενάκειο Φυτοπαθολογικό Ινστιτούτο (ΜΦΙ), Στ. Δέλτα 8, Κηφισιά Αττικής, Αθήνα	Φυτοϋγειονομική νομοθεσία παραγόμενης πατάτας & πατατόσπορου	29
2	27-28/03/2008	Περιφερειακό Κέντρο Προστασίας Φυτών & Ποιοτικού Ελέγχου (Π.Κ.Π.Φ. & Π.Ε.) Καβάλας Αγ. Λουκάς, Τέρμα Αμυνταίου 651 10, Καβάλα	Φυτοϋγειονομική νομοθεσία (γενικά) Εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο Φυτοϋγειονομικά Διαβατήρια Έλεγχοι στην εσωτερική αγορά Λήψη επισήμων μέτρων	28
3	23/05/2008	ΜΦΙ, Αθήνα Στ. Δέλτα 8, Κηφισιά Αττικής, Αθήνα	Εξαγωγές πυρηνοκάρπων, επιτραπέζιων σταφυλιών και ακτινιδίων στη Ρωσία	20
4	29-30/05/2008	Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Αργολίδας Οδός Ναυπλίου –Ν. Κίου Ναύπλιο	Έλεγχοι στην εσωτερική αγορά Εγγραφή στο Φυτοϋγειονομικό Μητρώο-Φυτοϋγειονομικό Διαβατήριο Έλεγχοι εξαγωγών-Πιστοποιητικό Φυτοϋγείας	46
5	03-10-2008	Δ/ση Προστασίας Φυτικής Παραγωγής Λ. Συγγρού 150 17671, Αθήνα	Έλεγχοι στα ξύλινα μέσα συσκευασίας	11
6	20-11-2008	Κ.Ε.Γ.Ε. Τέρμα οδού Θεμιστοκλέους Κατσαμπάς Ηρακλείου, Κρήτη	Μέτρα για τον Ιό της Τριστέσσας των Εσπεριδοειδών (CTV)	57
7	08-12/12/2008	ΜΦΙ, Στ. Δέλτα 8, Κηφισιά Αττικής	«Δασικός Φυτοϋγειονομικός Έλεγχος και Νομοθεσία»	23
8	15-19/12/2008	ΜΦΙ, Στ. Δέλτα 8, Κηφισιά Αττικής	«Δασικός Φυτοϋγειονομικός Έλεγχος και Νομοθεσία»	25

3. ΓΕΝΕΤΙΚΑ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΜΕΝΑ ΦΥΤΑ ΚΑΙ ΣΠΟΡΟΙ

3.1 ΣΥΣΤΗΜΑΤΑ ΕΛΕΓΧΟΥ

Κατά τους ελέγχους το 2008 δεν παρουσιάστηκαν προβλήματα ούτε κατά την διενέργεια των δειγματοληψιών ούτε και κατά την εκτέλεση των εργαστηριακών εξετάσεων και ανακοίνωση των αποτελεσμάτων. Επίσης κατά το έτος 2008 υπήρξε συμμόρφωση των διακινητών (εισαγωγέων – παραγωγών σπόρων σποράς) προς τις απαιτήσεις της ΚΥΑ 332657/16-02-2001. Στις περιπτώσεις που βρέθηκαν σπορομερίδες εκτός προδιαγραφών (δεν πληρούσαν τους όρους της ΚΥΑ 332657/16-02-2001) πραγματοποιήθηκαν απαγορεύσεις εμπορίας τους και οι διακινητές προέβησαν είτε στην καταστροφή των σπορομερίδων αυτών είτε στην εξαγωγή τους εκτός εθνικού χώρου όπως η ΚΥΑ 332657/16-02-2001 απαιτεί.

Τα αποτελέσματα των επισήμων ελέγχων για το 2008 φαίνονται στον παρακάτω πίνακα.

Φυτικό είδος	Αριθμός σπορομερίδων που εξετάστηκαν			
	Εισαγωγή από τρίτες χώρες	Είσοδος από άλλα Κράτη Μέλη	Εγχώρια παραγωγή	Σύνολο
Βαμβάκι	49 (15 μη αποδεκτά)	35 (9 μη αποδεκτά)	138 (10 μη αποδεκτά)	222 (34 μη αποδεκτά)
Καλαμπόκι	23 (6 μη αποδεκτά)	217 (2 μη αποδεκτά)	6 (2 μη αποδεκτά)	246 (10 μη αποδεκτά)
Τομάτα για μεταποίηση	7	79	-	86
Τεύτλα	-	18	10	28
Σόγια	-	4 (1 μη αποδεκτό)	-	4 (1 μη αποδεκτό)
Ελαιοκράμβη	-	11 (1 μη αποδεκτό)	-	11 (1 μη αποδεκτό)
Σύνολο	79	364	154	597

Σημειώνεται ότι στις 236 αποδεκτές σπορομερίδες καλαμποκιού υπάρχουν εννέα (9) σπορομερίδες οι οποίες βρέθηκαν να περιέχουν προσμίξεις με γενετικά τροποποιημένους σπόρους σε ποσοστό μικρότερο του 0,5% με τροποποιήσεις οι οποίες είναι εγκεκριμένες για καλλιέργεια. Με βάση την ΚΥΑ 332657/16-02-2001 (ΦΕΚ 176B/2001) οι σπορομερίδες αυτές επιτρέπεται να εμπορεύονται στην χώρα μας.

ΡΥΘΜΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ (AUDIT) ΑΡΜΟΔΙΩΝ ΑΡΧΩΝ

Δ/ΝΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗΣ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗΣ & ΕΛΕΓΧΟΥ.

Προσωπικό

Στη Διεύθυνση υπηρετούν 5 συνολικά κτηνίατροι επιθεωρητές .

Η Διεύθυνση αποτελείται από τρία τμήματα (Υγείας ζώων, Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας, Προστασίας και Κτηνιατρικών Εφαρμογών) και το γραφείο γραμματείας όπου υπηρετεί ένας υπάλληλος ΠΕ Οικονομικού.

Στα τρία τμήματα της Διεύθυνσης καλύπτονται οι πέντε (5) από τις δέκα (10) οργανικές θέσεις κτηνιάτρων και στο Γραφείο Γραμματείας καλύπτεται η μία (1) από τις τρεις (3) θέσεις διοικητικών υπαλλήλων.

Εκπαίδευση

Στη διάρκεια του 2008 οι επιθεωρητές έλαβαν εκπαίδευση σχετικά με τις δράσεις που επρόκειτο να επιθεωρήσουν :

- Δ3. Προστασία πουλερικών σε εκτροφές ωοτόκων ορνίθων
- Δ9. Πρόγραμμα επιτήρησης, ελέγχου/εκρίζωσης ΜΣΕ σε βοοειδή και αιγοπρόβατα. Σχέδιο άμεσης επέμβασης ΜΣΕ στα αιγοπρόβατα. Πρόγραμμα αναπαραγωγής ανθεκτικών προβάτων
- Δ10. Πρόγραμμα επιτήρησης καταρροϊκού πυρετού και σχέδιο άμεσης επέμβασης
- Δ11. Τεμαχιστήρια κρέατος
- Δ12. Ψυκτικές αποθήκες

3. ΕΠΙΣΗΣ Η ΝΕΑ ΥΠΑΛΛΗΛΟΣ ΣΤΟ ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΕΛΑΒΕ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΑΠΟ ΤΟΝ ΥΠΕΥΘΥΝΟ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ .

4.

Επιπλέον ορισμένοι επιθεωρητές συμμετείχαν σε εκπαιδευτικά προγράμματα που διοργάνωσε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, σε διάφορες χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

- Auditing στο HACCP
- Νομοθεσία στην υγιεινή γάλακτος και γαλακτοκομικών προϊόντων
- Πρόληψη, έλεγχος και εκρίζωση των Μεταδοτικών Σπογγωδών Εγκεφαλοπαθειών
- Κτηνιατρικοί έλεγχοι και έλεγχοι για την ασφάλεια τροφίμων στους Συνοριακούς σταθμούς της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Λειτουργία

Το πλαίσιο λειτουργίας καθορίζεται από τη σχετική νομοθεσία και το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας κατά ISO 9001 : 2000 και ISO 19011. Το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου πιστοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2007, έχει τριετή ισχύ μετά από σχετικές επιθεωρήσεις **επιτήρησης** σε ετήσια βάση (λήξη πιστοποιητικού : Ιούνιος 2010).

Στη διάρκεια του 2008 εκδόθηκε η εγκύκλιος με αριθμό 264711/10.4.2008 για «Τροποποίηση ορισμένων από τις διαδικασίες της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου σε ότι αφορά τη διενέργεια επιθεωρήσεων και ειδικότερα το σχέδιο και την τελική έκθεση των επιθεωρήσεων καθώς και την παρακολούθηση των αποτελεσμάτων, την αξιολόγηση και το κλείσιμο τους».

Βελτιώθηκε η ιστοσελίδα της Διεύθυνσης που βρίσκεται στον ιστότοπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Στην ιστοσελίδα αυτή από την 1.1.2006 δημοσιεύονται όλες οι εκθέσεις επιθεωρήσεων καθώς και ο προγραμματισμός και απολογισμός της Διεύθυνσης.

Πραγματοποιήθηκαν ανασκοπήσεις ανά τρίμηνο και συσκέψεις οι οποίες αφορούσαν αντιμετώπιση ειδικών θεμάτων. Οι ανασκοπήσεις είχαν σκοπό τον έλεγχο πορείας των στόχων της Διεύθυνσης, καθώς και την υλοποίηση των προληπτικών και διορθωτικών ενεργειών που είχαν προγραμματισθεί από την προηγούμενη τρίμηνη ανασκόπηση. Αναλυτικά πραγματοποιήθηκαν ανασκοπήσεις στις 2.4.08, 26.6.08, 9.10.08, σύσκεψη την 6.11.08 και η ετήσια ανασκόπηση του 2008 στις 22.1.09.

Πραγματοποιήθηκε εσωτερική επιθεώρηση την 15.1.09. Επίσης η Διεύθυνση υπέστη εξωτερική ανεξάρτητη επιθεώρηση επιτήρησης από τον φορέα πιστοποίησης για τη διατήρηση του πιστοποιητικού την 22.5.08 .

5. ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ - ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ

Στη διάρκεια του 2008 η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου λειτούργησε με σημαντικά προβλήματα κυρίως έλλειψης προσωπικού και υλικοτεχνικής υποδομής. Αναλυτικότερα αναφέρονται :

- Έλλειψη προσωπικού με αποτέλεσμα την αδυναμία οργάνωσης και διεκπεραίωσης ικανού αριθμού αποστολών επιθεωρήσεων στις σημαντικότερες κτηνιατρικές δράσεις.
- Έλλειψη προσωπικού για τη διαχείριση της παγίας προκαταβολής και του προγράμματος προμηθειών που εξυπηρετούνται από το Κεντρικό Ταμείο Γεωργίας Κτηνοτροφίας και Δασών, αλλά και η έλλειψη μόνιμης διοικητικής υποστήριξης στη Διεύθυνση. Ωστόσο, στη διάρκεια του β' εξαμήνου, προσελήφθη νέα μόνιμη υπάλληλος στο γραφείο γραμματείας και επίσης η Διεύθυνση εξυπηρετήθηκε και στη διάρκεια του 2008 από διοικητικό υπάλληλο με οκτάμηνη σύμβαση.
- Οι συχνές μεταβάσεις στις έδρες των προς έλεγχο Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων προκαλούν οικονομική επιβάρυνση στους επιθεωρητές υπαλλήλους της Διεύθυνσης δεδομένου ότι η ημερήσια αποζημίωση και τα οδοιπορικά δεν καλύπτουν τα πραγματικά έξοδά τους.
- Δεν υπάρχει ακόμη επαρκής ηλεκτρονικός και λοιπός εξοπλισμός για το υπάρχον προσωπικό της Διεύθυνσης και πολύ περισσότερο για προσωπικό που τυχόν θα τη στελεχώσει στο μέλλον.

Υλοποίηση τακτικών επιθεωρήσεων

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008, πραγματοποιήθηκαν **23** συνολικά επιθεωρήσεις, σε **14** Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για την εφαρμογή **6** κτηνιατρικών δράσεων. Οι 18 επιθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν σε Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και οι υπόλοιπες 5 επιθεωρήσεις στις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι κτηνιατρικές δράσεις που επιθεωρήθηκαν το 2008, ήταν :

- πρόγραμμα μελιταίου πυρετού στα μικρά μηρυκαστικά,
- πρόγραμμα καταρροϊκού πυρετού,
- προγράμματα Μεταδοτικών Σπογγειόμορφων Εγκεφαλοπαθειών σε βοοειδή και μικρά μηρυκαστικά
- προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά, τη σφαγή και τις εκτροφές
- σύστημα επισήμου ελέγχου στα τεμαχιστήρια κρέατος
- σύστημα επισήμου ελέγχου στις ψυκτικές αποθήκες

Η Διεύθυνση διεκπεραιώνει τις επιθεωρήσεις με βάση το Σύστημα Διαχείρισης Ποιότητας και τις διαδικασίες που αυτό περιλαμβάνει :

- Προγραμματισμό επιθεώρησης
- Προετοιμασία διεξαγωγής επιθεώρησης
- Διεξαγωγή επιθεώρησης
- Παρακολούθηση & κλείσιμο επιθεώρησης

Αποτελέσματα τακτικών επιθεωρήσεων

Κατά τη διάρκεια του έτους 2008, ολοκληρώθηκαν και αξιολογήθηκαν 24 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά το έτος 2007, σε **14** Κτηνιατρικές Υπηρεσίες για την εφαρμογή **7** κτηνιατρικών δράσεων. Οι 22 επιθεωρήσεις πραγματοποιήθηκαν σε 12 Κτηνιατρικές Υπηρεσίες των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και οι υπόλοιπες 2 επιθεωρήσεις σε Συνοριακούς σταθμούς Κτηνιατρικού Ελέγχου (ΣΥΚΕ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Οι κτηνιατρικές δράσεις που αξιολογήθηκαν, ήταν :

- σήμανση και καταγραφή βοοειδών και αιγοπροβάτων
- πρόγραμμα μελιταίου πυρετού στα μικρά μηρυκαστικά,
- προγράμματα Μεταδοτικών Σπογγειόμορφων Εγκεφαλοπαθειών σε βοοειδή και μικρά μηρυκαστικά
- προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και τη σφαγή
- εισαγωγές ζώων και τροφίμων ζωικής προέλευσης
- σύστημα επισήμου ελέγχου στις σφαγιοτεχνικές εγκαταστάσεις
- διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων

Τα Τμήματα της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου πραγματοποίησαν διαδικασίες παρακολούθησης σχετικά με την υλοποίηση διορθωτικών ενεργειών που προτάθηκαν κατόπιν διατύπωσης συστάσεων μετά από διενέργεια αποστολών επιθεωρήσεων στη διάρκεια του έτους 2007.

Μετά τη λήξη των διαδικασιών παρακολούθησης διορθωτικών ενεργειών για κάθε μια αποστολή και ανάλογα με την αξιολόγηση των Υπηρεσιών, που επιθεωρήθηκαν, συντάχθηκε ένας αριθμός Ενημερωτικών Σημειωμάτων προς τη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής και στις Διευθύνσεις αυτής, ως κεντρικές αρμόδιες αρχές, στα οποία επισημάνθηκαν τα σημεία εκείνα τα οποία αντιμετωπίστηκαν κατά τρόπο μη αποδεκτό ή δεν αντιμετωπίστηκαν καθόλου από τις Υπηρεσίες, που επιθεωρήθηκαν. Επιπλέον σε όλες τις περιπτώσεις που οι επιθεωρήσεις αξιολογήθηκαν ότι κατέληξαν μη ικανοποιητικά, συντάχθηκε και διαβιβάστηκε μετά από υπογραφή του Προϊσταμένου της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής, σημείωμα προς τους Νομάρχες, τους Γενικούς Γραμματείς των Περιφερειών αλλά και τον Υπουργό και Υφυπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθώς και τους Γενικούς Γραμματείς.

Πίνακας 1 : Επιθεωρούμενες κτηνιατρικές δράσεις κατά τη διάρκεια των ετών 2007 και 2008

ΤΟΜΕΑΣ	ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ	2007	2008
Υγεία ζώων	Σήμανση και καταγραφή	x	
	Μελιταίος πυρετός	x	x
	Καταρροϊκός πυρετός		x
	ΜΣΕ (βοοειδών & μηρυκαστικών)	x	x
Προστασία ζώων		x	x
Εισαγωγές ζώων και τροφίμων ζωικής προέλευσης		x	
Δημόσια Υγεία	Σφαγεία	x	
	Ζωικά υποπροϊόντα	x	
	Τεμαχιστήρια		x
	Ψυκτικές αποθήκες		x

Πίνακας 2 : Επιθεωρήσεις ανά κτηνιατρική δράση κατά τη διάρκεια των ετών 2007 και 2008

ΤΟΜΕΑΣ	ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ	2007	2008
Υγεία ζώων	Σήμανση και καταγραφή	2	
	Μελιταίος πυρετός	2	2
	Καταρροϊκός πυρετός		2
	ΜΣΕ (βοοειδών & μηρυκαστικών)	2	4
Προστασία ζώων		6	5
Εισαγωγές ζώων και ζωικών υποπροϊόντων		2	
Δημόσια Υγεία	Σφαγεία	5	
	Ζωικά υποπροϊόντα	5	
	Τεμαχιστήρια		5
	Ψυκτικές αποθήκες		5
Σύνολο		24	23

Πίνακας 3 : Αποτελέσματα επιθεωρήσεων 2007 που έκλεισαν εντός του 2008

ΤΟΜΕΑΣ	ΕΠΙΘΕΩΡΟΥΜΕΝΗ ΔΡΑΣΗ	ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΙΣ	ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΕΩΝ		ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ	ΔΙΟΡΘΩΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ		ΣΥΜΜΟΡΦΩΣΗ %
			ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ	ΜΗ ΙΚΑΝΟΠΟΙΗΤΙΚΗ		ΑΠΟΔΕΚΤΗ	ΜΗ ΑΠΟΔΕΚΤΗ	
Υγεία ζώων	Σήμανση και καταγραφή	2		2	13	6	7	46 (6/13)
	Μελιταίος πυρετός	2	1	1	49	28	21	57 (28/49)
	ΜΣΕ	2	1	1	26	9	17	35 (9/26)
Προστασία ζώων		6	2	4	38	26	12	68 (26/38)
Εισαγωγές ζώων και ζωικών υποπροϊόντων		2	1	1	38	15	23	39 (15/38)
Δημόσια Υγεία	Σφαγεία	5		5	67	27	40	40 (27/67)
	Ζωικά υποπροϊόντα	5		5	26	6	20	23 (6/26)
ΣΥΝΟΛΟ		24	5	19	257	117	140	

Από τον αριθμό των συστάσεων που διατυπώθηκαν αντιστοίχως ανά δράση καθώς και την αξιολόγηση των διορθωτικών ενεργειών όπως υλοποιήθηκαν από τις υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν, συμπεραίνεται ότι :

- Στις Δράσεις Δ5 – Σφαγεία, Δ6 - Εισαγωγές ζώντων ζώων και προϊόντων, Δ7 – Διαχείριση Ζωικών Υποπροϊόντων, Δ9- ΜΣΕ από τις Υπηρεσίες που επιθεωρήθηκαν, κατά τρόπο αποδεκτό, αριθμός διορθωτικών ενεργειών μικρότερος κατά πολύ του 50% του συνολικού αριθμού των διορθωτικών ενεργειών που συστήθηκαν.
- Στις Δ1 – σήμανση και καταγραφή, Δ3 – Προστασία των ζώων κατά τη μεταφορά και τη σφαγή, Δ5 – Σφαγεία και Δ7 – Διαχείριση Ζωικών Υποπροϊόντων περισσότερες του 50% των επιθεωρήσεων έκλεισαν κατά τρόπο μη ικανοποιητικό.
- Στο σύνολο σχεδόν των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων που επιθεωρήθηκαν και για το σύνολο σχεδόν των δράσεων, καταγράφονται μη συμμορφώσεις γενικού και οριζόντιου χαρακτήρα:
  - Ελλείψεις προσωπικού
  - Ελλείψεις και ορισμένες φορές απουσία προγραμμάτων εκπαίδευσης των επίσημων κτηνιάτρων
  - Έλλειψη συντονισμού και εποπτείας από μέρους των κεντρικών αρμόδιων αρχών, σε ότι αφορά την εφαρμογή του επισήμου ελέγχου από τις αρμόδιες αρχές (Νομαρχιακές αυτοδιοικήσεις, ΣΥΚΕ).
  - Έλλειψη επιβολής κυρώσεων στις περιπτώσεις μη συμμορφώσεων.

Μετά την παρακολούθηση υλοποίησης διορθωτικών ενεργειών και την σχετική αξιολόγηση προκύπτουν τα παρακάτω στοιχεία ανά δράση που εξετάστηκε :

Δράση Δ1 : Σήμανση και καταγραφή

Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες	ΔΚ Λακωνίας, ΔΚ Ηλείας
Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών	Σε σύνολο 13 συστάσεων, στις 6 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 7 μη αποδεκτές
Αξιολόγηση επιθεωρήσεων	Σε σύνολο 2 επιθεωρήσεων, έκλεισαν και οι 2 ως Μη Ικανοποιητικές

Συμμόρφωση

Κατά τη διάρκεια του 2008, έκλεισαν 2 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007 και αφορούσαν τη δράση Δ1. Προέκυψαν 13 συστάσεις, εκ των οποίων στις 6 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ1 ήταν **46%**

Αποτελεσματικότητα

Το σύστημα του επίσημου ελέγχου κρίνεται μη αποτελεσματικό για τη δράση Δ1.

Η μη αποτελεσματικότητα οφείλεται κυρίως στη μη συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών με τη νομοθεσία για τους επίσημους ελέγχους. Ειδικότερα σημειώνονται καθυστερήσεις και ελλείψεις :

- στη διεξαγωγή των ετήσιων ελέγχων στο ποσοστό 5%
- στην επιβολή κυρώσεων όταν εντοπίζονται μη συμμορφώσεις από τους παραγωγούς

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις των παραγωγών αφορούν:

- τη σήμανση των αιγοπροβάτων
- την διεξαγωγή και υποβολή της ετήσιας απογραφής

Δράση Δ3 : Προστασία ζώων κατά τη μεταφορά και τη σφαγή

Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες	ΔΚ Λακωνίας, ΔΚ Ρεθύμνου, ΔΚ Σερρών, ΔΚ Άρτας, ΔΚ Αιτωλοακαρνανίας, ΑΚ Φθιώτιδας
Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών	Σε σύνολο 38 συστάσεων, στις 26 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 12 μη αποδεκτές
Αξιολόγηση επιθεωρήσεων	Σε σύνολο 6 επιθεωρήσεων, έκλεισαν οι 2 ως Ικανοποιητικές και οι 4 ως Μη Ικανοποιητικές

Συμμόρφωση

Κατά την διάρκεια του 2008, έκλεισαν 6 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007 και αφορούσαν τη δράση Δ3. Προέκυψαν 38 συστάσεις, εκ των οποίων στις 26 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ3 ήταν **68%**

Αποτελεσματικότητα

Το σύστημα του επισήμου ελέγχου κρίνεται μη αποτελεσματικό για τη δράση Δ3. Η μη αποτελεσματικότητα οφείλεται κυρίως στην μη συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών με τη νομοθεσία για τους επίσημους ελέγχους. Ειδικότερα καθυστερήσεις και ελλείψεις σημειώνονται :

- στη διεξαγωγή των ετήσιων ελέγχων στο ποσοστό 30% των μετακινήσεων των ζώων
- στη διεξαγωγή των επισήμων ελέγχων στις εγκαταστάσεις των σφαγείων για τη συμμόρφωση με τη νομοθεσία για την προστασία κατά τη σφαγή
- στην επιβολή κυρώσεων όταν εντοπίζονται μη συμμορφώσεις από τους μεταφορείς και τους υπευθύνους των σφαγείων

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων αφορούν:

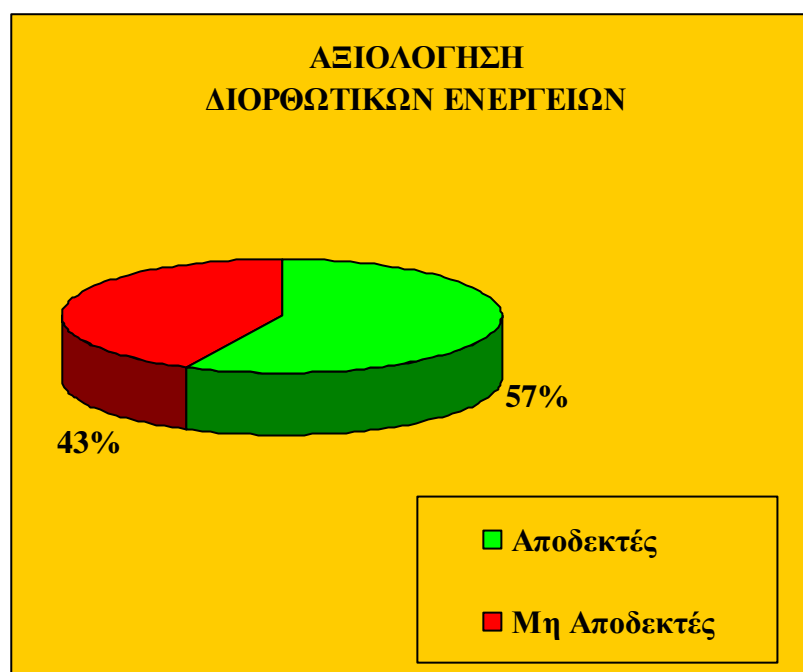
- τον εξοπλισμό και υποδομή των σφαγιοτεχνικών εγκαταστάσεων
- το χρόνο που μεσολαβεί μεταξύ αναισθητοποίησης και σφαγής

Δράση Δ4 : Προγράμματα ελέγχου και εκρίζωσης βρουκέλλωσης των μικρών μηρυκαστικών

<i>Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες</i>	ΔΚ Κέρκυρας, ΔΚ Λέσβου
<i>Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών</i>	Σε σύνολο 49 συστάσεων, στις 28 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 21 μη αποδεκτές
<i>Αξιολόγηση επιθεωρήσεων</i>	Σε σύνολο 2 επιθεωρήσεων, έκλεισε 1 ως Ικανοποιητική και 1 ως Μη Ικανοποιητική

Συμμόρφωση

Κατά τη διάρκεια του 2008, ολοκληρώθηκαν δύο (2) επιθεωρήσεις Υπηρεσιών για τον έλεγχο του προγράμματος ελέγχου-εκρίζωσης της βρουκέλλωσης των μικρών μηρυκαστικών που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007.. Προέκυψαν 49 συστάσεις, εκ των οποίων στις 28 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ4 ήταν **57%**

Αποτελεσματικότητα

Η εφαρμογή των προγραμμάτων κρίνεται μη αποτελεσματική για τη δράση Δ4.

Η μη αποτελεσματικότητα οφείλεται κυρίως στην μη συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών με τη νομοθεσία των προγραμμάτων. Ειδικότερα καθυστερήσεις και ελλείψεις σημειώνονται:

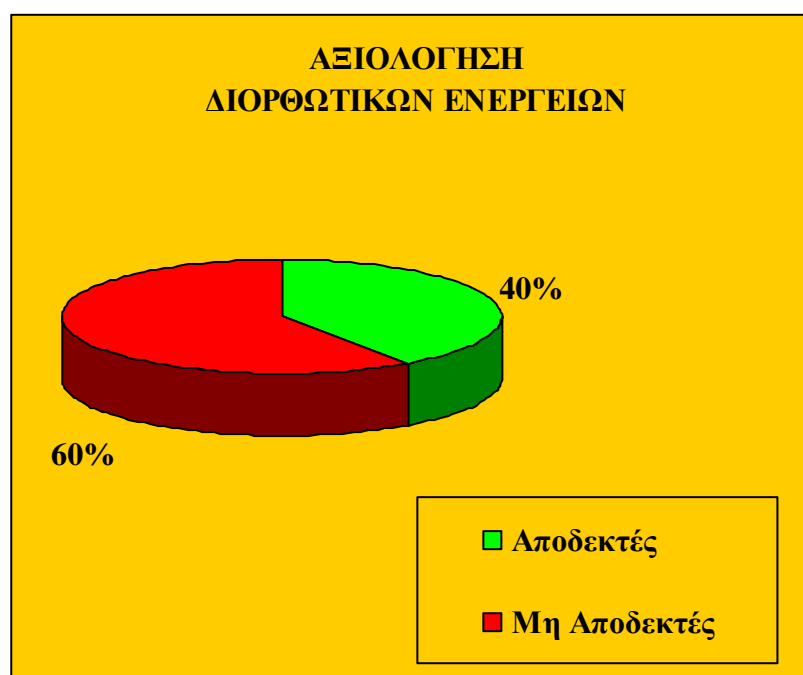
- στην τήρηση των χρονοδιαγραμμάτων για την εφαρμογή των προγραμμάτων εκρίζωσης και ελέγχου λόγω έλλειψης πόρων, προσωπικού και εμβολίων και αντιδραστηρίων
- στην επιδημιολογική διερεύνηση και στη λήψη μέτρων στις περιπτώσεις θετικότητας
- στην επιβολή κυρώσεων στους μη συμμορφούμενους κτηνοτρόφους
- στην λειτουργία των προβλεπόμενων επιτροπών παρακολούθησης της εφαρμογής των προγραμμάτων

Δράση Δ5 : Λειτουργία σφαγείων

Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες	ΔΚ Ρεθύμνου, ΔΚ Σερρών, ΔΚ Έβρου, ΔΚ Β.Έβρου, ΔΚ Χαλκιδικής
Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών	Σε σύνολο 67 συστάσεων, στις 27 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 40 μη αποδεκτές
Αξιολόγηση επιθεωρήσεων	Σε σύνολο 5 επιθεωρήσεων, έκλεισαν και οι 5 ως Μη Ικανοποιητικές

Συμμόρφωση

Κατά την διάρκεια του 2008, έκλεισαν 5 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007 και αφορούσαν τη δράση Δ5 (Σφαγεία). Προέκυψαν 67 συστάσεις, εκ των οποίων στις 27 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ5 ήταν **40%**

Αποτελεσματικότητα

Το σύστημα του επίσημου ελέγχου κρίνεται μη αποτελεσματικό για τη δράση Δ5. Σε σύνολο **17** σφαγείων, τα **10** λειτουργούν με κωδικό και τα **7** χωρίς κωδικό. Από τα **10** σφαγεία με κωδικό αριθμό, το **1** μόνο σφαγείο συμμορφώθηκε, στα υπόλοιπα **9** εκκρεμεί η χορήγηση άδειας με βάση το ΠΔ79/2007. Από τα **7** σφαγεία χωρίς κωδικό, στα **2** υπήρξε συμμόρφωση ενώ τα υπόλοιπα **5** συνεχίζουν να λειτουργούν. **Συμπερασματικά από τα 17 σφαγεία συμμορφώθηκαν τα 3.**

Η μη αποτελεσματικότητα οφείλεται κυρίως στην μη συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών με τη νομοθεσία για τους επίσημους ελέγχους. Ειδικότερα καθυστερήσεις και ελλείψεις σημειώνονται :

- στην αξιολόγηση του κινδύνου για την κατηγοριοποίηση των εγκαταστάσεων ανάλογα με τον κίνδυνο για τον καθορισμό της συχνότητας των επισήμων ελέγχων
- στην εφαρμογή των επισήμων ελέγχων για τη συμμόρφωση των εγκαταστάσεων με τη νομοθεσία
- στην επιβολή κυρώσεων στις μη συμμορφούμενες εγκαταστάσεις

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις των εγκαταστάσεων αφορούν:

- την εφαρμογή συστημάτων ανάλυσης κινδύνου και κρίσιμων σημείων ελέγχου με βάση τις αρχές HACCP
- την τήρηση των κανόνων ιχνηλασιμότητας
- την εφαρμογή μεθόδου τεχνητής πέψης για την ανίχνευση της trichinella spiralis στο χοιρινό κρέας
- την αποκατάσταση προβλημάτων κατασκευής, υποδομής και λειτουργίας
- την διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων

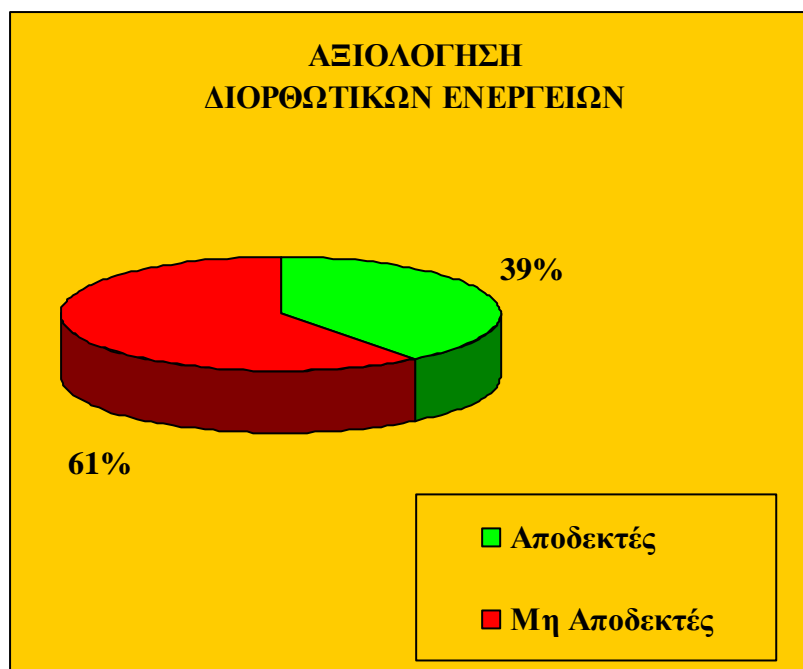
Δράση Δ6 : Εισαγωγές ζώντων ζώων και προϊόντων ζωικής προέλευσης

<i>Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες</i>	ΣΥΚΕ Αεροδρομίου Αθηνών, ΣΥΚΕ Λιμένα Πειραιά
<i>Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών</i>	Σε σύνολο 38 συστάσεων, στις 15 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 23 μη αποδεκτές
<i>Αξιολόγηση επιθεωρήσεων</i>	Σε σύνολο 2 επιθεωρήσεων, έκλεισε 1 ως Ικανοποιητική και 1 ως Μη Ικανοποιητική

Συμμόρφωση

Κατά την διάρκεια του 2008, έκλεισαν 2 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007 και αφορούσαν τη δράση Δ6 (Εισαγωγές). Προέκυψαν 38 συστάσεις, εκ των οποίων στις 15 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ5 ήταν **39%**

Οι σημαντικότερες μη συμμορφώσεις προκύπτουν από ελλείψεις σε θέματα εποπτείας, συνεργασίας μεταξύ των αρμοδίων αρχών και κατευθυντήριων οδηγιών στην εφαρμογή του συστήματος επισήμου ελέγχου και σε ελλείψεις εγκαταστάσεων και εξοπλισμού.

Αποτελεσματικότητα

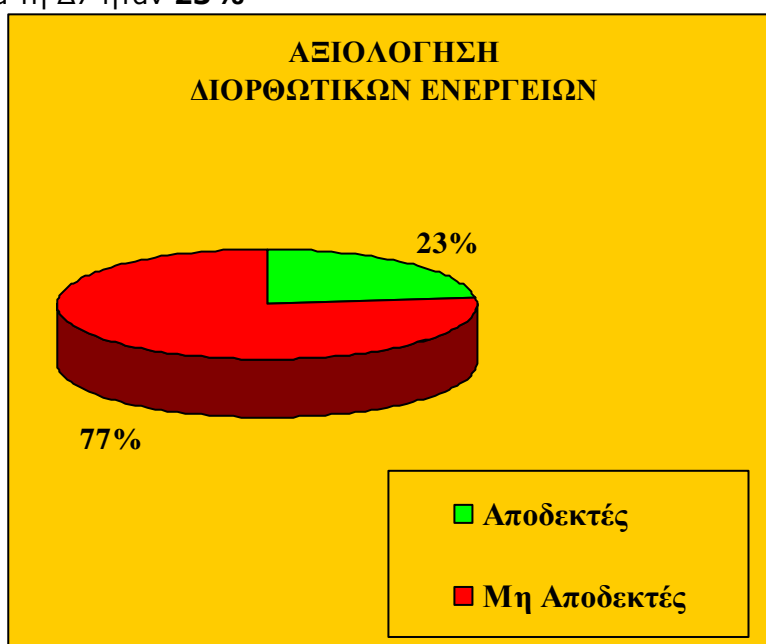
Το σύστημα του επίσημου ελέγχου κρίνεται **αποτελεσματικό** για τη δράση Δ6 στους ΣΥΚΕ που επιθεωρήθηκαν το έτος 2007, διότι σε όλες τις παρτίδες προϊόντων ζωικής προέλευσης και ζώντων ζώων που εισάγονται διενεργούνται σύμφωνα με τη νομοθεσία, οι έλεγχοι εγγράφων, ταυτότητας και οι φυσικοί έλεγχοι.

Δράση Δ7 : Διαχείριση Ζωικών Υποπροϊόντων

Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες	ΔΚ Ρεθύμνου, ΔΚ Σερρών, ΔΚ Έβρου, ΔΚ Β.Έβρου, ΔΚ Χαλκιδικής
Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών	Σε σύνολο 26 συστάσεων, στις 6 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 20 μη αποδεκτές
Αξιολόγηση επιθεωρήσεων	Σε σύνολο 5 επιθεωρήσεων, έκλεισαν και οι 5 ως Μη Ικανοποιητικές

Συμμόρφωση

Κατά την διάρκεια του 2008, έκλεισαν 5 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007 και αφορούσαν τη δράση Δ7 (Ζωικά Υποπροϊόντα). Προέκυψαν 26 συστάσεις, εκ των οποίων στις 6 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ7 ήταν **23%**

Αποτελεσματικότητα

Το σύστημα του επίσημου ελέγχου κρίνεται μη αποτελεσματικό για τη δράση Δ7. Σε σύνολο **15** σφαγείων, μόνο το **1** κάνει ορθή διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων. Σε σύνολο **8** μονάδων μεταποίησης, μόνο οι **3** συμμορφώθηκαν (η μία εξ αυτών έκλεισε) με τις απαιτήσεις του ΠΔ211/2006.

Η μη αποτελεσματικότητα οφείλεται κυρίως στην μη συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών με τη νομοθεσία για τους επίσημους ελέγχους. Ειδικότερα καθυστερήσεις και ελλείψεις σημειώνονται :

- στην εφαρμογή των επίσημων ελέγχων για τη συμμόρφωση των εγκαταστάσεων με τη νομοθεσία για τη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων

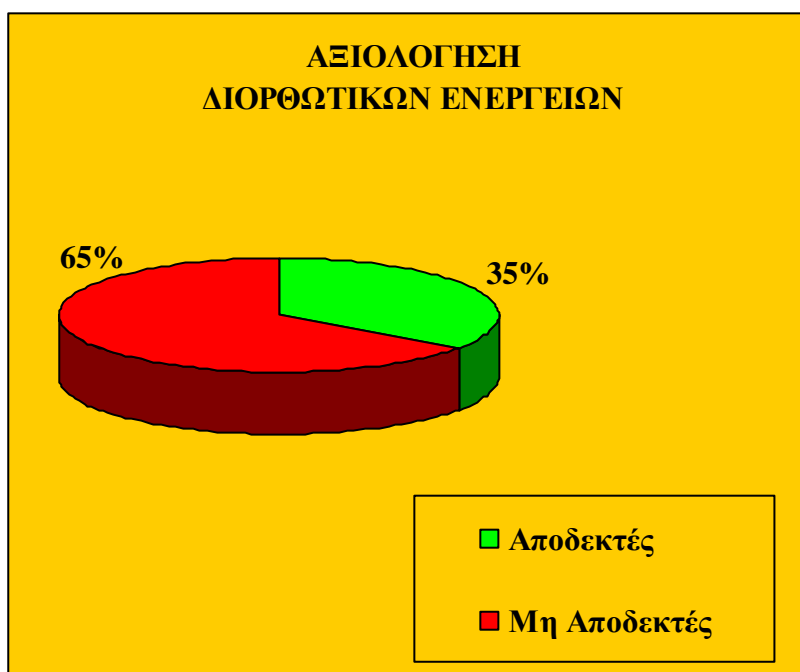
- στην επιβολή κυρώσεων στις μη συμμορφούμενες εγκαταστάσεις με τη νομοθεσία για τη διαχείριση των ζωικών υποπροϊόντων
- στη εφαρμογή συστήματος διαχείρισης των νεκρών ζώων στις εκτροφές από τους κτηνοτρόφους

Δράση Δ9 : Προγράμματα επιτήρησης, ελέγχου και εκρίζωσης Μεταδοτικών Σπογγωδών Εγκεφαλοπαθειών (ΜΣΕ)

<i>Επιθεωρούμενες Υπηρεσίες</i>	ΔΚ Κέρκυρας, ΔΚ Λέσβου
<i>Αξιολόγηση διορθωτικών ενεργειών</i>	Σε σύνολο 26 συστάσεων, στις 9 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες και στις 17 μη αποδεκτές
<i>Αξιολόγηση επιθεωρήσεων</i>	Σε σύνολο 2 επιθεωρήσεων, έκλεισε 1 ως Ικανοποιητική και 1 ως Μη Ικανοποιητική

Συμμόρφωση

Κατά την διάρκεια του 2008, έκλεισαν 2 επιθεωρήσεις που υλοποιήθηκαν κατά τη διάρκεια του 2007 και αφορούσαν τη δράση Δ9 (ΜΣΕ). Προέκυψαν 26 συστάσεις, εκ των οποίων στις 9 ελήφθησαν αποδεκτές διορθωτικές ενέργειες. Η συμμόρφωση για τη Δ7 ήταν **35%**

Αποτελεσματικότητα

Η εφαρμογή των προγραμμάτων των ΜΣΕ σε βοοειδή και μικρά μηρυκαστικά (ΜΣΕ) κρίνεται **μη αποτελεσματική**. Η μη αποτελεσματικότητα οφείλεται κυρίως στη μη συμμόρφωση των αρμόδιων αρχών με τις απαιτήσεις και τους στόχους του προγράμματος. Ειδικότερα σημειώνονται :

- Η επιτήρηση βοοειδών και μικρών μηρυκαστικών που δεν σφάζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο εφαρμόζεται ελλιπώς σε νεκρά ή ετοιμοθάνατα ζώα ηλικίας άνω των 24 μηνών και άνω των 18 μηνών αντίστοιχα.

- Η επιτήρηση προβάτων και αιγών που σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση δεν καλύπτει το στόχο των απαιτούμενων δειγμάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα.
- Η επιτήρηση προβάτων και αιγών που σφάζονται για ανθρώπινη κατανάλωση δεν καλύπτει το στόχο των απαιτούμενων δειγμάτων σύμφωνα με το πρόγραμμα.

5.1. Υλοποίηση έκτακτων επιθεωρήσεων

Στη διάρκεια του 2008 διενεργήθηκαν έκτακτες αποστολές επιθεωρήσεων, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν σε έντεκα (11) Κτηνιατρικές Υπηρεσίες Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων και εγκαταστάσεις κατόπιν ειδικής εντολής.

Παρακολούθηση αποστολών FVO

Από κλιμάκια του FVO πραγματοποιήθηκαν επιθεωρήσεις στις οποίες συμμετείχαν υποστηρίζοντας την αποστολή υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου. Από αυτές τις αποστολές έχουν προκύψει ορισμένα συμπεράσματα και έχουν διατυπωθεί ορισμένες συστάσεις για τις οποίες η παρακολούθηση των διορθωτικών ενεργειών αποτελούν και θα αποτελέσουν ένα τμήμα της παρακολούθησης των διορθωτικών ενεργειών στα πλαίσια των τακτικών επιθεωρήσεων της Διεύθυνσης.

Συγκεκριμένα η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου υποστήριξε τις εξής αποστολές του FVO :

- Αποστολή για το προφίλ της χώρας
- Ασφάλεια τροφίμων ζωικής προέλευσης
- Πρόγραμμα ελέγχου και εκρίζωσης φυματίωσης και βρουκέλωσης
- Πρόγραμμα πρόληψης ελέγχου και εκρίζωσης Μεταδοτικών Σπογγωδών Εγκεφαλοπαθειών
- Εθνικό Πρόγραμμα Ελέγχου Καταλοίπων

Γενικά συμπεράσματα

Στρατηγικός στόχος

Η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου υπηρετεί τον στρατηγικό στόχο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής – την αποτελεσματική εφαρμογή της νομοθεσίας για την ασφάλεια των τροφίμων για την υγεία και την καλή διαβίωση των ζώων.

Στόχοι Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Επιθεώρησης & Ελέγχου

Στα πλαίσια της εξυπηρέτησης του στρατηγικού στόχου η Διεύθυνση Κτηνιατρικής Επιθεώρησης και Ελέγχου έθεσε τους δικούς της στόχους για το 2008. Στη διάρκεια της ετήσιας ανασκόπησης αξιολογήθηκε το ποσοστό κάλυψης των στόχων. Οι περισσότεροι στόχοι επετεύχθησαν στο σύνολό τους. Εξετάστηκαν οι λόγοι για τους οποίους δεν επετεύχθη η πλήρης κάλυψη και ορίστηκαν διορθωτικές και προληπτικές ενέργειες.

Συμπερασματικά μπορούν να διατυπωθούν τα εξής :

Ο στρατηγικός στόχος που υπηρετεί η ΔΚΕΕ είναι κατ ουσία ο στρατηγικός στόχος του ΥΠΑΑΤ και της ΓΔΚ δηλαδή η προάσπιση της ασφάλειας των τροφίμων ζωικής προέλευσης και η προστασία της υγείας και της καλής διαβίωσης των ζώων. Υπηρετώντας αυτό το γενικό στόχο αλλά και τους ειδικούς στόχους των διαφόρων κτηνιατρικών δράσεων, όπως αυτοί οφείλουν να καθορίζονται μέσα από τον επιμερισμό του γενικού στόχου, η ΔΚΕΕ έθεσε και κάλυψε τους στόχους της σχεδόν στο σύνολό τους για το έτος 2008.

Ωστόσο στο ερώτημα αν οι επιθεωρήσεις της ΔΚΕΕ συνέβαλαν στην ουσία στην βελτίωση της αποτελεσματικότητας των επισήμων ελέγχων η απάντηση είναι αρνητική. Οι βασικοί λόγοι είναι:

- η μη αξιοποίηση των συμπερασμάτων προκειμένου να υπάρξουν βελτιωτικές ενέργειες, σύμφωνα με το πνεύμα του κανονισμού (ΕΚ) 882/04 και της απόφασης (ΕΚ) 677/07
- η έλλειψη προσωπικού, πόρων και κινήτρων στο επίπεδο των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής
- η έλλειψη εποπτείας και συντονισμού από τις Διευθύνσεις της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής προς τις Νομαρχιακές Διευθύνσεις Κτηνιατρικής
- η έλλειψη προσωπικού, έλλειψη οργάνωσης, πόρων και εξοπλισμού, έλλειψη κινήτρων στο επίπεδο των Διευθύνσεων Κτηνιατρικής των Νομαρχιακών Αυτοδιοικήσεων

Τέλος σημειώνεται ότι η Διεύθυνση δεν είναι στελεχωμένη επαρκώς και στερείται υλικοτεχνικής υποδομής. Είχε στη διάθεσή της μέσα ηλεκτρονικής υποστήριξης που δεν κάλυπταν το σύνολο των αναγκών της, και το προσωπικό της κλήθηκε να διεκπεραιώσει αποστολές επιθεωρήσεων χωρίς να έχει επαρκή οικονομική στήριξη.

ΣΥΝΟΛΙΚΕΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΕΠΙΣΗΜΩΝ ΕΛΕΓΧΩΝ

Από την επιδημιολογική διερεύνηση των ελάχιστων περιπτώσεων τροφικών λοιμώξεων και τροφικών δηλητηριάσεων στη χώρα κατά το 2008 (κυρίως *Salmonella* spp.) προέκυψε ότι αυτές δεν αφορούν ομαδικά κρούσματα παρά μόνο μεμονωμένες περιπτώσεις.

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται από την καλή φήμη των παροχών στον σημαντικό τομέα του τουρισμού, όπου επίσης δεν υπάρχουν κρούσματα τροφικών λοιμώξεων και τροφικών δηλητηριάσεων τα οποία να αξιολογούνται ως σημαντικά

Τα επιδημιολογικά στοιχεία είναι αντίστοιχα με τον περιορισμένο αριθμό μη συμμορφώσεων σε θέματα διασφάλισης της ασφάλειας των τροφίμων που παρουσιάζονται κατά τους επισήμους ελέγχους του 2008, λαμβανομένου υπόψη και την αδυναμία πλήρους καταγραφής των εν λόγω στοιχείων .

Τα ανωτέρω οδηγούν στο συμπέρασμα ότι οι γενικότερες προσπάθειες που καταβάλλονται αποδίδουν στην κατεύθυνση εφαρμογής της νομοθεσίας και της επίτευξης των τεθέντων εθνικών στρατηγικών στόχων για την προστασία της δημόσιας υγείας και των συμφερόντων του καταναλωτή.

Από τα 2 χρόνια εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ (2007, 2008) οι Κεντρικές Αρμόδιες Αρχές (ΚΑΑ) έχουν αποκομίσει σημαντική εμπειρία και έχουν εντοπίσει τις αδυναμίες, ελλείψεις και ανεπάρκειες που σημειώνονται τόσο σε οριζόντιο επίπεδο, όσο και σε κάθε τομέα δράσης.

Οι σημαντικότερες από αυτές αφορούν:

1. Την επικάλυψη αρμοδιοτήτων σε ορισμένες δράσεις και την έλλειψη επαρκούς συντονισμού μεταξύ των ΚΑΑ και των Αρμόδιων Αρχών.
2. Την ανεπαρκή εποπτεία των ΚΑΑ προς τις ΑΑ, που έχει ως αποτέλεσμα να μην διασφαλίζεται επαρκώς η ενιαία εφαρμογή της νομοθεσίας καθώς και η ισοδυναμία των επίσημων ελέγχων.
3. Την ανεπαρκή στελέχωση των Υπηρεσιών τόσο σε κεντρικό, όσο και σε επίπεδο διενέργειας των επίσημων ελέγχων.
4. Την βελτίωση του κυρωτικού συστήματος ώστε να γίνει περισσότερο αναλογικό, αποτελεσματικό και αποτρεπτικό.
5. Την μη κάλυψη με Υπηρεσίες Εσωτερικού Ελέγχου όλων των τομέων δράσης του ΠΟΕΣΕ.

Η αποτίμηση της μέχρι σήμερα πορείας εφαρμογής του ΠΟΕΣΕ αποτελεί την βάση για την τροποποίησή του, η οποία έχει δρομολογηθεί να ολοκληρωθεί εντός του 2009.